

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΠΔ΄

Τετάρτη 8 Μαρτίου 2023

ΘΕΜΑΤΑ

A. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 8989, 9066
2. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν μαθητές από το 3ο γυμνάσιο Ξάνθης, το Γυμνάσιο Λυγουριού, το 3ο Γυμνάσιο Εχεδάρου Θεσσαλονίκης, το 2ο δημοτικό σχολείο Αρχαγγέλου Ρόδου και από το δημοτικό σχολείο Λουτρών Λέσβου, σελ. 8993, 9003, 9018, 9026
3. Αναφορά στην Παγκόσμια Ημέρα της γυναίκας, σελ. 8989, 8991, 9010, 9012, 9013, 9018, 9028, 9035
4. Αναφορά στο τραγικό σιδηροδρομικό δυστύχημα στα Τέμπη και έκφραση συλλυπητηρίων στις οικογένειες των θυμάτων, σελ. 8990, 8993, 8998, 9001, 9003, 9005, 9006, 9007, 9010, 9011, 9012, 9013, 9015, 9017, 9018, 9019, 9020, 9021, 9022, 9023, 9025, 9026, 9028, 9029, 9030, 9035
5. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 8989, 8990, 8993, 8996, 9001, 9005, 9006, 9007, 9009, 9010, 9012, 9013, 9014, 9018, 9025, 9026, 9027, 9028, 9029, 9030, 9031, 9036, 9037, 9038, 9039, 9040
6. Αποχώρηση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ, σελ. 9014

B. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1. Ανακοίνωση του δελτίου επικαίρων ερωτήσεων της Πέμπτης 9 Μαρτίου 2023, σελ. 8993

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων: «Ζούμε Αρμονικά Μαζί - Σπάμε τη Σιωπή»: Ρυθμίσεις για την πρόληψη και αντιμετώπιση της βίας και του εκφοβισμού στα σχολεία και άλλες διατάξεις», σελ. 8990 - 9044

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Χ. , σελ. 9002 - 9015
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο. , σελ. 9015 - 9028
ΜΠΟΥΡΑΣ Α. , σελ. 9028 - 9066
ΣΑΚΟΡΑΦΑ Σ. , σελ. 8989 - 9002

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

A. Αναφορά στην Παγκόσμια Ημέρα της γυναίκας:

ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Κ. , σελ. 9010
ΓΚΑΡΑ Α. , σελ. 9013
ΚΩΤΣΟΣ Γ. , σελ. 9018
ΜΑΡΚΟΥ Κ. , σελ. 9012
ΜΠΟΥΜΠΑΣ Κ. , σελ. 9028
ΣΑΚΟΡΑΦΑ Σ. , σελ. 8989
ΣΚΟΥΦΑ Ε. , σελ. 8991
ΤΖΟΥΦΗ Μ. , σελ. 9035

B. Αναφορά στο τραγικό σιδηροδρομικό δυστύχημα στα Τέμπη και έκφραση συλλυπητηρίων στις οικογένειες των θυμάτων:

ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ Α. , σελ. 9011

ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ Α. , σελ. 9030
ΑΝΤΩΝΙΟΥ Α. , σελ. 9006
ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Σ. , σελ. 8998
ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β. , σελ. 9017
ΒΡΟΥΤΣΗΣ Ι. , σελ. 9025
ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Κ. , σελ. 9007, 9010
ΓΚΑΡΑ Α. , σελ. 9013
ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ Κ. , σελ. 9023
ΔΕΛΗΣ Ι. , σελ. 8996
ΔΙΓΑΛΑΚΗΣ Β. , σελ. 9020
ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Ν. , σελ. 9029
ΚΕΡΑΜΕΩΣ Ν. , σελ. 9015
ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ Χ. , σελ. 8993
ΚΟΥΒΕΛΑΣ Δ. , σελ. 9019
ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑΣ Δ. , σελ. 9007
ΚΩΤΣΟΣ Γ. , σελ. 9018
ΛΙΟΥΠΗΣ Α. , σελ. 9001
ΜΑΚΡΗ Ζ. , σελ. 9003
ΜΑΡΚΟΥ Κ. , σελ. 9012
ΜΠΟΥΜΠΑΣ Κ. , σελ. 9028
ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ - ΠΑΛΙΟΥΡΑ Α. , σελ. 8990
ΣΑΡΑΚΙΩΤΗΣ Ι. , σελ. 9022
ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ Π. , σελ. 9005
ΤΖΟΥΦΗ Μ. , σελ. 9035
ΦΙΛΗΣ Ν. , σελ. 9026
ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Α. , σελ. 9021

Γ. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Χ. , σελ. 9003, 9005, 9006, 9007, 9009, 9010, 9012, 9013, 9014

ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ Α. , σελ. 9010
ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Κ. , σελ. 9007, 9010
ΓΚΑΡΑ Α. , σελ. 9009
ΚΕΡΑΜΕΩΣ Ν. , σελ. 9039, 9040
ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ Χ. , σελ. 9036
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο. , σελ. 9018, 9025, 9026, 9027, 9028
ΜΠΟΥΡΑΣ Α. , σελ. 9029, 9030, 9031, 9036, 9037, 9038, 9039, 9040, 9066
ΣΑΚΟΡΑΦΑ Σ. , σελ. 8989, 8990, 8993, 8996, 9001
ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ Π. , σελ. 9009, 9010, 9014, 9039
ΣΚΟΥΦΑ Ε. , σελ. 9009
ΦΙΛΗΣ Ν. , σελ. 9010, 9039, 9040

Δ. Επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων:

ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ Α. , σελ. 9011
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ Α. , σελ. 9030
ΑΝΤΩΝΙΟΥ Α. , σελ. 9006
ΑΠΑΤΖΙΔΗ Μ. , σελ. 8999
ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Σ. , σελ. 8998, 9036

ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β. ,	σελ. 9017
ΒΡΟΥΤΣΗΣ Ι. ,	σελ. 9025
ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Κ. ,	σελ. 9010
ΓΚΑΡΑ Α. ,	σελ. 9013
ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ Κ. ,	σελ. 9023, 9029, 9030
ΔΕΛΗΣ Ι. ,	σελ. 8996, 9036
ΔΙΓΑΛΑΚΗΣ Β. ,	σελ. 9020
ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Ν. ,	σελ. 9029, 9030
ΚΕΡΑΜΕΩΣ Ν.,	σελ. 9015, 9027, 9031, 9035, 9038, 9039, 9040
ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ Χ. ,	σελ. 8993, 8996
ΚΟΥΒΕΛΑΣ Δ. ,	σελ. 9019
ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑΣ Δ. ,	σελ. 9007
ΚΩΤΣΟΣ Γ. ,	σελ. 9018
ΛΙΟΥΠΗΣ Α. ,	σελ. 9001
ΜΑΚΡΗ Ζ.,	σελ. 9003
ΜΑΡΚΟΥ Κ. ,	σελ. 9012
ΜΠΟΥΜΠΑΣ Κ. ,	σελ. 9028
ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ - ΠΑΛΙΟΥΡΑ Α. ,	σελ. 8990, 9037
ΣΑΡΑΚΙΩΤΗΣ Ι. ,	σελ. 9022
ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ Π. ,	σελ. 9005
ΣΚΟΥΦΑ Ε. ,	σελ. 8991, 8993, 9038, 9039
ΤΖΟΥΦΗ Μ. ,	σελ. 9035, 9039
ΦΙΛΗΣ Ν. ,	σελ. 9026, 9027, 9028, 9038
ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Α. ,	σελ. 9021
ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ Ρ. ,	σελ. 9002

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

ΙΗ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΠΔ'

Τετάρτη 8 Μαρτίου 2023

Αθήνα, σήμερα στις 8 Μαρτίου 2023, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10.06', συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία της Η' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΣΟΦΙΑΣ ΣΑΚΟΡΑΦΑ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 7-3-2023 εξουσιοδότηση του Σώματος επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα Πρακτικά της ΠΓ' συνεδριάσεώς του, της Τρίτης 7 Μαρτίου 2023, σε ό,τι αφορά την ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου: «Αναδιάταξη περιφερειών και αποκέντρωση αρμοδιοτήτων των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, οργάνωση της τηλεματικής συνεδρίασης, μετατροπή μεταβατικών εδρών και ίδρυση δικαστικών γραφείων τηλεματικής - Λοιπές επείγουσες ρυθμίσεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις»)

Εκ μέρους του Προεδρείου της Βουλής, επιτρέψτε μου να αποτίσουμε φόρο τιμής στη Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας με μια μικρή αναφορά. Μέρες σαν τη σημερινή δεν υπάρχουν για να μας δίνουν το άλλοθι να συνεχίζουμε όλες τις υπόλοιπες ημέρες τις ίδιες πρακτικές, την ίδια αντιμετώπιση.

Η προστασία των δικαιωμάτων της γυναίκας έχει αποκτήσει μια παρατεταμένη ή μάλλον μόνιμη, αλλά τραγική, επικαιρότητα στη

χώρα μας. Η κορυφή του παγόβουνου είναι, βέβαια, η μόνιμη ένταση της έμφυλης βίας που γεμίζει σελίδες και σελίδες εφημερίδων και μεγάλο χρόνο στα ραδιοτηλεοπτικά μέσα. Πέρα από τα μεγάλα εγκλήματα, που αποκτούν μεγάλη δημοσιότητα, καθημερινά περιστατικά βίας στις γειτονιές χαρακτηρίζουν μια κοινωνική πραγματικότητα που μας προσβάλλει όλους μας.

Η σημερινή μέρα, λοιπόν, δεν υπάρχει για να ξεπλένονται ενοχές, να εκτονώνονται συνειδήσεις και να συνεχίζουμε στον λάθος δρόμο. Όλοι έχουμε χρέος να είμαστε σε μόνιμη εγρήγορση και επαγρύπνηση και να ενεργοποιηθούμε δραστικά για τις συζυγοκτονίες, για τα θύματα της κάθε είδους πατριαρχικής βίας, για τις δωδεκάχρονες του Κολωνού και τις μητέρες τους, δηλαδή για την αξιοπρέπεια όλων μας και ακόμα για τα εργασιακά δικαιώματα και την ισότιμη μεταχείριση της γυναίκας, για την προστασία της μητρότητας, για τις μονογονεϊκές οικογένειες και τόσα άλλα.

Είναι πολλά αυτά που πρέπει να κάνουμε και μεγάλο μέρος του χρέους ανήκει, βέβαια, σε εμάς, στη Βουλή των Ελλήνων, που έχουμε την ευθύνη της νομοθέτησης.

Ας ευχηθούμε, λοιπόν, ένα καλύτερο μέλλον για τις γυναίκες, αλλά και ας κάνουμε όλοι και όλες μαζί όσα περισσότερα μπορούμε για να το πετύχουμε αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη συμπληρωματική ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων: ««Ζούμε Αρμονικά Μαζί - Σπάμε τη Σιωπή»: Ρυθμίσεις για την πρόληψη και αντιμετώπιση της βίας και του εκφοβισμού στα σχολεία και άλλες διατάξεις».

Η Διάσκεψη των Προέδρων αποφάσισε στη συνεδρίασή της στις 6 Μαρτίου 2023 τη συζήτηση του νομοσχεδίου σε μία συνεδρίαση εν συνόλω επί της αρχής, των άρθρων και των τροπολογιών. Η εγγραφή των ομιλητών θα γίνει ηλεκτρονικά και μέχρι το τέλος της ομιλίας του δεύτερου εισηγητή.

Συμφωνεί το Σώμα;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Το Σώμα συμφώνησε.

Τον λόγο έχει η εισηγήτρια της Νέας Δημοκρατίας κ. Αικατερίνη Παπακώστα - Παλιούρα για δεκαπέντε λεπτά.

Παρακαλώ πολύ να ανοίξει το σύστημα της ηλεκτρονικής εγγραφής των ομιλητών.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ (ΚΑΤΕΡΙΝΑ) ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ - ΠΑΛΙΟΥΡΑ: Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε της Βουλής, αξιότιμη κυρία Υπουργέ και Υφυπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η αλήθεια είναι ότι η σημερινή συζήτηση του νομοσχεδίου του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων με τίτλο «Ζούμε Αρμονικά Μαζί – Σπάμε τη Σιωπή»: Ρυθμίσεις για την πρόληψη και αντιμετώπιση της βίας και του εκφοβισμού στα σχολεία και άλλες διατάξεις» ξεκινά υπό τη βαριά σκιά του πένθους της ανείπωτης τραγωδίας στην Κοιλάδα των Τεμπών και δεν μπορώ παρά να εκφράσω στο σημείο αυτό για μία ακόμη φορά τη βαθύτατη θλίψη μου και τα ειλικρινή μου συλλυπητήρια στις οικογένειες των θυμάτων, που τόσο άδικα έχασαν τα παιδιά τους, τους συγγενείς τους, τους δικούς τους ανθρώπους. Τέτοια γεγονότα αποτελούν αδιαμφισβήτητη τηλυδία λίθο, πάνω στην οποία δοκιμάζεται η αληθεύει των προσωπικών και κοινωνικών μας σχέσεων.

Στη μνήμη, λοιπόν, αυτών των νέων παιδιών, αλλά και όλων όσων τόσο αδόκητα έχασαν τη ζωή τους σε αυτό το τραγικό δυστύχημα, οφείλουμε ως πολιτικό σύστημα, αφού αναγνωρίσουμε τα λάθη και τις παθογένειες δεκαετιών, να εντοπίσουμε τα αίτια της τραγωδίας και τότε θα είναι η ώρα της διανοητικής σκέψης και της θαρραλέας ανάληψης και απόδοσης ευθυνών.

Η μετάβαση δε από το τραγικό γεγονός των Τεμπών στο ζήτημα της ψήφισης του παρόντος νομοσχεδίου θα μου ήταν ιδιαίτερα δυσχερής, αν δεν επρόκειτο για ένα νομοσχέδιο, το οποίο σκοπό έχει να περιορίσει μια άλλη τραγική απώλεια ζωής, αυτή που προέρχεται από τη σχολική βία και τον εκφοβισμό.

Ως προανακρούσμα και οδηγό της σημερινής συζήτησης οφείλουμε να αναγνωρίσουμε όλοι το αυτονόητο, ότι δεν μπορούμε να περιμένουμε άλλο. Ενώ το πρόβλημα της σχολικής βίας και του εκφοβισμού γιγαντώνεται, δεν μπορούμε να εθελουφλούμε άλλο ότι είναι δυνατόν να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της σχολικής βίας χωρίς την έκφραση δυνατότητας του θύματος, διότι διαφορετικά είμαστε και εμείς συνυπεύθυνοι σε αυτό το έγκλημα.

Και δεν είναι μόνο οι απόπειρες αυτοκτονίας, οι αυτοκτονίες, όπως στην περίπτωση του δεκατετράχρονου Νίκου στην Αργυρούπολη, δεν είναι μόνο οι ξυλοδαρμοί που κάποιες φορές καταλήγουν στον θάνατο, όπως στην περίπτωση του νεαρού Άλεξ από τη Γεωργία, είναι και το γεγονός ότι ο σχολικός εκφοβισμός στερεί από χιλιάδες παιδιά το αυτονόητο, να μεγαλώσουν σε συνθήκες σχετικής ασφάλειας, χωρίς φόβο και χωρίς όλες τις ανευούλωτες βαθιές πληγές που σηματοδοτούν την ψυχρή αυτών των παιδιών και στοιχειώνουν την ενηλικίωσή τους.

Αυτοκτονίες νέων παιδιών, σώματα παιδιών που δεν έχουν εντοπιστεί ακόμη και δεκαεπτά χρόνια μετά, σώματα μακελεμένα, ψυχές λαβωμένες για δεκαετίες ή ίσως για πάντα, αυτό είναι το ανθρωπινό αποτύπωμα του σχολικού εκφοβισμού και ήρθε η ώρα να αντικρίσουμε και να αντιμετωπίσουμε τη σκληρή μορφή του.

Αν αληθεύει έστω και στο ελάχιστο ότι όλοι κρύβουμε ένα παιδί

μέσα μας, τότε η μόνη απώλεια δεν είναι οι ζωές και οι ψυχές των παιδιών που χάνονται, αλλά και όλοι εκείνοι που μετά από δεκαετίες υποφέρουν από τις ετεροχρονισμένες συνέπειες των τραυματών μιας παιδικής ηλικίας.

Και στο μυαλό μου έρχεται αμέσως «Ο επαναστατημένος άνθρωπος» του Άλμπερτ Καμύ, ο οποίος γράφει: «Η διαμαρτυρία ενάντια στο κακό που βρίσκεται στην καρδιά της μεταφυσικής εξέγερσης έχει από αυτή την άποψη μεγάλη σημασία. Δεν σκιάζει τόσο ο πόνος του παιδιού αυτός καθαυτός όσο το γεγονός ότι ο πόνος αυτός δεν δικαιολογείται».

Δεν ξέρω αν πραγματικά μπορεί να επιτευχθεί η πλήρης ζωή και η διαφάνεια, το ύψιστο και τραγικό αίτημα του επαναστατημένου ενάντια στο κακό και τη φθορά του ανθρώπου του Καμύ. Πιστεύω ακράδαντα, όμως, ότι ως κοινωνία, ως θεσμοί και ως άτομα μπορούμε να θέσουμε ένα πλαίσιο, στο οποίο η αθωότητα δεν θα είναι εντελώς απροσπάτητη, ένα δίκτυο προστασίας, στο οποίο στο μέτρο του δυνατού θα προστατεύει εκείνους και φυσικά εκείνους που δεν μπορούν να προστατεύσουν τους εαυτούς τους από τη συχνά ανεπίγνωστη επιβολή και επιβουλή άλλων ατόμων που για δεκάδες λόγους δρουν αντικοινωνικά, χωρίς την παραμικρή ενσυναίσθηση και τον ελάχιστο σεβασμό προς τον συνάνθρωπο.

Είμαι απολύτως βεβαία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πως το παρόν νομοσχέδιο αυτό ακριβώς πράττει, καθώς πρόκειται για μια άκρως ολιστική προσέγγιση, η οποία αποτέλεσε αντικείμενο εκτεταμένων διαβουλεύσεων, κατά τη διάρκεια των οποίων παραμείναμε ανοιχτοί σε κάθε είδους προτάσεις και ιδέες, συνεπείς στη θέση μας ότι μια κυβέρνηση οφείλει να παραμένει ανοιχτή στους φορείς της κοινωνίας των πολιτών και τις προτάσεις των άλλων κομμάτων.

Ενδεικτικά και μόνο θα αναφέρω ότι ενσωματώσαμε στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο αρκετές προτάσεις του ΚΙΝΑΛ και των εκπροσώπων της ΕΣΑΜΕΑ και του Σωματείου Διεμφυλικών αντιστοιχά.

Για να αποτιμήσουμε, όμως, σωστά το παρόν νομοσχέδιο οφείλουμε να λάβουμε υπ' όψιν μας ότι αποτελεί οργανικό μέρος και επιστέγασμα μιας ευρύτερης σειράς νομοθετικών πρωτοβουλιών του ΥΠΕΘ στην εκπαίδευση, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται ο διπλασιασμός των σχολικών και κοινωνικών λειτουργιών στις σχολικές μονάδες, ο διορισμός σχολικών συμβούλων ζωής στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, η θέσπιση των Κέντρων Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης που ενισχύθηκαν μέσω χρηματοδοτήσεων, η ένταξη στο βασικό ωρολόγιο πρόγραμμα ευαίσθητων θεματικών εννοιών, όπως η βία και ο σεβασμός στη διαφορετικότητα, τα προγράμματα επιμόρφωσης των καθηγητών, που αν και προαιρετικά, παρακολουθήθηκαν σχεδόν από το 100% των εκπαιδευτικών.

Είμαι πεπεισμένη, λοιπόν, ότι το νομοσχέδιο εκκινεί από τα σωστά σημεία, την παροχή δηλαδή διαβεβαιώσεων προς τα θύματα ότι υπάρχει ένα κοινωνικό δίκτυο προστασίας και ταυτόχρονα την ενθάρρυνσή τους να αναφέρουν τα περιστατικά εκφοβισμού.

Για να αντιληφθούμε πόσο σημαντικό είναι για τον σημερινό έφηβο η αίσθηση ότι έχει την κοινωνία με το μέρος του, ας ανατρέξουμε στην ημερολογιακή καταχώρηση του νεαρού Νίκου από την Αργυρούπολη λίγες μέρες πριν αφαιρέσει την ίδια του τη ζωή: «Αναρωτιέμαι...» -έγραφε- «...αν αξίζει να ζει κανείς για λίγους ανθρώπους σε αυτή τη ζωή. Για τους γονείς σου, για τους ανθρώπους που σε στηρίζουν και σε αγαπούν. Μπορεί να έχω μαζί μου τον πατέρα μου, τη μητέρα μου και τον αδερφό μου. Δεν έχω, όμως, τους άλλους και την κοινωνία...». Η εφηβική αυτή αίσθηση, η προσδοκία τού να έχει την κοινωνία με το μέρος του, να μην τον απομονώνει, να μην τον βάζει στο περιθώριο είναι ακριβώς το θεμέλιο μιας υγιούς κοινωνικοποίησης, την οποία όμως ο θύτης έρχεται να διακόψει ή να στρεβλώσει.

Όποιος έχει ακόμα και ένα ελάχιστο απόθεμα ευαισθησίας, δεν μπορεί παρά να μην εκπλαγεί από την πρώιμη ωριμότητα, από τη νεανική γι' αυτό απόλυτη διεκδίκηση του αυτονόητου, την επιθυμία αποδοχής του άλλου.

Το άλλο σημείο εκκίνησης στο οποίο οφείλουμε να σταθούμε είναι ακριβώς η δυνατότητα άμεσης αναφοράς του συμβάντος.

Επιστημονικές έρευνες, καθώς και η εμπειρία σε χώρες με μακρά παράδοση στη θεσμική και συστηματική αντιμετώπιση του σχολικού εκφοβισμού καταδεικνύουν αυτό ακριβώς. Πρώτο βήμα στην πορεία αντιμετώπισης ενός συμβάντος, δηλαδή η αναφορά του, είναι και το πλέον σημαντικό. Γι' αυτό και το παρόν νομοσχέδιο προβλέπει τη δυνατότητα τόσο επώνυμης όσο και ανώνυμης αναφοράς συμβάντων. Το θύμα δεν έχει πάντοτε το θάρρος να εκφραστεί με σαφήνεια και αυτονομία, εξαιτίας της κατάστασης στην οποία έχει περιέλθει και του φόβου των αντιπαικτών από τους θύτες, οι οποίοι, όπως η περιορισμένη καταγεγραμμένη ελληνική εμπειρία έχει δείξει, δρουν συχνά σε συμμορίες.

Επιπλέον, η συχνά χρόνια θυματοποίηση έχει αφαιρέσει από το θύμα την αίσθηση του δικαιώματος να υπερασπιστεί τα δικά του. Γι' αυτό και η σύσταση ηλεκτρονικής πλατφόρμας υποβολής αναφορών συμβάντων σχολικού εκφοβισμού, η δημιουργία ενός συστήματος προώθησης και επεξεργασίας των αναφορών αυτών, καθώς και η πρόνοια για τη συνεχή επιμόρφωση των εκπαιδευτικών σε θέματα σχολικού εκφοβισμού είναι οι κύριοι πυλώνες του προτεινόμενου συστήματος αντιμετώπισης του φαινομένου. Τόσο η δημιουργία πλατφόρμας υποβολής περιστατικών όσο και η σύσταση ομάδων δράσης είναι πρωτοβουλίες σύμμορφες με τα διεθνή πρότυπα. Και για να γίνω πιο συγκεκριμένη, η σύσταση ομάδων δράσεων είναι βασική παράμετρος του προτύπου που δημιούργησε ο Dan Olweus, ο Νορβηγός πρωτοπόρος ερευνητής του σχολικού εκφοβισμού. Έτσι, ο τρόπος σύστασης αυτού του συστήματος εξυπηρετεί τόσο τον άμεσο σκοπό ανακούφισης των θυμάτων και αντιμετώπισης των φαινομένων όσο και έναν πιο έμμεσο, αλλά όχι ασήμαντο στόχο μέσα από την πολυδυναμική πλατφόρμα που εντέλλεται να αναπτύξει και να λειτουργήσει το Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ», αυτόν της συγκέντρωσης πληροφοριών επαρκών τόσο ως προς την ποσότητα όσο και ως προς την καταγραφή και δόμησή τους.

Μετα-αναλύσεις μελετών για το φαινόμενο του εκφοβισμού έχουν δείξει σαφέστερες συγκλίσεις μεταξύ χωρών με διαφορετικό κοινωνικό, οικονομικό και πολιτισμικό υπόβαθρο, αλλά και σημαντικές διαφοροποιήσεις. Η συλλογή στοιχείων σε βάθος χρόνου, η εκπόνηση μελετών, οι αναφορές που προβλέπεται να συνταχθούν στο πλαίσιο του νέου συστήματος είναι εν τέλει εκείνα τα στοιχεία τα οποία θα εφοδιάσουν μια νουνεχή διοίκηση του Υπουργείου Παιδείας με τα ποιοτικά όπλα, ώστε να μπορέσει να καταστρώσει έναν χάρτη-οδηγό στην ουσιαστικότερη κατανόηση, αλλά και αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση του φαινομένου και των ελληνικών ιδιαιτεροτήτων του.

Τέλος, το έργο της ειδικής επιμόρφωσης ανατίθεται στο Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και στο ΕΚΔΑΑ, αφήνοντας την αναγκαία ελευθερία κινήσεων.

Όσοι επέκριναν το νομοσχέδιο διατεινόμενοι ότι δεν καθορίζει κάποιες λεπτομερέστερες παραμέτρους για το ακριβές είδος της εκπαίδευσης, λόγου χάριν, αγνοούν εκ παραδρομής ή ηθελημένα το πνεύμα ρεαλισμού που το δίδει και κυρίως ότι συνιστά έναν νόμο ο οποίος δημιουργεί ένα γενικό πλαίσιο αντιμετώπισης του φαινομένου του εκφοβισμού. Ο όρος «γενικό» φυσικά δεν σημαίνει και ασαφές, αφού προβλέπονται θεσμοί ευθύνης σε κάθε βαθμίδα, στη σχολική μονάδα, στη διεύθυνση εκπαίδευσης, στο Υπουργείο.

Παρά την βαρύτητα των διατάξεων για τον σχολικό εκφοβισμό, το νομοσχέδιο αυτό δημιουργεί νέα δεδομένα και σε άλλους τομείς. Κάθε χρόνο η χώρα μας πλήττεται από φυσικές καταστροφές, κυρίως πυρκαγιές, ενώ δύσκολα θα μπορούσε να αμφισβητήσει κάποιος το γεγονός ότι ο χρόνος βρήκε την πατρίδα μας γνωσιακά ανοχύρωτη, ας μου επιτραπεί αυτός ο νεολογισμός. Τις ελλείψεις αυτές έρχεται να θεραπεύσει η ίδρυση τριών νέων ερευνητικών κέντρων υπό την αιγίδα και την εποπτεία της Ακαδημίας Αθηνών. Το Κέντρο Έρευνας και Εκπαίδευσης στη Δημόσια Υγεία θα δημιουργήσει έναν νέο χάρτη δεδομένων για την υγεία του ελληνικού πληθυσμού, παράγοντας ο οποίος, πέρα από την πρωτεύουσα ανθρώπινη σημασία του, έχει και σαφείς επιστημονικές και οικονομικές προεκτάσεις. Το κέντρο θα συντονίζει και θα διερευνήσει τις αξιολογικές επιδημιολογικές μελέτες.

Το Κέντρο Έρευνας Φυσικών Καταστροφών και Διαχείρισης

Κρίσεων θα μας δώσει όλα εκείνα τα απαραίτητα εργαλεία για την αντιμετώπιση των φυσικών καταστροφών, κυρίως πυρκαγιών, που πλήττουν σχεδόν σε σταθερή βάση τη χώρα μας.

Τέλος, το Κέντρο Διαστημικής Έρευνας και Τεχνολογίας θα προωθήσει περαιτέρω τη συμμετοχή της χώρας μας σε έναν τομέα στρατηγικής σημασίας, τον οποίο κράτη στην ευρύτερη περιοχή, όπως η Τουρκία, προσπαθούν να αξιοποιήσουν ποικιλοτρόπως, ακόμη δε και σε αυτό το διπλωματικό πεδίο. Η Ακαδημία Αθηνών με την ποικίλη και έμπρακτη συμβολή της στα ακαδημαϊκά και επαγγελματικά πράγματα του τόπου είναι ο ιδεώδης οργανισμός εντός του οποίου μπορούν να δημιουργηθούν τα κέντρα αυτά. Τα κέντρα που ήδη λειτουργούν σε μια σειρά επιστημονικών πεδίων από την αρχαία και μεσαιωνική φιλολογία μέχρι τη θεωρητική φυσική έχουν δώσει ήδη πλούσιους καρπούς. Είναι δε αλήθεια ότι η Κυβέρνηση έχει κατηγορηθεί για οποιαδήποτε μορφή αξιολόγησης έχει προτείνει. Θα λέγαμε ότι στον νου κάποιων η αξιολόγηση είναι η σύγχρονη πνευματική λέπρα, μόνο που φυσικά δεν είναι έτσι. Η αξιολόγηση είναι η ουσιαστικότερη μορφή λογοδοσίας απέναντι στον πολίτη, το ουσιαστικότερο μέσο περιορισμού της ανομίας, η οποία αφέθηκε να μολύνει πολλές περιοχές του δημοσίου βίου.

Απέναντι, λοιπόν, σε αυτή τη στρέβλωση προτάσσουμε το αναμορφωμένο και εξειδικευμένο πλαίσιο αξιολόγησης των διευθυντών, υποδιευθυντών και εκπαιδευτικών των δημοσίων ΙΕΚ. Η προσθήκη δε συγκεκριμένων παραμέτρων στην αξιολόγηση όχι μόνο αυξάνει την αξιοπιστία, αλλά και απομακρύνει τον κίνδυνο αβάσιμων κρίσεων. Κατοχυρώνει τον αξιολογούμενο και τον αξιολογητή δημιουργώντας έτσι ένα πεδίο κοινής προσπάθειας.

Αγαπητοί συνάδελφοι, έχοντας πλήρη συνείδηση και επίγνωση της βαρύτητας των λόγων μου, θεωρώ ότι το παρόν νομοσχέδιο είναι μία τομή στα ελληνικά πράγματα και αποτελεί ιδιαίτερη τιμή για μένα η επιλογή μου ως εισηγήτριάς του. Συνδυάζει μια ολιστική, ανανεωμένη θεσμική προσπάθεια θεραπείας τού φαινομένου του σχολικού εκφοβισμού που έχει προσλάβει, δυστυχώς, διαστάσεις επιδημίας με την πραγματοποιημένη ιδέα της αριστείας, με τη μορφή τριών ερευνητικών κέντρων και τη διευκρίνιση των όρων «αξιολόγησης στα δημόσια ΙΕΚ».

Αν θα ήθελα να συνοψίσω τη βασική αρχή που διέπει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο ως ολότητα, θα έλεγα ότι πρόκειται για μια βαθύτατα ανθρωποκεντρική και κοινωνιοκεντρική αριστεία η οποία υποργεί την ψυχοκοινωνική ιδιοσυστασία των πολιτών και την προσωπική ανέλιξή τους, μια ανέλιξη η οποία είναι ασύλληπτη χωρίς την ενδελεχή και ισοσταθμισμένη προστασία της παιδικής και εφηβικής ηλικίας από τη σχολική βία.

Στη μνήμη, λοιπόν, των απωλειών από τον σχολικό εκφοβισμό και τη σχολική βία των γνωστών και λιγότερο αγνώστων και για να μην έχουμε και άλλα θύματα, αρνούμαστε πλέον να αποστρέψουμε το πρόσωπο, να αμελήσουμε το αυτονόητο. Προχωρούμε στη διάνοιξη νέων προοπτικών, αρνούμαστε να συμβιβαστούμε με την δεινή όψη του φαινομένου της σχολικής βίας, αρνούμαστε να εθιστούμε στη φρίκη. Και για να δανειστώ τα λόγια του σπουδαίου Μάνου Χατζιδάκη: «Αν το πρόσωπο του τέρατος πάψει να μας τρομάζει, τότε πρέπει να φοβόμαστε, γιατί αυτό σημαίνει ότι έχουμε αρχίσει να του μοιάζουμε». Γι' αυτό και το πρόσωπο της σχολικής βίας δεν θα πάψει ποτέ και δεν πρέπει ποτέ να πάψει να μας δημιουργεί αποστροφή. Κανένα παιδί, λοιπόν, κανέναν νεό, κανείς και καμία δεν πρέπει και δεν θα είναι πλέον μόνος. Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κυρία συνάδελφε.

Τον λόγο έχει τώρα η ειδική αγορήτρια του ΣΥΡΙΖΑ κ. Σκούφα. **ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ ΣΚΟΥΦΑ:** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα μου επιτρέψετε μία σύντομη αναφορά ένεκα της Ημέρας της Γυναίκας σε όλες τις γυναίκες σε όλη την επικράτεια της χώρας. Γίνεται τιμητική αναφορά στη γυναίκα-αγρότισσα, στη γυναίκα-ιδιωτική υπάλληλο με τα ελαστικά ωράρια και την υποπληρωμένη και απλήρωτη εργασία, στη γυναίκα που μαστιάζεται, περισσότερο από κάθε άλλον πολίτη αυτής της χώρας, από την ανεργία, στη γυναίκα-μόνον γονέα που μεγαλώνει με πλείστα προβλήματα τα παιδιά της, στη γυναίκα-συνταξιούχο που καλείται να ζήσει με τα

ελάχιστα, στη γυναίκα-επιστήμονα που έχει να αντιμετωπίσει τη λεγόμενη «γυάλινη οροφή», σε όλες τις γυναίκες αυτού του τόπου οι οποίες παρά τη νομοθετημένη ισότητα των φύλων έχουμε ακόμη πλείστα όσα προβλήματα. Να μην ξεχάσω σαφώς τη γυναίκα-θύμα ενδοοικογενειακής βίας και φυσικά όλες αυτές τις γυναίκες που δυστυχώς θανατώνονται από το συζυγοκτόνο χέρι ενός βιαστή γυναικοκτόνου συζύγου ή πρώην συζύγου.

Καλούμαστε, λοιπόν, δυστυχώς, να συζητήσουμε μέσα σε ένα κλίμα γενικευμένης έντασης της βίας σε όλες τις μορφές. Να θυμίσω ότι παρά τις προεκλογικές εξαγγελίες της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας που ήρθε με το δόγμα «τάξη και ασφάλεια για όλους» ότι τα φαινόμενα συμπλοκής στις γειτονίες, ιδιαίτερα των μεγάλων αστικών κέντρων, των ένοπλων συγκρούσεων ολόένα και εντείνονται. Να ξαναπώ ότι, δυστυχώς, είμαστε η πρώτη ή στις πρώτες χώρες πανευρωπαϊκά όσον αφορά τα περιστατικά, τα γεγονότα ενδοοικογενειακής βίας και τις γυναικοκτονίες.

Μέσα σε ένα τέτοιο κλίμα, λοιπόν, αύξησης, όπως λένε και οι αρμόδιοι κοινωνικοί επιστήμονες, κοινωνιολόγοι και κοινωνικοί λειτουργοί, ενός πολιτισμού της βίας, έρχεται το Υπουργείο Παιδείας κλείνοντας τα μάτια στο πλήθος κοινωνικών και οικονομικών προβλημάτων που έχει δημιουργήσει η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας συνολικά και νομοθετεί τελείως αποσπασματικά.

Κυρία Υπουργέ, το έχουμε τονίσει και στις τέσσερις συνεδριάσεις της επιτροπής. Δεν μπορούμε να απομονώσουμε το φαινόμενο της ενδοσχολικής βίας και του εκφοβισμού από το συνολικότερο φαινόμενο της κοινωνικής βίας που συνεχώς εντείνεται. Ένα παράδειγμα θα δώσω. Με την απορρύθμιση των εργασιακών σχέσεων, με την εκτίναξη του κόστους ζωής, με τον πληθωρισμό στα ύψη, με τα υπερκέρδη των εργολάβων και των καρτέλ στην ενέργεια, όταν η ελληνική μέση οικογένεια, για να μη μιλήσουμε για τα πιο φτωχοποιημένα κοινωνικά στρώματα, δεν μπορεί να βγάλει τον μήνα, όταν ο μαθητής και η μαθήτρια, τους οποίους αφορά αυτό το νομοσχέδιο, επιστρέφει σπίτι και βλέπει έναν πατέρα απεγνωσμένο και μία μητέρα να κλαίει γιατί δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν τα τεράστια έξοδα διαβίωσης, τότε αυτό το παιδί μέσα στην οικογένειά του βιώνει τη βία, την κατάθλιψη, βιώνει πλήθος κοινωνικών προβλημάτων.

Θα κάνει κάτι η Κυβέρνηση γι' αυτά; Φυσικά έχει κάνει! Έχει απορρυθμίσει τις εργασιακές σχέσεις και έχει εξαναγκάσει τον κάθε πολίτη, την τεράστια κοινωνική πλειοψηφία αυτής της χώρας, να μην μπορεί πλέον να επιβιώσει. Όταν ο μαθητής και η μαθήτρια, όταν ο έφηβος και η έφηβη, όταν ο φοιτητής και η φοιτήτρια βλέπει μέσα από τις οθόνες της τηλεόρασης να κάνουν έφοδο δυνάμεις των ΜΑΤ σε σπίτια πολιτών για να τους εξώσουν από τα σπίτια τους, από την πρώτη κατοικία τους, μαύρα μεσάνυχτα, να κάνουν έξωση σε συμπολίτες μας, είναι σκληρές βίας αυτές; Τι κάνει η ελληνική πολιτεία για την αμαύρωση της ψυχής του εφήβου και της έφηβης, της νεολαίας μας; Τίποτε! Αυτό που κάνει η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας είναι να νομοθετεί για την άρση του βασικού δικαιώματος που έχουμε όλοι ως πολίτες και λέγεται «δικαίωμα στην πρώτη κατοικία».

Περαιτέρω, δεν υπακούετε καν σε αυτό που διεθνείς οργανισμοί λένε ότι αποτελεί πραγματική και αποτελεσματική λύση και πρόταση τόσο για την πρόληψη όσο και την αντιμετώπιση της ενδοσχολικής βίας. Η UNESCO -το ξαναλέω- μιλά για την αναγκαιότητα ύπαρξης ενός ολιστικού μοντέλου και μάλιστα ενός μοντέλου που υπερβαίνει τη σχολική μονάδα και το αποκαλεί «σύστημα ολικής εκπαίδευσης» ή μια προσέγγιση ολόκληρης της εκπαίδευσης.

Αρα, για να διερευνήσουμε, όπως είναι απολύτως απαραίτητο λόγω της αύξησης του αριθμού και της έντασης περιστατικών και γεγονότων ενδοσχολικής βίας, πρέπει να σκεφτούμε ένα μοντέλο που να υπερβαίνει τη σχολική μονάδα και να επανεξετάζει το συνολικό εκπαιδευτικό σύστημα, το δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα, από την προσχολική ηλικία μέχρι και το πανεπιστήμιο.

Εδώ πέρα, σε αντίθεση με αυτό το ολιστικό μοντέλο, έχουμε την πανάκεια η οποία πλάσεται από τα φιλοκυβερνητικά ΜΜΕ, Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, εξαπάτησης, προπαγάνδας. Ως πανάκεια, λοιπόν, παρουσιάζουν το προκείμενο νομοσχέδιο ως εθνική πρόταση, εθνικό σχέδιο για την αντιμετώπιση και την πρόληψη της ενδοσχολικής βίας. Αποτελεί, αλήθεια, η ηλεκτρονική

πλατφόρμα καταγγελιών που προτείνετε -που είναι το μόνο πράγμα ουσιαστικά που προτείνουν τα δεκαέξι από τα σαράντα τέσσερα άρθρα του νομοσχεδίου- την πανάκεια; Την εφαρμόζουμε και την υλοποιούμε αύριο! Θα σταματήσουν τα περιστατικά ενδοσχολικής βίας; Για ποιον λόγο όλη αυτή η φιλοκυβερνητική προπαγάνδα ακόμη μία φορά σε μία ακόμη απέλπιδα προσπάθεια χειραγώγησης της κοινής γνώμης; Και λέω απέλπιδα, γιατί σήμερα η κοινωνία θα δώσει μία τρανταχτή απάντηση απέναντι στο γεγονός ότι η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη όχι μόνο καταδικάζει τα παιδιά μας, την ελληνική νεολαία και τα ελληνικά νοικοκυριά στην άκρατη φτωχοποίηση, όχι μόνο νομοθετεί για τον αφελληνισμό των ελληνικών επιχειρήσεων και την κατάρρευση των funds στη χώρα κάνοντας έξωση των πολιτών από τα σπίτια τους, αλλά και στέλνει με ευθύνες της κατά κύριο λόγο τη σπουδάζουσα νεολαία σε ένα ταξίδι χωρίς επιστροφή.

Το νομοσχέδιο εν προκειμένω δεν περιλαμβάνει -ξαναλέω- κανένα συγκεκριμένο μέτρο πρόληψης, διότι δεν θέλει να αντιμετωπίσει συνολικά και ολιστικά το φαινόμενο της ενδοσχολικής βίας.

Θέλω εδώ να θυμίσω -επιτρέψτε μου- ότι παρά τις καμπάνιες «ΜεΤοο», παρά τη σημαντική προσπάθεια να έρθουν οι γυναίκες να καταγγείλουν τον βιασμό και τη βία που οι ίδιες δέχονται, αυτή η καμπάνια τι αποτέλεσμα είχε, κυρία Υπουργέ; Κυκλοφορούν ακόμη! Βλέπουν οι νεολαίοι μας, οι νεολαίες μας, ανθρώπους υπαίτιους και καταδικασμένους για βιασμούς, να κυκλοφορούν ελεύθεροι έξω.

Ένα ακόμη προβληματικό σημείο του νομοσχεδίου, το οποίο έγκειται ακριβώς στην αντιπαιδαγωγική, γενικά, φιλοσοφία και εκπαιδευτική πολιτική σας. Ποιο είναι αυτό; Μια απάντηση για την πρόληψη και αντιμετώπιση της ενδοσχολικής βίας, η κύρια, η κεντρική απάντηση για την αντιμετώπιση και την πρόληψη αυτών των φαινομένων είναι το να διαμορφώσουμε το σχολείο της δημοκρατικότητας, της συμμετοχικότητας, το σχολείο που θα είναι ανοιχτό, όχι μόνο στη γειτονιά, αλλά σε όλη την τοπική κοινωνία.

Θα είναι ένα δημόσιο σχολείο δηλαδή που θα αποτελεί μορφωτικό, πολιτισμικό, αξιακό φάρο και κέντρο σε κάθε γειτονιά, ένα σχολείο στο οποίο και οι τρεις συμβαλλόμενες πλευρές της παιδαγωγικής μορφωτικής διαδικασίας, δηλαδή οι εκπαιδευτικοί, οι μαθητές, οι γονείς και κηδεμόνες να χαίρονται να συμμετέχουν, να χαίρονται, να συνδιαμορφώνουν.

Έχουμε αυτό το πράγμα εδώ; Όχι. Το έχουμε στη δική σας πολιτική; Όχι. Η δική σας εκπαιδευτική πολιτική μέχρι τώρα δημιούργησε ένα άκρως καταπιεστικό, αυταρχικό, αντιδημοκρατικό, αντιπαιδαγωγικό σχολείο, ένα άκρως ανταγωνιστικό περιβάλλον, στο οποίο οι μαθητές και οι μαθήτριες καλούνται να αντεπεξέλθουν σε ασφυκτικά ωράρια, οι εκπαιδευτικοί να τρέχουν πίσω από τη διδακτέα ύλη.

Ποια νομοθετήματά σας να θυμηθούμε, κυρία Υπουργέ; Να θυμηθούμε τη θεσμοθέτηση της ελάχιστης βάσης εισαγωγής, που δύο χρόνια τώρα εφαρμόστηκε και έστειλε νεολαίους, υποψηφίους για εισαγωγή στα πανεπιστήμια, τριάντα και σαράντα χιλιάδες κάθε φορά στα σπίτια τους ή στα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια για όσους είχαν να πληρώσουν;

Να θυμηθούμε ότι μέσα στην πανδημία, όταν είχαμε να αντιμετωπίσουμε ως κοινωνία, ως κόσμος, ως υψήλιος αυτή την πανδημία, κατά την οποία θανατώθηκαν σαράντα χιλιάδες περίπου συμπολίτες μας, σ' αυτή τη χώρα, να θυμηθούμε ότι σε αυτές τις ακραίες συνθήκες υπαρκτής αμφισβήτησης και της επιβίωσης όλων μας θεσμοθετήσατε την τράπεζα θεμάτων; Είναι δυνατόν, κυρία Υπουργέ;

Εντάξει, θέλετε να κάνετε με τα νομοθετήματά σας διάφορα δωράκια σε ιδιωτικά ΙΕΚ, σε ιδιωτικές σχολές κατάρτισης. Αυτό έχει γίνει τοις πάσι φανερό. Θέλετε να διαλύσετε το δημόσιο σχολείο. Αλλά είναι δυνατόν να δράτε και τόσο αντιπαιδαγωγικά ξεζουμίζοντας, βάζοντας στην «πρέσα» τους μαθητές και τις μαθήτριες και τους εκπαιδευτικούς, που είμαστε πρωτίστως παιδαγωγοί; Παιδαγωγός σημαίνει ότι είμαι ολοκληρωμένος ως προσωπικότητα και ως τέτοιος προσπαθώ πρωτίστως να άγω τους παίδες, να προσφέρω παιδαγωγικό έργο.

Θέλω να αναφερθώ, επίσης, σε ακόμη δύο πολύ βασικά μέρη

του νομοσχεδίου. Κυρία Υπουργέ, έρχεστε με τα άρθρα 17 ως 21 και εισάγετε την αξιολόγηση των διευθυντών και των εκπαιδευτών των δημοσίων ΙΕΚ. Δεν γνωρίζετε -ή μάλλον γνωρίζετε, αλλά το κάνετε εσκεμμένα ακριβώς για να τα υποβαθμίσετε και να τα κλείσετε τα δημόσια ΙΕΚ, διότι με δική σας νομοθέτηση πάλι δημόσια ΙΕΚ, που δεν κάλυπταν έναν συγκεκριμένο αριθμό, έχουν κλείσει ήδη σε όλη την ελληνική επικράτεια και στα αστικά κέντρα- με τι συνθήκες καλείται να κάνει ο διευθυντής αυτή την αξιολόγηση; Με τις συνθήκες θα αξιολογηθεί ο εκπαιδευτικός; Με την υποχρηματοδότηση και την υποστελέχωση; Και να στέλνετε τον εκπαιδευτή για ένα χρόνο στο σπίτι του, χωρίς δικαίωμα ένστασης, απέναντι σε έναν διευθυντή, ο οποίος δεν έχει την παιδαγωγική επάρκεια ούτε την επιστημονική επάρκεια σε πολλές περιπτώσεις για να τον αξιολογήσει;

Να αναφερθώ επίσης σε δύο άρθρα που αφορούν την ανώτατη εκπαίδευση, την πανεπιστημιακή εκπαίδευση. Άρθρο 28 παράγραφος 1: Για ποιον λόγο -δεν έχω κατανοήσει προσωπικά, δεν μας έχετε εξηγήσει, δεν έχουμε κατανοήσει- σε ανθρώπους που ήδη έχουν εγγραφεί, έχουν κάνει αίτηση εγγραφής σε διδακτορικό πρόγραμμα, βάζετε ακόμη έναν όρο για να δημιουργηθούν προβλήματα στην εγγραφή τους και εισάγετε τις τριακόσιες ακαδημαϊκές μονάδες; Για ποιον λόγο; Δεν πρέπει να προχωρήσει η έρευνα σε αυτή τη χώρα ή θα προχωρήσει η έρευνα όταν μας εισάγετε με τα άρθρα 17 έως 21 τρία νέα ερευνητικά κέντρα στην Ακαδημία Αθηνών, τη στιγμή που υπάρχουν λαμπρότατα ερευνητικά κέντρα, ήδη λειτουργούντα, στα δημόσια πανεπιστήμια (ΕΛΚΕΘΕ, Εθνικό Αστεροσκοπείο); Πού είναι οι μελέτες;

Πόσο στο ποδάρι η νομοθέτηση αυτών των τριών νέων ερευνητικών κέντρων, όταν λείπει η μελέτη σκοπιμότητας, όταν λείπει η μελέτη οικονομικής βιωσιμότητας, όταν λείπει η μελέτη συμβατότητας με έναν εθνικό σχεδιασμό για την έρευνα;

Υπάρχει εθνικός σχεδιασμός για την έρευνα, σε ποιους τομείς η χώρα πρέπει να επενδύσει στην έρευνα, να μαζέψει, να καλέσει τη νεολαία από το εξωτερικό, που αιμορραγεί η χώρα λόγω του brain drain, με νέους ερευνητές να στελεχώνουν τα λειτουργούντα ερευνητικά κέντρα; Για ποιον λόγο, κυρία Υπουργέ, κάνετε αυτό το δωράκι;

Επιτρέψτε μου. Δεν υπάρχει καμμία αιτιολόγηση, δεν ξέρουμε αν υπάρχει μελέτη, δεν είναι συμβατή η νομοθέτησή σας αυτή με την κείμενη νομοθεσία του 2014 και του 2016. Για ποιον λόγο νομοθέτηση στο ποδάρι και κλείσιμο πάλι το μάτι σε συγκεκριμένες ομάδες;

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε, για την ανοχή προκαταβολικά.

Άρθρο 28, παράγραφος 2: Υπάρχει μέσα σε μια διάταξη για συνεργασία των ΑΕΙ, των εγχώριων, δημόσιων ΑΕΙ, με αναγνωρισμένα ιδρύματα του εξωτερικού γενικά κι αόριστα. Εισάγετε με αυτόν τον τρόπο, λες και δεν καταλαβαίνουμε εμείς ως νομοθετικό σώμα, η κοινωνία, ότι με αυτόν τον τρόπο κλείνετε το μάτι στη συνεργασίες ΑΕΙ ακόμη και με κολέγια που υπάρχουν στη χώρα, για να δώσουν εν συνεργασία πτυχίο που θα είναι ισάξιο με το πτυχίο του απόφοιτου και της απόφοιτης των δημοσίων ΑΕΙ και παρακάμπτοντας έτσι πλαγίως, δολίως και πονηρώς το άρθρο 16 του Συντάγματος, που κατοχυρώνει τον δημόσιο χαρακτήρα της ανώτατης πανεπιστημιακής εκπαίδευσης;

Άρθρο 32: παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια. Πέρα από τον ταξικό, αντικοινωνικό, αντιπαιδαγωγικό χαρακτήρα του συνολικού σας έργου τέσσερα χρόνια τώρα στην ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας, έχουμε και μια νομοθέτηση αλαλούμ. Η νομοθέτησή σας προκαλεί προβλήματα σε τρία τουλάχιστον μεγάλα πανεπιστήμια της χώρας. Γι' αυτό και τελευταία στιγμή παρατείνετε τη θητεία των πρυτάνεων. Διότι με τον δικό σας νόμο-πλαίσιο δεν μπορούν να οριστούν αυτά τα συμβούλια στα πανεπιστημιακά ιδρύματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κυρία, συνάδελφε, σας παρακαλώ να κλείσετε.

ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ ΣΚΟΥΦΑ: Τελειώνω, κυρία Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, είναι προκάτ, αντικοινωνική, αντιδημοκρατική η νομοθέτηση, η οποία κλείνει τα μάτια στην πραγματικότητα, που λέει ότι τα πανεπιστήμιά μας, συνολικά, βρίσκονται στις ανώτερες θέσεις της παγκόσμιας κατάταξης, αλλά και οι παιδαγωγικές και καθηγητικές σχολές βγάζουν άξιους επιστήμονες καθη-

γητές και εκπαιδευτικούς τους οποίους εσείς σπρώχνετε στον κοινωνικό Καιάδα μαζί με το σύνολο της σχολικής και ακαδημαϊκής κοινότητας. Ανοίξτε τα μάτια σας και δείτε. Αλλά τι να δείτε; **ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα):** Κυρία συνάδελφε, σας παρακαλώ.

ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ ΣΚΟΥΦΑ: Οι μέρες στην Κυβέρνηση τελειώνουν. Ο ελληνικός λαός θα δώσει τη μόνη γνήσια δημοκρατική, προοδευτική λύση στις επερχόμενες εκλογές.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ, κυρία συνάδελφε.

Παρακαλώ πολύ να κλείσει το σύστημα των εγγραφών.

Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο επίκαιρων ερωτήσεων της Πέμπτης 9 Μαρτίου 2023.

Α. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρα 130 παράγραφος 2 και 3 και 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 507/2-3-2023 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Αχαΐας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αθανασίας (Σίας) Αναγνωστοπούλου προς την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, με θέμα: «Ο διαγωνισμός για τον μετασχηματισμό των βιβλιοθηκών υποβαθμίζει τη λειτουργία της Εθνικής Βιβλιοθήκης».

2. Η με αριθμό 531/6-3-2023 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Ιωάννη Δελή προς την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, με θέμα: «Για την καθυστέρηση πληρωμής στους νέους που κάνουν μαθητεία σε ΕΠΑΛ και Δημόσια ΙΕΚ».

3. Η με αριθμό 517/5-3-2023 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β2' Δυτικού Τομέα Αθηνών του ΜέΡΑ25 κ. Κρίτωνα - Ηλία Αρσένη προς την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων με θέμα: «Ποινικοποίηση του συνταγματικού δικαιώματος της απεργίας των εκπαιδευτικών».

Γίνεται επίσης γνωστό στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίαση, αφού ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής και ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «Ελευθέριος Βενιζέλος», σαράντα έξι μαθήτριες και μαθητές και τέσσερις συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 3ο Γυμνάσιο Ξάνθης.

Η Βουλή τούς καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Τον λόγο έχει η ειδική αγορήτρια του Κινήματος Αλλαγής κ.Κεφαλίδου.

ΧΑΡΟΥΛΑ (ΧΑΡΑ) ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ: Κυρία Πρόεδρε, θα πάρω λίγο από τη δευτερολογία μου. Δεν θα χρειαστώ πολύ χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Δεν θα μιλήσετε στη δευτερολογία.

ΧΑΡΟΥΛΑ (ΧΑΡΑ) ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ: Ναι. Ευχαριστώ πολύ.

Κυρία Πρόεδρε, κυρίες Υπουργοί, αγαπητοί συνάδελφοι, το νομοσχέδιο του Υπουργείου Παιδείας για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της σχολικής βίας και του εκφοβισμού, έρχεται σε ένα δραματικό φινάλε της κυβερνητικής θητείας που σημαδεύεται από την ανείπωτη τραγωδία στα Τέμπη. Με τον πόνο διάχυτο στην κοινωνία που αποσβολωμένη αντικρίζει τις άμορφες σιδερένιες μάζες του μοιραίου сырμού, αποτέλεσμα της αμέλειας και του παγιωμένου ωχαδερφισμού της επίσημης πολιτείας, ο τίτλος του νομοσχεδίου «Ζούμε αρμονικά μαζί - Σπάμε τη σιωπή» μοιάζει να μας κοροϊδεύει στην παρούσα συγκυρία με τους πενήντα επτά νεκρούς συμπολίτες μας, οι περισσότεροι νέα παιδιά, τα παιδιά μας που χάθηκαν από την εγκληματική αδιαφορία της ίδιας της πολιτείας.

Δεν είναι μόνο οι οικογένειες των αδικοχαμένων που η απελπισία έχει γίνει ποταμός θυμού. Είναι σύσσωμη η ελληνική κοινωνία που έχει θυμώσει. Και οφείλει και η Κυβέρνηση να συντονιστεί μαζί της απαιτώντας να πέσει άπλετο φως, να υπάρξει ανάληψη ευθυνών πέρα από μία παραίτηση Υπουργού και τιμωρία.

Δεν περιμένουν οι πολίτες αποδιοπομπαίους τράγους. Περιμένουν όμως και το απαιτούν να δουν συγκεκριμένους ανθρώπους στο σκαμνί της δικαιοσύνης για μία λειτουργία ενός ΟΣΕ που εν γνώσει του ανεβοκατέβαζε χιλιάδες κόσμου στη διαδρομή Αθήνα-Θεσσαλονίκη στα τυφλά και μιας ιδιωτικής εταιρείας της

«HELLENIC TRAIN» που επέτρεπε να κινούνται τα τρένα της χωρίς ασφάλεια.

Σε αυτή την εθνική συμφορά θα μετρηθούμε όλοι, Κυβέρνηση και Αντιπολίτευση, κόμματα, φορείς, δημόσιοι λειτουργοί. Και χρωστάμε έστω και κατόπιν της συμφοράς να μη βγούμε αυτή τη φορά ούτε κοντοί ούτε μικροί. Το κακό έγινε. Και αυτοί οι πενήντα επτά συνάνθρωποί μας δεν γυρίζουν πίσω. Το «Ποτέ Ξανά» όμως που επαναλαμβάνουμε όλοι, δεν θα έχει καμμία ουσία αν όλοι εμείς πάμε παρακάτω ανεπίγνωστοι. Η 28^η Φεβρουαρίου του 2023 θα μας καθορίζει ως συλλογική ανεπάρκεια και θα φέρνει όλο το πολιτικό σύστημα προ των ευθυνών μας. Και αυτό όχι μόνο για την ποιότητα ζωής των πολιτών, όπως συνηθίζαμε να λέμε, αλλά και για την ίδια την ασφάλεια και τη ζωή των συμπολιτών μας, των αγαπημένων μας, των οικογενειών μας συμπεριλαμβανομένων.

Η ευθύνη δεν είναι ίδια για όλους. Πέρα από τον σταθμάρχη, πέρα από τον επόπτη, την εταιρεία, τον ΟΣΕ, την «HELLENIC TRAIN», ευθύνη έχει αυτός που κυβερνά, αυτός που καλείται να λογοδοτήσει για τις προτεραιότητες, τις επιλογές και τις παραλείψεις του. Όταν ζητάμε από τον κάθε Έλληνα πολίτη να αναλαμβάνει την ατομική ευθύνη των επιλογών του, οφείλει η ηγεσία πρώτη να αναλαμβάνει με γενναioτητα τη δική της.

Υπάρχει και μια άλλη ευθύνη, αυτή που έχουμε όλοι εμείς εδώ, ο καθένας ξεχωριστά, κάθε φορά που ανεβαίνουμε σε τούτο εδώ το βήμα για να υπερασπιστούμε ή και για να αντιμαχόμαστε ή όταν αντιμαχόμαστε ένα νομοσχέδιο επιχειρηματολογώντας πολλές φορές με ανακρίβειες και με διαβεβαιώσεις που δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα, χωρίς επίγνωση και συνείδηση της ευθύνης των αποτελεσμάτων που μπορεί να φέρει στις ζωές των πολιτών.

Σήμερα είναι και μια άλλη μέρα, πολύ σημαντική. Είναι η ημέρα της γυναίκας. Και αυτή η ημέρα δεν μπορεί παρά να είναι αφιερωμένη σε όλες τις γυναίκες που χάθηκαν, στις χαροκαμένες μάνες, στις αδελφές, στις συντρόφους, στις κόρες όλων αυτών που δεν είναι πια μαζί μας. Στεκόμαστε με ταπεινότητα και ντροπή γι' αυτά που δεν προβλέψαμε, γι' αυτά που δεν κάναμε ώστε να μπορέσουμε να προλάβουμε το κακό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο που συζητάμε αγγίζει τον πυρήνα της κάθε ελληνικής οικογένειας. Παρ' όλα αυτά αυτής της προτεραιότητας της ηγεσίας του Υπουργείου Παιδείας είχε την τελευταία θέση ως επιτυχημένο επιστέγασμα κυβερνητικής θητείας με εκπλήρωση των προεκλογικών στόχων, έστω και ως εργαλείου προεκλογικής καμπάνιας, τη ρύθμιση μιας κατάστασης γενικευμένης, υπέρπρουςας ή εμφανούς βίας μεταξύ ανηλίκων, που ευδοκμεί στα σχολεία μας ανάμεσα στα παιδιά προεφηβικής και εφηβικής ηλικίας βίας κάθε είδους όπως σωματικής, ψυχολογικής, λεκτικής που χρειαζόμαστε εδώ και πάρα πολύ καιρό.

Η αναγκαιότητα νομοθετικής παρέμβασης επείγει ιδιαίτερα με την επιστροφή σε ρυθμούς νέας κανονικότητας μετά τα παρατεταμένα lockdown που επιβλήθηκαν ως μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας και λειτούργησαν ως αυξητική δύναμη στη βία και στον εκφοβισμό στο σχολικό περιβάλλον. Οι ήδη προ της πανδημίας αδύναμες σχέσεις εμπιστοσύνης όλων των μερών της σχολικής κοινότητας μεταξύ συμμαθητών, μεταξύ μαθητών και εκπαιδευτικών, εκπαιδευτικών και γονέων, διοίκησης και εκπαιδευτικών, με την επαναφορά της ζωής μας σε ρυθμούς καθημερινότητας έχουν κλονιστεί ακόμη περισσότερο.

Παρά την κρίσιμότητα της κατάστασης -γιατί οι έρευνες δείχνουν ότι ένα στα τρία παιδιά γίνεται θύματα μπουλινγκ στο σχολείο- η νομοθετική πρωτοβουλία της Κυβέρνησης είναι επιδερμική και δεν αντιμετωπίζει το θεμελιώδες πρόβλημα της ασφάλειας μέσα στο σχολείο ανάλογα με τη σοβαρότητα αλλά και με το βάθος του. Η αυξανόμενη κοινωνική ευαισθητοποίηση δεν είναι καθόλου τυχαία. Αποτυπώνει την ένταση και την έκταση του προβλήματος. Ο σχολικός εκφοβισμός και η τρομακτική έξαρση που τελικά στερεί από τα παιδιά μας το θεμελιώδες δικαίωμα, αυτό το δικαίωμα στην εκπαίδευση.

Και όμως στα δέκα περίπου άρθρα που αφορούν το κύριο θέμα του νομοσχεδίου, έρχεται η Κυβέρνηση και προσθέτει πλήθος άσχετων διατάξεων με αιχμή την ατομική αξιολόγηση των εκ-

παιδευτικών, αποκαλύπτοντας την πραγματική προτεραιότητα της ηγεσίας του Υπουργείου Παιδείας, δηλαδή, εντυπώσεις και διευθετήσεις της τελευταίας στιγμής ευπρεπώς καμουφλαρισμένες μέσα σε ένα νομοσχέδιο, ίσως και το τελευταίο του Υπουργείου Παιδείας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτό το νομοσχέδιο ενώ δείχνει να έχει αντιληφθεί την έκταση και το βάθος του προβλήματος του σχολικού εκφοβισμού και μοιάζει να λαμβάνει μέτρα, να παίρνει θέση και πρωτοβουλίες για την αντιμετώπιση της βίας, στην πραγματικότητα είναι άλλο ένα νομοσχέδιο προθέσεων και επικεφαλίδων. Δεν παρεμβαίνει ουσιαστικά στην υλοποίηση μέτρων που θα αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά το πρόβλημα.

Οι βασικές μας παρατηρήσεις διατυπώθηκαν και στις επιτροπές που είχαμε το προηγούμενο διάστημα και αφορούν κυρίως: Πρώτον, τον περιορισμό των προβλέψεων του νομοσχεδίου στην καταγραφή φαινομένων και ποσοτικών βίας χωρίς την αντίστοιχη μέριμνα για την αντιμετώπισή τους. Σε ένα περιβάλλον διάχυτου φόβου των θυμάτων σχολικής βίας που παραμένουν σιωπηλά, είναι σημαντικό να ενθαρρύνεται και να ενισχύεται η καταγγελία από τα ίδια τα θύματα και το κοντινό της περιβάλλον.

Αυτό, όμως, είναι μόνο το πρώτο βήμα που θα αποδειχθεί τελικά ανώφελο όσο δεν υπάρχουν εχέγγυα έγκαιρης και αποτελεσματικής παρέμβασης και επίλυσης. Στις περισσότερες περιπτώσεις τα θύματα παραμένουν βουβά. Δεν προχωρούν στη δημοσιοποίηση, ακριβώς γιατί φοβούνται το μετά, αυτό το ζοφερό μετά, τι θα τους συμβεί. Για να έχει αποτέλεσμα, λοιπόν, η προτροπή και η διευκόλυνση δημοσιοποίησης και καταγγελίας πρέπει να δώσουμε στα θύματα τη σιγουριά ότι η ζωή τους θα επιστρέψει στην κανονικότητά της, ότι το ίδιο το σχολικό περιβάλλον θα τα αγκαλιάσει και θα γίνει ασπίδα προστασίας τους στον φόβο που ζουν.

Οι ομάδες δράσεις που προβλέπονται θα λειτουργούν σε επίπεδο διευθύνσεων εκπαίδευσης, δηλαδή μακριά από τη σχολική μονάδα εκεί όπου συμβαίνει το πρόβλημα και αποτελεσματικό φοβόμαστε πως θα είναι ότι η αξία της επέμβασής τους όλο και θα μειώνεται και τελικά, θα χαθεί η αποτελεσματικότητά της.

Η σταθερή παρουσία εξειδικευμένων επιστημόνων, ψυχολόγων και συμβούλων σε επίπεδο σχολικής μονάδας αν και φαίνεται ότι είναι εντελώς απαραίτητη, παραμένει για μία ακόμα φορά ελλειπής. Η έλλειψη του εξειδικευμένου προσωπικού δεν μπορεί να υποκατασταθεί από τις χρήσιμες μεν, αλλά εντελώς ανεπαρκείς επιμορφώσεις εξπρές των εκπαιδευτικών για την αντιμετώπιση τέτοιων περιστατικών.

Όσο και αν η κυρία Υπουργός μας μιλάει για έναν αυξανόμενο αριθμό ειδικών ψυχολόγων μετά από τις προσλήψεις, πρέπει να σας πω ότι ο αριθμός τους παραμένει μικρός, με αποτέλεσμα την αδυναμία άμεσης παρέμβασης σε κάθε περιστατικό στη σχολική μονάδα, λαμβάνοντας υπ' όψιν και τον όγκο των περιστατικών που καλείται κάθε σχολείο να διαχειριστεί. Ξέρετε πολύ καλά ότι αυτός ο αριθμός αυξάνει διαρκώς, αυξάνει εκθετικά.

Τέταρτον, το βάρος της διαχείρισης των πολλών περιστατικών βίας στα σχολεία και την ευθύνη των επιλογών όλων των παρεμβάσεων, σύμφωνα με το νομοσχέδιο, την επιωμίζονται τελικά οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί. Στην πραγματικότητα, η ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας μεταθέτει άλλη μία φορά την ευθύνη υλοποίησης στους εκπαιδευτικούς και στους διευθυντές των σχολικών μονάδων, χωρίς να τους προσφέρει όμως ούτε τα απαραίτητα εργαλεία.

Πέμπτον, στις βασικές ελλείψεις του νομοσχεδίου επισημαίνουμε την παντελή απουσία δύο εξαιρετικής σημασίας παραγόντων. Δεν γίνεται η όποια προσπάθεια να μην περιλαμβάνει τις μαθητικές κοινότητες και τους γονείς. Η νομοθετική πρωτοβουλία παραβλέπει τον καταλυτικό ρόλο και τη σημασία και την επιρροή του οικογενειακού περιβάλλοντος στη συμπεριφορά των παιδιών μας. Η επιλογή της μη εμπλοκής του οικογενειακού περιβάλλοντος σε τέτοιες φύσης περιστατικά όχι ως φόβητρου ή τιμωρού για τα παιδιά μας αλλά ως ενεργού παράγοντα και η στέγηση της ενεργού συμμετοχής της αποδυναμώνει και καθιστά, τελικά, το όλο εγχείρημα μειωμένης αποτελεσματικότητας αν όχι και ανώφελο.

Με την προτεινόμενη διαδικασία εμπλέκονται θύτης και θύμα με τη μαθητική κοινότητα να παραμένει ουδέτερη απέναντι σε γε-

γονότα που την αφορούν άμεσα και επηρεάζουν την καθημερινότητά της αλλά και την ίδια την εκπαιδευτική διαδικασία. Μέσω αυτής της αντιμετώπισης από τον νόμο τι ακριβώς πιστεύετε ότι διδάσκουμε στους αυριανούς πολίτες; Ότι δεν ασχολούμαστε με όσα συμβαίνουν δίπλα μας μέχρι το κακό να έρθει και να χτυπήσει τη δική μας πόρτα; Η ανοχή στη βία οδηγεί στο μιθριδατισμό και τελικά στην αποδοχή της συνενοχής ως να είναι κανονικότητα. Κάπως έτσι, με τέτοιες ελλείψεις, το νομοσχέδιο γίνεται κενό πραγματικού περιεχομένου.

Επίσης, βασική παράλειψη του νομοσχεδίου είναι η αγνόηση της κοινής παραδοχής από όλες τις σχετικές έρευνες ότι η βία στα σχολεία σε πολλές περιπτώσεις είναι εισαγόμενη ή ενισχυόμενη από εξωσχολικούς και από το περιβάλλον της γειτονιάς. Παρ' όλα αυτά, δεν υπάρχει καμμία σχετική πρόβλεψη.

Εμείς ξέρετε ότι ως ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής συστηματικά κινούμαστε σε κάθε νομοσχέδιο στη λογική του να καταθέτουμε ολοκληρωμένες προτάσεις. Αυτό κάναμε και αυτή τη φορά και χαιρόμαστε που συμβάλλουμε στη βελτίωση της νομοθετικής πρωτοβουλίας με την ενσωμάτωση παρατηρήσεών μας - αυτό πιστεύω ότι θα το επιβεβαιώσει και η κυρία Υπουργός και την ευχαριστούμε γι' αυτό - όπως για παράδειγμα τις διατάξεις που συμπεριέλαβε το εξαιρετικά διαδεδομένο φαινόμενο της διαδικτυακής βίας και απειλής που ανθίζει στις εφηβικές ηλικίες. Δυστυχώς, το μεγαλύτερο ποσοστό φαινομένων βίας στο σχολείο ξεκινάει από τα κοινωνικά δίκτυα.

Πέρα, όμως, από το κεντρικό θέμα του νομοσχεδίου οι υπόλοιπες διατάξεις αφορούν άσχετα θέματα. Εδώ θα ήθελα να αναφερθώ στο Τρίτο Μέρος, στα άρθρα 17, 18 και 19, όπου προβλέπεται η ίδρυση τριών νέων κέντρων έρευνας της Ακαδημίας Αθηνών, χωρίς, όμως, να έχουμε επαρκή αιτιολόγηση ποια ανάγκη έρχονται να εξυπηρετήσουν, με βάση ποιον εθνικό ερευνητικό σχεδιασμό συστήνονται, πώς εξασφαλίζεται η αποφυγή αλληλοκαλύψεων με τα υπάρχοντα ερευνητικά κέντρα και ιδρύματα. Υπάρχει οικονομία κλίμακας και συσπείρωση των ερευνητικών δυνατοτήτων μέσα από αυτήν την ίδρυση των τριών νέων κέντρων; Υπάρχει συντονισμός με τα υπάρχοντα εκπαιδευτικά ερευνητικά κέντρα ή με τα ΑΕΙ ή με το Εθνικό Συμβούλιο Έρευνας, Τεχνολογίας και Καινοτομίας;

Η θετική μας στάση σε κάθε πρωτοβουλία ανάπτυξης της έρευνας νομίζω ότι είναι αποδεξιμένη. Όμως, οφείλουμε να επισημαίνουμε αστοχίες, παραλείψεις και κενά που ενδέχεται να δημιουργήσουν προβλήματα που θα τα βρίσκουμε διαρκώς μπροστά μας. Για παράδειγμα, στο άρθρο 19 συστήνεται το Κέντρο Έρευνας Φυσικών Καταστροφών και Διαχείρισης, όπου εδώ περιλαμβάνεται κάθε φυσική καταστροφή. Δηλαδή έχουμε σεισμούς, τσουνάμι, πλημμύρες, πυρκαγιές. Αυτά, όμως, τα αντικείμενα ξέρετε πολύ καλά ότι καλύπτονται ήδη ερευνητικά από το Γεωδυναμικό Ινστιτούτο του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών, που σε συνεργασία με τον ΟΑΣΠ και τους σεισμολόγους φορείς της χώρας, που είναι σε όλα σχεδόν τα μεγάλα πανεπιστήμια, λειτουργούν και συντονίζουν το Εθνικό Σεισμολογικό Δίκτυο, το Εθνικό Δίκτυο Επιταχυνσιογράφων, το Εθνικό Γεωδαιτικό Δίκτυο, το Κέντρο Έγκαιρης Προειδοποίησης για τσουνάμι. Επίσης, υπάρχει μονάδα ΜΕΤΕΟ, υπάρχει το Κέντρο BEYOND, υπάρχει το Ινστιτούτο Ωκεανογραφίας του ΕΛΚΕΘΕ. Όλα αυτά είναι ινστιτούτα που καλύπτουν και μάλιστα με πολύ μεγάλη επάρκεια το αντικείμενο.

Αν δεχτούμε, λοιπόν, ότι γίνεται προσπάθεια να φτιαχτεί ένα νέο ερευνητικό τοπίο, γιατί να μην αφορά νέα επιστημονικά πεδία. Οι προκλήσεις εξάλλου είναι πάρα πολλές και πεδίο δόξης λαμπρό για όποιο νέο επιστημονικό πεδίο αποφασίσει η Ακαδημία Αθηνών να αναπτύξει. Αφού, λοιπόν, καλύπτονται από τις ήδη ερευνητικές μονάδες, γιατί να μην ενισχυθούν τα υφιστάμενα;

Επιπλέον το ερευνητικό προσωπικό που θα τα στελεχώσει λέτε ότι θα προέλθει από ανακατανομή του υφιστάμενου ερευνητικού προσωπικού της Ακαδημίας Αθηνών και θα γίνουν προσλήψεις. Αναρωτιέμαι, υπάρχει τόσο πλεονάζον επιστημονικό προσωπικό, ώστε να μην αποδυναμωθούν τα υφιστάμενα ερευνητικά κέντρα; Και αυτές οι νέες προσλήψεις πόσο θα ανταποκρίνονται στις ανάγκες λειτουργίας;

Για να ενισχύσουμε, λοιπόν, το ερευνητικό προσωπικό της

χώρας μας καταθέτουμε ως Κίνημα Αλλαγής μια τροπολογία για δεύτερη φορά, που προσπαθούμε μέσα από αυτή να μειώσουμε τις ανισότητες που υπάρχουν με τα υπόλοιπα μέλη ΔΕΠ, με έναν τρόπο που θα τους δώσει τη δυνατότητα αναγνώρισης προϋπηρεσίας, μια που η μισθολογική απομείωση και η θεσμική υποβάθμιση των ερευνητών μέχρι τώρα λειτουργεί αποτρεπτικά στο να μπορέσει να είναι κίνητρο προσέλκυσης για νέους ερευνητές, ειδικότερα από το εξωτερικό. Την καταθέτουμε και ελπίζουμε, κυρία Υπουργέ, ότι θα δείξετε αυτή τη φορά μεγαλύτερο ενδιαφέρον στην τροπολογία την οποία καταθέσαμε.

Περνώντας στο Κεφάλαιο Δεύτερο, θέλω λίγο να ασχοληθώ με τα άρθρα που αφορούν την αξιολόγηση του έργου των διευθυντών, των υποδιευθυντών και των εκπαιδευτών στα δημόσια ΙΕΚ. Από τη Μεταπολίτευση μέχρι σήμερα οι πολιτικές ηγεσίες του Υπουργείου Παιδείας έχουν επανειλημμένα νομοθετήσει διαδικασίες αξιολόγησης των συντελεστών της εκπαιδευτικής λειτουργίας. Παρ' όλα αυτά, οι αντιστάσεις στην καθιέρωση σχετικής κουλτούρας παραμένουν πάρα πολύ ισχυρές.

Καλύτερο σχολείο δεν σημαίνει τίποτα άλλο παρά δυνατότητα μέτρησης του συνολικού έργου της σχολικής μονάδας, εντοπισμό των αδυναμιών και περιθώρια βελτίωσης του εκπαιδευτικού έργου όλων των συντελεστών που συμμετέχουν σε αυτό που λέμε εκπαιδευτική διαδικασία.

Μέχρι σήμερα, στον βωμό της πολιτικής αντιπαράθεσης και του συναγωνισμού ευσήμων της κάθε κυβέρνησης δεν έχουμε καταφέρει να εφαρμόσουμε ούτε σταθερές επιμορφωτικές δομές, αλλά ούτε και θεσμούς ευρείας αποδοχής που θα καθοδηγούν, θα συμβουλεύουν και θα αξιολογούν το εκπαιδευτικό έργο με στόχο τη βελτίωσή του, αλλά και τη βελτίωση των συντελεστών του.

Κυρία Υπουργέ, η οποία διαδικασία της απαραίτητης αξιολόγησης για να μπορέσει να έχει αποτέλεσμα, οφείλει να περιλαμβάνει όλους τους συντελεστές της εκπαίδευσης, από τα εκπαιδευτικά προγράμματα και τα βιβλία έως τη σχολική μονάδα και τον εκπαιδευτικό.

Η διαδικασία που φέρνεται, δυστυχώς, δεν πληροί κανένα από τα κριτήρια τόσο της βασικής μεθοδολογίας αυτοαξιολόγησης δημοσίων οργανισμών σε ευρωπαϊκό επίπεδο -και μιλάω για το κοινό πλαίσιο αξιολόγησης- όσο και της προσαρμοσμένης μεθοδολογίας αυτοαξιολόγησης των εκπαιδευτικών οργανισμών. Η συλλογική αυτοαξιολόγηση της εκπαιδευτικής μονάδας απουσιάζει παντελώς στο προτεινόμενο σύστημά σας, σε αντίθεση με ό,τι ισχύει στα ευρωπαϊκά υπόλοιπα κράτη.

Στο σύστημα αξιολόγησης του έργου των διευθυντών, υποδιευθυντών και εκπαιδευτών των δημοσίων ΙΕΚ του Υπουργείου Παιδείας δεν υπάρχει καμμία πρόβλεψη για διαδικασία μέτρων βελτίωσης μέσα από επιμόρφωση ή από άλλα μέσα. Η πρόβλεψη ακαταλληλότητας για τους διευθυντές, υποδιευθυντές και εκπαιδευτές δεν βοηθά τελικά στην υλοποίηση των αγαθών προθέσεων που εξαγγέλατε, αφού αφήνει εύλογες υπονοιές στοχοποίησης ενός κλάδου από τον οποίον εξαρτάται η υλοποίηση όλων αυτών που νομοθετούμε.

Φτιάχνετε έναν νέο σχεδιασμό και δημιουργείτε μια νέα πλατφόρμα, αγνοώντας την ήδη υπάρχουσα για την αυτοαξιολόγηση των εκπαιδευτικών μονάδων και για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού προσωπικού, όπως επίσης -και αυτό εντυπωσιάζει- αγνοείτε όλον τον σχεδιασμό που έχει κάνει το ΙΕΠ, του οποίου το Υπουργείο Παιδείας έχει την εποπτεία.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Κλείνω με το Κεφάλαιο Τρίτο, στις λοιπές διατάξεις. Πρόκειται, κυρίως, για ρυθμίσεις και διευθετήσεις της τελευταίας στιγμής, διορθώσεις της προηγούμενης πρόχειρης νομοθέτησής σας, που σας είχαμε επισημάνει πολλές φορές κατά τη συζήτηση σχετικών νομοσχεδίων.

Έχουμε καταθέσει τροπολογίες, ερωτήσεις πάνω σε αυτά τα θέματα. Θα μείνω μόνο στο θέμα της παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας, για να σας πω ότι ουδέποτε απαντήσατε στις ερωτήσεις που καταθέσαμε και αναγκαστήκατε να προχωρήσετε σε αναδιατύπωση του άρθρου, όταν ξεσηκώθηκε η ακαδημαϊκή κοινότητα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Πρέπει να κλείσετε, κυρία συνάδελφε, σας παρακαλώ.

ΧΑΡΟΥΛΑ (ΧΑΡΑ) ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ: Μάλιστα, κυρία Πρόεδρε.

Τέλος, όλα τα άρθρα που αφορούν στις διατάξεις για τα ΑΕΙ είναι αλλαγές-αποτέλεσμα της συνολικής αντίθεσης των εμπλεκόμενων φορέων, αλλά και της δικής σας πρόχειρης νομοθέτησης.

Κλείνω, λέγοντας ότι με όλες τις αδυναμίες και με όλες τις ελλείψεις που έχει αυτό το νομοσχέδιο, αφήνει μια παρακαταθήκη για την επόμενη ηγεσία, για την επόμενη κυβέρνηση, που ελπίζω και εύχομαι ότι δεν θα αρκестεί στην ιχνηλάτηση των περιστατικών, αλλά θα τα αντιμετωπίσει κιόλας. Και με τη σκέψη ότι, παρά την αναποτελεσματικότητα, παρά την έλλειψη επαρκούς διαλόγου, παρά τις σοβαρές ελλείψεις του νομοσχεδίου και με την πεποίθηση ότι μια ελλειμματική νομοθέτηση στη σωστή κατεύθυνση για τη ρύθμιση μιας επείγουσας κατάστασης είναι προτιμότερη από την απουσία της πολιτείας και τέλος, σεβόμενοι τη σταθερή μας θέση να συμβάλλουμε με σοβαρότητα στον δημόσιο διάλογο και στην ορθή νομοθέτηση, χωρίς μικροκομματικές σκοπιμότητες, σας καταθέσαμε τις προτάσεις μας και ελπίζουμε να δούμε και στο τελικό κείμενο ότι τις έχετε ενσωματώσει.

Γι' αυτούς τους λόγους, θεωρώντας ότι είναι μόνο ένα συμβολικό δείγμα, μια πρώτη αρχή, ψηφίζουμε το νομοσχέδιο επί της αρχής, με τις επιμέρους διαφοροποιήσεις και αντιθέσεις σε συγκεκριμένες διατάξεις.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ, κυρία συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει ο ειδικός αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Δελής.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: Και από εδώ, από το Βήμα της Βουλής χαιρετίζουμε το μεγάλο λαϊκό απεργιακό ποτάμι που κυλά σήμερα σε όλη τη χώρα. Χαιρετίζουμε τις πολύμορφες κινητοποιήσεις της νεολαίας, για να πληρώσουν όλοι οι ένοχοι για το έγκλημα στα Τέμπη, για να πάψουν άνθρωποι, νέα παιδιά, να θυσιάζονται για τα κέρδη. Διότι, όπως λέει τόσο εύστοχα και το σύνθημα των ημερών, «δεν φταίει ούτε η κακιά η ώρα ούτε η κακιά η χώρα»! Φταίνει το κέρδος και όσοι κυβέρνησαν και κυβερνούν τη χώρα!

Σχολική βία και εκφοβισμός είναι το σημερινό νομοσχέδιο και πρόκειται ασφαλώς για ένα υπαρκτό πρόβλημα, το οποίο μάλιστα οξύνεται, ιδιαίτερα μετά την καραντίνα. Πώς το προσεγγίζει, όμως, η Κυβέρνηση και πώς επιχειρεί να το αντιμετωπίσει; Σε κάθε περίπτωση, αποφεύγοντας επιμελώς να ασχοληθεί με την ουσία του, δηλαδή με τις αιτίες που το γεννούν και στοχεύοντας απλώς σε μια διαχείριση των συνεπειών της σχολικής βίας.

Το πρόβλημα, όμως, δεν είναι μόνο, όπως επαναλαμβάνει συνεχώς η κυρία Υπουργός, απλώς το να σπάσει η σιωπή, αλλά είναι και -αυτό και αν είναι!- το ότι σε αρκετά σχολεία η βία και ο εκφοβισμός γιγαντώνονται.

Αν κάποιος σκεφτούν τώρα ότι ένα τέτοιο νομοσχέδιο υπηρετεί βασικά προεκλογικές ανάγκες της Κυβέρνησης -τόσο παράταιρα, βέβαια, μετά την ανεπίτυπη τραγωδία από το έγκλημα των Τεμπών- μάλλον δεν θα έχουν και πολύ άδικο, ιδιαίτερα αν θυμηθούν και το ιστορικό του προβλήματος της σχολικής βίας.

Είναι το 2015, όταν με τον θάνατο του σπουδαστή στα Γιάννενα που η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ τότε στήνει μια ολόκληρη επιτροπή, με τη συμμετοχή και της Ελληνικής Αστυνομίας. Στη συνέχεια, το 2019, η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας φτιάχνει και αυτή μια επιτροπή -διακομματική, μάλιστα- για το μπουλινγκ στα σχολεία.

Ξέρετε πόσες φορές συνεδρίασαν αυτές οι επιτροπές; Καμμία. Ούτε μία! Συνεπώς το παρελθόν των κυβερνήσεων στο θέμα αυτό είναι βεβαρημένο ακριβώς γιατί είναι ανύπαρκτο, αφήνοντας έτσι μόνους, κατόμονους και εντελώς αβοήθητους τους εκπαιδευτικούς να διαχειρίζονται συχνά-πυκνά τέτοιου είδους ζητήματα σχολικής βίας.

Ας ξεκινήσουμε, όμως, με τον ορισμό που δίνει η Κυβέρνηση για τη σχολική βία. Αυτή δεν διευκρινίζεται εννοιολογικά και έτσι, ο δρόμος μένει ανοιχτός σε κάθε είδους διασταλτικές ερμηνείες και επικίνδυνες γενικεύσεις. Σε αυτόν, μάλιστα, τον διασταλτικό

ορισμό - «σούπα» περιέχονται και φωτογραφίζονται ακόμα και οι μαθητικές κινητοποιήσεις, καθώς, σύμφωνα με το νομοσχέδιο, η παρεμπόδιση της ομαλής διεξαγωγής των μαθημάτων ταυτίζεται με τη σχολική βία.

Εδώ δεν πρόκειται μόνο για την επιτομή της αντιεπιστημονικότητας και της πολιτικής αυθαιρεσίας, αφού και τα κοινωνικά αίτια της σχολικής βίας προσπερνά και επιπλέον αδυνατεί να ξεχωρίσει τη φυσιολογική βία που εκδηλώνεται στις σχέσεις των παιδιών και των εφήβων από εκείνη για την οποία θα έπρεπε κανείς να ανησυχεί. Είναι κάτι πολύ χειρότερο. Πρόκειται για την πρακτική μεταφορά και εφαρμογή στα σχολεία και πάνω στις πλάτες των μαθητών εκείνης της βασικής κατασταλτικής κατεύθυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που συνέχει όλη την αντιδραστική της πολιτική στο όνομα της καταπολέμησης του εξτρεμισμού και του ριζοσπαστισμού και στα σχολεία.

Αλήθεια, όμως, ποιος πραγματικά παρεμποδίζει την ομαλή διεξαγωγή των μαθημάτων; Μα, ποιος άλλος από την ίδια την πολιτική σας; Διότι μπορεί να λέτε ότι οι στόχοι του νομοσχεδίου σας είναι η προάσπιση της ασφάλειας των μαθητών και η διασφάλιση της απρόσκοπτης εκπαιδευτικής διαδικασίας, αλλά πόσο απρόσκοπτη άραγε είναι αυτή η ομαλή διεξαγωγή των μαθημάτων, όταν λείπουν για εβδομάδες και μήνες εκπαιδευτικοί από τα σχολεία, επειδή ποτέ δεν προσλήφθηκαν;

Και πώς διασφαλίζεται αυτή η απρόσκοπτη εκπαιδευτική διαδικασία, όταν σχολεία ολόκληρα εκδιώκονται από τα κτήριά τους, όπως το 9^ο Δημοτικό Σχολείο Αιγάλεω; Καταθέσαμε και τροπολογία πριν από λίγες ημέρες εδώ, την οποία απορρίψατε. Πάρα πολλά από αυτά τα σχολεία στερούνται ακόμη και από τις πιο βασικές υποδομές, στριμώχνοντας τα μαθήματα σε αίθουσες-κλουβιά, σε κοντέινερ, ακόμη και για τα νήπια.

Όσο για την ασφάλεια των μαθητών, αλήθεια πόσο προασπίζεται αυτή σε κτήρια ακατάλληλα, παλιά, υποσυντηρημένα, όπου όλο και πιο συχνά τώρα τελευταία πέφτουν σοβάδες, ακόμη και ολόκληρες οροφές, όπως έγινε στην Πυλαία της Θεσσαλονίκης πέρσι. Και είναι τόσο νωπές ακόμη οι μνήμες από εκείνο το τραγικό δυστύχημα του μικρού Βασίλη στο σχολείο στις Σέρρες τον περασμένο Δεκέμβριο.

Όταν λοιπόν έρχονται οι μαθητές και αγωνίζονται και διεκδικούν καλύτερα και ασφαλέστερα σχολεία, εσείς τότε τους τυλίγετε σε μια κόλλα χαρτί αυτού του νόμου σας και τους κατηγορείτε μέχρι και για σχολική βία. Αυτό λέει το νομοσχέδιό σας. Αυτός, ξέρετε, ο απαράδεκτος και επικίνδυνος ορισμός καθορίζει, στιγματίζει τελικά ανεπανόρθωτα το νομοσχέδιό σας όσο και αν το εκθειάζετε.

Παραπέρα, με το νομοσχέδιό σας εισάγεται η λειτουργία μιας ηλεκτρονικής πλατφόρμας, όπου θα μπορούν να γίνονται καταγγελίες και επώνυμες και ανώνυμες για περιστατικά σχολικής βίας. Ασφαλώς και μπορεί μια τέτοια πλατφόρμα καταγγελιών να βοηθήσει, γι' αυτό και δεν καταψηφίζουμε το συγκεκριμένο άρθρο.

Θέτουμε όμως ορισμένους προβληματισμούς και εκφράζουμε δικαιολογημένες, θαρρώ, ανησυχίες για το πώς, ας πούμε, μπορεί να διασφαλιστεί η αλήθεια του προσώπου, ποιος τελικά εγγυάται για το ποιος πραγματικά βρίσκεται πίσω από μια ανώνυμη καταγγελία, για τον υπαρκτό κίνδυνο ανάπτυξης μιας ανθρωποφαγίας και για τη δημιουργία ενός κλίματος στα σχολεία διάχυτης καχυποψίας, για την υπονόμηση δηλαδή εκείνου του τόσο αναγκαίου παιδαγωγικού κλίματος εμπιστοσύνης, τόσο κρίσιμου για τις σχέσεις εκπαιδευτικών και μαθητών.

Δεν σας ενδιαφέρουν όλα αυτά ή μήπως είναι παράλογα και υπερβολικά; Και πώς τα προσπερνάτε τότε έτσι με τέτοια ευκολία και τόση αλαζονική σιγουριά χωρίς να το «βασανίσετε» καθόλου;

Προβλέπεται επίσης ότι για την αντιμετώπιση της σχολικής βίας σε κάθε σχολείο θα φτιαχτεί διμελής ομάδα δράσης, σε κάθε διεύθυνση εκπαίδευσης τετραμελής με τη συμμετοχή εδώ και με ψυχολόγων και κοινωνικών λειτουργών, καθώς και μια επταμελής επιστημονική επιτροπή στο Υπουργείο Παιδείας.

Όχι, όσο και αν ψάξαμε στο νομοσχέδιο δεν βρήκαμε ούτε λέξη για εκείνη την αναγκαία στελέχωση όλων των σχολικών μονάδων με ψυχολόγους και κοινωνικούς λειτουργούς, παρ' όλο που το τελευταίο διάστημα η κατάσταση στα σχολεία και εξαιτίας της καραντίνας έχει δυσκολέψει πάρα πολύ, καθώς όχι μόνο τα

γνωστικά κενά είναι τεράστια, αλλά και οι επιπτώσεις σε ψυχολογικό και κοινωνικό επίπεδο είναι μεγάλες.

Εδώ βέβαια έρχεται συνήθως η κυρία Υπουργός και λέει «Διπλασιάστηκαν οι ψυχολόγοι και οι κοινωνικοί λειτουργοί και από χίλιοι εξακόσιοι έγιναν τρεις χιλιάδες διακόσιοι». Δεν λέει όμως ότι και πάλι αυτοί είναι λιγότεροι από τις ανάγκες, αφού τα σχολεία της χώρας μας ξεπερνούν τις δώδεκα χιλιάδες.

Και κάπου εδώ με μια ηλεκτρονική πλατφόρμα και με κάνα δυο επιτροπές εξαντλείται τελικά όλη η πολυδιαφημισμένη προσπάθεια της Κυβέρνησης για το ζήτημα της σχολικής βίας και του εκφοβισμού. Το πρόβλημα όμως είναι εδώ και φωνάζει και θα φωνάζει και αύριο και μετά την ψήφιση του νομοσχεδίου, γιατί αυτό ούτε ασχολείται ούτε καν αναφέρεται στη ρίζα του προβλήματος.

Και η ρίζα της σχολικής βίας δεν είναι παρά η ίδια η κοινωνία, αυτή της καπιταλιστικής εκμετάλλευσης και της βίας, αυτή την οποία διαχρονικά στηρίζετε και υπηρετείτε όλες εσείς οι αστικές κυβερνήσεις. Ή μήπως δεν φταίνε οι ταξικοί φραγμοί και τα εμπόδια στη μόρφωση για τη χαμηλή αυτοεκτίμηση των νέων που καταφανώς σχετίζεται με το μπουλινγκ;

Το εκπαιδευτικό σύστημα που υπάρχει αυτά τα ταξικά εμπόδια τα παραμερίζει ή τα ενισχύει; Ποιο είναι παραδείγματος χάριν το εργασιακό μέλλον των παιδιών των ΕΠΑΛ; Χρόνια τώρα όλοι σας τους μιλάτε για τη σύνδεσή τους με την αγορά εργασίας και ποιο το αποτέλεσμα; Δουλειά σε άσχητο συνήθως αντικείμενο, όταν βρίσκουν δουλειά, ανεργία, πετσοκομμένοι μισθοί. Γι' αυτά θα πείτε καμμία κουβέντα όλοι εσείς που κυβερνάτε και που κυβερνήσατε;

Αλήθεια, όλα αυτά τα χιλιάδες δεκαπεντάχρονα παιδιά που τα σπρώχνετε στην πρώιμη κατάρτιση και τη μαθητεία, γιατί τάχα, λέει, δεν παίρνουν τα γράμματα, έχουν ή δεν έχουν μέσα τους μίσος για την κοινωνία που τους στερεί όνειρα και δικαιώματα και μπορεί ή δεν μπορεί να προχωρήσουν -όχι όλα- σε πράξεις σχολικής βίας;

Το θέμα της σχολικής βίας έπειτα θα το ψάξει κάποιος μονάχα μέσα στο οικογενειακό περιβάλλον ή μήπως πρέπει να κοιτάξει και πιο πέρα από τους τέσσερις τοίχους ενός σπιτιού;

Δεν είναι βία στο σχολείο το ένα παιδί να έχει πρόσβαση σε εξωσχολική στήριξη και το άλλο όχι;

Δεν είναι βία το ένα παιδί να οργανώνει τον χρόνο του για να δώσει πανελλαδικές εξετάσεις και το άλλο να έχει συμβιβαστεί με τα ταξικά τείχη που ορθώνονται διαρκώς μπροστά του;

Δεν είναι βία να μην μπορείς να πας διακοπές και ο συμμαθητής σου να λέει πόσο ωραία πέρασε το καλοκαίρι;

Δεν είναι βία να ακούς τα «Μπράβο» των δασκάλων και εσύ συνεχώς να είσαι το ξύλο το απελέκητο που πρέπει να τελειώνει το σχολείο νωρίς νωρίς για να πάει να μάθει καμμία τέχνη;

Εδώ σε αυτό το έδαφος της ταξικής βίας είναι που γεννιέται και η αντισχολική κουλτούρα. Παιδιά που μετατρέπονται έτσι σε μάγκες, που ταραίζουν την ηρεμία της σχολικής ζωής, που διαχωρίζουν τη θέση τους από τους κοινωνικά και σχολικά συμμορφωμένους συμμαθητές και δασκάλους και που τελικά, θέτουν τους ίδιους τους εαυτούς τους εκτός νυμφώνος.

Πρόκειται για όλους αυτούς τους μελλοντικούς ανέργους, υποαπασχολούμενους ή τους εργαζόμενους, αλλά πάντα εκεί στις κατώτερες χειρωνακτικές θέσεις του κοινωνικού καταμερισμού εργασίας που επιβάλλει το καπιταλιστικό σας σύστημα. Πρόκειται για εκείνους τους νέους που απαξιώνουν το σχολείο και την κοινωνία επειδή τους ματαιώνει απλά. Μόνο που έτσι όμως καταδικάζουν τους εαυτούς τους στη διαίτη και αναπαραγωγή της ίδιας τους της ταξικής θέσης, κάνοντάς την αυτή να φαντάζει ως ένα πεπρωμένο αναπόδραστο.

Πρόκειται για εκείνη την αντικειμενική όσο και μοιραία διαδικασία αναπαραγωγής του κυρίαρχου συστήματος μέσω του σχολικού μηχανισμού και μάλιστα, μέσα ακόμη και από την αμφισβήτηση και την ανοικτή αντιπαράθεση με αυτόν τον μηχανισμό.

Θα πει εδώ τώρα κάποιος «Καλά, όλα τα παιδιά των λαϊκών οικογενειών χαρακτηρίζονται από βίαιη συμπεριφορά; Όλα είναι θύτες; Όλα μπαίνουν σε συμμορίες;». Όχι βέβαια, γιατί η επιθετική συμπεριφορά δεν έχει πάντα την ίδια σημασία, δεν έχει το ίδιο προσωπικό νόημα για όποιον την εκδηλώνει. Κάποιες φορές

μπορεί να πρόκειται απλά για μια υπερβολική αντίδραση, άλλοτε είναι το αποτέλεσμα μιας έντονης συναισθηματικής φόρτισης και μόνο ορισμένες φορές η επιθετική συμπεριφορά γίνεται σκοπός αυτοτελής και αποκτά ένα αυτοτελές νόημα για την προσωπικότητα ορισμένων παιδιών, ιδίως όταν προκαλείται από ένα προσωπικό τραυματικό αίσθημα έλλειψης αναγνώρισης ή και ουσιαστικής επικοινωνίας.

Ποιος όμως στα αλήθεια στερεί αυτή την αναγνώριση; Ποια είναι τα πρότυπα και οι αξίες στα οποία πρέπει να προσαρμοστεί ο νέος άνθρωπος για να αναγνωριστεί ευρύτερα;

Πρώτα απ' όλα, σε αυτό το σύστημα του άγριου ανταγωνισμού, όταν το παιδί μαθαίνει από την κούνια του ακόμη ότι για να πετύχει κάποιος πρέπει να ανταγωνίζεται, νικητής αλλά και με πλατιά κοινωνική αναγνώριση είναι συνήθως αυτός που πατάει περισσότερο, όπως λένε, επί πτωμάτων, πιο αδιάτακτα, πιο αποτελεσματικά.

Όσο για τις αξίες του συστήματος που σαπίζει και απειλεί μάλλον με τη σήψη του και όλη την κοινωνία, αυτές τις αξίες θα τις βρούμε στην τεράστια «μπόχα» των σκανδάλων, στον πλουτισμό, στην κακοποίηση της παιδικής ηλικίας, στην εκμετάλλευση της ανθρωπίνης ύπαρξης. Να είναι όμως μονάχα η βία της κοινωνίας η οποία απλώς μεταφέρεται στους χώρους της εκπαίδευσης;

Αυτή η βία αναπαράγεται και ενισχύεται και στα ίδια τα σχολεία με δεδομένο τον ανταγωνισμό, την ανασφάλεια και το άγχος των μαθητών, τις διάφορες ακυρώσεις της προσωπικότητάς τους και εν τέλει, την περιθωριοποίησή τους. Αυτό, βέβαια, το προσπερνάτε πολύ γρήγορα, αφού έτσι θα άνοιγε μια συζήτηση για το περιεχόμενο και τους σκοπούς του σχολείου. Όμως, το τι σχολείο θέλουμε να έχουμε, αυτό ακριβώς είναι το βασικό ζήτημα και αυτό θέτουμε εμείς ως ΚΚΕ επί της αρχής. Εμείς, δηλαδή, ανοίγουμε αυτή τη συζήτηση που εσείς αποφεύγετε.

Θα έχουμε ένα σχολείο το οποίο θα ανταποκρίνεται στα όνειρα και τις ανάγκες των μαθητών ή, όπως τώρα, θα έχουμε ένα σχολείο αγχωτικό, ανταγωνιστικό και ψυχοφθόρο; Θα έχουμε ένα σχολείο, που από την αρχή του θα λειτουργεί με όλους τους εκπαιδευτικούς και όλους τους ειδικούς του επιστημονες, ψυχολόγους και κοινωνικούς λειτουργούς; Θα έχουμε ένα σχολείο με όλες τις απαραίτητες υποδομές, αθλητικές, καλλιτεχνικές και ό,τι χρειάζεται για δωρεάν δραστηριότητες; Γιατί αυτά, ξέρετε, δεν είναι απλά κάποια μαθήματα, είναι δραστηριότητες οι οποίες αφορούν την ίδια την ψυχοσύνθεση του παιδιού και του νέου, ειδικά μάλιστα μετά από μια καραντίνα, οπότε η ανάγκη που έχει, για να βρει τους συμμαθητές του, τους φίλους του και τους συναθλητές του, είναι ακόμα μεγαλύτερη.

Θα έχουμε ένα σχολείο που θα μιλά και θα έχει διαρκές μέτωπο απέναντι σε όλες τις εξαρτήσεις και δεν θα αναμασά, δεν θα υποδουλίζει και δεν θα αθώνει όλες τις αντιδραστικές θεωρίες των εξαρτησιογόνων ουσιών, που ρίχνουν νερό στον μύλο της ναρκοκουλτούρας; Θα έχουμε ένα σχολείο που θα έχει τις πόρτες του ερμητικά κλειστές στους λογής-λογής επιχειρηματίες και χορηγούς με το αζημίωτο και όχι όπως τώρα ορθάνοιχτες, για να μπαϊνοβγαίνουν όλοι αυτοί και να εκπαιδεύουν, εξ απαλών ονύχων ακόμα, τα παιδιά των λαϊκών οικογενειών στον καπιταλιστικό ανταγωνισμό, που δεν γνωρίζει όρια, μέσα από τα μαθήματα, λέει, της επιχειρηματικότητας και όχι μόνο; Και έρχεστε μετά εδώ και μας μιλάτε ανερυθρίαστα για τη βία; Γιατί τελικά, μόνο σε ένα τέτοιο σχολείο η ύπαρξη ειδικών επιστημόνων και άλλων δομών υποστήριξης μπορούν να συμβάλλουν στην ουσιαστική αντιμετώπιση του φαινομένου της σχολικής βίας.

Καταηφιζόμαστε επί της αρχής το νομοσχέδιο. Για τις λοιπές διατάξεις, που δεν είναι και λίγες, θα μιλήσουμε στη δευτερολογία.

Με την ευκαιρία, να πω ότι περιμένουμε ακόμα μια απάντηση για το αν θα συμπεριληφθούν οι Σχολές Επιστημών Φυσικής Αγωγής στο άρθρο 32 για την παιδαγωγική επάρκεια. Σας το ρωτήσαμε και δεν μας απαντήσατε. Νομίζω ότι είναι μια έλλειψη, νομίζω ότι είναι μια κατάφωρη αδικία και πρέπει αυτές οι σχολές να συμπεριληφθούν στο άρθρο 32.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Συνεχίζουμε με την κ. Ασημακοπούλου, την ειδική αγορήτρια της Ελληνικής Λύσης.

ΣΟΦΙΑ - ΧΑΪΔΩ ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Σας ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η σκέψη μας είναι και θα είναι δίπλα στους γονείς και στους συγγενείς των αδικοχαμένων ψυχών του τραγικού δυστυχήματος στα Τέμπη. Πιστεύουμε ότι πρέπει να αποδοθούν, επιτέλους, οι ευθύνες που αναλογούν, σε όποιους αναλογούν, για τις παραλείψεις.

Σήμερα συζητάμε για τη βία και τον εκφοβισμό στα σχολεία. Στη χθεσινή ομιλία σας, κυρία Υπουργέ, στην αρμόδια επιτροπή, μιλήσατε για την ανάγκη προσβασιμότητας στις υπό σύσταση ιστοσελίδες για τις καταγγελίες και το συνοδευτικό ενημερωτικό υλικό. Όμως, να σας υπενθυμίσουμε ότι σας έχουμε ρωτήσει για την ιστοσελίδα του ίδιου του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικά με την προσβασιμότητα για άτομα με αναπηρίες.

Σύμφωνα με τον ν.4727/2020 και με την υπουργική απόφαση 3071 της 23^{ης} Ιουλίου 2020 του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, άρθρο 3 περίπτωση β', η συμμόρφωση του συνόλου των ιστοτόπων, ώστε αυτή να είναι προσβάσιμη για τα ΑΜΕΑ ορίζεται η 23-9-2020. Σας ρωτήσαμε στις 13-1-2022, γιατί δεν συμμορφώθηκαν με την ως άνω νομοθετική σας υποχρέωση και μας απαντήσατε ότι είναι σε εξέλιξη ο δομικός επανασχεδιασμός του ιστότοπου με βάση τις νέες τεχνολογίες που έχουν αναπτυχθεί τα τελευταία έτη στη σχεδίαση διαδικτυακών τόπων. Ακόμη και σήμερα η ιστοσελίδα του ΥΠΑΙΘ, όχι μόνο δεν έχει συμμορφωθεί, αλλά δεν έχει αναρτήσει τη δήλωση προσβασιμότητας που θα εξηγεί τον λόγο της μη προσβασιμότητας.

Επίσης, λογικά η ιστοσελίδα ενός Υπουργείου, όπως και κάθε ιστότοπος δημοσίας υπηρεσίας, θα έπρεπε να είναι η βιτρίνα του θεσμού. Βλέπουμε, όμως, ότι το Υπουργείο Παιδείας την χρησιμοποιεί ως μέσο κομματικής αντιπαράθεσης. Είναι δυνατόν ο διαδικτυακός χώρος ενός τεράστιου κρατικού φορέα, όπως του Υπουργείου Παιδείας, να γίνεται χώρος φιλοξενίας κομματικών δημοσιεύσεων;

Σας ζητήσαμε να καλέσετε την ΟΛΤΕΕ για να μας ενημερώσει για την κατάσταση στα επαγγελματικά λύκεια, που αποτελούν την αιχμή του δόρατος στην επαγγελματική εκπαίδευση και αρνηθήκαμε. Για ποιον λόγο; Δεν θέλετε να ενημερωθείτε από τους εκπαιδευτικούς που συνεχώς εκθειάζετε; Δεν θέλετε να ξέρετε ποια είναι η κατάσταση στα ΕΠΑΛ; Γιατί αυτή η απαξίωση των επαγγελματικών λυκείων; Μήπως σας φόβισε η ανακοίνωση της ΟΛΤΕΕ που κάνει λόγο για απουσία στήριξης στο λειτουργημά τους;

Στο σχέδιο νόμου απουσιάζει παντελώς η μέριμνα για την αντιμετώπιση της βίας και την προστασία των εκπαιδευτικών, όταν αποτελούν υποκείμενα βίαιων και παράνομων καταστάσεων. Σύμφωνα με τον Συνήγορο του Πολίτη, οι συχνές τροποποιήσεις της νομοθεσίας και του πλαισίου επιτείνουν την ανασφάλεια που βιώνουν τα μέρη της εκπαιδευτικής κοινότητας, ενώ η πολυπλοκότητα του διοικητικού έργου, ιδίως για τους διευθυντές των σχολικών μονάδων, φαίνεται ότι δυσχεραίνει την εκπλήρωση του πολύτιμου παιδαγωγικού τους ρόλου.

Στην πρώτη συνεδρίαση αναφερθήκατε για τις υποδομές των σχολείων στην προσχολική εκπαίδευση. Στο τέλος της συνεδρίασης αναφερθήκατε σε όσα είπαν όλοι οι Βουλευτές που πήραν μέρος στη συζήτηση, εκτός από εμάς. Δεν έχετε τίποτα να μας πείτε για το κτιριολογικό χάος που επικρατεί στις δομές προσχολικής ηλικίας; Ή μήπως στεναχωρηθήκατε που θα σας θυμίσουμε τι λέγατε ότι θα κάνατε και δεν κάνατε;

Να σας θυμίσουμε, επίσης, ότι σχετικά με τις υποδομές των σχολικών δομών και τον έλεγχό τους κάνατε και εσείς ερωτήσεις στο παρελθόν. Θα καταθέσουμε ενδεικτικά μια δική σας ερώτηση, κυρία Υπουργέ, από τις 20-12-2018, με θέμα: «Σε κίνδυνο μαθητές και εκπαιδευτικοί λόγω ελλείψεως συντήρησης των σχολικών κτηρίων». Για ποιον λόγο ζητούσατε παρεμβάσεις από τους τότε Υπουργούς Παιδείας; Πώς αισθάνεστε τώρα που μας απαντάτε με τον ίδιο αδιάφορο τρόπο για τα πραγματικά προβλήματα των μαθητών και των γονέων τους; Και μη νομίζετε ότι το θέμα είναι άσχετο με το σχέδιο νόμου που συζητάμε. Υπάρχουν δεκάδες έρευνες που συσχετίζουν το σχολικό περιβάλλον με θέ-

ματα του σχολικού εκφοβισμού, άμεσα και έμμεσα.

Θα καταθέσουμε στα Πρακτικά συνδέσμους που αφορούν σε έρευνες που δείχνουν ότι το φυσικό περιβάλλον του σχολείου σχετίζεται άμεσα με φαινόμενα σχολικού εκφοβισμού.

Οι έρευνες για το πώς το σχολικό περιβάλλον επηρεάζει τη συμπεριφορά εκφοβισμού είναι ένας σχετικά νέος και σύνθετος τομέας έρευνας, που φαίνεται ότι στο παρόν σχέδιο νόμου δεν τον λάβετε υπ' όψιν σας. Μελέτες έδειξαν ότι τα χαμηλότερα ποσοστά σχολικής θυματοποίησης συσχετίστηκαν με παρεμβάσεις σχολικής ασφάλειας που επικεντρώνονται στη βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος του σχολείου. Η Σάρα Τζόνσον κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το φυσικό περιβάλλον φαίνεται να προσφέρει ευκαιρίες παρέμβασης για τη μείωση της σχολικής θυματοποίησης.

Προσφάτως, λάβαμε μία ακόμη επιστολή για προβλήματα σε δομές προσχολικής ηλικίας, την οποία και θα καταθέσουμε στα Πρακτικά. Αυτή τη φορά αφορά στο 7^ο Νηπιαγωγείο Νέου Ηρακλείου Αττικής. Ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων του νηπιαγωγείου ανησυχεί για την ασφάλεια και την ψυχοσωματική ανάπτυξη των παιδιών τους. Το νηπιαγωγείο ήταν διθέσιο, με δύο τμήματα και μία αίθουσα ανάπαυσης. Σήμερα λειτουργεί ως τετραθέσιο μετά τη μετατροπή της αίθουσας ανάπαυσης σε τμήμα και την τοποθέτηση προκάτ από το 2009 στην αυλή του σχολείου.

Δεκατέσσερα χρόνια μετά την τοποθέτηση του προκάτ και πέντε χρόνια μετά την εφαρμογή της δόχρησης υποχρεωτικής προσχολικής αγωγής, δεν έχει αλλάξει κάτι. Το αποτέλεσμα είναι παιδιά της προσχολικής ηλικίας να στερούνται ευνοϊκές ρυθμίσεις που υπήρχαν πριν την εφαρμογή αυτής, όπως τη δυνατότητα ύπνου, ενώ έχουν και πρόσθετα προβλήματα λόγω του προκάτ, όπως παραδείγματος χάριν, το πρόβλημα αποστράγγισης στην περίπτωση έντονων βροχοπτώσεων.

Εν έτει 2023 τα παιδιά ηλικίας τεσσάρων έως έξι ετών τρώνε κρύο φαγητό επάνω στα θρανία που κάνουν μάθημα και κινδυνεύουν με τροφική δηλητηρίαση το καλοκαίρι, παρά το γεγονός ότι υπάρχει κουζίνα, φούρνος και ψυγείο στο νηπιαγωγείο. Και όλα αυτά γίνονται επειδή το αρμόδιο Υπουργείο, το ΥΠΕΠΘ, δεν έχει προβλέψει τη σύσταση θέσης τραπεζοκόμου στα νηπιαγωγεία και το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων εφαρμόζει το πρόγραμμα των σχολικών γευμάτων βάσει οικονομικών και διαπολιτισμικών κριτηρίων, τη στιγμή που η ακρίβεια καλπάζει και οι μισθοί τους είναι καθηλωμένοι, όπως υπογραμμίζουν.

Μεγάλη εντύπωση προκαλεί το γεγονός ότι το ίδιο το κράτος δεν εφαρμόζει τις εγκυκλίους που το ίδιο εκδίδει σε θέματα υγιεινής. Πιο συγκεκριμένα, με την αριθμό πρωτοκόλλου 69040/4-10-2021 εγκύκλιο της Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας και Υγιεινής Περιβάλλοντος του Υπουργείου Υγείας, η οποία βασίζεται σε διεθνή πρότυπα και στις οδηγίες του ΕΦΕΤ, απαιτούν την άμεση θέσπιση νομοθετικής ρύθμισης για τις προδιαγραφές των νηπιαγωγείων με βάση τις διεθνείς προδιαγραφές και μελέτες με στόχο την κάλυψη των σύγχρονων αναγκών των παιδιών. Αυτό ακριβώς σας έχουμε ζητήσει επανειλημμένως να κάνετε και δεν το κάνατε. Οι μαρτυρίες των εκπαιδευτικών και τα στοιχεία των κοινωνικών φορέων δείχνουν πως το σύστημα έχει κενά. Οι εκπαιδευτικοί διασάζουν. Οι ψυχολόγοι και οι κοινωνικοί λειτουργοί, όπου υπάρχουν, δεν επαρκούν. Υπάρχει λαβύρινθος αρμοδίων που πρέπει να αρθούν στο ύψος του λειτουργημάτων τους και κάπου εκεί χάνεται η λύση.

Στον συνοπτικό απολογισμό έργου της Κυβέρνησης για τα έτη 2019 - 2022 αναφορικά με το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων λέτε στη σελίδα 36 ότι διευρύνθηκε το ολοήμερο σχολείο από τις 16.00' έως τις 17.30'. Όμως, σύμφωνα με πρόσφατο δημοσίευμα που θα καταθέσουμε στα Πρακτικά, τρεις ώρες από τις πέντε χιλιάδες τμήματα δεν συγκέντρωσαν τον απαιτούμενο αριθμό μαθητών για να λειτουργήσουν. Χίλια πεντακόσια τμήματα δημοτικών, νηπιαγωγείων λειτουργούν κατά το τρέχον σχολικό έτος στα νηπιαγωγεία και δημοτικά, σύμφωνα με στοιχεία τα οποία δημοσιοποίησε η Υπουργός Παιδείας. Μπορείτε να μας πείτε για ποιους λόγους δεν λειτουργήσαν τα υπόλοιπα;

Αναφέρετε, επίσης, στον απολογισμό του έργου σας, την εγκατάσταση διαδραστικών πινάκων σε όλη τη χώρα. Πού εγκαταστή-

σατε διαδραστικούς πίνακες; Και, αν τους εγκαταστήσατε, ποιοι και πώς θα τους χρησιμοποιούν; Υπάρχουν έρευνες για τη χρήση διαδραστικών πινάκων στα σχολεία που ήδη έχουν εγκατασταθεί; Μήπως και εδώ βάζετε το κάρο μπροστά από το άλογο; Δεν θα έπρεπε να έχει προηγηθεί η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στη χρήση τους;

Η εισαγωγή των νέων τεχνολογιών προβάλλεται από το Υπουργείο Παιδείας ως φάρμακο που θα ιατρέψει τις ασθένειες του εκπαιδευτικού συστήματος. Και ενώ παρατηρείται, σε επίπεδο διακηρύξεων κυρίως, πρόοδος και σπουδή για την εισαγωγή των νέων τεχνολογιών στα σχολεία, σοβαρά, χρονίζοντα προβλήματα της εκπαίδευσης παραμένουν άλυτα.

Αναφορικά με τη διάταξη του άρθρου 32 και τις ρυθμίσεις σχετικά με την παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια, η Κοσμητεία Σχολής Επιστημών Φυσικής Αγωγής, Αθλητισμού και Διαιτολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας με σχετική επιστολή της, την οποία και θα καταθέσουμε στα Πρακτικά, τονίζει ότι: Τα Τμήματα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού ΤΕΦΑΑ της χώρας είναι εξ ορισμού και από τον νόμο ίδρυσής τους τμήματα αγωγής και εκπαίδευσης, υπηρετούν τις επιστήμες αγωγής, απευθύνονται πρωτίστως και διαχρονικά στην προετοιμασία εκπαιδευτικών Φυσικής Αγωγής και μέχρι σήμερα παρέχουν πιστοποιητικό παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας στους αποφοίτους τους. Γιατί;

Πρώτον: Στο πλαίσιο των προγραμμάτων σπουδών πρώτου κύκλου όλων των ΤΕΦΑΑ περιλαμβάνουν μαθήματα και λοιπές εκπαιδευτικές δραστηριότητες στο γνωστικό αντικείμενο της παιδαγωγικής και διδακτικής, υπερκαλύπτοντας το όριο των εξήντα πιστωτικών μονάδων που απαιτεί ο ν.4957, άρθρο 99. Αυτά τα μαθήματα είναι υποχρεωτικά για όλους τους φοιτητές και φοιτήτριες.

Δεύτερον: Επιπλέον, οι φοιτητές και φοιτήτριες του ΤΕΦΑΑ κάθουν υποχρεωτικά πρακτική άσκηση με φυσική παρουσία στα σχολεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, διάρκειας δύο εξαμήνων. Όλα τα ΤΕΦΑΑ διαθέτουν το κατάλληλο διδακτικό προσωπικό, με τα αντίστοιχα αντικείμενα, παραδείγματος χάριν: Παιδαγωγική της Φυσικής Αγωγής, Διδακτική της Φυσικής Αγωγής, Ψυχολογία Φυσικής Αγωγής κ.λπ., για την υποστήριξη του Προγράμματος Σπουδών Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας. Μέχρι σήμερα όλοι οι απόφοιτοι των ΤΕΦΑΑ κατέχουν την παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια, αφού με το πρόγραμμα που παρακολούθησαν απέκτησαν τα ειδικά τυπικά προσόντα διορισμού στην πρωτοβάθμια ή δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Συνοψίζοντας, φαίνεται ότι τα υφιστάμενα προγράμματα σπουδών των ΤΕΦΑΑ καλύπτουν τις ανάγκες των ειδικών προγραμμάτων σπουδών παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας που απαιτούνται από τον νόμο και της πιστοποίησης παιδαγωγικής επάρκειας και αιτούνται τα ΤΕΦΑΑ να συμπεριληφθούν στα τμήματα που πληρούν όλες τις προϋποθέσεις ένταξής τους στο άρθρο.

Μας θλίβει που σε ένα ακόμη νομοσχέδιο απουσιάζει η πρόβλεψη για την ίδρυση ειδικών σχολείων -της δευτεροβάθμιας αλλά και της μετασχολικής επαγγελματικής εκπαίδευσης- κατάλληλων για παιδιά που βρίσκονται στο φάσμα του αυτισμού. Τα υπάρχοντα ΕΕΚ και ειδικά γυμνάσια δεν μπορούν να διαχειριστούν τα αυτιστικά παιδιά με ιδιαίτερα προβλήματα, που χρειάζονται ειδικά διαμορφωμένες ολιγομελείς τάξεις και ειδικά επιμορφωμένο διδακτικό προσωπικό, με έμφαση στην κοινωνικοποίηση. Γιατί, ύστερα από τόσα χρόνια διακυβέρνησης, εξακολουθείτε να τα αντιμετωπίζετε σαν να είναι παιδιά ενός κατώτερου θεού και να μην κάνετε τίποτα για να αλλάξετε την παντελή έλλειψη σχολικού πλαισίου, ειδικά για τον αυτισμό;

Σας είχαμε καταθέσει την ερώτηση, με αριθμό πρωτοκόλλου 5856/16-6-2022, για τη δημιουργία εργαστηρίων ειδικής επαγγελματικής εκπαίδευσης ΕΕΚ στην Α' Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Αθήνας, μιας και δεν υπάρχει στον Δήμο της Αθήνας και μας παραπέμψατε και πάλι στον δήμαρχο.

Σας κάναμε τρεις ερωτήσεις. Σας ρωτήσαμε στην πρώτη και στην τέταρτη συνεδρίαση και σας ξαναρωτάμε: Εδώ και έναν χρόνο σάς ζητάμε την αίτηση-εισήγηση της Διεύθυνσης Δευτε-

ροβάθμιας Εκπαίδευσης Α' Αθήνας για τη μετατροπή του 26^{ου} Γυμνασίου Αθήνας σε πειραματικό. Θέλουμε, επιτέλους, να μάθουμε για ποιον λόγο αναγκάσατε μαθήτριες και μαθητές να κάνουν τρία και περισσότερα χιλιόμετρα κάθε μέρα για να πάνε και να έρθουν από το σχολείο. Για ποιον λόγο μάς κρατάτε κρυφή την εισήγηση; Σας ξαναρωτάμε, λοιπόν. Μήπως κάτι δεν πήγε καλά με αυτή τη μετατροπή;

Όπως θα καταθέσουμε στα Πρακτικά, με την 343/2023 απόφαση της επταμελούς σύνθεσης του τρίτου τμήματος του δικαστηρίου έγινε δεκτή η αίτηση ακυρώσεως γονέων ανήλικων τέκνων, μαθητών της ΣΤ' τάξης του 15^{ου} Δημοτικού Σχολείου Αθηνών, και Συλλόγων Γονέων και Κηδεμόνων Δημοτικών Σχολείων του Δήμου Αθηναίων, κατά της 26500/Δ6/9-3-2022 αποφάσεως της Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, με θέμα: Χαρακτηρισμός δημόσιων σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ως πειραματικών σχολείων από το σχολικό έτος 2022-2023, κατά το μέρος που με αυτή την απόφαση χαρακτηρίστηκε ως Πειραματικό Σχολείο το 26^ο Γυμνάσιο Αθηνών.

Με την απόφαση τονίζεται μεταξύ άλλων ότι: Η εκδοθείσα κατ' εξουσιοδότηση της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του ν.4692/2020 με αριθμό 22631/Δ6/26-02-2021 απόφαση της Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, με την οποία ρυθμίζεται ειδικότερα η διαδικασία χαρακτηρισμού δημόσιων σχολικών μονάδων ως πρότυπων και πειραματικών σχολείων, κατά το μέρος που στο άρθρο 4 αυτής προβλέπει τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά προς χαρακτηρισμό σχολείων ως πειραματικών στην περίπτωση που η αίτηση χαρακτηρισμού υποβάλλεται από τον προϊστάμενο της διεύθυνσης πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, έχει εκδοθεί εκτός εξουσιοδότησης και είναι ακυρώσιμη.

Ένα πολύ σοβαρό ζήτημα, το οποίο με κάθε ευκαιρία οφείλουμε να αναφέρουμε, είναι εκείνο που αφορά τους νέους Έλληνες και Ελληνίδες -περίπου εξακόσιες πενήντα χιλιάδες- που κατά τη διάρκεια των μηνονίων αναγκάστηκαν να φύγουν στο εξωτερικό. Δώστε τους κίνητρα, ευκαιρία και τη δυνατότητα να επιστρέψουν πίσω στη χώρα μας, στη χώρα της καρδιάς τους. Η παιδεία μετά από τόσα χρόνια διακυβέρνησής σας κρίνεται από μία κλωστή. Πρέπει επιτέλους να σταματήσει εδώ και τώρα η υποβάθμιση και η απαξίωσή της.

Σας ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Σοφία - Χάιδω Ασημακοπούλου καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Καί εμείς ευχαριστούμε, κυρία συνάδελφε.

Κλείνουμε τον κύκλο των ειδικών αγορητών με την κ. Απατζίδη, εκ μέρους του ΜΕΡΑ25.

ΜΑΡΙΑ ΑΠΑΤΖΙΔΗ: Σας ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα είναι ένα από αυτά τα οποία η Κυβέρνηση και η κ. Κεραμέως συγκεκριμένα μάς έχει συνηθίσει. Η συνταγή ούτως ή άλλως είναι δοκιμασμένη: Ένα κοινωνικά ευαίσθητο θέμα, ένας λυρικός τίτλος, που αμπαλάει όμορφα τις πιο αντιδραστικές και ανούσιες προβλέψεις, και βέβαια τις απαραίτητες άλλες διατάξεις, που πάντα καλύπτουν το μεγαλύτερο μέρος του σχεδίου. Αυτό το βλέπουμε σε κάθε νομοσχέδιο.

Το συγκεκριμένο νομοσχέδιο αποτελείται από τέσσερα μέρη και σαράντα τέσσερα άρθρα. Από αυτά μόνο τα δεκάξι, όμως, αφορούν στην αντιμετώπιση του σχολικού εκφοβισμού, που αναφέρει ο τίτλος. Τα υπόλοιπα είκοσι οχτώ αφορούν λοιπές, άσχετες μεταξύ τους διατάξεις. Όπως πάντα, πίσω από ένα ωραίο αμπαλάρισμα βρίσκετε τον τρόπο να κάνετε κάθε είδους διευθετήσεις και εξυπηρετήσεις.

Το δεύτερο μέρος, όμως, του νομοσχεδίου αφορά σε δράσεις και προγράμματα για την πρόληψη και αντιμετώπιση του σχολικού εκφοβισμού. Από αυτό πηγάζει και ο λυρικός τίτλος του νομοσχεδίου. Πρόκειται ουσιαστικά για ευχολόγια, που σε καμμία περίπτωση δεν είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν το ομολογούμενο σημαντικό πρόβλημα του σχολικού εκφοβισμού, το οποίο

λαμβάνει σημαντικές διαστάσεις. Για ακόμα μια φορά, δηλαδή, η Κυβέρνηση, αντί να επικεντρωθεί στην πρόληψη του φαινομένου, αντί να εξαλείψει όσο το δυνατόν τις αιτίες που δημιουργούν το σύμπτωμα, έρχεται να το αντιμετωπίσει, όπως συνηθίζει, εκ των υστέρων, πυροσβεστικά.

Το νομοσχέδιο προβλέπει τη δημιουργία ηλεκτρονικής πλατφόρμας, όπου οι μαθητές μπορούν να προβαίνουν είτε σε ανώνυμες είτε σε επώνυμες καταγγελίες, καθώς και τη δημιουργία ομάδων δράσης για την πρόληψη και αντιμετώπιση της ενδοσχολικής βίας και του εκφοβισμού.

Σύμφωνα με καταγγελίες, όμως, εκπαιδευτικών, το Υπουργείο για μια ακόμη φορά μεταφέρει την ευθύνη στους εκπαιδευτικούς και στους διευθυντές των σχολικών μονάδων, χωρίς, μάλιστα, να προβλέπει καμμία απολύτως ελάφρυνση του διδακτικού ωραρίου αυτών που θα αναλάβουν αυτή την πολύ δύσκολη διαδικασία.

Μάλιστα, η συγκεκριμένη πλατφόρμα, που αναμένεται να λειτουργήσει για την καταχώριση των καταγγελιών, θα δημιουργήσει με τη σειρά της νέα προβλήματα, λόγω της δυνατότητας ανωνυμίας, καθώς δεν θα μπορεί να ελεγχθεί αν αυτός που θα καταγγείλει είναι μαθητής ή είναι γονέας, ιδιαίτερα στο δημοτικό, που οι μαθητές είναι μικρής ηλικίας.

Παρά τη σοβαρότητα, όμως, του ζητήματος που καλείται η εκπαιδευτική κοινότητα να αντιμετωπίσει, δεν προβλέπεται η πρόσληψη ειδικών. Το έχουμε επισημάνει και άλλες φορές ως ΜέΡΑ25 στο σύνολό μας. Εννοούμε συγκεκριμένα ψυχολόγους, κοινωνικούς λειτουργούς, κοινωνιολόγους κ.ο.κ. σε κάθε σχολική μονάδα. Προβλέπει μόνο ελάχιστες θέσεις, σε επίπεδο διεύθυνσης εκπαίδευσης, σε ένα έντονα γραφειοκρατικό και δυσκίνητο εντελώς σχήμα, που σε καμμία περίπτωση δεν θα είναι σε θέση να επιτελέσει το καθήκον του.

Χαρακτηριστική είναι, όμως, η αναφορά στο άρθρο 9, όπου αναφέρεται πως οι υπεύθυνοι συνεπικουρούνται από όλο το έμψυχο δυναμικό που δύνανται να διατεθεί.

Ιδιαίτερα, όμως, ενδιαφέρον παρουσιάζει και το άρθρο 4, όπου στους ορισμούς της ενδοσχολικής βίας και του εκφοβισμού περιλαμβάνεται η παρεμπόδιση της ομαλής διεξαγωγής των μαθημάτων και ο βίαιος αποκλεισμός μαθητών από την εκπαιδευτική διαδικασία είτε από τη συμμετοχή τους στην καθημερινή σχολική ζωή. Ποινικοποιούνται έτσι οι μαθητικές κινητοποιήσεις. Νομίζω ότι αυτό είναι απολύτως απαράδεκτο. Θέλετε να μάθετε τα παιδιά από μικρά στην παθητική υπακοή στην εξουσία, αλλά αυτό - πιστέψτε με - δεν θα περάσει.

Στο άρθρο 13 προβλέπεται η σύσταση στο Υπουργείο Παιδείας επταμελούς επιστημονικής επιτροπής. Αυτή θα έχει την ευθύνη για την ανάπτυξη, την εποπτεία, την επιμέλεια και την επιστημονική αξιοποίηση των αναφορών που καταγράφονται στην ψηφιακή πλατφόρμα του άρθρου 11. Θα έχει, επίσης, την ευθύνη για τη συναγωγή συμπερασμάτων, τη σύνταξη πορισμάτων και την ανάπτυξη επιστημονικού πρωτοκόλλου που ακολουθούνται και διευκολύνουν τον χειρισμό των σχετικών υποθέσεων. Πρόκειται για μια πάρα πολύ μικρή ομάδα για το βάρος που αναλαμβάνει σε πανελλαδικό επίπεδο. Αποδεικνύεται έτσι για άλλη μια φορά ο καθαρά επικοινωνιακός χαρακτήρας της Κυβέρνησης.

Το νομοσχέδιο έρχεται προεκλογικά. Σε δύο μήνες το αργότερο ή σε τρεις θα έχουμε εκλογές. Οπότε καταφεύγετε σε παρόμοια επικοινωνιακά πυροτεχνήματα. Τη συγκεκριμένη ομάδα θα στελεχώνουν και δύο προσωπικότητες με εμπειρία σε ζητήματα πρόληψης και αντιμετώπισης βίας και εκφοβισμού. Πρόκειται για μια πρόβλεψη αρκετά θολή ως προς τα προσόντα που τελικά απαιτούνται για μια τόσο, σημαντική θέση.

Επιπλέον, κατά τις εξουσιοδοτικές διατάξεις, με απόφαση της Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων δύνανται να καθορίζονται οι δράσεις και τα προγράμματα για την αντιμετώπιση της ενδοσχολικής βίας και του εκφοβισμού των άρθρων 3 και 5 και να εξειδικεύεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια σχετικά με τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία εφαρμογής τους. Αυτή η πρόβλεψη δίνει στον εκάστοτε Υπουργό εξουσίες, που δεν έχει σε καμμία περίπτωση την επιστημονική επάρκεια να φέρει σε πέρας ασφαλώς.

Τέλος, όπως προαναφέρθηκε, για μια ακόμη φορά η Κυβέρνηση κινείται κατασταλτικά για την αντιμετώπιση ενός καθαρά κοινωνικού φαινομένου, χωρίς πραγματικά σε καμμία περίπτωση

να ασχολείται με τις αιτίες που γεννούν το σύμπτωμα. Αυτές, άλλωστε, οι αιτίες είναι καθαρά κοινωνικές. Προκύπτουν από τον πυρήνα των πολιτικών της Κυβέρνησης και όλων των μνημονιακών πολιτικών. Οι δράσεις που προβλέπονται στο νομοσχέδιο είναι και πάλι σε όλο το φάσμα του μόνο για λόγους επικοινωνιακούς.

Το κοινωνικό ζήτημα της ενδοσχολικής βίας και του εκφοβισμού αποτελεί ένα ανησυχητικό φαινόμενο, με πολλαπλές αρνητικές επιπτώσεις στον σχολικό χώρο και στην ευρύτερη κοινωνική πραγματικότητα, καθώς πραγματικά μπορεί να δημιουργήσει αρνητικό κλίμα στο σχολείο και να επηρεάσει άμεσα τη διαδικασία της μάθησης. Η έκθεση στην ενδοσχολική βία μπορεί να επιφέρει σοβαρά συναισθηματικά προβλήματα και έντονο άγχος, τόσο για τους μαθητές όσο και για τους εκπαιδευτικούς.

Η αντιμετώπιση του προϋποθέτει τη σε βάθος ανάλυση, καταγραφή και μελέτη των αιτιών που γεννούν το πρόβλημα. Ποια είναι αυτά; Η φτώχεια, ο κοινωνικός αποκλεισμός, η ανασφάλεια, η έλλειψη προοπτικής αποτελούν μορφές κοινωνικής βίας, οδηγούν στην έξαρση του προβλήματος, με την Κυβέρνηση όχι μόνο να μην προσανατολίζεται στην εξάλειψη των συγκεκριμένων φαινομένων, αλλά με την πολιτική της να εντείνει σε τεράστιο βαθμό, όπως άλλωστε έχει δείξει σε πάρα πολλά νομοσχέδια.

Τι εννοούμε, όμως; Εννοούμε ότι υπάρχει μια μεγάλη υποκρισία εδώ. Έχετε δημιουργήσει μια τρομακτική δυστοπία στην ελληνική οικογένεια. Τα καρτέλ, από τη μία, στην ενέργεια διαμορφώνουν αυθαίρετα τις τιμές. Και εσείς, από την άλλη, τι κάνετε; Επιδoteíte τους ολιγάρχες, το καρτέλ των σουπερμάρκετ αισχροκερδεί ανεξέλεγκτα. Αυτό σημαίνει ότι η ελληνική οικογένεια έχει τεράστια, μα τεράστια, οικονομικά προβλήματα. Δεν μπορεί από τη μία να πληρώσει το ρεύμα, δεν μπορεί να έχει θέρμανση, δεν μπορεί να πληρώσει τα προϊόντα του σουπερμάρκετ. Αυτές, ναι, είναι οι πραγματικές αιτίες βίας.

Ένας άντρας, από την άλλη, που μένει άνεργος ή μια γυναίκα που μένει άνεργη, που διαλύεται πραγματικά η ψυχολογία τους, μεταφέρον, δυστυχώς, αυτό το περιβάλλον και στα παιδιά τους, όχι επειδή είναι κακοί άνθρωποι ή το θέλουν, αλλά επειδή έτσι είναι η κοινωνική κατάσταση. Αυτά τα ψυχολογικά προβλήματα οδηγούν σε βία και, όταν η βία γίνεται καθημερινή κατάσταση, αυτό μεταφέρεται και στα παιδιά.

Οι αριθμοί είναι αμελικοί. Αν δούμε πόσα περιστατικά ενδοοικογενειακής βίας υπήρχαν πριν από τα μνημόνια και πόσα μετά, θα καταλάβουμε. Πόσες γυναικοκτονίες υπήρχαν πριν και πόσες τα τελευταία χρόνια της φτωχοποίησης και της εξαθλίωσης;

Κυρία Υπουργέ, μιλάτε για αυτά τα επικοινωνιακά τρικ πριν από τις εκλογές, μιλάτε για πλατφόρμες. Δεν μιλάτε, όμως, για τον πληθωρισμό. Δεν μας λέτε ως Κυβέρνηση πώς θα βελτιωθεί η ζωή των ανθρώπων που πεινάνε, γιατί αυτό είναι που πραγματικά οδηγεί στη βία, η πείνα των φτωχοποιημένων ανθρώπων, που τους έχετε οδηγήσει στην ανέχεια. Αυτό μεταφέρεται στη βία και στα σχολεία.

Κύριοι της Κυβέρνησης, ξέρετε τι σημαίνει να κρυσταλλώνεις επειδή ένα καρτέλ της ενέργειας αισχροκερδεί; Ξέρετε τι σημαίνει οι γονείς να μην μπορούν πραγματικά να έχουν γάλα για τα παιδιά τους, να μένουν άνεργοι και άνεργες, να μην μπορούν στην τελική να βρουν μια κανονική δουλειά;

Οι πλατφόρμες σας αντιμετωπίζουν μόνο το σύμπτωμα και αυτό πλημμελώς. Δεν πάνε στα αίτια της βίας. Επιπλέον, η πλήρης απαξίωση και η υποχρηματοδότηση της δημόσιας παιδείας από την Κυβέρνηση δημιουργούν ένα καθαρά εχθρικό, δυστοπικό και επικίνδυνο σχολικό περιβάλλον. Αυτό, επίσης, εντείνει το πρόβλημα της σχολικής βίας και του εκφοβισμού.

Σήμερα, όμως, είναι η Ημέρα της Γυναίκας. Δυστυχώς, η ενδοοικογενειακή βία αρχίζει κατά κανόνα από τη βία προς τις γυναίκες.

Τι έκανε η δική σας Κυβέρνηση για τη συγκεκριμένη βία προς τις γυναίκες; Να σας πω κάτι; Δεν έχετε κάνει τίποτα, δεν έχετε κάνει το ελάχιστο. Τι θα ήταν αυτό που θα μπορούσατε να έχετε κάνει; Να αναγνωρίσετε τον όρο «γυναικοκτονία» και να τον εντάξετε στον Ποινικό Κώδικα. Και θα εξηγήσω τι εννοώ, διότι δεν πρέπει να περιμένουμε άλλο, δεν μπορούμε να θρηνήσουμε άλλα θύματα.

Ο όρος «γυναικοκτονία» έχει ήδη αναγνωριστεί από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών και από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας. Πρέπει να ενταχθεί στον Ποινικό Κώδικα, προκειμένου να αναγνωριστεί ο έμφυλος χαρακτήρας αυτών των δολοφονιών, ώστε να αφυπνιστεί η κοινωνία εκεί έξω. Μια νέα στάση χρειάζεται να αρχίσει ευθύς από τη διαπαιδαγώγηση των αγοριών για το πώς θα φέρονται στα κορίτσια μας, στις γυναίκες, αλλά και για να συνεχισθεί και στη διά βίου μάθηση.

Η νομική καθιέρωση του όρου «γυναικοκτονία» θα έδινε ένα ισχυρό μήνυμα στην κοινωνία. Όμως, χρειάζεται και η δημιουργία δομών φιλοξενίας για τα θύματα κακοποίησης, με υποστήριξη από ψυχολόγους όχι μόνο στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη, αλλά και σε απομακρυσμένα χωριά, δηλαδή σε περιοχές της επαρχίας, σε άλλες περιοχές της επικράτειας.

Από την άλλη, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας έχει αρνητικό ιστορικό, όπως θα περίμενε κανείς από μια Κυβέρνηση που συνεχώς συσπειρώνει το ακροδεξιό κοινό της ενάντια σε αδύναμους, είναι είτε θύματα της αστυνομικής βίας, όπως βλέπουμε στις διαδηλώσεις, είτε είναι κοινωνικές μειονότητες είτε είναι γυναίκες είτε είναι, δυστυχώς, και το φυσικό περιβάλλον.

Τι έκανε η Κυβέρνηση όλα αυτά τα χρόνια; Έχουμε από τη μία τον νόμο Χατζηδάκη, με τον οποίο αποδίδεται στον εργοδότη η ευθύνη έρευνας για καταγγελίες παρενόχλησης, παραβλέποντας δηλαδή την πιθανότητα ο εργοδότης να μπορεί να είναι ο «παρενοχλητής». Ο νόμος Τσιόρα, από την άλλη, καθιστά δυνατή τη συνεπιμέλεια από κακοποιητικούς γονείς, χωρίς να περιλαμβάνει επαρκείς δικλίδες ασφαλείας.

Αρνηθήκατε να βάλετε τον όρο «γυναικοκτονία» στον Ποινικό Κώδικα, επικαλούμενοι την αυστηρότητα των ποινών που ήδη υπάρχουν για τις ανθρωποκτονίες. Όμως, δεν καταλαβαίνετε ότι ο όρος «γυναικοκτονία» δεν αποσκοπεί στο να επιβάλλονται μεγαλύτερες ή διακριτικώς ανώτερες ποινές, αλλά στο να εντοπισθούν τα αίτια της βίας που υπάρχουν σε αυτό το έγκλημα που λέγεται «γυναικοκτονία», να φέρει δηλαδή απαξία πραγματική στον πατριарχικό τρόπο σκέψης και οργάνωσης των κοινωνιών, που είναι η αιτία της ενδοοικογενειακής βίας. Από την άλλη, μετατρέψατε τη Γραμματεία Ισότητας σε Γραμματεία Οικογενειακής Πολιτικής, δείχνοντας πραγματικά ότι θεωρείτε τη γυναίκα «παιδομηχανή».

Έρχομαι τώρα σε μερικά επιμέρους θέματα που θίγει το νομοσχέδιο.

Τα άρθρα 17, 18 και 19 του σχεδίου νόμου προβλέπουν την ίδρυση τριών νέων κέντρων έρευνας στην Ακαδημία Αθηνών. Του Κέντρου Διαστημικής Έρευνας και Τεχνολογίας, του Κέντρου Έρευνας και Εκπαίδευσης στη Δημόσια Υγεία και ενός νέου Κέντρου Έρευνας Φυσικών Καταστροφών και Διαχείρισης Κρίσεων.

Όσον αφορά στο Κέντρο Έρευνας Φυσικών Καταστροφών και Διαχείρισης Κρίσεων, είναι χαρακτηριστική η κριτική που ασκείται από τους διευθυντές ερευνών στο Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών, σύμφωνα με τους οποίους η σύσταση αυτού του κέντρου διακρίνεται από προχειρότητα και απαξιώνεται το υπάρχον ακαδημαϊκό και ερευνητικό κέντρο που υφίσταται. Η περιγραφή των δράσεων του προτεινόμενου κέντρου αξιολογείται επιεικώς ως απλοϊκή, με γενικόλογη από τη μία αναφορά σε ανανέωση χαρτών και φυσικές καταστροφές, παροχή συμβούλων και εκπαίδευσης μαθητών, δράσεις που θυμίζουν περισσότερο μια προχειρογραμμένη ερευνητική πρόταση και ουδόλως τη δράση ενός νέου κέντρου έρευνας.

Ο συγγραφέας αυτών των λίγων προτάσεων -οι οποίες πασχίζουν να περιγράψουν, για παράδειγμα, το αντικείμενο του νέου κέντρου- αγνοεί συνειδητά το μέγεθος της ερευνητικής εργασίας και την αναγκαιότητα αξιοποίησης εξειδικευμένων μετρητικών και υπολογιστικών διατάξεων για τη δημιουργία έστω και ενός χάρτη κινδύνου.

Ταυτόχρονα, όμως, το άρθρο προβλέπει το παράδοξο της ενοποίησης όλων των σταθμών της συλλογής δεδομένων. Με άλλα λόγια, πρόκειται για ένα κέντρο το οποίο δεν υφίσταται καν, δεν έχει προσωπικό ούτε υποδομές και αυτοπροτείνεται ως κέντρο ενοποίησης υποδομών και δεδομένων προφανώς και άλλων ερευνητικών για τα ΑΕΙ. Το προτεινόμενο κέντρο, δηλαδή, προδιαγράφει ως αντικείμενο δράσεις οι οποίες επιτελούνται, με

εξαιρετική μάλιστα επιτυχία, από θεσμοθετημένα και εν λειτουργία εδώ και δεκαετίες ερευνητικά κέντρα, όπως είναι, για παράδειγμα, το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών και το Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών, καθώς και άλλα ΑΕΙ της χώρας, τα οποία έχουν να επιδείξουν ερευνητικά και επιχειρησιακά προγράμματα και δράσεις, τις οποίες ήδη αξιοποιούν τόσο η πολιτεία όσο και η κοινωνία στο σύνολό της.

Το προτεινόμενο κέντρο αγνοεί παντελώς τις δράσεις αυτές και παρουσιάζεται ως ο φορέας ο οποίος θα καλύψει ένα κενό, το οποίο όμως δεν υφίσταται. Δεν χρειάζεται, δηλαδή. Σημειώνεται, επίσης, ότι πολλές από τις δράσεις αυτές υλοποιούνται ήδη σε συνεργασία με διεθνή ερευνητικά κέντρα και υπηρεσίες, όπως είναι, για παράδειγμα, το Ευρωπαϊκό Κέντρο Μεσοπρόθεσμων Προγνώσεων.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Ας έρθουμε, όμως, τώρα στο σήμερα, στο συμπέρασμα. Εμείς ως ΜέΡΑ25 θα καταψηφίσουμε το νομοσχέδιο, γιατί για άλλη μια φορά αποτελεί ένα προεκλογικό πυροτέχνημα. Φτιάχνετε, δηλαδή, από τη μία πλατφόρμες για τη βία αλλά για μια καταγραφή συμπτωμάτων, προκειμένου να μην αντιμετωπίσετε τα πραγματικά της αίτια, που είναι η φτώχεια και η κοινωνική βία.

Αυτή τη στιγμή διανύουμε, δυστυχώς, μια περίοδο πένθους, που την έχει δημιουργήσει αυτή ακριβώς η ταξική πολιτική σας ενάντια στις νέες και τους νέους, ενάντια στους πιο ευάλωτους αυτής της χώρας. Αυτή είναι βία, κύριοι της Κυβέρνησης! Είναι η εξαθλίωση που φέρνει πολύνεκρα δυστυχήματα. Δεν είμαστε εμείς οι ακραίοι, επειδή λέμε την αλήθεια γι' αυτά τα εγκλήματα, αλλά εσείς που τα διαπράττετε. Η ίδια κοινωνική βία μεταφέρεται στην ελληνική οικογένεια και τη δηλητηριάζει και δεν θα αντιμετωπιστεί με «ασπιρίνες». Θα αντιμετωπιστεί με τις κοινωνικές πολιτικές που προτείνουμε ως ΜέΡΑ25 και τις οποίες θα πραγματοποιήσουμε για την ελευθερία και την ευημερία του λαού και φυσικά των νέων μας.

Ο λαός αυτή τη στιγμή χρειάζεται να ανασηκωθεί από την απελπισία στην οποία τον έχετε ρίξει όλες εσείς οι δυνάμεις που έχετε κυβερνήσει και έχετε φέρει μνημόνια. Τότε πραγματικά μπορεί να σταματήσει και η βία στην οικογένεια αλλά και σε όλη την κοινωνία και παντού.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κυρία συνάδελφε.

Κλείνοντας τον κύκλο των ειδικών αγορητών, προχωρούμε στους ομιλητές και τον λόγο έχει ο κ. Λιούπης εκ μέρους της Νέας Δημοκρατίας.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΙΟΥΠΗΣ: Σας ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όλοι ζούμε μια ανεπίτρεπτη εθνική τραγωδία. Μια βδομάδα μετά το τραγικό δυστύχημα των Τεμπών και είμαστε όλοι συγκλονισμένοι. Δεν υπάρχουν λόγια που να μπορούν να παρηγορήσουν τις οικογένειες και τους οικείους των ανθρώπων που έχασαν τη ζωή τους. Χρέος της πολιτείας είναι η γρήγορη διερεύνηση των αιτιών και η έρευνα από όλες τις αρμόδιες αρχές, για να έχουμε στα χέρια μας όλα τα δεδομένα που θα μας επιτρέψουν να διορθώσουμε τις παθογένειες του συστήματος, ώστε να μη βιώσουμε ποτέ ξανά μια παρόμοια τραγωδία.

Το σημερινό νομοσχέδιο του Υπουργείου Παιδείας προσεγγίζει και επιχειρεί να βοηθήσει σε ένα ιδιαίτερο θέμα, που έχει πάρει ανησυχητικές διαστάσεις εδώ και αρκετά χρόνια, στον σχολικό εκφοβισμό και την ενδοσχολική βία, ένα πρόβλημα πολυσύνθετο, που απαιτεί οργάνωση νέων διαδικασιών και εγρήγορση όλων των ανθρώπων που εμπλέκονται, των εκπαιδευτικών, των γονέων, των μαθητών και των ειδικών.

Ο σχολικός εκφοβισμός είναι ζήτημα που μας έχει απασχολήσει πολύ τα τελευταία χρόνια. Το Υπουργείο Παιδείας έχει ήδη αναλάβει πρωτοβουλίες για την αντιμετώπιση αυτού του φαινομένου εντός του σχολικού περιβάλλοντος. Προς την κατεύθυνση αυτή είναι η πρόσληψη διπλάσιου αριθμού ψυχολόγων και κοινωνικών λειτουργών αλλά και τα εργαστήρια δεξιοτήτων, που καλλιεργούν τον αλληλοσεβασμό και τον σεβασμό στη διαφορετικότητα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ**)

Και επειδή όλοι γνωρίζουμε ότι η σιωπή είναι αυτή που γιγαντώνει τέτοια φαινόμενα, συζητάμε για ένα συγκεκριμένο θεσμικό πλαίσιο που για πρώτη φορά αποκτούν όλα τα σχολεία της χώρας, στοχεύοντας στη δημοσιοποίηση και αντιμετώπιση των περιστατικών βίας και εκφοβισμού. Ουσιαστικά μάς ενδιαφέρουν δύο πράγματα: Πρώτον, να λειτουργήσουμε όσο το δυνατόν καλύτερα σε προληπτικό επίπεδο και, δεύτερον, τα παιδιά-θύματα να νιώσουν άνετα στο να ενημερώνουν τους εκπαιδευτικούς γι' αυτά που βιώνουν. Έχουμε, λοιπόν, νέες δράσεις και νέους μηχανισμούς, που μπορούν να προσφέρουν ακόμα και προστασία μέσα από την ανωνυμία σε όποιον καταγγέλλει ένα τέτοιο περιστατικό.

Δημιουργείται ένα πλέγμα αντιμετώπισης του σχολικού εκφοβισμού σε τρία επίπεδα: μέσα στη σχολική μονάδα, στη διεύθυνση εκπαίδευσης, αλλά και από επταμελή άμισθη επιτροπή ειδικών επιστημόνων στο Υπουργείο Παιδείας.

Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, γονέων και μαθητών, με εκπόνηση δράσεων ενάντια στο μπουλινγκ σε συνεργασία με άλλους φορείς. Για πρώτη φορά έχουμε ένα εύκολα προσβάσιμο ψηφιακό εργαλείο, την ειδική ψηφιακή πλατφόρμα που λειτουργεί μέσω του gov.gr, όπου θα έχουν πρόσβαση μαθητές και γονείς, με ατομικούς κωδικούς. Σε αυτή οι ενήλικες, δηλαδή οι γονείς των παιδιών, μπορούν να καταγράφουν επώνυμες αναφορές, ενώ τα παιδιά θα μπορούν να υποβάλλουν τόσο επώνυμες όσο και ανώνυμες καταγγελίες.

Η δε ανωνυμία ισχύει έναντι όλων, δηλαδή και για τους άλλους χρήστες μαθητές, αλλά και για τους εκπαιδευτικούς του σχολείου. Προκειμένου, μάλιστα, να μην υπάρχει καμμία αμφιβολία και φόβος, διευκρινίζεται στο ίδιο κείμενο του νομοσχεδίου ότι στις ανώνυμες καταγγελίες δεν καταγράφεται κανένα απολύτως στοιχείο του μαθητή ούτε καν ο κωδικός του. Όλες οι αναφορές στέλνονται αμέσως στο σχολείο και ενημερώνονται όλοι οι αρμόδιοι κάθε σχολικής μονάδας, ενώ γνωστοποιούνται και στη διεύθυνση εκπαίδευσης και στην ομάδα δράσης. Επομένως κάθε καταγγελία θα ερευνάται όχι μόνο από ένα αρμόδιο, αλλά σε δύο επίπεδα, σχολείου και διεύθυνσης εκπαίδευσης.

Η νέα ψηφιακή πλατφόρμα δημιουργείται στα πρότυπα άλλων προηγμένων χωρών, όπως είναι η Αμερική ή η Μεγάλη Βρετανία. Η ίδια ψηφιακή πλατφόρμα έχει πολλές ακόμα χρήσεις. Περιλαμβάνει και ενημερωτικό υλικό για τους εκπαιδευτικούς, με προγράμματα σύγχρονης και ασύγχρονης εκπαίδευσης και επιμόρφωσής τους. Διαθέτει και τη δυνατότητα να διενεργούνται ανώνυμες διαδικτυακές έρευνες, ώστε να καταγράφεται η άποψη των μαθητών για το φαινόμενο του μπουλινγκ και προτάσεις για το πώς μπορεί να βελτιωθεί το σύστημα αντιμετώπισής του.

Βεβαίως, παράλληλα συνεχίζει να ισχύει η διαδικασία υποβολής αναφοράς στο ίδιο το σχολείο. Ορίζεται υπεύθυνος για να παραλάβει τέτοιες αναφορές ο διευθυντής ή ένας εκπαιδευτικός στην πρωτοβάθμια και ο Σύμβουλος Σχολικής Ζωής στη δευτεροβάθμια. Ο ρόλος τους είναι πολλαπλός, αφού πρέπει να δρομολογούν ταυτόχρονα και επιμορφωτικές δράσεις και εκπαιδευτικά προγράμματα σε σχέση με τον σχολικό εκφοβισμό.

Τα δε σοβαρά περιστατικά που καταγγέλλονται εξετάζονται από τετραμελή ομάδα δράσης, όπου συμμετέχουν ψυχολόγος και κοινωνικός λειτουργός. Αρμοδιότητα της ομάδας είναι να συντάσσει εκθέσεις, αλλά ακόμα και να συμμετέχει σε επιτόπιες επισκέψεις στο σχολείο για την επίλυση ενός δύσκολου περιστατικού ή όταν καταγράφεται μια καθυστέρηση στην αντιμετώπισή του. Το ζητούμενο είναι να καταπολεμήσουμε τον φόβο που πλανάται και όλοι οι μαθητές να νιώθουν ασφαλείς να καταγγέλλουν περιστατικά που βιώνουν οι ίδιοι ή οι συμμαθητές τους. Το ότι μάλιστα έχουμε για πρώτη φορά ένα αξιόπιστο και ασφαλές σύστημα για ανώνυμες καταγγελίες είναι ελπιδοφόρο. Είναι χαρακτηριστικό ότι στην Ελλάδα μόνο το 35% όσων δέχτηκαν εκφοβισμό μέσω διαδικτύου το είπε σε κάποιον ενήλικα.

Οφείλουμε να ενισχύσουμε την εμπιστοσύνη των παιδιών στο σύστημα, αλλά για να γίνει αυτό πρέπει πρώτα από όλα να κάνουμε φιλικό το ίδιο το σύστημα, όπως γίνεται με τις πρωτοβουλίες που παίρνει το Υπουργείο Παιδείας με το σημερινό νομο-

σχέδιο. Είναι ένα νομοσχέδιο που προέκυψε μετά από ζυμώσεις και συζητήσεις με τους αρμόδιους ειδικούς, αλλά και μετά από τα σχόλια των πολιτών που έγιναν στο πλαίσιο της διαβούλευσης, γιατί ο σχολικός εκφοβισμός είναι ένα φαινόμενο κοινωνικό και αφορά όλους.

Μέχρι σήμερα, δυστυχώς, ακούμε κάποιες φορές για καταγγελίες, που, ακόμα και αν εξετάζονται, δεν οδηγούν πάντα σε λύση του προβλήματος. Με τις σημερινές ρυθμίσεις θα γνωρίζουμε σε κάθε σχολείο ποιος είναι αρμόδιος για να διαχειριστεί μια τέτοια σοβαρή καταγγελία και επίσης κινητοποιείται ένας ολόκληρος μηχανισμός από ειδικούς. Εκπαιδευτικοί και γονείς πρέπει να ενημερώνονται διαρκώς για νέες μορφές σχολικού εκφοβισμού, καθώς και για τον τρόπο που προσεγγίζουμε τόσο τα θύματα όσο και τους θύτες.

Εδώ πρέπει να πω, κυρία Υπουργέ, κατά τη γνώμη μου, στο ενιαίο αυτό σύστημα πρέπει να μπουν και τα κέντρα πρόληψης, τα οποία είναι, όπως ξέρουμε όλοι, αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες, πολυμετοχικές, οι οποίες χρηματοδοτούνται από το Υπουργείο Εσωτερικών και το Υπουργείο Υγείας. Εδώ και πάνω από είκοσι χρόνια παράγουν αθόρυβα ένα πολύ σπουδαίο έργο στο σχολείο, εκπαιδεύοντας εκπαιδευτικούς, γονείς και διαδραστικά μαθητές, που, πλην της κάθε μορφής εξαρτήσεως, τους εκπαιδεύουν επίσης στη διαχείριση θυμού, επιθετικότητας, ακόμα και στον σχολικό εκφοβισμό, διότι το σχολείο πρέπει να είναι ένας χώρος όχι μόνο γνώσης και εκπαίδευσης, αλλά κυρίως ένα ασφαλές περιβάλλον για όλα τα παιδιά.

«Σπάμε τη Σιωπή», όπως πολύ εύστοχα τιτλοφορείται το νομοσχέδιο. Είναι μονόδρομος, για να έχουμε ένα καλύτερο, ανοιχτό στη διαφορετικότητα σχολείο.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κύριε Λιούπη.

Τον λόγο έχει τώρα η κ. Ραλλία Χρηστίδου από τον ΣΥΡΙΖΑ.

Αμέσως μετά τον λόγο θα πάρει η Υφυπουργός Παιδείας κ. Ζέτα Μακρή.

Ορίστε, κυρία Χρηστίδου, έχετε τον λόγο.

ΡΑΛΛΙΑ ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ακόμα και τις τελευταίες ημέρες και εβδομάδες της Κυβέρνησης Μητσοτάκη, για πολλοστή φορά έχουμε στα χέρια μας ένα νομοσχέδιο με εντυπωσιακό τίτλο και μηδενικής αξίας περιεχόμενο, με περιεχόμενο που καλύπτει μόνο επικοινωνιακά τις ανάγκες που υποτίθεται ότι έρχεται να θεραπεύσει. Αντίθετα, μάλιστα, θεωρούμε ότι περιέχει επικίνδυνες ρυθμίσεις, με άλλες ιδεολογικές στοχεύσεις.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι στο άρθρο 4 ο ορισμός που δίνεται στη σχολική βία και τον εκφοβισμό. Είναι ένας ορισμός υπερβολικά ευρύς, που διασταλτικά φτάνει να συμπεριλαμβάνει στο μπουλινγκ ακόμα και τις μαθητικές διαμαρτυρίες. Θέλαμε, πραγματικά, να μας πείτε ένα επιστημονικό κείμενο που να συμφωνεί με αυτή σας την κατηγοριοποίηση, με αυτή σας την απόπειρα επιπρόσθετης ποινικοποίησης των κινητοποιήσεων των μαθητών.

Ο πυρήνας της αντίληψής σας, η μοναδική απάντηση σε κάθε πρόβλημα τέσσερα χρόνια τώρα, είναι η καταστολή όχι μόνο στα ζητήματα της παιδείας, αλλά γενικά, παντού. Δεν έχετε φέρει ούτε μία ρύθμιση για την πρόληψη των φαινομένων βίας στο σχολικό περιβάλλον ούτε μία ρύθμιση για να προλάβουμε το κακό. Τι φέρνεται; Κούφιας τυμπανοκρουσίες! Μια ηλεκτρονική πλατφόρμα! Μάλιστα. Αυτό είναι το περιφημο νομοσχέδιο, μια πλατφόρμα με ανώνυμες καταγγελίες, χωρίς κανένα φίλτρο, που εύκολα μπορεί να μετατραπεί σε χώρο εκδικητικών καταγγελιών, ενδεχομένως και άδικων καταγγελιών.

Η Υπουργός απάντησε ότι θεωρεί δικλίδα ασφαλείας το γεγονός ότι οι καταγγελίες θα πηγαίνουν σε δύο αποδέκτες, τη σχολική μονάδα και τη διεύθυνση εκπαίδευσης. Στα σχολεία όμως -στην πλειοψηφία τους- δεν υπάρχουν ούτε ψυχολόγοι ούτε κοινωνικοί λειτουργοί και όπου υπάρχουν μοιράζονται σε πολύ μεγάλο αριθμό σχολείων από λίγες μέρες στο καθένα, με αποτέλεσμα να έχουν στην ευθύνη τους εξαιρετικά μεγάλους μαθητικούς πληθυσμούς. Σε επίπεδο διεύθυνσης εκπαίδευσης το πρόβλημα

είναι ακόμα μεγαλύτερο. Συνεπώς είναι εντελώς αδύνατο να ανταποκριθεί το προσωπικό στην πραγματική διερεύνηση των περιστατικών.

Το ίδιο νομοσχέδιο έρχεται να καταρρίψει τον παραπειστικό υπουργικό ισχυρισμό από μόνο του, καθώς στα άρθρα 7 και 9 προβλέπεται ότι η επεξεργασία των αναφορών γίνεται με ευθύνη του διευθυντή ή της διευθύντριας του σχολείου και του εκπαιδευτικού ή της εκπαιδευτικού που συνεπικουρεί και μάλιστα χωρίς μείωση διδακτικού ωραρίου. Η ευθύνη, δηλαδή, ανατίθεται σε ανθρώπους που κατά κανόνα δεν έχουν την εξειδίκευση που απαιτείται, αντί σε ειδικούς επιστήμονες. Το ότι οι ετήσιες αναφορές για τη σχολική βία αποστέλλονται στη συνέχεια σε διάφορους αποδέκτες, όχι όμως στο Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, επιβεβαιώνει για άλλη μια φορά την προχειρότητα του αρίστου αυτού νομοσχεδίου!

Σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 10, το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής είναι εκείνο που αναλαμβάνει την επιμόρφωση των σχολικών μονάδων για τα θέματα ενδοσχολικής βίας. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 15, το ΙΕΠ μπορεί να αναλαμβάνει τον σχεδιασμό και την υλοποίηση συγκεκριμένου προγράμματος για την αντιμετώπιση του σχολικού εκφοβισμού. Το ΙΕΠ αναλαμβάνει αυτές τις αρμοδιότητες, αλλά δεν είναι αποδέκτης των σχετικών ετήσιων αναφορών. Καταπληκτικό δείγμα άριστης νομοθέτησης! Εκτός κι αν κατάλαβαν μετά από τέσσερα χρόνια την αξία του ΙΕΠ, με αποκορύφωμα το τελευταίο πρόγραμμα επιμόρφωσης που οργάνωσε το Υπουργείο, το γεμάτο ρατσιστικές και τραγελαφικές αναφορές και εσκεμμένα το παραγκώνισε.

Είναι τόσα πολλά και επανειλημμένα τα δείγματα γραφής του, από τα προγράμματα «σκοιλ ελικικού» -αξέχαστα!- μέχρι τα τελευταία καταρθώματα, που είναι πραγματικά, μα πραγματικά, μάταιο να περιμένει κανείς κάτι ωφέλιμο από ένα ινστιτούτο που πανηγυρικά το έχετε απαξιώσει στα μάτια των εκπαιδευτικών, χάρη στην «άριστη» διοίκηση που έχετε τοποθετήσει.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η αξιότιμη κυρία Υπουργός, επικαλούμενη το πράγματι υπαρκτό και σε έξαρση πρόβλημα της σχολικής βίας, μιλώντας στην επιτροπή μάς ζήτησε προτάσεις, ίσως αντιλαμβανόμενη πόσο φτωχή είναι η δήθεν «μεγάλη ιδέα» που έφερε προς ψήφιση. Κατ' αρχάς, έπρεπε να έχει ζητήσει προτάσεις από τις εκπαιδευτικές ομοσπονδίες, με τις οποίες βρίσκεται σε πόλεμο από την πρώτη στιγμή ανάληψης των καθηκόντων της, και πρέπει να το πούμε ότι και προτάσεις έχουν και εμπειρία έχουν και ευαισθησία και επαφή με τη σχολική πραγματικότητα, όσα δηλαδή λείπουν από τους συντάκτες αυτού εδώ του νομοσχεδίου.

Έπρεπε να ρωτήσετε τις ομοσπονδίες γονέων, έπρεπε να διαβουλευτείτε με τον Συνήγορο του Πολίτη, τον Συνήγορο του Παιδιού, με την Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, με άλλους φορείς. Αλλά επιλέξατε να μην το κάνετε.

Διότι θα σας έλεγαν ότι, για να αναπνεύσουν οι έφηβοί μας και να μπορούν να ισορροπούν ψυχικά, πρέπει να πάψει το σχολείο να είναι τόσο καταναγκαστικά εξεταστικοκεντρικό, όπως έγινε επί των ημερών σας, ότι πρέπει να δοθεί ελεύθερος χρόνος και πρέπει να πάντουν να τρέχουν από σχολείο σε φροντιστήριο και από φροντιστήριο σε σχολείο, ότι πρέπει να απελευθερωθούν από αυτό το συνεχές άγχος, να πάντουν να είναι οι σκληρότερα εργαζόμενοι αυτής εδώ της χώρας από την ηλικία των δώδεκα ετών.

Θα σας έλεγαν ότι, αντί για τράπεζες θεμάτων, πρέπει να επαναφέρετε μαθήματα καλλιτεχνικής αγωγής, που τα καταργήσατε από τα λύκεια, και θα σας έφερναν για παράδειγμα τα σχολεία στα οποία δεν καταγράφονται συμβάντα σχολικού εκφοβισμού. Ποια είναι αυτά τα σχολεία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Είναι τα σχολεία τα μουσικά και τα καλλιτεχνικά σχολεία αυτής της χώρας. Ή μήπως δεν το γνωρίζετε;

Θα σας έλεγαν ότι πρέπει να επαναφέρετε στο πρόγραμμα του λυκείου τα μαθήματα κοινωνικών επιστημών, που καταργήθηκαν επί των ημερών σας.

Θα σας έλεγαν ότι στα υπόλοιπα μαθήματα η περίφημη διδακτέα ύλη είναι ουσιαστικά αποσπασματικές πληροφορίες, χωρίς αναφορά στην καθημερινότητα που τα παιδιά αντιμετωπίζουν ή πρόκειται να αντιμετωπίσουν έξω από τη σχολική αίθουσα.

Θα σας έλεγαν τέλος -και κλείνω, κύριε Πρόεδρε- ότι το σχολείο πρέπει να μιλά και να λειτουργεί πάνω σε άξονες συνεργασίας, σε άξονες αλληλεγγύης, το αντίθετο δηλαδή από τον μέχρι τελικής πτώσεως ατομικισμό που ιδεοληπτικά και καταστροφικά για τη χώρα υπηρετείτε εδώ και τέσσερα χρόνια. Και θα σας έλεγαν κι άλλα πολλά, τα οποία δεν θέλετε να τα ακούσετε και γι' αυτό δεν τους καλέσατε εγκαίρως για να τους συμβουλευτείτε.

Εστίασα σε αυτά τα άρθρα για την ενδοσχολική βία, γιατί το πρόβλημα είναι εξαιρετικά σοβαρό και δεν λύνεται βέβαια με ανώνυμες καταγγελίες σε πλατφόρμες, καταγγελίες που θα διερευνηθούν ενδεχομένως από ανθρώπους που δεν έχουν την κατάλληλη επιστημονική γνώση.

Η νέα γενιά φωνάζει εδώ και καιρό για βοήθεια, γιατί στερείται το όνειρο, γιατί στερείται την ελπίδα, γιατί βιώνει μια εντελώς σκληρή πραγματικότητα, εκτός κι αν είναι γόνος λίγων και προνομιούχων. Γιατί διαδηλώνει τις τελευταίες μέρες στους δρόμους για τα χωρίς αντίκρισμα πτυχία της, για τους πενήντα επτά άδικους θανάτους, που θα μπορούσαν να έχουν αποφευχθεί.

Σε αυτή τη νέα γενιά, λοιπόν, αξίζει κάτι πολύ καλύτερο από αυτά που της προσφέρετε επί τέσσερα χρόνια με τις πολιτικές σας και θα σας το φωνάξει πάρα πολύ δυνατά και στην κάλη, όσο κι αν προσπαθείτε πανικόβλητοι να αναβάλετε τις εκλογές.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κι εγώ σας ευχαριστώ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής και ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ», σαράντα τρεις μαθήτριες και μαθητές και πέντε συνοδοί εκπαιδευτικοί από το Γυμνάσιο Λυγουριού.

Η Βουλή σας καλωσορίζει και εύχεται καλή χρονιά να έχετε.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Τον λόγο έχει η Υφυπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Μακρή και αμέσως μετά ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ κ. Σκουρλέτης.

Κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΖΕΤΤΑ ΜΑΚΡΗ (Υφυπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Σε συνεννόηση με την Υπουργό επισκεφθήκαμε δύο φορές τα Τέμπη, γιατί τα παιδιά που χάθηκαν ήταν παιδιά της δικής μας εκπαιδευτικής κοινότητας, μαζί με τον συνάδελφό μου κ. Συρίγο. Εκείνο που αποκομίσαμε είναι πως οτιδήποτε πει κανείς αυτή τη στιγμή προσθέτει στην οργή και δυστοχίες δεν αφαιρεί καθόλου από την οδύνη και επίσης ότι όποιος πει πως δεν έχει ευθύνη, έχει τη μεγαλύτερη ευθύνη.

Θα σας διαβάσω μία πρόταση από μια τοποθέτηση που έκανε ο πατέρας ενός αγοριού που χάθηκε άδικα, με περίσσειμα ψυχής: «Θα συγχώρω τους αίτιους για να παρηγορηθεί η ψυχή μου και η ψυχή αυτού που έχει φύγει».

Με αφορμή αυτό, κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κύριε Υφυπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η δική μου αναφορά στην ημέρα της γυναίκας σήμερα θα περιοριστεί στον θαυμασμό μου στις γυναίκες του Πυροσβεστικού Σώματος και στις γυναίκες εθελόντριες, που τις είδαμε άυπνες τη δεύτερη μέρα μετά το συμβάν να προσφέρουν, να αγωνίζονται και να συνυπάρχουν αρμονικά με τους άλλους σε αυτή την πολύ δύσκολη στιγμή.

Κύριε Υπουργέ, κύριε Υφυπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η αποκατάσταση της εμπιστοσύνης του Έλληνα πολίτη στην ποιοτική δημόσια παιδεία ήταν και είναι η προτεραιότητά μας. Τα τέσσερα χρόνια της διακυβέρνησής μας σχεδιάσαμε, οργανώσαμε και πλέον υλοποιούμε ολιστικά μια μεγάλη σειρά εξαιρετικά σημαντικών ορθολογικών και καινοτόμων νομοθετικών πρωτοβουλιών, εννέα στον αριθμό, για τον εκσυγχρονισμό της παιδείας.

Διατρέξαμε τη ραχοκοκαλιά των βαθμίδων της εκπαιδευτικής διαδικασίας, από το νηπιαγωγείο έως το πανεπιστήμιο.

Προχωρήσαμε στην αναβάθμιση του δημόσιου σχολείου, της ιδιωτικής εκπαίδευσης, της επαγγελματικής εκπαίδευσης, της

Εθνικής Αρχής Ανώτατης Εκπαίδευσης, της ανώτατης εκπαίδευσης εν γένει.

Ενισχύσαμε την ασφάλεια και την ακαδημαϊκή ελευθερία, την εκκλησιαστική εκπαίδευση, την αυτονομία, την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών, των στελεχών των δομών, αναπτύξαμε το νέο θεσμικό πλαίσιο των εταιρειών τεχνολογικών, την ποιότητα της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των ΑΕΙ με την κοινωνία. Εκσυγχρονίσαμε τον ΔΟΑΤΑΠ και τις Μουφτείες της Θράκης.

Και τώρα με αυτή τη συγκεκριμένη, δέκατη νομοθετική μας πρωτοβουλία ολοκληρώνουμε το σύνολο των προεκλογικών μας δεσμεύσεων, συμπληρώνοντας τις προηγούμενες δράσεις του ΥΠΙΑΘ για το εξαιρετικά κρίσιμο και ευαίσθητο θέμα του εκφοβισμού και δίνουμε εξειδικευμένες, οργανωμένες και παιδαγωγικές απαντήσεις στην πρόκληση της αντιμετώπισης των φαινομένων της ενδοσχολικής βίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πράγματι τα περιστατικά της ανήλικης βίας υφίστανται, δυστυχώς υφίστανται και οι επιπτώσεις είναι δυσμενείς στην ψυχική υγεία των μαθητών μας, που άθελά τους αποτελούν μέρος του προβλήματος.

Η σχολική βία δεν είναι ένα φαινόμενο που ξεκίνησε τα τελευταία χρόνια, αλλά αποτελεί ένα πρόβλημα πολιτισμού, που προφανώς και δεν αφορά αποκλειστικά και μόνο στην εκπαιδευτική κοινότητα. Ένας στους τρεις νέους στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σύμφωνα με έρευνες, έχει βιώσει σχολικό ή διαδικτυακό εκφοβισμό. Στην Ελλάδα ένας στους τρεις μαθητές δέχεται σωματικό εκφοβισμό, ενώ λεκτικό υφίστανται περισσότεροι από τους μισούς μαθητές.

Τα στοιχεία της μεγαλύτερης έρευνας για τον σχολικό εκφοβισμό, που πραγματοποιήθηκε στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση της χώρας το 2016, είναι αποκαλυπτικά και δυστυχώς οι μεταγενέστερες έρευνες, με κάποιες αποκλίσεις στους αριθμούς, δεν τα αμφισβητούν. Οι μαθητές δημοτικού στην Ελλάδα δήλωσαν ότι η πιο συχνή μορφή εκφοβισμού που παρατηρούν είναι ο λεκτικός εκφοβισμός, πάνω από 56%. Περιλαμβάνει την εξύβριση και την κοροϊδία. Ακολουθεί ο σωματικός εκφοβισμός με 30,5%, που περιλαμβάνει χτυπήματα, σπρωξίματα. Τέλος, ο κοινωνικός εκφοβισμός, η απομόνωση και η κοροϊδία των μαθητών από όλη την τάξη, αγγίζει το 30%.

Στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση σχεδόν το 9% των μαθητών έχει βρεθεί μερικές φορές στον ρόλο του θύματος ενώ το 3% σχεδόν και το 3% των μαθητών βρίσκεται συχνά και πολύ συχνά στην ίδια θέση.

Το φαινόμενο της ενδοσχολικής βίας είναι εντονότερο στις μεγαλύτερες τάξεις. Είναι χαρακτηριστικό ότι σχεδόν τρεις στους δέκα εφήβους δηλώνουν ότι έχουν πέσει θύματα μπουλινγκ, με ένα ποσοστό 5% εξ αυτών να δηλώνει ότι αυτό γίνεται συχνά ή πολύ συχνά, ενώ σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας η χώρα καταγωγής των μαθητών που είναι θύματα αλλά και τα χαρακτηριστικά της ομάδας ή της παρέας τους στο σχολείο είναι από τα σημαντικότερα αίτια περιστατικών βίας στις αίθουσες και στα προαύλια των σχολικών μονάδων.

Μια πρόσφατη έρευνα στην «Ψυχιατρική Ανασκόπηση» του Χάρβαρντ κατέδειξε ότι όσοι έχουν υποστεί μπουλινγκ σε κάποια φάση της παιδικής και εφηβικής τους ζωής έχουν μετέπειτα στην ενήλικη ζωή τους θέματα ψυχικής υγείας. Χαρακτηριστικά, οι κοπέλες έχουν 28% μεγαλύτερη πιθανότητα να αναπτύξουν κρίσεις πανικού στην ενήλικη ζωή, δεκαεπτά φορές μεγαλύτερη πιθανότητα να έχουν αυτοκτονικό ιδεασμό.

Ο σχολικός εκφοβισμός είναι ένα ζήτημα διεθνές, διαχρονικό, ένα φαινόμενο πολυπαραγοντικό καθώς πολλές είναι και οι έρευνες που το μελετούν μέσα από μια οικοσυστημική προσέγγιση, που περιλαμβάνει την οικογένεια, τους μαθητές, τους εκπαιδευτικούς και άλλους φορείς κοινωνικοποίησης. Η βία στα σχολεία δεν είναι ένα φαινόμενο που αντιμετωπίζεται με θεωρητικές προσεγγίσεις, αλλά πρέπει να το προσεγγίσουμε ολιστικά, συνεργατικά, πολυπαραγοντικά, δραστικά, οργανωμένα και εξειδικευμένα. Και αυτό κάνουμε με αυτό το νέο σχέδιο νόμου, που θέλει να προλάβει και να αντιμετωπίσει τη ενδοσχολική βία.

Άλλωστε αυτό ήταν πάντοτε προτεραιότητα πολιτικής στο Υπουργείο μας γιατί και στο πρόσφατο παρελθόν προχωρήσαμε στην πρόσληψη διπλάσιων ψυχολόγων και κοινωνικών λειτουργ-

γών. Από χίλιους εξακόσιους το 2019 φτάσαμε τους τρεις χιλιάδες διακόσιους το 2022. Θεσμοθετήσαμε τον σύμβουλο σχολικής ζωής, ενδυναμώσαμε υποστηρικτικούς φορείς όπως τα ΚΕΔΑΣΥ. Με τα εργαστήρια δεξιοτήτων καλλιεργούμε τον αλληλοσεβασμό, τη συμπερίληψη, το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τη σεξουαλική αγωγή. Αναπτύξαμε συνεργασίες και επιμορφώσαμε εκπαιδευτικούς σε σχετικά θέματα.

Με τη νέα νομοθετική μας πρωτοβουλία στοχεύουμε στη δημιουργία ενός ενταξιακού και σχολικού περιβάλλοντος που θα προάγει αρμονικά την ψυχοκοινωνική ανάπτυξη και την πρόοδο και μαθητών και εκπαιδευομένων. Έχουμε επικεντρωθεί στον σχεδιασμό, προγραμματισμό και υλοποίηση πολλαπλών αλληλοσυμπληρούμενων πρωτοβουλιών για την προώθηση θετικών προτύπων σχέσεων μέσα στη σχολική κοινότητα. Και αυτό θα έχει και άμεσα αλλά και μακροχρόνια αποτελέσματα. Υπάρχει συνεργασία μεταξύ του ΥΠΕΠΘ, ΙΕΠ «Διόφαντος», με πανεπιστημιακούς και κρατικούς φορείς, με εθελοντικές οργανώσεις, με φορείς της κοινωνίας των πολιτών, με ερευνητικά κέντρα που θα εκπονήσουν μελέτες και θα αποτυπώνουν την υπάρχουσα κατάσταση, θα αναπτύξουν σχετικό υλικό και την ενημέρωση και την επιμόρφωση της εκπαιδευτικής κοινότητας, θα αποτιμήσουν την εφαρμογή των δράσεων και των προγραμμάτων, θα προωθήσουν καλές πρακτικές.

Θα αναπτυχθεί και θα λειτουργήσει ειδική ψηφιακή πλατφόρμα για την ενδοσχολική βία, όπως αναφέρονται περιστατικά βίας και επώνυμα και ανώνυμα, τα πρωτόκολλα διαχείρισης περιστατικών, καλές πρακτικές, στοχευμένο ενημερωτικό υλικό για την ενημέρωση της εκπαιδευτικής κοινότητας, των γονέων, του κοινού. Θα είναι δηλαδή ένας κεντρικός ψηφιακός κόμβος του ΥΠΕΠΘ κατά της ενδοσχολικής βίας και του εκφοβισμού.

Δημιουργούνται ομάδες δράσης των διευθύνσεων εκπαίδευσης και των υπεύθυνων αντιμετώπισης της σχολικής βίας και εκφοβισμού των σχολικών μονάδων. Θα αναφέρονται τα περιστατικά της ενδοσχολικής βίας και θα καταγράφεται η εποπτεία, η διαχείριση, η συμβολή στην ταχεία και αποτελεσματική επίλυση σύνθετων περιστατικών. Θα υπάρχει ενημέρωση, ευαισθητοποίηση της εκπαιδευτικής κοινότητας και της τοπικής κοινωνίας.

Θα πραγματοποιηθούν επιπλέον συστηματικές επιμορφώσεις των εκπαιδευτικών με την εποπτεία, την ευθύνη και την επιμέλεια του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής που θα έχει νέο και εμπλουτισμένο υλικό για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών. Και θα συσταθεί μια άμισθη επταμελής επιστημονική επιτροπή σε κεντρικό επίπεδο που θα έχει την ευθύνη για την ανάπτυξη, την εποπτεία, την επιμέλεια και την επιστημονική αξιοποίηση των αναφορών που θα καταγράφονται στην ψηφιακή πλατφόρμα. Έτσι θα συνάγονται συμπεράσματα, θα συνταχθούν πορίσματα, θα αναπτυχθούν επιστημονικά πρωτόκολλα που όλα αυτά θα ακολουθούν και θα διευκολύνουν τον χειρισμό των σχετικών υποθέσεων.

Νομίζω ότι είναι φανερό και κοινά αποδεκτό ότι όλοι μαθητές, γονείς, εκπαιδευτικοί, στελέχη εκπαίδευσης, πρέπει να ανασυντάξουμε και να συντάξουμε τις δυνάμεις μας, να δραστηριοποιηθούμε, να συνεργαστούμε, να σταθούμε δίπλα σε κάθε παιδί και κανένα να μη νιώθει μόνο και να πούμε όχι στον σχολικό εκφοβισμό.

Επειδή όλοι εδώ σε αυτή την Αίθουσα αλλά και στην επιτροπή συμφωνήσαμε στα φαινόμενα, οι αριθμοί που αναφέραμε και καταγράφηκαν ήταν οι ίδιοι, είχα την αφέλεια απ' ότι φαίνεται να πιστεύω ότι όλοι θα συμβάλλαμε και θα ψηφίζαμε το νομοσχέδιο αυτό με προτάσεις, με παρατηρήσεις πολλές από τις οποίες έγιναν δεκτές από την Υπουργό. Δυστυχώς ακόμη και σήμερα μια μερίδα του πολιτικού κόσμου -και αναφέρομαι συγκεκριμένα στην Αξιωματική Αντιπολίτευση- εξακολουθεί να αντιλαμβάνεται ότι εξαντλείται η αποστολή της στο να συμμετέχει απλώς στις συνεδριάσεις να αποδομεί, να αντιδικεί, να υπερβάλλει, όχι όμως να ψηφίζει.

Είμαστε Βουλευτές εκλεγμένοι για να αποφασίζουμε. Δεν είμαστε έμμισθα μέλη ενός κλειστού club που συμμετέχουμε μόνο σε συζητήσεις.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ευχαριστώ, κυρία Υπουργέ.

Τον λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ, κ. Παναγιώτης Σκουρλέτης. Και αμέσως μετά θα μιλήσει η κ. Αντωνία Αντωνίου από το Κίνημα Αλλαγής και στη συνέχεια η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος, κ. Γιαννακοπούλου Νάντια.

Ορίστε, κύριε Σκουρλέτη έχετε τον λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Ευχαριστώ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι και κυρία Υπουργέ πόσο υποκριτικό είναι σήμερα να συζητάμε ένα νομοσχέδιο που επιγράφεται «Ρυθμίσεις για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της βίας και του εκφοβισμού» και την ίδια ώρα όλες τις τελευταίες ημέρες και ενδεχομένως σε λίγη ώρα, οι χιλιάδες μαθητές που κατεβαίνουν στους δρόμους για να πενήσουν τους συμμαθητές τους, τα αδέρφια τους και να καταθέσουν ερωτήματα προς την ελληνική πολιτεία, προς την Κυβέρνηση, να αντιμετωπίζονται με τη βία των ΜΑΤ, τον ξυλοδαρμό αλλά και με εσάς ιδιαίτερα κυρία Υπουργέ να τους κάνουν μπουλινγκ και να τους τρομοκρατείτε μέσα από τις απουσίες που δίνετε κατεύθυνση στους διευθυντές να παίρνουν. Ωραίο μάθημα δημοκρατίας, ωραίο μάθημα αλληλεγγύης!

Η συγγνώμη που ακούω τις τελευταίες ώρες από τα κυβερνητικά στελέχη, αν γίνεται με ένα τέτοιο περιεχόμενο είναι υποκριτική, είναι ανειλικρινής. Ήδη αυτή τη στιγμή στους δρόμους της Αθήνας εξελίσσεται μία πρωτόγνωρη παλλαϊκή συγκέντρωση που έχει ως πρωτοπορία τους νέους και τις νέες που ρωτούν γιατί συνέβησαν όλα συνέβησαν στα Τέμπη. Ζητούν αλήθειες, δεν θέλουν ψέματα. Ζητούν την ανάληψη ευθυνών. Απαιτούν να μην υπάρξει συγκάλυψη.

Κορυφαία στελέχη της Κυβέρνησης, όπως ο κ. Γεωργιάδης πριν από λίγες ώρες σε τηλεοπτικό σταθμό με πλήρη και απόλυτο κυνισμό λέει για τον κύριο Καραμανλή, ο οποίος μας διαβεβαίωνε πριν λίγες μέρες ότι ντρέπεται που του θέτουμε ως ΣΥΡΙΖΑ τα θέματα της ασφάλειας των σιδηροδρόμων, «Τι να έλεγε ο Υπουργός; ότι είναι επικίνδυνα τα τρένα; Κανείς δεν θα έμπαινε σε αυτό». Αυτή είναι η απάντησή σας; Και σας παρακάω πολύ να τοποθετηθείτε. Καλύπτετε αυτή τη στιγμή τον κ. Γεωργιάδη.

Αλλά θα μου πείτε, ποιος είναι ο κ. Γεωργιάδης; Ήταν αυτός που το 2020 παραμονές του Αγίου Δημητρίου και ενώ κορυφώνονταν η πανδημία, είπε ότι ναι ενσυνείδητα δεν κλείσαμε την πόλη, δεν την κηρύξαμε σε lockdown, δεν θέλαμε να στεναχωρήσουμε τους ψηφοφόρους μας. Το είπε με τόσο κυνισμό, τόσο απλά!

Αυτή φαίνεται ότι είναι η προσέγγισή σας απέναντι σε μια τραγωδία, απέναντι σε όλους αυτούς που ρωτούν επίμονα και που σας είχαν προειδοποιήσει, όπως οι εργαζόμενοι με τα πολλαπλά εξώδικα τους. Αλλά πότε δώσατε σημασία στους εργαζόμενους; Πότε τους θεωρήσατε ισότιμους συνομιλητές; Αντιθέτως τους απαξιώνετε και κάνετε τα πάντα για να τους κλείσετε τη φωνή. Είναι -βλέπετε- συνδικαλιστές και ενοχλεί ο συνδικαλισμός την Κυβέρνησή σας. Αλλά ο συνδικαλισμός, οι κινητοποιήσεις είναι στοιχεία της δημοκρατίας, μιας δημοκρατίας που φαίνεται ότι στη δικιά σας αντίληψη είναι αρκετά περιορισμένη.

Και τα ερωτήματα λοιπόν πληθαίνουν τις τελευταίες ημέρες και ώρες. Γιατί απαξιώσατε τον δημόσιο ΟΣΕ και μειώσατε τα χρόνια της διακυβέρνησής σας στο μισό το προσωπικό, οδηγώντας αυτή την τραγική νύχτα να υπάρχει ένας σταθμάρχης; Ο τρόπος μετάταξης του ήταν παράνομος και παρά τα όσα έλεγε ο κανονισμός του ΟΣΕ, με μια fast track δήθεν εκπαίδευση και να είναι τελικά το μοιραίο πρόσωπο, ενώ την ίδια ώρα πάλι λόγω δικιάς σας αντίληψης σε σχέση με την λειτουργία των δημοσίων οργανισμών και των επιχειρήσεων -μία αντίληψη που την έχουμε δει και σε άλλους τομείς- τον είχατε αφήσει μόνο του με πέντε μέρες συνεχούς βάρδιας. Και ταυτόχρονα είχατε πάρει εγκληματικές αποφάσεις, όταν τα παλαιά συστήματα που υποτίθεται ότι κάποια στιγμή θα έπρεπε να είχαν ήδη αντικατασταθεί από σύγχρονα συστήματα τηλεδιοίκησης και τηλεματικής, είχατε διακόψει τη λειτουργία τους από το 2020. Αναφέρομαι στο δευτεροβάθμιο κέντρο ελέγχου που υπήρχε στην οδό Καρόλου. Όταν μέχρι το 2019 τα παλαιά συστήματα διοίκησης με την φωτιά που υπήρχε, είχαν τη δυνατότητα να υπάρχει ένας έλεγχος σε ένα μήκος εκατό χιλιομέτρων από τον σταθμό της Λάρισας αλλά

αγνοήσατε και τότε τις επισημάνσεις.

Όταν είχατε το θράσος εδώ να φέρετε σύμβαση, την τελευταία σύμβαση εντός του 2022, που να απαλλάσσετε την «HELLAS TRAIN», την ιταλική εταιρεία, από επενδύσεις 600 εκατομμυρίων ευρώ, διότι έτσι, με αυτό τον τρόπο, αφαιρούσατε και τη δικιά σας υποχρέωση να κάνετε τις αντίστοιχες επενδύσεις στο σύστημα διοίκησης.

Όλα αυτά είναι τεράστιες πολιτικές εγκληματικές ευθύνες και δεν μπορείτε να συγκαλύψετε με μία στρατηγική damage control διάχυση των ευθυνών με υποκριτικό τύπου δηλώσεις εκ μέρους του Πρωθυπουργού, ο οποίος έτρεξε να ανασκευάσει τη μοιραία πρώτη δήλωσή του, που προσπάθησε να βγάλει πόρισμα και να οδηγήσει στην εύκολη λύση της ατυχής στιγμής και του μοιραίου ανθρώπινου λάθους.

Όχι, από ό,τι φαίνεται, έτσι όπως αντιμετωπίζετε τις κρίσεις - και γι' αυτό ανέφερα πριν τις δηλώσεις του κ. Γεωργιάδη-, είναι διαρκές το δικό σας έγκλημα, κύριοι της Κυβέρνησης, απέναντι στην κοινωνία. Είναι μια αντίληψη συνεπής βέβαια με την απαξίωση που δείχνετε σε οποιονδήποτε δημόσιο οργανισμό. Είναι συνεπές με αυτό που ψηφίσατε πριν από λίγους μήνες για τα νοσοκομεία, που δυστυχώς και εκεί θα δούμε να αυξάνονται τα θύματα, όταν δώσατε ένα χαριστικό πλήγμα στο δημόσιο ΕΣΥ, καταργώντας την αποκλειστική και πλήρη απασχόληση των γιατρών.

Είναι η αντίληψή σας, λοιπόν, ότι σε αυτή την κοινωνία μπορούν να έχουν θέση όσοι είναι οικονομικά ισχυροί. Εσείς βλέπετε οτιδήποτε σχετίζεται με τα δημόσια αγαθά ως εμπόρευμα. Έτσι απαξιώσατε, λοιπόν, και τον ΟΣΕ. Έτσι έχετε απαξιώσει και μια σειρά άλλους τομείς. Έτσι επιχειρείτε τώρα, παρά τις αποφάσεις του ΣτΕ σε σχέση με την αντισυνταγματικότητα της ιδιωτικοποίησης του νερού, να ιδιωτικοποιήσετε και το νερό. Έτσι ψηφίσατε πριν από λίγους μήνες την έμμεση ιδιωτικοποίηση μέσω ΣΔΙΤ της συντήρησης των γραμμών του ΟΣΕ στη βόρεια Ελλάδα.

Αυτά, λοιπόν, είναι αμείλικτα ερωτήματα και δεν μπορούν να συγκαλυφθούν μέσα από μια προσέγγιση διάχυσης ευθυνών. Έχετε επιλέξει αυτή την τακτική, διότι βλέποντας ότι είστε οι πραγματικοί ένοχοι, πολιτικοί ένοχοι, αυτής της υπόθεσης, επιλέγετε ένα καταστροφικό παιχνίδι και ας νομίζει η κοινωνία ότι όλοι ίδιοι είναι και ας ρίχνετε αυτή την τοξική αντίληψη ότι «δεν βαριέσαι, στην Ελλάδα βρισκόμαστε. Μπορούν να γίνονται και έτσι τα πράγματα». Αυτό πια είναι -καταλαβαίνετε- πολλαπλά επιζήμιο για τη δημοκρατία μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο ΣΥΡΙΖΑ παρέλαβε έναν ΟΣΕ σε πλήρη διάλυση. Κατόρθωσε και σταθεροποίησε την κατάσταση. Ολοκλήρωσε τη διπλή ηλεκτροδοτούμενη γραμμή, που είναι η βασική προϋπόθεση για να μπουν τα νέα συστήματα τηλεματικής και τηλεδιοίκησης, ενώ προσπάθησε και επιχείρησε ως ένα μεγάλο βαθμό να ξεμπλοκάρει την αμαρτωλή σύμβαση του 2014 που είχατε φέρει και που το Ελεγκτικό Συμβούλιο, η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου, είχε πει ότι δεν μπορεί να εφαρμοστεί, προφανώς, κατά αντανάκλαση μιας σύμβασης η οποία ήταν διάτρητη, πιθανώς θέλοντας να ικανοποιήσει αλληλοσυγκρουόμενα συμφέροντα.

Αυτά, όμως, δεν μειώνουν ούτε κατ' ελάχιστο τις μεγάλες δικές σας ευθύνες. Απέναντι, λοιπόν, σε όλα αυτά τα ερωτήματα μην επιχειρήσετε τους νέους και τις νέες, που κατά χιλιάδες πλησιάζουν τη Βουλή, να τους χτυπήσετε ξανά. Αυτοπεριοριστείτε. Μην τραυματίζετε τη συνείδηση αυτών των παιδιών. Μην κλονίζετε την εμπιστοσύνη τους στη δημοκρατία, στον διάλογο. Έχετε τεράστιες ευθύνες.

Αυτό, κυρία Υπουργέ, είναι το πιο ουσιαστικό μάθημα δημοκρατίας και όχι νομοσχέδια για το θεαθίνα, όχι η παρουσίαση διάσπαρτων διατάξεων για τα θέματα της ενδοσχολικής βίας που παρουσιάζουν μια εικονική πραγματικότητα.

Αλήθεια, τι συμπεράσματα βγάλατε σε σχέση με την επιβάρυνση και με την πύκνωση των φαινομένων ενδοσχολικής βίας σε σχέση με το lockdown; Το lockdown, που νομίστηκε ότι θα μπερδεύσει τις επιπτώσεις του να τις περιορίσετε σε σχέση με την εκπαιδευτική διαδικασία μέσω της τηλεκπαίδευσης. Αλλά η τηλεκπαίδευση δεν χτίζει ουσιαστική σχέση μέσα στη σχολική κοινότητα. Γι' αυτό δεν μας μιλάτε, ούτε οι ψηφιακές πλατφόρμες μπο-

ρεί να αποκαταστήσουν τις ανθρώπινες σχέσεις που διαπαίδια-γωγούν τα μέλη της σχολικής κοινότητας.

Χρειάζεται, λοιπόν, στήριξη στα σχολεία, ολιστικό σχέδιο: ψυχολόγοι, κοινωνιολόγοι, επάρκεια προσωπικού, άνθρωποι που να ασχολούνται με την ειδική αγωγή, σύστημα ένταξης ανθρώπων μεταναστών. Να κτυπήσουμε τον ρατσισμό, να μπορέσουμε να εντάξουμε τα μέλη της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας. Αυτές πρέπει να είναι οι προτεραιότητες, που με ουσιαστικό τρόπο θα μειώσουν τα φαινόμενα της ενδοσχολικής βίας.

Αυτά είναι τα μεγάλα καθήκοντα και όχι η επικοινωνία. Σε αυτήν παίρνετε άριστα. Και ο υποκριτής Πρωθυπουργός παίρνει άριστα μέσα από τις επεμβάσεις, τις εντολές του Αμερικάνου επικοινωνιολόγου. Μέσα από αυτή την τραγωδία κατέρρευσε, έγινε κομμάτια και θρύψαλα το λεγόμενο επιτελικό κράτος, όπως έγινε κομμάτια και θρύψαλα την περίοδο της πανδημίας, όπως έγινε κομμάτια και θρύψαλα με το σκάνδαλο των παρακολουθήσεων, το μεγαλύτερο σκάνδαλο μεταπολιτευτικά που υπονομεύει το κράτος δικαίου.

Αυτή είναι η αλήθεια, που γίνεται κατανοητή σήμερα στα μάτια του κόσμου και ιδιαίτερα της νεολαίας, που ζητάει με οργή, αγανάκτηση δικαιοσύνη, απαντήσεις. Απέναντι, λοιπόν, σε αυτά τα ερωτήματα έχουμε υποχρέωση να μη σιωπάσουμε και να αναλάβουμε όλοι τις ευθύνες μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ίσως ζητάμε πολλά από μια κυβέρνηση που, όπως ο ίδιος ο Πρωθυπουργός -και σας το αφιερώνω αυτό, κυρία Υπουργέ- είχε πει στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης, μιλώντας για την κοινωνία «Δεν τρέφω αυταπάτες για μια κοινωνία χωρίς ανισότητες. Κάτι τέτοιο είναι αντίθετο στην ανθρώπινη φύση». Αυτή είναι η πεμπτουσία της δικιάς σας αντίληψης, γι' αυτό πορεύεστε με πολιτικές που διευρύνουν τις ανισότητες και που γεννούν μέσα τους και τροφοδοτούν και τα φαινόμενα βίας.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε -και απευθύνομαι σε εσάς- είναι εκτός της παρέμβασής μου αυτό που θα πω και θα ήθελα μια τοποθέτηση από όλα τα κόμματα. Όπως σας είπα, σε λίγο πλησιάζει ένα μεγαλειώδες συλλαλητήριο. Καταθέτω την πρόταση η Βουλή να διακόψει τουλάχιστον για μία ώρα τις διαδικασίες της ως ένδειξη συμμετοχής στο πένθος, ως αλληλεγγύη στις οικογένειες, ως μια διάθεση να ακούσουμε τον παλμό της κοινωνίας και να συνεχίσουμε μετά από μια ώρα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Θα ήθελα παρακαλώ τη θέση τη δική σας και των υπόλοιπων κομμάτων.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Εγώ σας ευχαριστώ, κύριε Σκουρλέτη.

Να πω μόνο ότι χθες έγινε ειδική αναφορά από τον Πρόεδρο της Βουλής -και εκτεταμένη, μάλιστα- για την τραγωδία και νομίζω, υπήρξε μια γενικότερη συναίνεση για την τοποθέτηση του Προέδρου. Παρά ταύτα, θα μεταφέρω και το αίτημά σας στον Πρόεδρο, για να αποφασίσει η Διάσκεψη των Προέδρων εάν θα προβεί σε αυτή τη διακοπή που είπατε.

Ευχαριστώ πολύ πάντως.

Κυρία Αντωνίου, έχετε τον λόγο.

ΑΝΤΩΝΙΑ (ΤΟΝΙΑ) ΑΝΤΩΝΙΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν αναφερθώ στο νομοσχέδιο, θέλω να επισημάνω ότι η σημερινή ημέρα είναι αφιερωμένη στους αγώνες των γυναικών. Όμως οι σκέψεις όλων μας είναι στις γυναίκες εκείνες που έχασαν τους δικούς τους ανθρώπους στην εθνική τραγωδία των Τεμπών, στις μανάδες που θρηνούν τα παιδιά τους, στις γυναίκες που αγωνιούν ακόμα στα νοσοκομεία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να εκφράσω και εγώ από αυτό εδώ το βήμα τα συλλυπητήριά μου στις οικογένειες που έχασαν τα αγαπημένα τους πρόσωπα, αλλά και τις ευχές μου για γρήγορη ανάρρωση σε όλους τους τραυματίες.

Θλίψη διακατέχει όλους τους Έλληνες. Οργή και απογοήτευση, όταν συνειδητοποιούν ότι την εποχή της τεράστιας τεχνολογικής εξέλιξης η ζωή μας εξαρτάται από έναν άνθρωπο που γυρνάει το κλειδί.

Το μήνυμα της κοινωνίας και ιδιαίτερα της νέας γενιάς είναι «ως εδώ». Το τραγικό συμβάν ήρθε να αναδείξει την εγκληματική αδιαφορία της Κυβέρνησης, διότι γνώριζαν το πρόβλημα. Το κατήγγειλαν οι εργαζόμενοι, οι τεχνοκράτες που παραιτούνταν για τα θέματα ασφάλειας στον ΟΣΕ, η Ευρωπαϊκή Ένωση, που μας οδήγησε πριν είκοσι μέρες στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

Γι' αυτό, η Κυβέρνηση δεν μπορεί να έχει καμμία δικαιολογία ότι δεν γνώριζε. Στα Τέμπη κατέρρευσε το επιτελικό σας κράτος. Ο Πρωθυπουργός σύρθηκε για τέταρτη φορά στη θητεία του να ζητήσει συγγνώμη, όπως έγινε στην περίπτωση των πυρκαγιών της Εύβοιας, στην περίπτωση της κακοκαιρίας «Ελπίδα» και στην περίπτωση των υποκλοπών.

Τα ερωτήματα είναι πολλά, οι αιτίες και οι υπαίτιοι είναι τόσο προφανείς που δεν μπορούν να καλυφθούν πίσω από καμμία προπαγάνδα, ειδικά μια τόσο κυνική και κακόφωνη σαν αυτή που έχουν επιλέξει η Κυβέρνηση και τα φερέφωνά της.

Σήμερα, η απαίτηση του ελληνικού λαού είναι να λάμψει η αλήθεια, να αποδοθούν ευθύνες με ονοματεπώνυμο. Και οι ευθύνες αυτές βρίσκονται στο επιτελικό σας κράτος.

Εσείς, διά στόματος του Υπουργού σας, μέσα σε αυτή εδώ την Αίθουσα διαβεβαιώνετε ότι οι σιδηροδρομικές μεταφορές στη χώρα είναι ασφαλείς.

Αυτό το θέμα δεν κλείνει εδώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Όλα αυτά θα τα συζητήσουμε εκτενέστερα όλο το επόμενο διάστημα μέχρι να αποδοθούν πλήρως οι ευθύνες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να αναφέρω, με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας, ότι οι ευχές από μόνες τους δεν φτάνουν. Η θέση της γυναίκας στην ελληνική κοινωνία παραμένει εξαιρετικά υποβαθμισμένη. Οι μεγάλες τομές του ΠΑΣΟΚ, ειδικά τη δεκαετία του 1980, σχετικά με τα ζητήματα της ισότητας των φύλων, έριξαν πολύ νερό στον μύλο της προαγωγής της θέσης της γυναίκας. Τριάντα χρόνια, όμως, μετά το νερό φαίνεται ότι στέρεψε!

Θα αναφερθώ μόνο σε κάποιους ενδεικτικούς δείκτες. Οι Ελληνίδες αντιμετωπίζουν μακράν την υψηλότερη ανεργία στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η αδιαμφισβήτητη έκρηξη του αριθμού των γυναικοκτονιών στην Ελλάδα δείχνει την υστέρηση στην ελληνική κοινωνία, τη στιγμή μάλιστα που κλιμακώνονταν σε παγκόσμιο κοινωνικό κίνημα MeToo ενάντια σε κάθε τύπου κακοποίηση.

Και βεβαίως, συζητάμε σήμερα σε μια Βουλή που ο αριθμός των γυναικών Βουλευτών την κατατάσσει στην εκατοστή έβδομη θέση παγκοσμίως, σύμφωνα με τα στοιχεία της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης. Ποια είναι η δικαιολογία της για αυτή την κατάσταση; Δόθηκε κυνικά από τον ίδιο τον Πρωθυπουργό τον Ιούλιο του 2019 στο BBC, όταν είπε ότι έχει μόνο δύο γυναίκες Υπουργούς, γιατί στην Ελλάδα δεν υπάρχουν τόσες γυναίκες που θα ενδιαφέρονταν να ασχοληθούν με την πολιτική.

Οι γυναίκες δεν έχουν να αποδείξουν τίποτα. Είναι εξίσου ικανές και αποτελεσματικές με εσάς και μπορούν, όπως απέδειξε και η αειμνηστή Φώφη Γεννηματά, ανεξάρτητα από το τι κουβάνε ως βάρος, να προσφέρουν και να δημιουργούν μέχρι την τελευταία μέρα της ζωής τους.

Γι' αυτό, εκτός από τις ευχές, δεν ζητούμε, αλλά απαιτούμε τον ειλικρινή σεβασμό.

Έρχομαι, όμως, τώρα στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο, που υποτίθεται ότι θέλει να αντιμετωπίσει το μπουλινγκ στα σχολεία, που παρουσιάζει αυξητική εικόνα, προβληματίζει παιδιά και γονείς και στερεί ανθρώπινες ζωές, όπως ο Βαγγέλης Γιακουμάκης, η ιστορία του οποίου συγκλόνισε όλη τη χώρα.

Η εισήγητριά μας, η κ. Κεφαλίδου, έχει τεκμηριώσει επαρκέστατα το πόσο καθυστερημένη και πόσο προσχηματική είναι αυτή η νομοθετική πρωτοβουλία. Άλλωστε, αυτό κατέδειξαν και οι θέσεις που διατύπωσαν η Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Παιδιού, ο Συνήγορος του Πολίτη, η ΕΣΑΜΕΑ, αλλά και η Ανώτατη Συνμοσπονδία Γονέων-Μαθητών Ελλάδας.

Η παράταξή μας, λειτουργώντας πάντα θεσμικά, κατέθεσε συγκεκριμένες προτάσεις.

Εγώ, όμως, θα ήθελα να σταθώ σε ένα θέμα το οποίο σας έθεσα γραπτώς με ερώτησή μου, κυρία Υπουργέ, σχετικά με την ενίσχυση του σχολικού συστήματος και των υποστηρικτικών δομών του, σχετικά με την έγκαιρη διάγνωση και προστασία των παιδιών

από σεξουαλική κακοποίηση, καθώς και άλλες σοβαρές μορφές βίας, εκμετάλλευσης και παραμέλησης.

Ως Βουλευτής του Νοτίου Τομέα της Αθήνας, επικέντρωσα την ερώτησή μου στους δήμους της νότιας Αθήνας, αλλά το πρόβλημα βεβαίως είναι πανελλαδικό.

Η ερώτηση αυτή, ωστόσο, έμεινε αναπάντητη, αλλά τα θέματα που σας θέσαμε μαζί με την κ. Κεφαλίδου είναι απολύτως σχετικά με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, γιατί η βία στα σχολεία και η βία έξω από αυτά είναι συγκοινωνούντα δοχεία, γιατί τα θύματα και οι θύτες εκτός του σχολείου γίνονται θύματα και θύτες και μέσα σε αυτό, γιατί οι δομές ψυχολογικής υποστήριξης για τις οποίες σας ρώτησα είναι εκείνες που θα διαγνώσουν και θα παρεμβαίνουν και για τα θύματα κακοποίησης ή παραμέλησης και για τα θύματα σχολικού εκφοβισμού.

Όμως, δεν απαντήσατε ούτε στα συγκεκριμένα ερωτήματά μου ούτε στα αντίστοιχα που έθεσε η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα για ολόκληρη τη χώρα.

Είναι πολύ προβληματική εικόνα, κυρία Υπουργέ, να απαντάει στη συγκεκριμένη ερώτηση το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, να διαπιστώνει ότι τα περιστατικά στα οποία τα παιδιά είναι θύματα αυξάνονται συνεχώς, αλλά το Υπουργείο Παιδείας να μένει βουβό.

Σας άκουσα να κόπτεσθε για το 97% που φοβάται να μιλήσει, σύμφωνα με όσα ακούστηκαν στην ακρόαση των φορέων, αλλά από την άλλη, είπατε ότι έχετε τρεις χιλιάδες διακόσιους ψυχολόγους τη στιγμή που παραλάβετε μόνο χίλιους εξακόσιους από την προηγούμενη κυβέρνηση. Δεν κατανοείτε ότι αυτά που λέτε αλληλοαναιρούνται; Δεν προβληματίζεστε για ποιον λόγο οι προσλήψεις σας δεν βελτιώνουν την κατάσταση; Το νούμερο «τρεις χιλιάδες διακόσιοι» που αναφέρατε από μόνο του δεν λέει τίποτα.

Αυτοί οι ψυχολόγοι πώς κατανέμονται γεωγραφικά, με βάση ποια κριτήρια και κυρίως, πώς αξιοποιούνται; Ποιο είναι το επιτελικό έργο τους σε σχέση με το 2019; Προλαμβάνουν περισσότερο; Συμβουλευτούν περισσότερο; Ποιους και σε ποιο πεδίο; Ποιο είναι το βάθος της παρέμβασής τους; Ποιους συγκεντρώνει και αξιολογεί τα πορίσματά τους; Πόσοι από αυτούς τους ψυχολόγους και τους κοινωνικούς λειτουργούς είναι μόνιμοι; Πόσοι πληρώνονται από το ΕΣΠΑ; Πόσοι θα φύγουν, όταν λήξει η συγχρηματοδότηση και εν τέλει, ποιος είναι ο ρόλος τους σε αυτό που περιγράφετε στο νομοσχέδιό σας; Διότι ο ευδιάκριτος ρόλος τους είναι μόνο στις τετραμελείς ομάδες δράσης σε επίπεδο διευθύνσης, εκπαίδευσης που περιγράφετε, οι οποίες θα στελεχώνονται από ανθρώπους που ήδη είναι επιφορτισμένοι με πάρα πολλά ζητήματα.

Θέτουμε αυτά τα ερωτήματα για να βρεθούν λύσεις που θα μπορούσαν να βελτιώσουν σημαντικά και τις προβλέψεις αυτού του νομοσχεδίου για τον σχολικό εκφοβισμό, που παίρνουν διαστάσεις μαστίγας.

Σας καλούμε εκ νέου να υιοθετήσετε τις προτάσεις που σας καταθέσαμε για τις διατάξεις του νομοσχεδίου. Ακόμα και αν ο πολιτικός χρόνος της Κυβέρνησής σας είναι ελάχιστος, προσπαθήστε να βελτιώσετε ό,τι μπορείτε, γιατί κάθε κακοποίηση παιδιού και κάθε σχολικό εκφοβισμό που μπορούμε σήμερα να αποτρέψουμε ή να θεραπεύσουμε θα θωρακίσει την κοινωνία μας από μεγάλα δεινά στο μέλλον.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Και εγώ σας ευχαριστώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Επί της πρότασης του κ. Σκουρλέτη θέλω μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κυρία Γιαννακοπούλου, έχετε δίκιο. Σας είχα αναγγείλει, αλλά όταν έρχεται Πρόεδρος Κοινοβουλευτικής Ομάδος...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Μισό λεπτό μόνο, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Μετά τον κύριο Πρόεδρο θα μιλήσετε εσείς.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Μια μικρή παρέμβαση!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Α, για παρέμβαση. Μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Ορίστε, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Συμφωνούμε με την πρόταση η οποία ακούστηκε από τον κ. Σκουρλέτη, γιατί αυτή τη στιγμή είναι σε εξέλιξη μια μεγάλη συγκέντρωση, μια μεγαλειώδης συγκέντρωση διαμαρτυρίας για το τραγικό δυστύχημα των Τεμπών. Το ΠΑΣΟΚ ήταν και είναι πάντα μπροστά και μαζί με τα δίκαια αιτήματα, με τις δίκαιες αγωνίες του κόσμου, των πολιτών που αυτή τη στιγμή είναι στους δρόμους.

Είναι, λοιπόν, αυτονόητο και θεωρούμε ότι είναι πολύ σημαντικό και για πολιτικούς και για συμβολικούς λόγους, κύριε Πρόεδρε, ναι, να το δούμε και να συμφωνήσουμε εδώ πέρα, στη Βουλή των Ελλήνων να γίνει μια διακοπή μιας ώρας, προκειμένου να συμμετέχουν οι Βουλευτές στη μεγαλειώδη συγκέντρωση. Είναι σημαντικό. Έχει και αυτό τη δική του πολιτική και συμβολική αξία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Σας απήντησα πριν ότι η Βουλή χθες τίμησε με τη διακοπή και την τοποθέτηση του κυρίου Προέδρου. Παρά ταύτα, θα το μεταφέρω πάλι για να αποφασίσει η Διάσκεψη των Προέδρων.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑΣ (Γενικός Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας): Να παρθεί η απόφαση, γιατί μόλις ήρθα από αυτές τις μεγαλειώδεις συγκεντρώσεις. Ήδη ήμουν στα Προπύλαια, στην Ομόνοια. Είναι πολύ μεγάλες οι σημερινές απεργιακές συγκεντρώσεις και θα μπορούσε να διακόψει η Βουλή, βεβαίως, για κάποιο διάστημα, ώστε και οι Βουλευτές να βρεθούν εκεί. Εγώ, πάντως, ήδη πήγα και θα ξαναπάω!

Μεταφέρω το κλίμα στη Βουλή. Σήμερα, Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας, πέφτει βαριά η σκιά της θλίψης και της οργής από το τραγικό πολύνεκρο δυστύχημα στα Τέμπη. Βλέποντας τα μάτια των μητέρων, των συγγενών να πλημμυρίζουν από πόνο για τα αδικοχαμένα παιδιά, σφίγγουμε τα δόντια γιατί δεν έχουμε δικαίωμα να σιωπήσουμε.

Και από αυτό εδώ το Βήμα μια βδομάδα μετά από αυτή την τραγωδία στα Τέμπη που στοίχισε τη ζωή σε πενήντα επτά ανθρώπους, κυρίως νέα παιδιά, επαναλαμβάνουμε αυτό που είπαμε από την πρώτη στιγμή. Δεν είναι ατύχημα, δεν είναι δυστύχημα, είναι προδιαγεγραμμένο έγκλημα.

Για έγκλημα μιλούν σήμερα όχι μόνο οι μανάδες και οι πατεράδες αυτών των παιδιών, αλλά όλες και όλοι μας. Για έγκλημα μιλούν οι εργαζόμενοι, οι φοιτητές, οι μαθητές, που βρίσκονται τόσες μέρες και σήμερα αυτή την ώρα στους δρόμους. Το φωνάζουν χιλιάδες μαθητές σε όλη την Ελλάδα «Το έγκλημα αυτό να μη συγκαλυφθεί, όλων των νεκρών να γίνουμε φωνή».

Και όπως κάθε έγκλημα έτσι κι αυτό έχει και αιτίες, έχει και ενόχους. Ένοχη είναι η Κυβέρνησή σας, γιατί στις καταγγελίες που έκαναν συνδικαλιστές, τα σωματεία των σιδηροδρομικών αλλά και οι Βουλευτές του ΚΚΕ εδώ μέσα στη Βουλή, για το κακοσυντηρημένο δίκτυο, τις ελλείψεις, τα κενά στα συστήματα ασφαλείας, στο προσωπικό, στις κρίσιμες υποδομές, όπως τέτοια είναι η σήμανση, εσείς είχατε κλειστά αφτιά.

Θυμίζω την ανακοίνωση της παράταξης που στηρίζει το ΠΑΜΕ στους σιδηροδρομικούς, η οποία έκανε και μια σοκαριστική πρόβλεψη: «Δεν θα περιμένουμε το δυστύχημα που έρχεται για να τους δούμε να χύνουν κροκοδείλια δάκρυα κάνοντας διαπιστώσεις». Αυτά έγραφαν μόλις είκοσι μέρες πριν από την τραγωδία στα Τέμπη στις 7 Φεβρουαρίου και δυστυχώς επιβεβαιώθηκαν. Μακάρι να μην είχαν επιβεβαιωθεί.

Ότι και να κάνετε εσείς της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας, όσο και αν προσπαθείτε με μοιρασμένους ρόλους με τα άλλα κόμματα που κυβέρνησαν αυτή τη χώρα για να στρέψετε τη συζήτηση αποκλειστικά στις υπαρκτές ευθύνες ενός σταθμάρχη και στο αν αυτός ήταν ή δεν ήταν ρουσφέτι, η αλήθεια και σε αυτή την περίπτωση δεν κρύβεται με τίποτα. Ούτε ο κουραστικός και αποκρουστικός τσακωμός σας αυτές τις μέρες με τον ΣΥΡΙΖΑ, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, και με το ΠΑΣΟΚ για το πότε κόλλησε και πότε ξεκόλλησε η κάθε σύμβαση μπορεί να πείσει κανέναν.

Όλοι σας δηλαδή λέτε ότι τα κάνατε περίπου σωστά, οι εργο-

λάβοι έφαγαν και ξαναέφαγαν, αλλά το αποτέλεσμα αυτό που έμαθε όλος ο κόσμος με τον πιο τραγικό τρόπο είναι ότι εν έτει 2023 στην εποχή της ψηφιοποίησης τα τρένα πηγαίνουν στα κουτουρού και με προφορικές οδηγίες από τον ασύρματο, λες και είμαστε στην εποχή του Τρικούπη. Οι πλειστηριασμοί και οι κατασχέσεις ηλεκτρονικοί, τα τρένα χειροκίνητα. Αλλά τέτοιοι είστε!

Εδώ μέσα σε αυτή την Αίθουσα οι Βουλευτές του ΚΚΕ σάς λέγαμε ότι η πολιτική της χρονίας υποχρηματοδότησης, της κατάτμησης του σιδηροδρομικού έργου σε πολλά κομμάτια, η πολιτική της απελευθέρωσης με βάση τις κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της ιδιωτικοποίησης του κερδοφόρου κομματιού, αυτή η πολιτική βεβαίως που ακολούθησαν όλες οι κυβερνήσεις των τελευταίων χρόνων έχει διαμορφώσει και τους όρους γι' αυτές τις τραγωδίες, αφού στο πλαίσιο της η ασφάλεια των επιβατών αντιμετωπίζεται ως κόστος τόσο για τα αμιγώς ιδιωτικοποιημένα κομμάτια του σιδηροδρόμου όσο και για εκείνα που διαχειρίζεται το αστικό κράτος.

Αλλά αυτά τα αγνοήσατε και εσείς και οι διοικήσεις του κρατικού ΟΣΕ και η ιταλική εταιρεία. Ξέρετε, αυτή η ιταλική εταιρεία που, σύμφωνα με τις καταγγελίες, μάς έφερε τα σάπια τρένα που δεν τα ήθελαν στην Ελβετία και μας τα πλάσαρε για υπερσύγχρονα. Πέντε μέρες κρυβόταν και δεν μπορούσε να ενημερώσει ούτε για το πόσο ήταν οι επιβάτες του τρένου. Και τώρα μας το παίζει και μεγαλόψυχη, επειδή δεν θα χρησιμοποιήσει, λέει, τη δυνατότητα που της έχετε δώσει εσείς και η Ευρωπαϊκή Ένωση για να απαλλάσσεται από τις αποζημιώσεις.

Μεγάλη χάρη μας έκανε! Να τους χαίρεστε τους επενδυτές σας και εσείς κύριοι της Κυβέρνησης και εσείς κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ, που τους πουλήσατε τη «ΤΡΑΙΝΟΣΕ» για 45 εκατομμύρια ευρώ για να τους χαρίζετε μετά όλοι 50 εκατομμύρια ευρώ τον χρόνο ως επιδότηση για δήθεν άγονες γραμμές. Τι ειρωνεία! Άγονη γραμμή ονομάσατε και τη γραμμή Αθήνα - Θεσσαλονίκη!

Αλήθεια, αυτό δεν είναι αρκετά σοβαρό σκάνδαλο για να απαιτήσει τη μεταξύ σας αντιπαράθεση, όπως και τόσα άλλα; Ρητορικό φυσικά το ερώτημα. Τσίπα δεν έχετε. Ένοχοι λοιπόν είστε όλοι σας, όλες οι κυβερνήσεις και μη παριστάνετε εδώ μέσα τους ανήξερους.

Σας θυμίζω ορισμένους μόνο σημαντικούς σταθμούς της διακυβέρνησης όλων σας, γιατί ορισμένοι μιλάτε λες και έχετε πάθει αμνησία. Έχουμε και λέμε λοιπόν.

Το 2009 η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ σπάει τον ΟΣΕ σε κομμάτια για να παραδοθούν τα πιο κερδοφόρα στον επενδυτή και να φορτώσει τα ζημιόγωνα στις πλάτες του λαού μας. Τι έγινε στην πορεία; Αποσυνδέθηκε το τρένο από τις ράγες, δηλαδή αποσυνδέθηκε η διαχείριση των τρένων από τη διαχείριση του σιδηροδρομικού δικτύου. Και αν δείτε τη συζήτηση που έγινε στην Ισπανία μετά από ένα τότε μεγάλο δυστύχημα, η αιτία, είπαν εκεί, είναι ακριβώς αυτή.

Το 2017 η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ παραχώρησε σε ιταλική εταιρεία αντί 45 εκατομμυρίων ευρώ την «ΤΡΑΙΝΟΣΕ». Το χρέος του ΟΣΕ πέρασε στο κράτος, οι εργαζόμενοι στο όνομα της λεγόμενης εξυγίανσης μετακινήθηκαν. Το 2019 ολοκληρώνεται η εξαγορά της «ΤΡΑΙΝΟΣΕ» με άλλα 22 εκατομμύρια ευρώ. Όλοι μαζί, Νέα Δημοκρατία, ΣΥΡΙΖΑ, ΠΑΣΟΚ, ψηφίζετε το πακέτο οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για πλήρη απελευθέρωση των σιδηροδρομικών μεταφορών.

Ένοχο λοιπόν είναι το σάπιο κράτος σας με τις περικοπές και τις υποχρηματοδοτήσεις. Ένοχη είναι η ιταλική εταιρεία που ήταν κρατικό μονοπώλιο, αλλά χρεοκόπησε και αυτή μας έφεραν εδώ ως επενδύσεις οι κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ. Οι διάφοροι εργολάβοι που τσέπωναν τα εκατομμύρια και δεν προχωρούσαν τα απαραίτητα έργα.

Και επειδή όλοι αυτές τις μέρες προσπαθείτε να βγάλετε λάδι την Ευρωπαϊκή Ένωση και την πολιτική σας φυσικά, σας λέμε λοιπόν ότι αυτή η εγκληματική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν κάνει εξαιρέσεις. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2021 μόνο σε έναν χρόνο καταγράφηκαν χίλια τριακόσια ογδόντα εννέα σημαντικά σιδηροδρομικά δυστυχήματα, με συνολικά εξακόσιους τριάντα έξι νεκρούς και πεντακόσιους δεκατρείς τραυματίες, εκ των οποίων τα ενενήντα επτά ατυχήματα αφορούσαν συγκρούσεις τρένων.

Το είπαμε, θα το ξαναπούμε, θα επιμένουμε. Το μαχαίρι πρέπει να φτάσει στο κόκκαλο, να αποδοθούν όλες οι ευθύνες, για να μην έχουμε ποτέ ξανά τέτοιο έγκλημα, να μην υπάρξει άλλο παιδί στον εικοστό πρώτο αιώνα που στο μήνυμα της μητέρας του: «Στείλε όταν φτάσεις» δεν θα απαντήσει.

Μοναδική εγγύηση για να γίνει αυτό και για να μην το κουκουλώσετε πάλι και να ξεχαστεί η υπόθεση είναι οι μεγάλοι αγώνες, οι μεγάλες κινητοποιήσεις που αναπτύσσονται σε όλη τη χώρα.

Θέλουμε από αυτό το Βήμα ξανά να χαιρετίσουμε τους χιλιάδες απεργούς σήμερα από πάρα πολλούς χώρους δουλειάς που συμμετέχουν στη σημερινή κινητοποίηση. Ξέρουμε πως ιδιαίτερα η νέα γενιά, οι φοιτητές, οι μαθητές βράζουν από οργή, από αγανάκτηση γι' αυτό που έγινε, γιατί όλοι καταλαβαίνουν ότι ο καθένας θα μπορούσε να είναι στη θέση αυτών των παιδιών που χάθηκαν τόσο άδικα.

Τους λέμε το εξής: Είμαστε μαζί σας, σας στηρίζουμε με όλες μας τις δυνάμεις, έχουμε ευθύνη όλοι μαζί να γίνουμε η φωνή των νεκρών. Το ΚΚΕ το δικό του μερίδιο ευθύνης το συναισθάνεται και το αναλαμβάνει. Θα κάνουμε τα πάντα για να μην θαφτεί η υπόθεση, για να σπάσουμε τη σιωπή, την υποκρισία, την προπαγάνδα της ψευτιάς που παρακολουθούμε τόσες μέρες από τις τηλεοράσεις μας και μας έχει εξοργίσει όλους.

Η δύναμη που έχουν οι αγώνες της νεολαίας φαίνεται και από την ανησυχία που έχει αρχίσει και πιάνει ορισμένες πένες φιλικές, τόσο προς τη Νέα Δημοκρατία, όσο και προς τον ΣΥΡΙΖΑ για τον κίνδυνο, όπως λένε, να διαχυθεί η ευθύνη για το συμβάν σε όλο το πολιτικό σύστημα των κομμάτων που έχουν κυβερνήσει και να ενισχυθεί η αντισυστημική στάση και ψήφος. Όμως αυτοί ακριβώς οι φόβοι τους είναι που πρέπει να γίνουν πραγματικότητα. Και ως αφήσουν όλοι αυτοί τις ύπουλες ταυτίσεις με θεωρίες των άκρων από την ανάποδη, γιατί η νέα γενιά καταλαβαίνει πολύ καλά τι είναι το πραγματικά αντισυστημικό. Ξέρει, για παράδειγμα, πόσο φανατικά συστημικές είναι οι διάφορες φασιστικές, οι διάφορες ακροδεξιές ομάδες και ξέρει και ποιοι είναι αυτοί που τα βάζουν σταθερά μαζί τους στα σχολεία, στις γειτονιές, παντού.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, αλήθεια, μήπως όλα τα παραπάνω είναι άσχετα με το θέμα του νομοσχεδίου για τη σχολική βία που συζητάμε σήμερα; Νομίζουμε ότι κάθε άλλο, παρά άσχετα είναι. Γιατί ακριβώς, μέσα στους αγώνες, στις διεκδικήσεις της νεολαίας, των μαθητών και των εκπαιδευτικών μπορούν να αναπτύσσονται αξίες, όπως η ομαδικότητα, η συλλογικότητα, η αλληλοβοήθεια και η αλληλεγγύη. Αυτές οι αξίες, δηλαδή, που πρέπει να αποτελέσουν και τα υλικά για να φτιάξουμε ένα καινούργιο σχολείο, το σχολείο του χαρούμενου μέλλοντος όλων των παιδιών. Και να τελειώσουμε επιτέλους με το σημερινό σχολείο του ανταγωνισμού, του «ο θάνατός σου, η ζωή μου», εκείνων των αξιών, δηλαδή, που έτσι κι αλλιώς αναβλύζουν απ' αυτό το σάπιο, το διεφθαρμένο σύστημα και αποτελούν το καλύτερο θερμοκήπιο για την καλλιέργεια κλίματος απειλής, στοχοποίησης του αδύναμου, του διαφορετικού. Ακριβώς, δηλαδή, όλων αυτών των φαινομένων που συνοψίζονται με τον όρο «σχολική βία».

Είναι βέβαια, τουλάχιστον, υποκρισία μετά από όλα αυτά που έχουν προηγηθεί, να έρχεστε και να μιλάτε για σχολική βία και μάλιστα, να την ορίζετε με έναν τέτοιο άθλιο τρόπο που ανοίγετε τον δρόμο για ακόμα μεγαλύτερη καταστολή και για ακόμα μεγαλύτερη ποινικοποίηση μέσα στα σχολεία. Πού τον βρήκατε, αλήθεια, αυτόν τον ορισμό; Πάντως, ούτε ο ίδιος ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας λέει ότι η σχολική βία είναι η παρεμπόδιση του μαθητή. Έλεος πια! Δεν ντρέπεστε να μιλάτε σήμερα για παρεμπόδιση; Ποιοι; Εσείς που κυβερνάτε, αλλά και οι πρώην σας. Και δεν λέτε ότι είστε εσείς που παρεμποδίζετε κυρίως το μάθημα. Πώς το παρεμποδίζετε; Όταν οι εκπαιδευτικοί λείπουν από τις τάξεις, αφού δεν τους διορίζετε. Όταν οι μαθητές κρυώνουν και έρχονται με κουβέρτες μέσα στην τάξη. Όταν πλημμυρίζουν σχολεία. Όταν πέφτουν σοβάδες στα κεφάλια των μαθητών. Όταν σχολεία κρίνονται ακατάλληλα, λόγω παλαιότητας ή λόγω σεισμών. Εσείς είστε, λοιπόν, που παρεμποδίζετε το μάθημα.

Αλλά δεν θέλετε ψυχολόγο, σκούπα θέλετε. Εσείς, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, αλλά και εσείς, κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ που, όταν

μαθητές, εκπαιδευτικοί και γονείς διεκδικούν δίκαια αιτήματα, τους λέτε ότι υπάρχουν δημοσιονομικοί περιορισμοί, αλλά για να ταΐσετε τα λίγα μονοπώλια, τις μετοχικές εταιρείες, μας λέτε: «Ε, λεφτά υπάρχουν».

Εμείς δεν κλείνουμε τα μάτια σε ένα υπαρκτό φαινόμενο, ένα φαινόμενο των καιρών. Γιατί, πώς να το κάνουμε; Όταν η κυρίαρχη τάξη σαπίζει, η σαπίλα κυριαρχεί παντού. Εσείς βομβαρδίζετε τους νέους και τις νέες με εικόνες βίας. Έχετε αναρωτηθεί ποτέ τι σημαίνει αυτό που πολλοί εκπαιδευτικοί σας λένε, ότι κάποια παιδιά ζαλίζονται επειδή δεν έχουν φάει πρωινό; Μιλάτε εσείς για βία, που στα λαϊκά σπίτια κυριαρχεί το άγχος της απληρωσιάς, της ανεργίας, το άγχος εάν θα βγει στο σφυρί το λαϊκό σπίτι; Αυτό είναι και το βασικό πλαίσιο μέσα στο οποίο αναπτύσσεται η βία. Αλλά και μέσα στο σχολείο, τι γίνεται;

Εσείς της Νέας Δημοκρατίας και εσείς του ΣΥΡΙΖΑ δεν είστε που φτιάξατε ένα σχολείο, ένα λύκειο εξεταστική ανταγωνιστική αρένα; Εσείς δεν βάλατε την περιβόητη επιχειρηματικότητα μέσα στο σχολείο από το νηπιαγωγείο ακόμα; Αυτή η επιχειρηματικότητα δεν βάζει το παιδί να σκέφτεται πώς θα φέρει χρήμα, πώς θα φέρει πιο πολύ χρήμα από τον ανταγωνιστή του; Ναι, λοιπόν, σχολική βία υφίσταται. Και υπάρχουν και παιδιά που υιοθετούν τον ρόλο του ταραξία. Είναι τα παιδιά του τελευταίου θρανίου. Γι' αυτά δεν μιλάτε. Τα λέτε ξύλα απελέκητα. Και ενώ μιλάτε για σχολική βία, κλείνετε τα μάτια σε φασιστικές ομάδες που δρουν με τη στήριξη και κάποιων διευθυντών. Να σας θυμίσω τη Θεσσαλονίκη; Αυτούς τους ανεχόσαστε. Αυτοί δρουν ανενόχλητοι και πήραν -εάν πήραν- τιμωρίες νηπιαγωγείου. Αφήστε, λοιπόν, τα σάπια. Έχετε φτιάξει επιτροπές επί των επιτροπών για τη σχολική βία. Ο ΣΥΡΙΖΑ το 2015 και η Νέα Δημοκρατία το 2019. Για το θεαθήναι! Ούτε μια φορά δεν συνεδρίασαν ουσιαστικά αυτές οι επιτροπές.

Και αν θέλετε να μάθετε, εμείς λέμε -και το παλεύουμε στην πράξη- ότι σήμερα μπορεί να ανοίξει ο δρόμος, για να καταπολεμηθεί η σχολική βία. Στη θέση της καλλιέργειας του κλίματος γενικής απειλής μαθητών από μαθητές να μπαίνει το σύνθημα: «Ένας για όλους και όλοι για έναν. Μαζί είμαστε πιο δυνατοί». Να γίνεται με συζήτηση για την αντιμετώπιση του σχολικού εκφοβισμού, αλλά και για τη στήριξη, την αλληλεγγύη προς τους μαθητές, προς τις οικογένειές τους που αντιμετωπίζουν οποιοδήποτε πρόβλημα, οικονομικό, υγείας και άλλα προβλήματα.

Χρειάζεται να γίνει πρώτα και κύρια υπόθεση των συλλόγων, των σωματείων, των γονιών και φυσικά, των ίδιων των μαθητών, των φοιτητών και των σπουδαστών μέσα από τα μαθητικά τους συμβούλια και μέσα από τους φοιτητικούς συλλόγους τους.

Απευθυνόμαστε και από αυτό εδώ το Βήμα της Βουλής στους πολιτιστικούς και στους αθλητικούς φορείς και τους καλούμε μαζί, ο καθένας με το δικό του μερίδιο ευθύνης, να κάνουμε έναν μεγάλο αγώνα που θα έχει στο νου του το παιδί. Να διεκδικήσουμε και να μπουν στα σχολεία. Να μην αφήσουμε τα παιδιά του ελληνικού λαού να μολύνονται από τους διάφορους νόμιμους επιχειρηματικούς κύκλους που σουλατσάρουν μέσα στα σχολεία, αλλά και στην άλλη όψη του νομίσματος, τους στρατούς που φτιάχνουν οι ίδιοι, για να υπερασπίζονται τα ιδιότελή τους συμφέροντα και να αλληλοσκοτώνεται η νεολαία.

Σήμερα, για να σωθούν πραγματικά τα παιδιά και οι νέοι, το ΚΚΕ προτείνει και αγωνίζεται για άμεσα μέτρα προστασίας απέναντι στην κακοποίηση και απέναντι στη φτώχεια, για μέτρα πρόληψης στο σχολείο, στους αθλητικούς και πολιτιστικούς φορείς και για τη στήριξη της οικογένειας. Ανοίγουμε τη συζήτηση, διεκδικούμε όλα αυτά που έχασαν οι νέοι και τα παιδιά μέσα στην πανδημία και ποτέ δεν καλύφθηκαν.

Και αυτά, δεν είναι μόνο απλά τα μαθήματα που έχασαν στην καραντίνα. Μιλάμε, κυρίως, για την ίδια την ψυχροσύνη του παιδιού που μετά από την καραντίνα έχει ανάγκη να βρει τους συμμαθητές, τους φίλους, τους συναθητές. Έχει ανάγκη να προπονηθεί στο μπάσκετ, στο ποδόσφαιρο, στο βόλεϊ και να βρεθεί ξανά σε μια αίθουσα χορού, σε ένα ωδείο. Είναι αναγκαίες, δηλαδή, και οι δραστηριότητες εκείνες που θα καλύψουν την ψυχροσυναισθηματική ανάπτυξη του παιδιού και των νέων. Και είναι σημαντικό να παρέχονται αυτές για όλους τους νέους και όλες τις νέες δωρεάν, αλλά δεν δίνονται.

Άρα μπορεί να ανοίξει η συζήτηση και η διεκδίκηση ελεύθερων χώρων που σήμερα είτε μένουν αναξιοποίητοι, λόγω των εκάστοτε κυβερνητικών επιλογών είτε αποτελούν και φιλέτα για την κερδοσκοπική αξιοποίησή τους από το μεγάλο κεφάλαιο.

Και ναι, παλεύουμε για να γίνουν τα σημερινά σκοτάδια, λάμψη. Παλεύουμε σε κάθετη πολιτική σύγκρουση με τις φασιστικές, ρατσιστικές ομάδες, με το τείχος που υψώθηκε από συλλόγους και μαζικούς φορείς ενάντια στον ρατσισμό, ενάντια στην κακοποίηση, την πολύμορφη βία κατά των γυναικών, με τις πρωτοβουλίες για τα θέματα της καταστολής, της βίας δυνάμεων που έχουν φανερούς και αθέατους τους δεσμούς με το σύστημα και με άλλους.

Όταν η δολοφονία του νεαρού Άλκη Καμπανού στη Θεσσαλονίκη τάρaxe τα νερά σχετικά με την οπαδική βία και γενικά τα νήματα που συνδέουν πράξεις με μεγάλα οικονομικά επιχειρηματικά συμφέροντα, δεν ήταν η ΚΝΕ που μπήκε μπροστά για να πει η νεολαία: «Ως εδώ!»;

Με τη δράση μας, με τις ιδέες μας στέλνουμε μήνυμα στους νέους και στις νέες. Για να αντέξεις στη σημερινή σκληρή κοινωνία πρέπει να είσαι και πολύ ευαίσθητος, αλλά και σκληρά διεκδικητικός. Να συμπονάς τον άλλον, να νιώθεις τον πόνο του άλλου, να τον βλέπεις σαν ίσο και όχι σαν κάποιον καημένο. Να κοντοστέκεσαι και να ερμηνεύεις, να προσπαθείς να μπεις στη θέση του διεκδικώντα το δικό σου, όχι μόνο το δικό σου, αλλά και το δικαιο όλων.

Το μήνυμά μας είναι ότι το προσωπικό μας αυτοσυναισθημα, η αυτοεκτίμηση, εξυψώνεται, παλεύοντας για τη ζωή όλων και όχι μειώνοντας και εξευτελίζοντας τους άλλους, ότι πραγματικός μάγκας είναι αυτός που μάχεται υπέρ όλων των αδυνάτων και όχι αυτός που χτυπά τον αδύναμο ή αυτός που κοροϊδεύει τη διαφορετικότητα.

Και ναι, σας το λέμε ανοικτά. Ο λαός μας, οι νέοι, οι νέες, όταν διεκδικούν το δικό τους έχουν το δικαίωμα να επιλέγουν τις δικές τους μορφές πάλης. Μπορεί να μη σας αρέσουν. Τι να κάνουμε; Λέμε, όμως, ότι αυτή η συνειδητοποιημένη οργή δεν έχει καμμία σχέση με τον βιασμό, με τη χρήση ναρκωτικών, με την ατομική βία και τρομοκρατία. Πώς μπορεί ο συνειδητοποιημένος θυμός να μην έχει γνήσια αγωνιστική μορφή. Άλλωστε, γιατί να ονομάζουμε βίαια τα νερά ενός ποταμού και όχι και τις όχθες που τα περιορίζουν; Μπορεί να σωθεί ένα μεγάλο κομμάτι των νέων που από την κούνια έχουν νιώσει στο πετσί τους τη βία αυτού του συστήματος εάν συναντηθεί με τις ιδέες του ταξικού θυμού και της κοινωνικής δημιουργίας ενός νέου κόσμου, όπου κανένας πια δεν θα πεινά, κανένας άλλον δεν θα φοβάται, κανείς δεν θα υποβαθμίζει κανέναν, κανείς ελπίζει δεν θα κλέβει κανενός!

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ευχαριστούμε κύριε Πρόεδρε.

Η κ. Γιαννακοπούλου, η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος του Κινήματος Αλλαγής, έχει τον λόγο.

ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ ΣΚΟΥΦΑ: Κύριε Πρόεδρε, τότε θα έχουμε απόφαση...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Για ποιο θέμα λέτε τώρα; Δεν ακούω...

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Γι' αυτό που σας είπαμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Την πρόταση; Λοιπόν, ακούστε. Ας μιλήσει η κ. Γιαννακοπούλου και θα σας απαντήσω.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΓΚΑΡΑ: Περιμένουμε να μιλήσει ο Πρόεδρος...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Να σας πω κάτι. Είναι ένα θέμα, το οποίο δεν αφορά μόνο τον Προεδρεύοντα. Είναι θέμα που αφορούσε κανονικά τη Διάσκεψη των Προέδρων. Ανεξαρτήτως απ' αυτό...

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΓΚΑΡΑ: Να αποφασίσουμε σαν Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Αφήστε με να μιλήσω. Είπα ότι η Βουλή τίμησε χτες.

Πέρα απ' αυτό, όμως, υπάρχει ένας κατάλογος που είναι μόνο δώδεκα Βουλευτές. Όποιοι θέλουν, μπορούν από τώρα να πάνε στην εκδήλωση και όταν έρχεται η σειρά τους, δεν θα τους εκφωνούμε, ούτως ώστε όταν επανέρχονται να μιλήσουν κανονικά.

Άρα κανείς δεν εμποδίζεται.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Δεν πρόκειται περί αυτού. Εδώ πρόκειται περί πολιτικής πράξης της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κανείς δεν εμποδίζεται να πάει. Είναι μία ιδιαίτερη περίπτωση και δεν θα πω ότι δεν έγινε ποτέ αυτό σε άλλες συγκεντρώσεις, γιατί αυτή η συγκέντρωση είναι εντελώς διαφορετική. Αλλά, όμως, εξηγώ ότι όποιος θέλει μπορεί από τώρα να πάει, μέχρι να δούμε τι θα γίνει με το Προεδρείο της Διάσκεψης. Μπορεί να πάει όποιος θέλει. Δεν θα εκφωνείται το όνομά του, δεν θα χάσει τη σειρά του και θα μιλήσει.

Ορίστε, κυρία Γιαννακοπούλου, έχετε τον λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΑ (ΣΙΑ) ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε -και ζητώ συγγνώμη από την κ. Γιαννακοπούλου- μιλάμε για νομοσχέδιο του Υπουργείου Παιδείας. Περιμένουν απ' έξω νέοι άνθρωποι. Είναι μία διατύπωση...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Σας παρακαλώ! Μίλησαν οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι...

Ορίστε, κυρία Γιαννακοπούλου...

ΑΘΑΝΑΣΙΑ (ΣΙΑ) ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ: Κάντε διακοπή τώρα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Και η κ. Γιαννακοπούλου το έχει πει και ο κύριος Πρόεδρος το έχει πει. Ο κ. Κουτσούμπας ήταν στη συγκέντρωση, μίλησε και θα ξαναπάει.

Ελάτε, κυρία Γιαννακοπούλου, έχετε τον λόγο. Θέλετε να ανεβεί άλλος ομιλητής;

Ορίστε, κυρία Γιαννακοπούλου, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Πάντως κύριε Πρόεδρε, αυτό είναι μη απάντηση από τη μεριά του Προεδρείου της Βουλής. Δηλαδή ή απαντήστε ότι γίνεται δεκτή η πρόταση ή ότι δεν γίνεται δεκτή. Αυτό το οποίο λέτε είναι μη απάντηση, εάν μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε αυτόν τον όρο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΙΛΗΣ: Πάντως, ένας-ένας δεν φεύγουμε απ' εδώ. Ή όλοι μαζί...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Συνεχίστε, κυρία Γιαννακοπούλου...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Αυτό είναι το τελευταίο το οποίο έχετε να μας πείτε; Δεν υπάρχει κάτι άλλο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Μπορείτε να ξεκινήσετε την ομιλία.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Μπαίνοντας, λοιπόν, στη σημερινή συζήτηση, κατ' αρχάς, για την σημερινή ημέρα δεν μπορώ να μην πω δυο κουβέντες. Είναι η 8^η Μαρτίου ημέρα αφιερωμένη στις γυναίκες, στους αγώνες των γυναικών σε όλο τον κόσμο για ισότητα, για δικαιώματα, για δικαιοσύνη, για αυτονόητα, πλην ζητούμενα για όλους εμάς τους πολίτες της Ευρώπης και δυστυχώς, ακόμα, απολύτως εκτός συζήτησης σε πολλές γωνίες της γης μέσα στον εικοστό πρώτο αιώνα.

Στη σημερινή ημέρα το μυαλό μας, η σκέψη μας, το ενδιαφέρον μας, η καρδιά μας στρέφεται στις γυναίκες κάθε ηλικίας, κάθε χώρας, κάθε βιοτικού επιπέδου, κάθε κοινωνικής προέλευσης, κάθε εκπαιδευσης, κάθε θρησκευματος, κάθε γλώσσας, κάθε σεξουαλικού προσανατολισμού, σε όλες εκείνες που στερούνται δικαιωμάτων ολόενα και συχνότερα, ακόμα και της ίδιας της ζωής τους λόγω του φύλου τους.

Είναι και πρέπει να είναι η σημερινή ημέρα μια αφορμή, για να αξιολογηθεί ποια είναι η θέση της γυναίκας στην κοινωνία, να εξεταστεί εάν υπάρχει πραγματική ισότητα στην καθημερινότητα. Βεβαίως, ο αγώνας για την ουσιαστική συμμετοχή και εκπροσώπηση των γυναικών σε όλους τους τομείς της κοινωνικής δραστηριότητας είναι και πρέπει να είναι κομμάτι της καθημερινής μας προσπάθειας, του καθημερινού μας αγώνα και σίγουρα να μην τελειώνει σε μία και μόνο ημέρα.

Φέτος, αυτή η ημέρα πέφτει σε μια πραγματικά πολύ δύσκολη συγκυρία, όπου το κλίμα μιας εθνικής τραγωδίας έχει πλημμυρίσει με θλίψη, με δικαιολογημένη οργή και με πολλά αμείλικτα γιατί ολόκληρη την ελληνική κοινωνία, η οποία απαιτεί καθαρές απαντήσεις. Ο κόσμος αυτό ζητάει. Ζητάει καθαρές απαντήσεις, ανάληψη πρωτοβουλιών, ζητάει ανάληψη ευθυνών και να μην γίνει ξανά αυτό το οποίο συνέβη πριν από μία εβδομάδα στα Τέμπη.

Σήμερα, λοιπόν, αλλά και όλες αυτές τις ημέρες το μυαλό μας και η καρδιά μας βρίσκεται στα αδικηθέντα θύματα και στις οικογένειές τους, στα θύματα των διαχρονικών ολιγωριών ενός κράτους που δεν μπορεί να εξασφαλίσει ούτε καν την ασφάλεια στις μεταφορές, εγκλωβισμένο στη γραφειοκρατία του, εγκλωβισμένο στις διαδικασίες και τις συγκρούσεις συμφερόντων, εγκλωβισμένο στη διαφθορά και στην αδυναμία όσων δεν τιμούν τις θέσεις ευθύνης τις οποίες αναλαμβάνουν.

Επί δέκα ολόκληρα χρόνια δεν μπορούσε και δεν μπορεί να ολοκληρωθεί μια σύμβαση για την εγκατάσταση συστημάτων ασφαλείας στους σιδηροδρόμους. Αυτή είναι, δυστυχώς, η αλήθεια.

Η καρδιά μας σήμερα χτυπάει μαζί με τις καρδιές των μανάδων, οι οποίες έχασαν τα κορίτσια τους, τα αγόρια τους, γιατί ο ένας υπεύθυνος έριχνε και συνεχίζει να ρίχνει το μπαλάκι των ευθυνών σε άλλον, με αποτέλεσμα να χάνονται τα χρόνια, να περνούν τα χρόνια και να έχουμε δρομολόγια τρένων στα τυφλά, χωρίς ασφάλεια και πάντα εις γνώση των ανευθυνούπευθυνων. Γιατί έτσι πρέπει να λέγονται. Το δάκρυ μας ενώνεται με τα δάκρυά τους, με τον αφόρητο πόνο τους, με τον σταυρό του μαρτυρίου που καλούνται να σηκώσουν.

Σήμερα, λοιπόν, η σκέψη μας είναι στις μανάδες που πενθούν τα παιδιά τους και μόνο μια υπόσχεση μπορούμε να δώσουμε, ότι δεν θα ξεχάσουμε ποτέ αυτήν την τραγωδία, ότι δεν θα επιτρέψουμε να μείνουν μετέωρα τα ερωτήματα και ατιμώρητοι οι υπεύθυνοι, όποιοι και αν είναι, όσο ψηλά και αν είναι.

Καλούμε δε την Κυβέρνηση να αφήσει τις κινήσεις επικοινωνιακού χαρακτήρα. Δεν μπορεί απλά και μόνο να μένει στην επικοινωνιακή διαχείριση αυτής της τραγωδίας. Να σταματήσει να προσπαθεί να ρίχνει αλλού τις ευθύνες. Συμπληρώνει τέσσερα ολόκληρα χρόνια θητείας και πρέπει να δώσει πλήρεις εξηγήσεις, να δώσει καθαρές εξηγήσεις, γιατί κατά τη θητεία της δεν ολοκληρώθηκε το έργο εγκατάστασης των συστημάτων ασφαλείας. Αυτή είναι η πρώτη κουβέντα, το πρώτο θέμα, στο οποίο πρέπει να δοθούν απαντήσεις.

Πάμε τώρα στο παρόν νομοσχέδιο του Υπουργείου Παιδείας με τον τίτλο: «Ζούμε Αρμονικά Μαζί - Σπάμε τη Σιωπή», το οποίο, μεταξύ άλλων, καταπιάνεται με ένα πάρα πολύ, πραγματικά πάρα πολύ σοβαρό και επίκαιρο ζήτημα, αυτό της σχολικής βίας και του εκφοβισμού. Βεβαίως, για να λέμε τα πράγματα με το όνομα τους -και το έχει αναφέρει νομίζω και η ειδική αγορήτριά μας, που με πολύ μεγάλη επάρκεια ανέλυσε το νομοσχέδιο και τις θέσεις του ΠΑΣΟΚ-, αυτό το νομοσχέδιο εμπεριέχει πλήθος διατάξεων έτερης θεματολογίας, οι οποίες αποτελούν διορθώσεις και συμπληρώσεις προηγούμενων νομοθετικών αστοχιών. Τι να κάνουμε, όμως; Προφανώς η παρούσα Κυβέρνηση αρέσκεται στο να επιλέγει τίτλους στο πλαίσιο ενός εντυπωσιασμού και ωραιοποίησης της κατάστασης, της πραγματικότητας και αυτό το οποίο λέμε διαρκώς είναι ότι στην ονοματοδοσία είστε άριστοι, αλλά στο περιεχόμενο πάντα υπάρχουν πολλά ερωτήματα.

Είστε συνεπείς, λοιπόν, στις πρακτικές σας. Έχουμε ένα ακόμη νομοσχέδιο στο τέλος -επαναλαμβάνω, στο τέλος- της κυβερνητικής θητείας περισσότερο με προεκλογικό άρωμα, θα λέγαμε, και κυρίως για τη δημιουργία εντυπώσεων παρά για την αντιμετώπιση στην ουσία του ζητήματος.

Η αλήθεια είναι ότι το τελευταίο διάστημα, ναι, παρατηρείται στη χώρα μας μια ιδιαίτερα ανησυχητική αύξηση των κρουσμάτων βίας από και μεταξύ ανηλίκων, όπως άλλωστε επιβεβαιώνεται και από τα στατιστικά στοιχεία των αρμοδίων κρατικών υπηρεσιών, όπως άλλωστε βλέπουμε κάθε μέρα στις ειδήσεις, στην ειδησεογραφία. Είναι πραγματικό και αδιαμφισβήτητο γεγονός η αυξημένη παραβατικότητα των ανηλίκων και είναι κάτι το οποίο δεν μπορεί και δεν πρέπει και δεν μπορούμε να αφήσουμε να κρυφτεί κάτω από το χαλί.

Εδώ δεν υπάρχει κανένα περιθώριο ούτε για ωραιοποιήσεις ούτε για στρουθοκαμηλισμούς. Τα περιστατικά βίας, ψυχολογικής και σωματικής, δεν εκλείπουν, βεβαίως, και από τους σχολικούς χώρους και οδηγούν σε τραγικά αποτελέσματα. Δεν μπορούμε να ξεχάσουμε το δραματικό γεγονός της απώλειας ενός δεκαπεντάχρονου μαθητή στα Πατήσια τον Μάιο του 2022, θύμα ανελήτου -πραγματικά ανελήτου- μπουλινγκ.

Θα ήθελα να σταθώ σε αυτό το συγκεκριμένο περιστατικό, καθώς από αυτό αναδεικνύεται το σύνολο της γενικότερης αδυναμίας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, του κρατικού μηχανισμού, της παντελούς έλλειψης προληπτικών μέτρων, που είναι διαχρονικές παθογένειες του ελληνικού κράτους. Ως τότε, όμως, θα μένουμε σε αυτόν τον τίτλο των διαχρονικών παθογενειών ενός κράτους, που κανείς δεν λύνει και οδηγούν μονίμως στο να χάνονται τα παιδιά μας;

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, λοιπόν, μία ακόμη περίπτωση δυστυχώς, με ονοματεπώνυμο -είναι ένα παιδί που έφυγε όμως και η οικογένειά του τον πενθεί-, ο μαθητής αυτός δεχόταν μια συνεχή και άνευ ορίου κακοποιητική συμπεριφορά μέσα στους χώρους του σχολείου, χωρίς κανείς αρμόδιος να αντιδράσει, μολοντί αποκαλύφθηκε ότι όλοι το ήξεραν, όλοι το γνώριζαν, όλοι το είχαν ακούσει. Όμως κανείς δεν αντέδρασε και τελικά συνέβη το μοιραίο.

Αυτή είναι η πραγματικότητα. Κανείς δεν βοήθησε, κανείς δεν ήταν δίπλα σε αυτό το παιδί. Και τι άλλο να θυμηθούμε; Πόσες περιπτώσεις μπουλινγκ, τραγικού μπουλινγκ, να θυμηθούμε; Να θυμηθούμε το πρόσφατο περιστατικό στο Ίλιον, τα περιστατικά στον Βύρωνα, τα διαρκή, και σε όλη την Αθήνα, σε όλη την Αττική, σε όλη την Ελλάδα; Τι να πρωτοθυμηθούμε απ' όλα αυτά; Γιατί, ναι, δεν είναι μεμονωμένα περιστατικά, υπάρχουν καταγγελίες επί καταγγελιών, μηνύσεις και επιτροπές και στο τέλος το αποτέλεσμα είναι μηδέν. Τα θύματα αισθάνονται και είναι μόνα. Δεν έχουν πού να απευθυνθούν, δεν ξέρουν πού να βρουν το δίκιο τους. Δεν ξέρουν πού να απευθυνθούν, για να σταματήσουν οι κακοποιητικές συμπεριφορές.

Είναι, λοιπόν, ένα πάρα πολύ σοβαρό ζήτημα. Οι μαθητές μπορεί να βιώνουν φυσική βία, λεκτική βία, εκφοβισμό, κοινωνικές αποκλεισμούς, ψυχολογική κακοποίηση και άλλες μορφές επιθετικότητας από τους συμμαθητές τους με δραματικές συνέπειες, οι οποίες μπορεί να έχουν να κάνουν με την ψυχική τους υγεία, όπως αυξημένη πιθανότητα να αναπτύξουν κατάθλιψη, άγχος, ψυχικές διαταραχές και, βεβαίως, το μπουλινγκ μπορεί να οδηγήσει και σε αποκλεισμό από το σχολείο, απομόνωση και δυσκολίες στη δημιουργία σχέσεων με άλλα παιδιά.

Αρα τι αποτελεί χρέος μας; Χρέος μας αποτελεί να λάβουμε τώρα, ναι, μέτρα αντιμετώπισης, αλλά κυρίως -κυρίως, επαναλαμβάνω- πρόληψης του σχολικού εκφοβισμού. Να βάλουμε ένα stop, να πούμε ως εδώ!

Αυτά τα μέτρα θα έπρεπε να τα είχαμε πάρει χθες, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Έχουμε ήδη καθυστερήσει ανεπίτρεπτα. Υπάρχουν ήδη καθημερινά θύματα, που επιτρέπονται όλα αυτά τα εγκλήματα να γίνονται είτε δια της σιωπής είτε δια της ανοχής στην ανάπτυξη αντικιωνικών συμπεριφορών εντός σχολικών, αλλά και εξωσχολικών χώρων, που οφείλουμε όχι απλά να καταδικάζουμε, αλλά να αποκλείουμε εν τη γενέσει τους.

Έστω, λοιπόν, και στο παραπάνω, το παρόν Υπουργείο αποφάσισε τελικά να προχωρήσει στη λήψη κάποιων μέτρων προς αυτή την κατεύθυνση. Καλοδεχούμενα είναι, λοιπόν. Καλοδεχούμενα πρέπει να πούμε, κατ' αρχάς, τα μέτρα, αν και περισσότερο οι διατάξεις του μοιάζουν με ευχολόγια, περιλαμβάνοντας πιο πολύ, θα έλεγα, θεωρητικές προσεγγίσεις και με αβέβαια πρακτικά αποτελέσματα.

Το παρόν νομοσχέδιο, όπως παρατηρήθηκε από τους περισσότερους, αλλά και από τους φορείς -και μένω σε αυτό- δεν απαντά ουσιαστικά στις δεδομένες πραγματικές αγωνίες γονιών, μαθητών και εκπαιδευτικών. Δεν απαντά στο κοινωνικό φαινόμενο της αύξησης της βίας των ανηλίκων εκτός των σχολικών συγκροτημάτων.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Θέλω δύο λεπτά, κύριε Πρόεδρε.

Πού είναι τα πρακτικά μέτρα πρόληψης, λοιπόν, κυρία Υπουργέ; Γιατί η θεραπεία έγκειται κατά κύριο λόγο στην πρόληψη και όχι αποκλειστικά στην εκ των υστέρων θεωρητικής προσέγγισης αγωγή.

Θα αφήσουμε ασχολίαστο και το γεγονός ότι συζητούμε για ένα νομοσχέδιο σχετιζόμενο με τη σχολική βία και τον εκφοβισμό και παρά ταύτα, καθόλου δεν ζητήθηκε η γνώμη της σχολικής

κοινότητας, των εκπαιδευτικών, των γονέων, των μαθητών, οι οποίοι βιώνουν εκ των έσω το φαινόμενο και κάτι παραπάνω. Τουλάχιστον θα είχαν να συνεισφέρουν με τη συμμετοχή τους.

Εάν ρωτούσατε, θα είχατε διαπιστώσει ότι κακώς ο ορισμός της ενδοσχολικής βίας και του εκφοβισμού έγινε συλλήβδην με έναν ενιαίο τρόπο, χωρίς δηλαδή κάποια διαφοροποίηση μεταξύ των δύο αυτών διαφορετικών εννοιών, με αποτέλεσμα την πρόκληση σύγχυσης αναφορικά με την ορολογία και, κατ' επέκταση, τον χαρακτηρισμό των πράξεων. Ομοίως, και στην περιπτώσιολογία της σχολικής βίας και του εκφοβισμού κακώς δεν περιλαμβάνονται συμπεριφορές μεταξύ των ίδιων προσώπων, που λαμβάνουν όμως χώρα και εκτός του σχολικού συγκροτήματος, δηλαδή αυτό το οποίο συμβαίνει. Αυτά είναι τα συνθήματα περιστατικά, τα οποία αναμφισβήτητα αποτελούν μορφή σχολικού εκφοβισμού και βίας.

Ένα άλλο θέμα το οποίο πρέπει να εξεταστεί είναι η συχνότητα τροποποίησης της νομοθεσίας και του πλαισίου που δείχνει, αν θέλετε, και τον γενικότερο προβληματικό του όλου ζητήματος, το οποίο επιτείνει ακόμα περισσότερο τη γενικότερη αίσθηση ανασφάλειας, η οποία επικρατεί.

Κλείνοντας, θα ήθελα να πω ότι η πρόληψη και ο περιορισμός τέτοιων φαινομένων είναι κάτι που όλοι μας -όλοι μας, επαναλαμβάνω- ζητούμε, επιθυμούμε, απαιτούμε και βεβαίως, είμαστε θετικοί σε κάθε αντίστοιχη προσπάθεια που τυχόν ενθαρρύνει, αν θέλετε, και διευκολύνει την αναφορά των μαθητών για την αντιμετώπιση φαινομένων βίας στη σχολική κοινότητα.

Τα αποτελέσματα του προβλεπόμενου με το παρόν νομοσχέδιο μηχανισμού μένουν, λοιπόν, να αξιολογηθούν στην πράξη. Εμείς ως ΠΑΣΟΚ και η ειδική αγορά μας κ. Κεφαλίδου, καταβάσαμε προτάσεις βελτίωσης αυτού του νομοσχεδίου και ξεκαθάρισα τη θετική μας ψήφο.

Ενδεικτικά, προτείναμε την ανάθεση της διερεύνησης και την έγκυρη γνωμοδότηση για συμπεριφορές σχολικής βίας σε ειδική επιτροπή με διευρυμένο χαρακτήρα και με συμμετοχή διευθυντών σχολικών μονάδων, νομικών, κοινωνικών λειτουργών και ψυχολόγων για την αξιολόγηση του κάθε περιστατικού. Ζητήσαμε και προτείναμε την αύξηση του αριθμού των εμπλεκόμενων εκπαιδευτικών στις ομάδες δράσης που ορίζονται στο επίπεδο της σχολικής μονάδας. Ζητήσαμε τη διοργάνωση επιμορφωτικών δράσεων που να απευθύνονται τόσο στους γονείς όσο και στους εκπαιδευτικούς και τη δημιουργία ειδικών πρωτοκόλλων διαχείρισης περιστατικών σχολικής βίας προς τους εκπαιδευτικούς.

Τέλος, σας καλούμε να στηρίξετε την προταθείσα από την παράταξή μας τροπολογία με την οποία επιχειρείται η επίλυση ενός χρόνιου προβλήματος, αυτού της αναγνώρισης της προϋπηρεσίας των ερευνητών και ειδικών λειτουργικών επιστημόνων, κάτι που είναι σημαντικό, γιατί έχει υπάρξει μία μισθολογική απομείωση, αλλά και θεσμική υποβάθμιση των ερευνητών με την εφαρμογή του ν.4472/2017 που σε συνδυασμό με τη μη δυνατότητα αναγνώρισης της προϋπηρεσίας αποτελεί έναν αποτροπήτικο παράγοντα για την προσέλκυση νέων ερευνητών στον ερευνητικό ιστό και ιδιαίτερα από το εξωτερικό, το brain drain, όπως το λέμε, για το οποίο όλοι λέμε ότι κάτι πρέπει να αλλάξει. Να, λοιπόν, μία κίνηση η οποία είναι σημαντικό να γίνει και η οποία κάτι θα συνεισφέρει και προς αυτή την κατεύθυνση.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ευχαριστώ, κυρία Γιαννακοπούλου.

Τον λόγο έχει τώρα η κ. Αναστασία Αλεξοπούλου από την Ελληνική Λύση.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ - ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ: Είμαστε όλοι βαθύτατα συγκλονισμένοι από τη μεγάλη τραγωδία στα Τέμπη, γιατί αθώα θύματα υπήρξαν κυρίως παιδιά, που είναι παιδιά όλων μας.

Σε ό,τι με αφορά μια και η συζήτησή μας είναι επί νομοσχεδίου του Υπουργείου Παιδείας, θα ήθελα να εκφράσω μια διπλή ευχή: να διαλευκανθεί σε βάθος η υπόθεση με τις ευθύνες που αναλογούν στον καθένα, αλλά και να μη ζήσουμε ποτέ, μα ποτέ ξανά τέτοιο κακό στον τόπο μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το πρόβλημα του εκφοβισμού στα σχολεία, του περίφημου μπουλινγκ, τείνει να πάρει πλέον

ανησυχητικές διαστάσεις, κάτι που νομίζω ότι είναι μία κοινή διαπίστωση όλων μας αν λάβουμε υπ' όψιν τα πολλά θλιβερά περιστατικά που έχουν συμβεί στα ελληνικά σχολεία τα τελευταία χρόνια, ειδικά μετά την παύση της πανδημίας και του lockdown.

Σίγουρα, λοιπόν, ήταν απαραίτητο να έρθει προς ψήφιση στη Βουλή ένα τέτοιο νομοσχέδιο. Μάλιστα, θα έλεγα ότι η Κυβέρνηση άργησε κιάλας να το φέρει με δεδομένη την εκθετική αύξηση του προβλήματος. Και αυτό το λέω, διότι ήδη από το 2019, κύριοι κυβερνητικοί, κάνατε λόγο και δώσατε υποσχέσεις για τη σύσταση ειδικής ομάδας για την αντιμετώπιση της βίας στα σχολεία. Όμως, δυστυχώς, εμείς δεν είδαμε ποτέ τέτοια ομάδα.

Θα μου επιτρέψετε να προβώ σε ορισμένες παρατηρήσεις επί του σχεδίου νόμου, γιατί έχουμε μιλήσει και παλιότερα δημόσια για το ζήτημα, όπως επίσης το έχουμε δημοσιοποιήσει και στον Τύπο.

Όσον αφορά, λοιπόν, το άρθρο 3, γιατί δεν περιλαμβάνει και τις ενέργειες ή και παραλείψεις των εκπαιδευτικών, όπως είναι, για παράδειγμα, η μη ενημέρωση γονέα για τη σχολική επίδοση του παιδιού του και για την εν γένει διαγωγή του, όταν ο άλλος γονέας το έχει αυτό απαγορεύσει; Γιατί να αποκλειστεί ο ένας γονέας από τη στιγμή που δεν του έχει αφαιρεθεί συνολικά η γονική μέριμνα; Ξέρετε, αυτό ισχύει στη συντριπτική πλειοψηφία των περιπτώσεων. Θα έπρεπε, συνεπώς, ο νόμος να το προβλέπει ρητά.

Πιο κάτω το άρθρο 6 κάνει λόγο για την ειδική ψηφιακή πλατφόρμα. Καλά όλα αυτά, αλλά εδώ υπάρχει και μία παγίδα. Εφόσον οι καταγγελίες μπορούν να είναι και ανώνυμες, δεν προβλέφθηκε ασφαλιστική δικλείδα για την περίπτωση ψευδούς καταγγελίας λόγω προσωπικών διαφορών, όπως εμπάθειας κ.λπ.. Πώς θα μπορούμε να γνωρίζουμε από την ώρα που κάποιος καταγγέλλει ανώνυμα ότι αυτό δεν το κάνει με δόλο; Μήπως, κύριοι και κυρίες, δημιουργείτε άθελά σας ένα ακόμα πρόβλημα αντί να λύσετε τα ήδη υπάρχοντα;

Ακόμα, όσον αφορά στο άρθρο 10 για τις ομάδες δράσης, είναι άραγε οι υφιστάμενοι ψυχολόγοι και κοινωνικοί λειτουργοί επαρκείς σε αριθμό, αλλά και πλήρως καταρτισμένοι για να αναλάβουν ένα τόσο πολύπλοκο έργο; Μήπως θα πρέπει πρώτα να ενισχύσουμε το σύστημα με επιπλέον αριθμητικά και ποιοτικά ειδικούς και έπειτα να μιλάμε για ομάδες δράσης; Και ποιο ακριβώς είναι το πρωτόκολλο λειτουργίας εκπαίδευσης και καθοδήγησης αυτών των ομάδων; Οποσδήποτε σε αυτό το σημείο χρειάζοταν επιπλέον εξήγηση για το πώς ακριβώς θα συγκροτηθούν οι ομάδες αυτές, οι οποίες είναι η ραχοκοκαλιά του όλου φιλόδοξου νομοσχεδίου.

Αλλωστε, εμείς ως Ελληνική Λύση θέσαμε ορισμένα θεμελιώδη ερωτήματα γύρω από το σχέδιο νόμου, όπως είναι τα εξής: Ποια υπηρεσία διερευνά τη βία στο σπίτι, τους βιασμούς και την παραμέληση; Ο εκπαιδευτικός θεωρείται ότι είναι ικανός να εισερχεται στον ψυχισμό του παιδιού και να διαγνώσει όλα αυτά που βιώνει στο σπίτι; Και εντέλει, πώς αντιλαμβάνεστε την έννοια του «αρμονικά μαζί»; Με ποιους, άραγε;

Κάποτε σε ανύποπτο χρόνο είχα θίξει σε ομιλία μου στην Επιτροπή Ισότητας Νεολαίας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων τα εξής, τα οποία και θα ήθελα να λάβετε υπ' όψιν σας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι: Πώς διαχωρίζεται ο σωματικός εκφοβισμός, η άσκηση δηλαδή φυσικής βίας, από τον λεκτικό εκφοβισμό ακόμα και από νομικής πλευράς; Εδώ το θέμα, σύμφωνα με τον ισχύοντα νόμο, είναι κάπως περίπλοκο. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι πολλές φορές η λεκτική βία έχει τα ίδια αρνητικά αποτελέσματα με τη σωματική βία.

Επίσης, πρέπει να επισημανθεί και μια άλλη κρίσιμη παράμετρος. Αυτή είναι πως οι περισσότεροι βλέπουν το πρόβλημα μόνο στα στενά όρια του σχολείου. Κι όμως, αυτό το πρόβλημα συνεχίζεται συχνά και μετά το σχολείο, αφού έχει αφήσει τραύματα στην ψυχή του παιδιού, του έχει δημιουργήσει αυτό που λέμε «κοινωνική φοβία». Και ερωτώ: Τι κάνουμε για τις συνέπειες του εκφοβισμού στη μετέπειτα κοινωνική ζωή του παιδιού, αλλά και τι γίνεται με τις συνέπειες στην εργασία του;

Χρήσιμα επίσης, νομίζω, πως είναι στη συζήτησή μας και κάποια σημεία ενός περινού μας άρθρου για το μείζον θέμα του εκφοβισμού στα σχολεία, όπου ανάμεσα σε άλλα γράφαμε τα

εξής: Δεν είναι δυνατόν η ελληνική πολιτεία να μην έχει φροντίσει χρόνια τώρα να υπάρχει ένας τουλάχιστον κοινωνικός λειτουργός στα λεγόμενα «σχολεία αιχμής», εκεί δηλαδή που συμβαίνουν τέτοια θλιβερά περιστατικά, κοινωνικός λειτουργός ο οποίος μπορεί να επεμβαίνει γρήγορα και αποτελεσματικά με το πρώτο κυριολεκτικά κρούσμα βίας μαθητή κατά μαθητή δίνοντας άμεση λύση στο πρόβλημα, γιατί τα παιδιά έχουν ανάγκη από υποστήριξη και όχι μόνο τα θύματα της ενδοσχολικής βίας, αλλά και οι ίδιοι θύτες. Και αυτοί κατ' ουσίαν είναι θύματα και έχουν ανάγκη ειδικής υποστήριξης. Γι' αυτό τον λόγο η παρουσία κοινωνικού λειτουργού στα εν λόγω σχολεία είναι απολύτως απαραίτητη.

Αυτά σας τα υπενθυμίζω, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, όχι για άλλο λόγο, αλλά επειδή θεωρώ πως θα ωφελήσουν και θα εμπλουτίσουν τον προβληματισμό όλων μας γύρω από το νομοσχέδιο, αλλά και διότι θα πρέπει τουλάχιστον αυτή τη φορά να μην πάρουμε ημίμετρα που τελικά δεν οδηγούν πουθενά, αλλά να θέσουμε το πρόβλημα ολοκληρωμένα ακούγοντας με προσοχή κάθε άποψη. Μπορούμε και πρέπει να το καταφέρουμε αυτό για την κοινωνία μας, για ένα καλύτερο σχολείο, αλλά πάνω απ' όλα για τα παιδιά μας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Σας ευχαριστώ πολύ, κυρία Αλεξοπούλου.

Τον λόγο θα πάρει τώρα ο κ. Κωνσταντίνος Μάρκου από τον ΣΥΡΙΖΑ. Αμέσως μετά τον λόγο θα πάρει η κ. Γκαρά και μετά η κυρία Υπουργός Παιδείας. Μετά την κυρία Υπουργό, θα δούμε αν θα πάρει τον λόγο ο κ. Βιλιάρδος ή αν θα προχωρήσουμε στον κατάλογο, για να τηρείται και η σειρά των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων, ένας κάθε δύο ή τρεις ομιλητές.

Ορίστε, κύριε Μάρκου, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΡΚΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριοι Υπουργοί, σήμερα έχουμε μία εμβληματική μέρα. Σήμερα τιμούμε τη μέρα της μαχόμενης γυναίκας που διεκδικεί την ισοτιμία της απέναντι στην κοινωνία. Και αυτή είναι μια διαρκής μάχη, θα έλεγα εκατονταετιών, η οποία συνεχίζεται και οφείλει να συνεχίζεται. Τιμούμε αυτή τη μέρα.

Δεύτερη εμβληματική μέρα είναι η μέρα της οργής απέναντι στο έγκλημα των Τεμπών, η οποία καθρεφτίζεται αυτή τη στιγμή στις δεκάδες χιλιάδες λαού που διαδηλώνουν έξω από τη Βουλή.

Κύριε Πρόεδρε, τιμήσαμε τα θύματα, αλλά δεν οφείλουμε να τα τιμήσουμε ως ατομική τιμή. Οφείλουμε να τα τιμήσουμε ως Σώμα και με αυτήν την έννοια η άρνησή σας στην πρότασή μας να διακόψει η Βουλή για μία ώρα πραγματικά δεν περιποιεί τιμή.

Συζητούμε σήμερα τους τρόπους αντιμετώπισης της σχολικής βίας. Μια προσεκτική ανάλυση του πολιτισμού της εποχής μας και του τρόπου ζωής των νέων ανθρώπων μπορεί να μας οδηγήσει στην εντόπιση των σημαντικότερων αιτιών που προκαλούν το κοινωνικό φαινόμενο της βίας. Όταν το άτομο αδυνατεί να ενσωματωθεί στο περιβάλλον του, μπορεί να αποκλίνει η συμπεριφορά του. Αυτό δεν σημαίνει ότι φταίει το άτομο. Τις περισσότερες φορές φταίει το περιβάλλον. Έτσι, ο καθένας βλέπει τον άλλον σαν αντίπαλο, με αποτέλεσμα την επιθετικότητα.

Οι κοινωνικές ανισότητες, η έλλειψη οράματος, τα αλληπάλληλα κρούσματα διαφθοράς σε όλους τους τομείς δημόσιας και ιδιωτικής ζωής εξωθούν νέους κυρίως με την ευαισθησία τους, στη χρήση βίας. Η σύγχρονη κοινωνική πραγματικότητα είναι απελπιστικά πραγματικά. Αλληπάλληλα ηθικά και οικονομικά σκάνδαλα τείνουν να ντύνουν κυριολεκτικά τις ψυχές των νέων ανθρώπων. Το πρόβλημα διόγκωσε ο κοινωνικός αποκλεισμός κατά τη διάρκεια της πανδημίας που στη χώρα μας επιλέχτηκε ως πρόχειρη λύση απέναντι στη γενναία ενίσχυση του δημόσιου συστήματος υγείας, για την οποία βέβαια η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας τρέφει αλλεργία.

Σίγουρα μια τέτοια κατάσταση δεν είναι εύκολη ούτε ευχάριστη ούτε για την οικογένεια ούτε για την κοινωνία. Όμως ο έγκαιρος εντοπισμός του προβλήματος καθώς και των λόγων που το προκαλούν μπορεί να λειτουργήσει θετικά στην επίλυσή του. Οφείλουμε όλοι μας να γνωρίζουμε πως ο ίδιος ο νέος δεν ευθύνεται για τις παραβατικές του αντιδράσεις, αλλά όλες εκείνες οι

επιρροές και τα αρνητικά μηνύματα που δέχεται καθημερινά από το περιβάλλον του και την ίδια την κοινωνία μέσα στην οποία αναπτύσσεται. Το χειρότερο που μπορούμε να κάνουμε είναι να κατηγορήσουμε και να περιθωριοποιήσουμε ένα τέτοιο παιδί, που στην ουσία είναι δημιούργημα της κοινωνίας. Όμως οφείλουμε να το βοηθήσουμε με όλες τις δυνάμεις μας να βρει τον δρόμο ώστε να αποφύγουμε την αλλοτρίωση του χαρακτήρα του που θα του στοιχίσει το μέλλον του.

Φυσικά, μια κυβέρνηση που θα ενδιαφερόταν πραγματικά να ασχοληθεί με το πρόβλημα σχολικής βίας θα έπρεπε να ενσκήψει στο πρόβλημα ουσιαστικά. Αντίθετα, στο παρά πέντε, την ύστατη ώρα φέρνεται προς ψήφιση ένα νομοσχέδιο το οποίο ουσιαστικά είναι μια πλατφόρμα καταγγελιών. Αυτό είναι το έργο σας για τη σχολική βία τέσσερα χρόνια τώρα, ένας πηχυαίος τίτλος για να δώσετε δελτία Τύπου στους φίλους δημοσιογράφους να σας κάνουν προμετωπίδα στα μέσα επικοινωνίας.

Απεναντίας, όλη την περίοδο της διακυβέρνησής σας το Υπουργείο Παιδείας νομοθετούσε τη βία απέναντι στα σχολεία, διότι βία απέναντι στα σχολεία είναι το σύστημα κομματικής και τιμωρητικής αξιολόγησης των εκπαιδευτικών, βία είναι οι συγχωνεύσεις σχολείων και η αύξηση του αριθμού μαθητών ανά τάξη, βία απέναντι στη μαθητική κοινότητα είναι η κοινωνικά βίαιη τράπεζα θεμάτων, βία απέναντι στη φοιτητική κοινότητα είναι η Αστυνομία στα πανεπιστήμια, βία είναι η ελάχιστη βάση εισαγωγής, βία είναι η ισοτίμηση των πτυχίων των ιδιωτικών κολεγίων με τα δημόσια πανεπιστήμια, βία είναι η μειωμένη εισαγωγή δεκάδων χιλιάδων φοιτητών στα δημόσια πανεπιστήμια για να διοχετευθούν στα ιδιωτικά κολέγια.

Όμως, για το φαινόμενο της σχολικής βίας, δηλαδή της βίας μεταξύ των νέων, εκείνο που χρειάζεται –για να παραφράσω τον Ιπποκράτη– είναι το «Κάλλιον το προλαμβάνειν, παρά το καταστέλλειν». Πώς να προλάβει μία διαδικτυακή πλατφόρμα όλη την ιδεολογία σας και την πολιτική σας που συνοψίζεται σε αυτό που είπε ο Πρωθυπουργός στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης, ότι δηλαδή δεν τρέφει αυταπάτες για μία κοινωνία χωρίς ανισότητες, γιατί είναι αντίθετο με την ανθρωπινή φύση. Με άλλα λόγια, είναι αυτό που ονομάζουμε «κοινωνικός δαρβινισμός», δηλαδή ο αγώνας εναντίον όλων, η κοινωνία λύκων, του παντοδύναμου αυταρχικού κράτους του Λεβιάθαν του Χομπς.

Πώς να προσλάβουν οι νέοι έναν καταστατικό δημόσιο βέβηλο κόσμο όπως τον έχετε διαμορφώσει, ενός συνολικά απαξιωμένου και λειτουργικά συρρικνωμένου δημόσιου τομέα όπου αίρεται η πρωτοκαθεδρία των συλλογικών συμφερόντων έναντι των ατομικών δεσμεύσεων, της ατομικής ευθύνης ή όταν η πολιτική σας είναι καθημερινά προϊόν διαρκούς συνέργειας και διαπλοκής με τις αυτονομημένες διεθνείς αγορές και τα κάθε λογής ατομικά συμφέροντα; Διασπείρετε εσείς οι ίδιοι τον ιό της συνολικής απαξίας της συλλογικής δημόσιας οντότητας και του πολιτικού μας συστήματος προς ίδιον μικροκομματικό και πελατειακό όφελος.

Κυρία Υπουργέ, σήμερα είναι η τελευταία σας νομοθετική παρουσία σε αυτήν την καρέκλα. Αποχωρείτε και αφήνετε πίσω σας τερατουργήματα. Τελείως ενδεικτικά σας αναφέρω τα εξής: Στην ανώτατη εκπαίδευση ιδρύσατε δεκαμελή συμβούλια διοίκησης με έξι εσωτερικά και πέντε εξωτερικά μέλη. Καταργήσατε την εκλογή του πρύτανη, των αντιπρυτάνεων, των κοσμητόρων και εισάγατε τον διορισμό τους από το συμβούλιο διοίκησης. Περιορίσατε τις αρμοδιότητες του πρύτανη και της συγκλήτου αποκλειστικά σε ακαδημαϊκά θέματα. Διορίσατε εκτελεστικό διευθυντή από μέλη εντός και εκτός των πανεπιστημίων. Προσπαθείτε, ουσιαστικά, να καταργήσετε τις φοιτητικές παρατάξεις με την εισαγωγή διαδικασιών με ενιαίο ψηφοδέλτιο που θυμίζει δικτατορική έμπνευση. Απελευθερώσατε τα διδάκτρα στα μεταπτυχιακά. Θεομοθετήσατε, εσείς οι άριστοι, τα βιομηχανικά διδακτορικά. Ιδιωτικοποιείτε τη φοιτητική μέριμνα. Θεομοθετήσατε την ελάχιστη βάση εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Καταργήσατε τη Νομική Σχολή των Πατρών. Καταργήσατε τις πράσινες εισαγωγές, με εισαγωγή των μαθητών στα πανεπιστήμια χωρίς εξετάσεις. Καταργήσατε τα διετή πανεπιστημιακά τμήματα επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Στις υπόλοιπες βαθμίδες ενισχύσατε τον ρόλο βασικών κρίκων της στελεχιακής ιεραρχίας –περιφερειακός διευθυντής, επόπτης

ποιότητας, διευθυντής σχολείου– και αποδυναμώσατε κάθε συλλογική έκφραση και εκπροσώπηση στους εκπαιδευτικούς θεσμούς. Επιδιώξατε έτσι να κρατήσετε κάτω από τον απόλυτο έλεγχό σας τον απόλυτο έλεγχο των αρμών της εκπαιδευτικής εξουσίας, για να καταστείτε κάθε απόπειρα αντίδρασης στη νεοφιλελεύθερη πολιτική σας. Καθιερώσατε μία αυστηρή ιεραρχική διοικητική δομή και ένα ακραίο σύστημα τιμωρητικής αξιολόγησης.

Τέλος, δύο εικοσιπεντάωρα μετά και αφού τα ειδησεογραφικά sites και τα social media γέμισαν με βίντεο για την αποκάλυπτη αστυνομική βία στις ειρηνικές και μαζικότερες διαδηλώσεις σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη, οι καταγγελίες έφτασαν και στα αυτιά του κ. Θεοδωρικάκου και ζήτησε χθες ΕΔΕ!

Αυτό σημαίνει, κυρία Υπουργέ, ότι ο κ. Φίλης –και οφείλετε σε αυτό να ζητήσετε μία συγγνώμη από τον κ. Φίλη– είχε δίκιο ότι στις κινητοποιήσεις των μαθητών και της νεολαίας αντιδράσατε ενοχικά, με καταστολή.

Κυρίες και κύριοι Υπουργοί –και αναφέρομαι και στους απόντες συναδέλφους σας– σε λίγες ημέρες θα είστε πρώην Υπουργοί. Θα ήταν καλύτερα για την ελληνική παιδεία «από την αρχή να ήρασαν πρώην», όπως λένε οι Αμερικανοί για κάποιον πρώην Πρόεδρό τους.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ευχαριστώ, κύριε Μάρκου.

Κυρία Γκαρά, ορίστε, έχετε τον λόγο.

Υπενθυμίζω ότι αμέσως μετά η Υπουργός κ. Κεραμέως θα πάρει τον λόγο και ευθύς αμέσως ο κ. Βιλιάρδος.

Στη συνέχεια, μετά από τρεις Βουλευτές, τον κ. Κωτσό, τον κ. Κούβελα και την κ. Αναγνωστοπούλου, θα πάρει τον λόγο ο κ. Γρηγοριάδης που τώρα δεν τον βλέπω εδώ.

Ορίστε, κυρία Γκαρά, έχετε τον λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΓΚΑΡΑ: Εμβληματική η σημερινή ημέρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τιμώντας τους αγώνες του γυναικείου κινήματος, τιμώντας τη γυναίκα που μάχεται από την πρώτη ημέρα της ζωής της, τη γυναίκα που τρέχει σε έναν αγώνα δρόμου μετ' εμποδίων, τη γυναίκα αλλά και όλους και όλες αυτούς και αυτές που διεκδικούν, αγωνίζονται και μάχονται για ίσα δικαιώματα, για αξιοπρέπεια, για ισότητα, για τη γυναικεία χειραφέτηση.

Καλούμαστε να συζητήσουμε σήμερα ένα πάρα πολύ σοβαρό ζήτημα, αυτό της σχολικής βίας και του εκφοβισμού, στη βαριά σκιά του τραγικού δυστυχήματος στα Τέμπη, που αφαίρεσε τη ζωή δεκάδων νέων κυρίως παιδιών και νιώθουμε την ανάγκη να εκφράσουμε τα βαθιά και ειλικρινή μας συλλυπητήρια στις οικογένειες των θυμάτων, καλή ανάρρωση στους τραυματίες.

Εκφράζουμε, όμως, και την απαίτηση των πολιτών να αποδοθεί δικαιοσύνη, να δοθούν απαντήσεις, να αποδοθούν οι ευθύνες στους υπαίτιους και να πέσουν στο κενό οι προσπάθειες συγκάλυψης που επιχειρούνται τις τελευταίες ημέρες.

Απαντήσεις, δικαιοσύνη, ασφαλείς υποδομές και μεταφορές διεκδικούν και οι χιλιάδες συμπολίτες μας που συμμετέχουν στην απεργία και βγήκαν στον δρόμο. Αυτή τη στιγμή οι δρόμοι και η πλατεία είναι γεμάτοι, κυρίες Πρόεδρε, και εμείς, απομονωμένοι από την κοινωνία, συζητάμε ένα νομοσχέδιο του Υπουργείου Παιδείας, ενώ όλοι και όλες θα έπρεπε να ήμασταν στον δρόμο. Και έχουμε ζητήσει τη διακοπή των εργασιών.

Κυρίες και κύριοι, το κεντρικό θέμα του παρόντος νομοσχεδίου είναι η αντιμετώπιση της σχολικής βίας. Γνωρίζουμε ότι το πρόβλημα τα τελευταία χρόνια λαμβάνει εκρηκτικές διαστάσεις στα σχολεία αλλά και στην κοινωνία. Ένα στα τρία παιδιά –σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα– καταγγέλλουν ότι έχουν δεχτεί εκφοβισμό στο σχολείο. Η σχολική βία, βέβαια, δεν είναι αποκομμένη από το κοινωνικό γινόμενο, φτωχοποίηση, εξώσεις, ελαστικοποίηση εργασίας, ανεργία, αυταρχισμός οδηγούν στην ένταση της βίας και μέσα στα σχολεία.

Η εκπαιδευτική και γονεϊκή κοινότητα έχει προειδοποιήσει εγκαίρως γι' αυτά τα φαινόμενα. Δυστυχώς, όμως, η Κυβέρνηση επιλέγει να αντιμετωπίσει και αυτό το τόσο σοβαρό ζήτημα επιθετικά και αποπασματικά, επικοινωνιακά, όπως συνηθίζει με όλα τα ζητήματα.

Είναι άλλωστε η ίδια Κυβέρνηση, που τέσσερα χρόνια τώρα δεν έπαψε στιγμή να προκαλεί και να επιτίθεται στους νέους αλλά και στη δημόσια εκπαίδευση, από τα αντιδραστικά νεοφιλελεύθερα εκπαιδευτικά νομοσχέδια, που πετσόκοβαν τα όνειρα των νέων πετώντας τους έξω από τα δημόσια πανεπιστήμια, από την υποβάθμιση των εργασιακών δικαιωμάτων, τη φτώχεια, την υποτίμηση των πτυχίων, την αύξηση των ανισοτήτων, από τους ξυλοδαρμούς των νέων στις πλατείες την περίοδο της πανδημίας, την προσαγωγή μαθητών από τους κινηματογράφους μέχρι τη βίαιη καταστολή των μαθητών και των φοιτητών μόλις προχθές στις μεγαλειώδεις διαδηλώσεις.

Επίσης, είναι η ίδια Κυβέρνηση, που με τελεσίγραφα και απειλές αγνοούσε τους εκπαιδευτικούς σέροντάς τους στα δικαστήρια όποτε αυτοί τολμούσαν να απεργήσουν και να διεκδικήσουν ένα καλύτερο σχολείο.

Κυρίες και κύριοι, οι απαντήσεις στο φαινόμενο της σχολικής βίας και του εκφοβισμού θα πρέπει να έχουν έναν ολιστικό χαρακτήρα, με έμφαση κυρίως στην πρόληψη για να είναι αποτελεσματικές, να αποτελούνται δηλαδή, από έναν συνδυασμό πολιτικών, αλλά και παρεμβάσεων και δράσεων. Αυτό επισημαίνουν διεθνείς οργανισμοί, όπως η UNICEF και η UNESCO. Αυτό τονίστηκε και από τους αρμόδιους φορείς στις επιτροπές της Βουλής.

Γνωρίζουμε, επίσης, πως το παρατεταμένο κλείσιμο των σχολείων την περίοδο της πανδημίας είχε σοβαρές ψυχοκοινωνικές συνέπειες, μεταξύ των οποίων και η αύξηση φαινομένων σχολικής βίας. Αυτό ήταν και το αποκλειστικό θέμα για το οποίο η ΟΛΜΕ ζητούσε συνάντηση μαζί σας από τον Σεπτέμβριο του 2021.

Και η απάντησή σας; Κρύψατε το πρόβλημα κάτω από το χαλί -αδιαφορώντας για τις συνέπειες σε μαθητές και εκπαιδευτικούς- και επιλέγεται τώρα προεκλογικά και επικοινωνιακά, αποσπασματικά, επιφανειακά να φέρετε ένα νομοσχέδιο που δεν εμπεριέχει κανένα πλέγμα δράσεων, κανένα παιδαγωγικό ή επιμορφωτικό μέτρο για θέματα σχολικής βίας.

Δεν αναφέρετε τίποτα για την πρόληψη του φαινομένου, αλλά επενδύετε για άλλη μία φορά στην καταστολή. Προβλέπετε τη δημιουργία μίας προβληματικής πλατφόρμας για την καταγραφή των περιστατικών χωρίς να συζητάμε μέτρα για την αντιμετώπισή τους αλλά και για την αντιμετώπιση των αιτιών του φαινομένου.

Αφήνετε για ακόμα μία φορά γονείς και εκπαιδευτικούς να αντιμετωπίσουν μόνοι τους ένα τεράστιο κοινωνικό κι ευαίσθητο ζήτημα. Διότι μπορεί η βία, κυρίες και κύριοι, να εκδηλώνεται στα σχολεία, γεννιέται όμως, στην ίδια την κοινωνία με πολλές αιτίες και προεκτάσεις. Για άλλη μία φορά, όμως, μετακυλίεται η ευθύνη σε γονείς και μαθητές.

Επιπλέον, στο νομοσχέδιο δεν υπάρχει καμμία πρόβλεψη για την προστασία των εκπαιδευτικών από βίαιες επιθέσεις, φαινόμενο το οποίο και αυτό αυξάνει ανησυχητικά, ενώ θα έπρεπε να υπάρχουν ειδικές διατάξεις και αναφορές για τα άτομα με αναπηρία και άλλες ευάλωτες ομάδες, που δέχονται συχνά τη μεγαλύτερη πίεση. Παραλείπεται, επίσης, οποιαδήποτε πρόβλεψη ή αναφορά σε αρνητικές επιπτώσεις που ενδέχεται να ασκεί στα παιδιά η κακή χρήση διαδικτύου ή στους κινδύνους που ελλοχεύουν κατά την ανεξέλεγκτη πλοήγησή τους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο περιορισμός της σχολικής βίας απαιτεί παράλληλα ένα σύγχρονο δημόσιο σχολείο με εξειδικευμένο προσωπικό, απαιτεί και φιλολαϊκές και κοινωνικές πολιτικές.

Η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ σε δύσκολες δημοσιονομικές συνθήκες, πέρα από τις δεκαπέντε χιλιάδες προσλήψεις εκπαιδευτικών σε γενική και ειδική αγωγή, προχώρησε σε προσλήψεις μόνιμων ψυχολόγων.

Αντίστοιχα, με το πρόγραμμα για το νέο ΕΠΑΛ, τοποθετήθηκαν μόνιμοι ψυχολόγοι και στα επαγγελματικά λύκεια, ενώ στοχεύαμε και στην επιμόρφωση όλων των εκπαιδευτικών και όχι μόνο των μελών συγκεκριμένων επιτροπών.

Αντίθετα, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας κατάργησε την κοινωνική εκπαίδευση και τα καλλιτεχνικά από το λύκειο, κατηγοριοποίησε τα σχολεία σε πρώτης και δεύτερης ταχύτητας, συνέθλιψε τις ανάγκες των μαθητών στις μυλόπετρες της εντατικο-

ποίησης, αύξησε τον αριθμό των μαθητών ανά τμήμα εν μέσω πανδημίας, επέβαλε την τράπεζα θεμάτων, κατάργησε τη θεματική εβδομάδα που είχαμε συστήσει για να μπορούν τα παιδιά να ενημερώνονται πάνω σε θέματα έμφυλης βίας, κακοποίησης και στερεοτύπων.

Φέρνει σήμερα ένα νομοσχέδιο απίστευτης προχειρότητας για ένα τόσο σημαντικό κοινωνικό ζήτημα, όπως είναι αυτό της σχολικής βίας, που στην πραγματικότητα επικεντρώνει μόνο στην καταστολή.

Είμαστε, όμως, βέβαιοι πως η νέα προοδευτική διακυβέρνηση με κορμό τον ΣΥΡΙΖΑ, που θα αναλάβει σύντομα τη διακυβέρνηση της χώρας, θα φέρει ένα σύγχρονο και επιστημονικά τεκμηριωμένο ολιστικό θεσμικό πλαίσιο για την ανάταξη του δημόσιου σχολείου και την αντιμετώπιση της σχολικής βίας, ένα πλαίσιο στο οποίο μαθητές, εκπαιδευτικοί και γονείς θα είναι στο επίκεντρο, με σεβασμό στην προσωπικότητα του καθενός και της καθεμιάς και στόχο την καταπολέμηση των ανισοτήτων που γεννούν τη βία στα σχολεία και στην κοινωνία.

Οι απαντήσεις, κυρίες και κύριοι, δίνονται στον δρόμο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ευχαριστώ πολύ, κυρία Γκαρά.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω για ένα λεπτό τον λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κυρία Υπουργέ, συγγνώμη, αλλά θα δώσω τον λόγο στον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΣΥΡΙΖΑ κ. Σκουρλέτη για ένα λεπτό.

Κύριε Σκουρλέτη, έχετε τον λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, πριν, κατά την παρέμβασή μου, σας έκανα μία πρόταση, να διακόψουμε για μία ώρα, έτσι ώστε η Βουλή να δείξει ότι αυτή τη στιγμή την απασχολεί αυτό που γίνεται έξω. Πρόκειται για ένα συλλαλητήριο το οποίο είναι μεγαλειώδες, ανεπανάληπτο. Δεν μπορούμε εμείς να κάνουμε πως δεν βλέπουμε. Είναι πράξη ασέβειας και προς τους νεκρούς. Είναι υποτίμηση προς την κοινωνία. Δεν έχουμε το δικαίωμα αυτό. Πρέπει, λοιπόν, επαναλαμβάνω, να διακόψουμε.

Απ' όσο άκουσα το σχόλιό σας δεν είναι στην πρόθεση της κοινοβουλευτικής Πλειοψηφίας κάτι τέτοιο. Εάν δεν διακόψουμε αυτή τη στιγμή για μία ώρα, σας δηλώνω ότι η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία θα αποχωρήσει για μία ώρα και θα επανέλθει μετά από μία ώρα. Θεωρούμε υποχρέωσή μας να είμαστε στο πλάι της κοινωνίας, στο πλάι της νεολαίας, σε αυτούς που αγωνιούν, σε αυτούς που θέτουν ερωτήματα, που δεν μπορεί η ελληνική Βουλή να αγνοεί!

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Είμαι υποχρεωμένος να απαντήσω ξανά. Κατ' αρχάς, δεν είναι θέμα Κοινοβουλευτικής Ομάδας, είναι θέμα Προεδρείου. Συνεπώς δεν θα παραμείνω στον Κανονισμό, γιατί αν πάμε με τον Κανονισμό, ούτε η Διάσκεψη των Προέδρων μπορεί να συγκροτηθεί ούτε η Ολομέλεια μπορεί να αποφασίσει σε τέτοια θέματα, γιατί δεν υπάρχει πλειοψηφία. Πρέπει δηλαδή να συγκαλέσουμε Ολομέλεια γι' αυτό το θέμα. Πέφτει λοιπόν το βάρος στο Προεδρείο.

Εξηγώ, λοιπόν, ότι η Βουλή έχει τιμήσει τους νεκρούς και την τραγωδία με το τριήμερο κλείσιμό της. Έχει κάνει το μείζον. Προχθές ο Πρόεδρος έκανε μία τοποθέτηση που νομίζω ότι μας εκφράζει όλους μας. Γιατί κανείς δεν αμφισβητεί ότι ο πόνος είναι μεγάλος και ο λόγος όλων μας είναι φτωχός μπροστά σε αυτή την τραγωδία.

Συνεπώς όποιος Βουλευτής θέλει να πάει -το είπα από την αρχή- στη συγκέντρωση είναι ελεύθερος να πάει. Εγώ θα περιμένω εδώ και θα μιλήσει μέχρι το τέλος. Υπάρχουν, λοιπόν, αυτές οι δυσκολίες. Αυτό το να αποχωρήσετε είναι δικό σας θέμα και μπορούν βεβαίως, στη συνέχεια οι Βουλευτές που δεν μίλησαν, αν και δεν βλέπω τώρα άμεσα Βουλευτές, γιατί και ο κ. Μάρκου και η κ. Γκαρά μίλησαν αμέσως πριν και δεν είχαν αποχωρήσει, αλλά εν πάση περιπτώσει, αφού το αποφασίζετε τώρα ο καθένας βγάζει τα συμπεράσματά του.

(Στο σημείο αυτό η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΣΥΡΙΖΑ απο-

χωρεί από την Αίθουσα)

Κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων):
Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρουσιάζουμε σήμερα ενώπιον της Ολομέλειας της Βουλής το νομοσχέδιο του Υπουργείου Παιδείας «Ζούμε αρμονικά μαζί - Σπάμε τη σιωπή». Τις συνεδριάσεις της Επιτροπής Μορφωτικών, η οποία επεξεργάστηκε το σχέδιο νόμου, όπως και τη σημερινή συζήτηση επισκιάζει αυτή η δραματική, η σιδηροδρομική τραγωδία στη χώρα μας, που έχει κατακλύσει τις σκέψεις και τα συναισθήματά μας.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ**)

Δεν υπάρχουν λόγια παρηγοριάς για τους συγγενείς, για τους γονείς. Δεν υπάρχει τίποτε πιο σημαντικό από την ανθρώπινη ζωή, τη ζωή νέων, μάλιστα, ανθρώπων πολλών εκ των οποίων φοιτητών μας, που χάθηκε τόσο νωρίς, τόσο βίαια, τόσο άδικα. Με βαθύ σεβασμό σε όλους τους οικείους των θυμάτων εκφράζουμε τα θερμά και ειλικρινή μας συλλυπητήρια γι' αυτή την πραγματική τραγωδία.

Ο ίδιος ο Πρωθυπουργός ανέλαβε και εκφράστηκε δημοσίως. Ζήτησε μία μεγάλη συγγνώμη εκ μέρους όλων μας για αυτή την πραγματική τραγωδία. Και πέρα από την αυτονομία έκφραση οδύνης και συγγνώμης προχωρά η διαδικασία διερεύνησης σε βάθος της υπόθεσης και απόδοσης ευθυνών και οι προσπάθειες εκ μέρους της πολιτείας για αναβάθμιση του σιδηροδρομικού δικτύου και των δικλίδων ασφαλείας, ώστε η χώρα να μη ζήσει ποτέ ξανά παρόμοια τραγωδία.

Ο κ. Γεραπετρίτης πριν από λίγο ανακοίνωσε ήδη νέα μέτρα ενίσχυσης του δικτύου στην προσπάθεια ακριβώς αυτή η συγγνώμη μας να μετουσιωθεί σε πράξεις απτές, προκειμένου να ενισχυθεί ακριβώς το σιδηροδρομικό δίκτυο της χώρας μας.

Θέλω να απαντήσω, όμως, στον κ. Σκουρλέτη παρ' ότι ο ΣΥΡΙΖΑ ως τώρα δεν ψήφισε και τώρα δεν είναι καν στην Αίθουσα. Αποφασίζει να απέχει συνολικά. Κύριε Σκουρλέτη -φαντάζομαι- ακούτε- η συντριβή υπάρχει πίσω από τη συγγνώμη μας, όχι η υποκρισία. Εμείς αναγνωρίζουμε τις ευθύνες που μας αναλογούν -δεν κρυβόμαστε- σε κάθε επίπεδο. Ο Πρωθυπουργός ο ίδιος, ο αρμόδιος Υπουργός, η διοίκηση του ΟΣΕ, όλοι αναλάβαμε τις ευθύνες. Δεν κρυβόμαστε. Αναγνωρίζουμε ευθύνες και προσπαθούμε η συγγνώμη μας να μετουσιωθεί σε πράξη, κάτι που δεν έκανε η δική σας κυβέρνηση σε άλλες τραγικές στιγμές.

Και κάνουμε και κάτι άλλο. Όσο, λοιπόν, η δικαιοσύνη αναζητά και αποδίδει ευθύνες, η Κυβέρνηση -όπως είπαμε- μετουσιώνει τη συγγνώμη σε αποφάσεις και δράσεις με στόχο να μην ξαναζήσουμε ποτέ παρόμοια τραγωδία.

Κυρία Σκουρλέτη, για όσα είπατε, έχουν δοθεί απαντήσεις, όπως επίσης για τον ΟΣΕ που τον ιδιωτικοποιήσατε με τους όρους που τον ιδιωτικοποιήσατε, για το μερίδιο ευθύνης που εμείς αναλάβαμε και εσείς όχι, για τη συγγνώμη που εμείς ζητούμε και ζητήσαμε και εσείς όχι, για τις διαχρονικές ευθύνες, για το ότι εμείς δεν κρυφτήκαμε όπως κάνατε εσείς, για τον εξεφανισμένο κ. Σπίρτζη, για την υλοποίηση ή τη μη υλοποίηση της σύμβασης επί των ημερών σας. Δεν θα σας ακολουθήσουμε, όμως, στον δρόμο της έντασης. Είναι το τελευταίο που χρειάζονται όσοι θρηνούν αγαπημένα τους πρόσωπα. Το τελευταίο που χρειάζεται μία χώρα βυθισμένη στη θλίψη και την οδύνη.

Και μια τελευταία κουβέντα. Αλήθεια, κύριε Σκουρλέτη, στην εκτενή σας ομιλία βρήκατε μόνο μία φράση να πείτε για τον σχολικό εκφοβισμό, ένα θέμα που επί διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ αφέθηκε στην τύχη του; Μία φράση και καμμία ψήφο; Γιατί θυμίζω ότι ο ΣΥΡΙΖΑ εδώ και πολλές εβδομάδες έχει απεμπολήσει το δικό του δικαίωμα να ψηφίζει. Αυτή, λοιπόν, είναι η θέση του ΣΥΡΙΖΑ για το θέμα; Μία φράση και καμμία ψήφος!

Το τραγικό δε αυτό δυστύχημα επισκιάζει και τη σημερινή παγκόσμια ημέρα της γυναίκας. Την ημέρα αυτή που τιμούμε τις γυναίκες, δυστυχώς και αυτή επισκιάζεται σήμερα. Οι αγώνες, όμως, για τις γυναίκες, για την ισότητα των γυναικών, για τις δράσεις των γυναικών παραμένουν πάρα πολύ ενεργοί.

Κυρίες και κύριοι, το σχέδιο νόμου αποτελεί μία ακόμα βολή στη μάχη κατά της σιωπής. Ο στόχος μας είναι να δώσουμε φωνή

στα παιδιά που έρχονται αντιμέτωπα με τον σχολικό εκφοβισμό και την ενδοσχολική βία, να ενδυναμώσουμε τη σχολική κοινότητα, τοποθετώντας νέα όπλα στη φαρέτρα μας κατά των φαινομένων αυτών, να ενισχύσουμε τους εκπαιδευτικούς και τα στελέχη μας που διαδραματίζουν κομβικό ρόλο. Πρόκειται για ένα πρόβλημα που δεν αφορά μόνο στο θύμα και στον θύτη. Αφορά στην οικογένεια, αφορά στην κοινωνία μας, αφορά σε όλους.

Το εν λόγω νομοσχέδιο συνοψίζει πέντε δεσμίδες δράσεων που αποσκοπούν να σκορπίσουν το σκοτάδι του φόβου και της βίας.

Πρώτη δεσμίδα: Πρόκειται για ένα σχέδιο νόμου που οικοδομεί επί προηγούμενων δράσεων του Υπουργείου Παιδείας σε ένα συνεκτικό σχέδιο ολιστικής προσέγγισης, με δράσεις που έχουμε ήδη αναλάβει όπως ενδεικτικά οι διπλάσιοι ψυχολόγοι και κοινωνικοί λειτουργοί που υπηρετούν στα σχολεία μας. Από χίλιους εξακόσιους ψυχολόγους, κοινωνικούς λειτουργούς του 2019 πλέον έχουμε τρεις χιλιάδες διακόσιους ψυχολόγους και κοινωνικούς λειτουργούς στα σχολεία μας και ναι θα συνεχίσουμε να επιδιώκουμε αύξηση και αυτού του αριθμού.

Επίσης, θεσμοθετούμε τον σύμβουλο σχολικής ζωής σε κάθε γυμνάσιο, σε κάθε λύκειο. Τι είναι ο σύμβουλος σχολικής ζωής; Είναι το πρώτο σημείο αναφοράς για ένα παιδί που θέλει κάτι να μοιραστεί, κάτι να εκμυστηρευτεί. Είναι, λοιπόν, το πρώτο σημείο αναφοράς για να βοηθήσουμε ακριβώς τα παιδιά να εκφραστούν, να ανοίξουν την ψυχή τους, να πουν κάτι που τους απασχολεί είτε αυτό το κάτι αφορά στα ίδια τα παιδιά είτε αφορά ένα συμμαθητή τους, έναν φίλο τους.

Επίσης, έχουμε οριζόντιες επιμορφώσεις εκπαιδευτικών. Πάνω από ογδόντα πέντε χιλιάδες έχουν ήδη ολοκληρωθεί σε σχετικά θέματα στο πλαίσιο των εργαστηρίων δεξιοτήτων. Οι εκπαιδευτικοί μας επιμορφώνονται σε τρόπους συμπεριληπτικής διδασκαλίας υποστήριξης της μαθητικής κοινότητας. Έχουμε την ενδυνάμωση υποστηρικτικών φορέων με αύξηση του συνολικού προϋπολογισμού κατά 152% από το 2018-19. Και αναφέρομαι σε φορείς όπως τα ΚΕΔΑΣΥ, τα οποία παρεμβαίνουν με επιτόπια παρουσία στα σχολεία προς υποστήριξη των εμφανιζόμενων περιστατικών με στόχο πρωτίστως την ασφάλεια της σχολικής κοινότητας και την εύρυθμη λειτουργία του σχολείου.

Ακόμη η συνεργασία με αρμόδιους φορείς για στοχευμένες παρεμβάσεις στα σχολεία. Όταν λέω για αρμόδιους φορείς, εννοώ για παράδειγμα το εργαστήριο ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών. Αλλά έχουμε και το βλέμμα στο μέλλον με την ένταξη στο υποχρεωτικό ωρολόγιο πρόγραμμα θεματικών όπως τον σεβασμό στον άλλον, σεβασμό στη διαφορετικότητα, το πώς βασίζουμε όρια στη δική μας συμπεριφορά σεβόμενοι ακριβώς τον ζωτικό χώρο των άλλων.

Όλα αυτά δεν αξίζουν, κυρίες και κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ, μία θεματική εβδομάδα. Δεν αξίζουν μόνο μία εβδομάδα. Αξίζουν κάθε εβδομάδα της σχολικής ζωής και γι' αυτό και έχει ενσωματωθεί στο υποχρεωτικό ωρολόγιο πρόγραμμα στο πλαίσιο των εργασιών δεξιοτήτων. Τα ανθρωπιά δικαιώματα, η σεξουαλική αγωγή, η ψυχική και συναισθηματική υγεία, όλα αυτά έχουν ενσωματωθεί στο υποχρεωτικό ωρολόγιο πρόγραμμα των σχολείων.

Αλλά είναι και εκατόν εξήντα έξι νέα προγράμματα σπουδών, τα οποία έχουν ήδη δημοσιοποιηθεί και τα οποία αυτή τη στιγμή που μιλάμε εφαρμόζονται στα πρότυπα και πειραματικά σχολεία της χώρας, στα οποία υπάρχει θα έλεγα διάχυτη αυτή η προσπάθεια για το πνεύμα κατά της βίας και των διακρίσεων. Αυτή η διάθεση, λοιπόν, διαπνέει όλα αυτά τα νέα προγράμματα σπουδών.

Το παρόν νομοσχέδιο, λοιπόν, έρχεται και χτίζει πάνω σε όλες αυτές τις προσπάθειες. Πώς χτίζει; Με τρεις βασικούς τρόπους. Πρώτον, με νέες δομές για την αντιμετώπιση της σχολικής βίας σε επίπεδο σχολείου, σε επίπεδο διεύθυνσης εκπαίδευσης, σε επίπεδο κεντρικό με επιτροπή εμπειρογνομένων που έχει τη συνολική εποπτεία και την επιμέλεια του προγράμματος.

Δεύτερον, με στοχευμένες, εμπλουτισμένες επιμορφώσεις εκπαιδευτικών. Και τρίτον, με τη δημιουργία μίας ηλεκτρονικής πλατφόρμας για αναφορές περιστατικών ενδοσχολικής βίας ακόμη και σε ανώνυμη βάση.

Με τη δεύτερη δεσμίδα δράσεων, λοιπόν, το νομοσχέδιο έρ-

χεται να απαντήσει σε μία μεγάλη ανάγκη. Μία μεγάλη ανάγκη η οποία φανερώθηκε ιδιαίτερος κατά τη διάρκεια της ακρόασης των φορέων. Τα στοιχεία δείχνουν ότι πολύ μεγάλο ποσοστό των θυμάτων σιωπούν, δεν μιλούν. Ο εκπρόσωπος του Ελληνικού Κέντρου Ασφαλούς Διαδικτύου σημείωσε χαρακτηριστικά ότι μόλις το 3% των παιδιών μιλούν σε εκπαιδευτικούς για το ότι έχουν πέσει θύμα διαδικτυακού εκφοβισμού. Το 97% σιωπά. Αυτό είναι κάτι το οποίο πρέπει να μας απασχολήσει όλους. Και γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο η προσπάθεια που γίνεται είναι να δώσουμε στα παιδιά αυτά φωνή, τη δυνατότητα να ξεπεράσουν τον φόβο που αισθάνονται και να μιλήσουν.

Έχει δρομολογηθεί ειδική πλατφόρμα, λοιπόν, για αναφορές περιστατικών ενδοσχολικής βίας. Και σε αυτή την πλατφόρμα οι μαθητές θα μπορούν να αναφέρουν περιστατικά ανώνυμα ή επώνυμα και οι γονείς μόνο επώνυμα. Θα δοθεί έτσι η δυνατότητα σε περισσότερα θύματα σχολικού εκφοβισμού να μιλήσουν και να υποστηριχθούν. Και οι αναφορές σε αυτές θα πηγαινούν σε δύο επίπεδα. Πρώτα σε επίπεδο σχολικής μονάδας, στη διοίκηση του σχολείου και βέβαια, σε επίπεδο διεύθυνσης εκπαίδευσης, όπου εκεί συγκροτούνται τετραμελείς ομάδες δράσεις. Θα μιλήσω εν συνεχεία γι' αυτό.

Η πλατφόρμα θα περιέχει επίσης καλές πρακτικές πρόληψης και αντιμετώπισης, ενημερωτικό και επιμορφωτικό υλικό προς χρήση από την εκπαιδευτική κοινότητα και θα λειτουργεί έτσι ως κεντρικός ψηφιακός κόμβος του Υπουργείου Παιδείας για την ενδοσχολική βία και τον εκφοβισμό. Ο στόχος είναι να σπάσει η σιωπή, κανένα παιδί να μη νιώθει και να μην είναι μόνο, η πλατφόρμα να λειτουργήσει ως πηγή στοιχείων, καθώς η τροφοδότησή μας σήμερα είναι ελλιπής και αυτό πάμε να θεραπεύσουμε.

Συζητήθηκε εκτενώς το γεγονός ότι υπάρχει ένα ρίσκο, υπάρχει μία αγωνία, ότι μπορεί η ανωνυμία της καταγγελίας να οδηγήσει σε μία κατάχρηση. Υπάρχει αυτή η πιθανότητα; Υπάρχει, ναι. Αυτό τι σημαίνει στην πράξη; Σημαίνει ότι οι πλέον αρμόδιοι, επιστημονικά υπεύθυνοι ψυχολόγοι, κοινωνικοί λειτουργοί, θα πρέπει να είναι σε θέση και θα είναι σε θέση να εξετάζουν σε μεγαλύτερο βάθος τις καταγγελίες, τις αναφορές, για να βλέπουν, πράγματι, εάν υπάρχει βάση από πίσω ή όχι. Όμως, με αυτόν τον τρόπο δίνουμε φωνή σε παιδιά τα οποία φοβούνται, σε παιδιά τα οποία θέλουν να μοιραστούν κάτι, αλλά φοβούνται ότι αν το κάνουν, την επομένη το πρωί μπορεί να πέσουν θύμα εκφοβισμού ή βίας.

Τρίτη δεσμίδα δράσεων. Το νομοσχέδιο συστήνει, λοιπόν, δομές, όπως έλεγα. Σε επίπεδο σχολικής μονάδας, ο διευθυντής μαζί με έναν εκπαιδευτικό, που ορίζεται από εκείνον ή από εκείνη ή τον συμβούλιο σχολικής ζωής, θα είναι η υπεύθυνη αντιμετώπισης σχολικής βίας και εκφοβισμού.

Σε επίπεδο ανώτερο, διεύθυνσης εκπαίδευσης, συστήνονται τετραμελείς ομάδες δράσης. Αποτελούνται από διευθυντή εκπαίδευσης, έναν σύμβουλο εκπαίδευσης, έναν ψυχολόγο και έναν κοινωνικό λειτουργό.

Σε κεντρικό επίπεδο, συγκροτείται επιστημονική επιτροπή εμπειρογνημών που έχει την ευθύνη για την εποπτεία και την επιμέλεια του προγράμματος, καθώς και την εξαγωγή των σχετικών συμπερασμάτων.

Τέταρτη δεσμίδα δράσεων. Το νέο νομοσχέδιο επενδύει ακόμα περισσότερο στους εκπαιδευτικούς μας. Σε συνέχεια επιμορφώσεων, που ήδη έχουν ξεκινήσει για θέματα διαχείρισης σχολικής βίας, όπως, για παράδειγμα, πρόσφατα σε διακόσια δύο στελέχη εκπαίδευσης, προχωράμε σε ανάπτυξη στοχευμένου επιμορφωτικού υλικού για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και ο άμεσος στόχος είναι η επιμόρφωση των ομάδων δράσης των διευθύνσεων εκπαίδευσης και των υπεύθυνων αντιμετώπισης σχολικής βίας και εκφοβισμού μέσα στο πρώτο έτος λειτουργίας του προγράμματος. Επενδύοντας έτσι στο ανθρώπινο δυναμικό μας, πετυχαίνουμε τη μετάδοση σύγχρονων γνώσεων και μεθόδων πρόληψης και αντιμετώπισης του φαινομένου και μεγαλύτερη διάχυση πληροφοριών, γνώσεων και καλών πρακτικών.

Θέλω στο σημείο αυτό να ευχαριστήσω πολύ θερμά όλη την ομάδα. Πρώτα απ' όλα, την Υφυπουργό κ. Ζέτα Μακρή, τον Γενικό Γραμματέα κ. Κόππη, την εισηγήριά μας κ. Παπακώστα, τον Πρόεδρο της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων κ. Διγα-

λάκη για την εξαιρετική, θα έλεγα, δουλειά που έγινε σε επίπεδο κατάρτισης του νομοσχεδίου και συζήτησης στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής, προκειμένου να αναδείξουμε αυτό το μείζον θέμα, το οποίο, κυρίες και κύριοι, κατά τη γνώμη μου, ξεπερνάει τα κόμματα. Κινείται πέρα και πάνω από κόμματα, δεν έχει πολιτικό χρώμα, απασχολεί κάθε σπίτι της χώρας μας αλλά και πέρα από τη χώρα μας.

Θα απαντήσω στη δευτερολογία σε επιπλέον θέματα που έχουν θέσει οι εκπρόσωποι των κομμάτων. Ελπίζω εκεί να μην βρουν κάποια άλλη δικαιολογία και να είναι παρόντες.

Πέμπτη δεσμίδα δράσεων. Πρόκειται για ένα πλουραλιστικό νομοσχέδιο που ενσωματώνει προτάσεις της ευρύτερης κοινότητας. Το παρόν νομοσχέδιο είναι αποτέλεσμα συστηματικού διαλόγου με φορείς εντός και εκτός εκπαιδευτικής κοινότητας και το οποίο συμπληρώνει σειρά πρωτοβουλιών για την πρόληψη και αντιμετώπιση ενός διεθνώς αναγνωρισμένου προβλήματος στα σχολεία όλου του κόσμου.

Σε αυτή την κατεύθυνση έχουμε συναντηθεί με ειδικούς, με εκπαιδευτικούς εκπαιδευτικών φορέων πριν από την κατάθεση στη Βουλή, ενώ ενσωματώσαμε και πολλά από τα σχόλια τα οποία κατατέθηκαν στη δημόσια διαβούλευση, στη διαδικασία ακρόασης των φορέων και κατά την επεξεργασία του νομοσχεδίου στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων. Ενδεικτικά αναφέρω:

Με πάρα πολύ γόνιμες παρατηρήσεις εντάξαμε στις δράσεις μας, κατόπιν σύστασης της ΕΣΑΜΕΑ την αποστολή σε όλα τα σχολεία κατευθυντήριων οδηγιών σχετικά με τον τρόπο διαχείρισης περιστατικών διακρίσεων και εκφοβισμού, με ειδική μνεία στα περιστατικά εναντίον μαθητών με αναπηρία και ειδική αναφορά ότι η πλατφόρμα είναι προσβάσιμη σε άτομα με αναπηρία, όπως επεσήμανε και το Κίνημα Αλλαγής.

Οριοθετήσαμε εννοιολογικά σε επίπεδο ορισμών την ενδοσχολική βία και τον εκφοβισμό, συμπεριλαμβάνοντας τις έννοιες του φύλου, της ταυτότητας φύλου, της έκφρασης ή των χαρακτηριστικών φύλου του μαθητή.

Συμπεριλάβαμε την πρόταση του Κινήματος Αλλαγής να εμπελουτιστεί ρητά η διάσταση της διάκρισης και των παρενοχλήσεων ως μέρος του εκφοβισμού αλλά και αυτή η βάση αναπηρίας, κατάστασης υγείας, σωματικής ή άλλης κατάστασης.

Προσθέσαμε ρητά τον διαδικτυακό εκφοβισμό. Υπήρχε ήδη η αναφορά στην ηλεκτρονική μορφή εκφοβισμού, αλλά είναι μία πρόταση που την εισηγήθηκαν αρκετοί φορείς και κόμματα της Αντιπολίτευσης. Θα το δείτε και αυτό στις νομοτεχνικές βελτιώσεις που θα κατατεθούν.

Προσθέσαμε ρητή αναφορά στους εκπαιδευτικούς και άλλα μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας ως εν δυνάμει αποδέκτες εκφοβισμού στο πλαίσιο της συστηματικής απειλής ή προσβολής της προσωπικότητάς τους, της σωματικής ακεραιότητας ή της ψυχικής τους ισορροπίας.

Μετά από παρατηρήσεις της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, προβλέφθηκε, μεταξύ άλλων, στις υπουργικές αποφάσεις που θα εξειδικεύουν τη λειτουργία της πλατφόρμας ο προσδιορισμός του υπεύθυνου επεξεργασίας, του εκτελούντος την επεξεργασία, το είδος των καταχωρούμενων δεδομένων, η χρονική διάρκεια τήρησης αυτών κ.ο.κ..

Μετά από παρατήρηση της Διδακταλικής Ομοσπονδίας Ελλάδας, της ΔΟΕ, κατά τη διάρκεια συνάντησής μας, κατά τη διαβούλευση του νομοσχεδίου αποσαφηνίσαμε στο άρθρο 11 ότι δυνατότητα υποβολής ανώνυμης αναφοράς έχουν μόνο οι μαθητές.

Περαιτέρω παρατηρήσεις που ενσωματώσαμε από το υπόμνημα που μας κατέθεσε το Κίνημα Αλλαγής:

Στο άρθρο 3 η προσθήκη του εντοπισμού ως ενός από τους βασικούς στόχους των δράσεων που αναπτύσσει το Υπουργείο, μαζί με την πρόληψη και την αντιμετώπιση ενδοσχολικής βίας και εκφοβισμού.

Η προσθήκη της συμβουλευτικής καθοδήγησης εκπαιδευτικών για το φάσμα των αναγκών μεθόδων, για την αναγνώριση περιστατικών ενδοσχολικής βίας και εκφοβισμού ως ένα συμπληρωματικό στοιχείο στην επιμόρφωση εκπαιδευτικών, γονέων και κηδεμόνων.

Θέλω και πάλι να ευχαριστήσω πάρα πολύ όλους όσους συμμε-

τείχαν στον εποικοδομητικό μας διάλογο για τα πολύ χρήσιμα σχόλια, την πλειονότητα των οποίων έχουμε συμπεριλάβει στο τελικό νομοσχέδιο που θα κληθούμε να ψηφίσουμε σήμερα.

Κλείνω με δύο πολύ σύντομα σχόλια, εν είδει συμπεράσματος, από την κοινοβουλευτική διαδικασία που προηγήθηκε της σημερινής συνεδρίασης στην Ολομέλεια. Θα κλείσω με αυτά, κύριε Πρόεδρε.

Πρώτο σχόλιο. Νομίζω ότι η διαδικασία αυτή έχει αποδείξει περρίτρανα για άλλη μία φορά ότι στα θέματα παιδείας χωρούν συγκλίσεις, απαιτούνται συναινέσεις. Μπορούμε να καταφέρουμε να βρούμε κοινούς τόπους. Δεν χρειάζεται να βρισκόμαστε διαρκώς σε πολιτική διεκυστίνδα. Αυτό αποβαίνει προς όφελος όλων. Η ενσωμάτωση, για παράδειγμα, γόνιμων παρατηρήσεων από τις κοινοβουλευτικές ομάδες βελτιώνει το νομοθετικό πλαίσιο και γι' αυτό θα ήθελα και πάλι να ευχαριστήσω.

Δεύτερο σχόλιο, αφορά στην Αξιωματική Αντιπολίτευση. Η Αξιωματική Αντιπολίτευση μπορεί να σταθεί στο ύψος των περιστάσεων και να υπερβεί τον αυτοαποκλεισμό της από τη δημοκρατική διαδικασία της ψήφισης των νομοσχεδίων. Θα το ξαναπώ, οι ρυθμίσεις αυτές για μένα δεν έχουν πολιτικό χρώμα. Αφορούν σε ένα ζήτημα το οποίο κινείται πέρα και πάνω από κόμματα. Αποσκοπούν αποκλειστικά στη βελτίωση της ζωής και της καθημερινότητας των παιδιών μας. Πολλές από τις όποιες ρυθμίσεις πιστεύω ότι βρίσκουν σύμφωνους και τους Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ και τους πολίτες που αυτοί εκφράζουν.

Τους καλώ, λοιπόν, από αυτό εδώ το Βήμα να ανταποκριθούν στο κοινοβουλευτικό τους καθήκον και να προσέλθουν σε συγκεκριμένη τοποθέτηση ως προς το σχέδιο νόμου που εισάγουμε με την ψήφο τους, όποια και αν είναι αυτή. Μπορεί να διαφωνούν. Να το πουν. Είναι χρέος μας απέναντι στους πολίτες, που μας έχουν όλους εδώ ορίσει εκπροσώπους στη Βουλή των Ελλήνων. Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεάς Κωνσταντινόπουλος): Ο κ. Βιλάρδος από την Ελληνική Λύση έχει τον λόγο και αμέσως μετά ο κ. Κωτσός.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, το σημερινό νομοσχέδιο, όπως άλλωστε όλα όσα αφορούν στην παιδεία, είναι εξαιρετικά σημαντικά για τον απλό λόγο ότι αφορά στα παιδιά μας, στη νέα γενιά, στο μέλλον της πατρίδας μας. Όμως, είναι δυστυχώς λυπηρό ότι συζητάμε στην ουσία για ένα ασφαλές περιβάλλον, όταν δεν έχουμε ακόμη εξασφαλίσει τα βασικά, εννοώντας τις δημόσιες μεταφορές.

Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο επιτρέψτε μας να κάνουμε μία μικρή παρένθεση, αναφερόμενος στην τραγωδία των ημερών, στο κυβερνητικό έγκλημα της σύγκρουσης των τρένων, όπου υπήρχαν μαθητές και φοιτητές, στην τραγωδία των Τεμπών με τα δεκάδες θύματα, σε ό,τι χειρότερο έχει συμβεί στην Ελλάδα τις τελευταίες δεκαετίες, χωρίς να οφείλεται σε κάποιο φυσικό φαινόμενο που ήταν αδύνατον να προβλεφθεί. Αντίθετα, οφειλόταν σε κάτι προβλεπόμενο και προδιαγεγραμμένο. Γι' αυτό, ακριβώς, έχουμε σοκαριστεί, έχουμε όλοι μας συγκλονιστεί.

Πριν από όλα, όμως, επιθυμούμε να εκφράσουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια σε όλους τους οικείους των θυμάτων, τονίζοντας, παράλληλα, πως η ατομική ευθύνη, που ασφαλώς είναι θέμα παιδείας, είναι αυτή που χτίζει, που οικοδομεί τη συλλογική ευθύνη.

Εντούτοις, δεν φαίνεται να το αντιλαμβάνεται η Κυβέρνηση, αφού στην ουσία δεν έχει πάρει και δεν παίρνει κάποιος την ευθύνη για το έγκλημα, ενώ με τέτοιου είδους συμπεριφορές, με τέτοια ελλείμματα πολιτικής παιδείας διαμορφώνεται μία κοινωνία ανευθύνων, με τελικό αποτέλεσμα το σημερινό κατάντημα της Ελλάδας. Διότι για κατάντημα πρόκειται.

Οι κοινωνίες για να εξελιχθούν σωστά δεν χρειάζονται λόγια, αλλά πράξεις, από τις οποίες και μόνο διδάσκονται, επίσης, πρότυπα, τουλάχιστον στην πολιτική τους ηγεσία, τα οποία να σέβονται οι πολίτες και να θέλουν να μιμηθούν.

Δυστυχώς, λοιπόν, όσο δεν συμβαίνουν αυτά στην Ελλάδα, όσο τα κοινωνικά μας πρότυπα βαίνουν από το κακό στο χειρότερο, είναι περιττό να συζητάμε νομοσχέδια που αφορούν στην παιδεία. Είναι ασφαλώς προσχηματικό. Τι πρότυπο είναι, αλήθεια,

για τα παιδιά μας, για τα σχολεία που μας επισκέπτονται εδώ, στη Βουλή, μία αποπνικτικά άδεια Αίθουσα, Βουλευτές που δεν προσέχουν καν το ντύσιμο ή τη συμπεριφορά τους και που δεν χάνουν ευκαιρία να διαπληκτίζονται μεταξύ τους, απλώς και μόνο για να εξασφαλίσουν μια θέση προβολής σε τηλεοπτικά κανάλια; Τι πρότυπο είναι αυτές οι αυθαίρετες αποχωρήσεις από την Ολομέλεια, όπως επίσης από τις ψηφοφορίες των νομοσχεδίων; Τι πρότυπο είναι εκείνοι οι δημοσιογράφοι που δεν ασχολούνται με τίποτα σοβαρό, που προβάλλουν στις οθόνες, στο διαδίκτυο και στα έντυπά τους ό,τι χειρότερο έχει η πολιτική και η κοινωνία μας; Πρότυπα είναι αυτά;

Περαιτέρω, το πρώτο που θέλουν τα παιδιά μας είναι να ζήσουν σε ένα κράτος που προσέχει, έστω στοιχειωδώς, τους πολίτες του, που δεν τους σκοτώνει, που δεν τους αφήνει να γίνονται κομμάτια ανάμεσα σε παλιοσιδέρα που συγκρούονται μετωπικά και που δεν τους υποχρεώνει να πηγαίνουν σε κηδείες αδικοχημένων φίλων τους.

Εμείς, πάντως, προειδοποιούσαμε από την πρώτη μας ημέρα στη Βουλή για τους κινδύνους των σιδηροδρόμων, για τη διάλυση του ΟΣΕ διαχρονικά από όλες τις κυβερνήσεις, για την κατάρτησή του σε πέντε εταιρείες, για την απαξίωσή του, καθώς επίσης για το ξεπούλημα της «ΤΡΑΙΝΟΣΕ» και μάλιστα, με επιδοτήσεις εικοσαπλάσιες από την τιμή πώλησής της, δηλαδή για το ότι ξεπούλησε ο ΣΥΡΙΖΑ το δίκτυο έναντι μόλις 45 εκατομμυρίων ευρώ, ενώ η Νέα Δημοκρατία προέκισε τους Ιταλούς με 750 εκατομμύρια ευρώ συν ΦΠΑ, μειώνοντας επιπλέον χωρίς λόγο κατά σχεδόν 600 εκατομμύρια ευρώ τις επενδύσεις που είχαν υποσχεθεί οι Ιταλοί και λαμβάνοντας για το υπόλοιπο ποσό τα συγκεκριμένα «τρένα του θανάτου». Δεν μπορεί να τα αποκαλέσει κάποιος διαφορετικά!

Είχαμε αναφερθεί στη συμπαγνία με τους εργολάβους, στα επικίνδυνα τρένα που έφεραν οι Ιταλοί στην Ελλάδα, όταν τόσο οι ίδιοι όσο και οι Ελβετοί τα είχαν αποσύρει, στα γενικότερα προβλήματα των σιδηροδρομικών υποδομών μας κ.ο.κ., αντιμετωπίζοντας την αδιαφορία, εάν όχι την ειρωνεία, του αρμοδίου Υπουργού, ο οποίος κουραζόταν από τις ερωτήσεις που του κάναμε. Δυστυχώς!

Δεν επρόκειτο, λοιπόν, για δυστύχημα, αλλά για ένα προδιαγεγραμμένο έγκλημα, για το οποίο δεν έχει την ευθεία κανένας στην Κυβέρνηση να αναλάβει πραγματικά -όχι τυπικά, αλλά πραγματικά- τις ευθύνες του.

Συνεχίζοντας, ένα άλλο σημαντικό θέμα για τα παιδιά μας, εκτός από την ασφάλεια, για την ανατροφή και για την ψυχασύνθεσή τους είναι μία στοιχειώδης ευημερία, η οποία είναι ανύπαρκτη, όταν το 28% του πληθυσμού μας είναι υπό την απειλή φτώχειας, κοινωνικής απόρριψης και περιθωριοποίησης, που ασφαλώς επιδρούν στην ψυχική υγεία των παιδιών μας.

Είναι υποκριτικό δε, να μιλάμε για εκφοβισμό, όταν περί τις επτακόσιες χιλιάδες Έλληνες κινδυνεύουν να χάσουν τα σπίτια τους με τους ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς, που θα συνοδεύονται πλέον από τηλεδίκες, σύμφωνα με το πρόσφατο νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, το χθεσινό.

Ας μη μας αντιπείνει εδώ η Κυβέρνηση πως όσοι εκδιωχθούν από τα σπίτια τους θα τους δοθεί κατοικία, εάν όχι, πως θα οδηγηθούν σε ίδρυμα αστεγών. Η αλλαγή κατοικίας, μάλιστα, υπό αυτές τις συνθήκες, πόσω μάλλον το να βρεθούν στον δρόμο, προκαλεί σοβαρά ψυχικά τραύματα στα παιδιά, ενώ έχουμε προτείνει -δεκάδες φορές- τρόπους για να αποφευχθούν οι πλειστηριασμοί, που τουλάχιστον για την πρώτη κατοικία θα κόστιζαν ελάχιστα στο κράτος, κάτω από 3 δισεκατομμύρια ευρώ, όπως για τα αχρείαστα lockdowns, που επίσης επηρέασαν αρνητικά την ψυχική υγεία των παιδιών μας. Σύμφωνα με επιστημονικές μελέτες, σπαταλήθηκαν από την Κυβέρνηση πάνω από 50 δισεκατομμύρια ευρώ.

Συνεχίζοντας, προφανώς, το πρόβλημα του εκφοβισμού είναι σημαντικό, ενώ μπορεί να οδηγήσει ακόμα και σε αυτοκτονίες, όπως έχει διαπιστωθεί στις Ηνωμένες Πολιτείες και αλλού. Εντούτοις, η λύση του, ασφαλώς, δεν είναι η καταστολή, αλλά η πρόληψη, η οποία επικεντρώνεται στην αποτροπή της συγκεκριμένης συμπεριφοράς και στη δημιουργία μιας κατάλληλης ψυχολογίας για να ανταπεξέλθει το κάθε παιδί.

Είναι ίσως σωστό να αναφερθούμε εδώ σε ένα σχόλιο της διαβούλευσης κατά της καταγγελίας, αλλά υπέρ της στήριξης των παιδιών πρωτίστως από το «Χαμόγελο του Παιδιού», όπου αναφέρονται τα εξής: Στον τομέα της αντιμετώπισης των περιστατικών βίας και ενδοσχολικού εκφοβισμού είναι σημαντικό να προβλεφθούν τα μέτρα εκείνα που θα συμβάλλουν στην ψυχολογική πλαίσιση και υποστήριξη των παιδιών. Η εμπειρία έχει δείξει πως όλα τα περιστατικά εκφοβισμού δεν σηματοδοτούν απαραίτητα την αναγκαιότητα ανώνυμης ή επώνυμης αναφοράς. Απαιτούν, όμως, την άμεση ψυχολογική υποστήριξη και την ενδυνάμωση των παιδιών, των θυμάτων.

Ως εκ τούτου, χρειάζεται κατ' αρχάς να είναι σαφής και ξεκάθαρος ο τρόπος που θα γνωρίζουν οι υπεύθυνοι, ενδοσχολικά, ποιος μαθητής έχει κάνει αναφορά και ποιο ακριβώς είναι το αίτημά του, για να επικοινωνήσουν προφανώς άμεσα μαζί του.

Επίσης, χρειάζεται να είναι ξεκάθαρο πώς και από ποιον θα στηριχθεί ενδοσχολικά το παιδί επακριβώς. Η διαθεσιμότητα είναι πολύ σημαντική για ένα παιδί όταν θέλει να επικοινωνήσει, ενώ προς τον σκοπό αυτόν η αποδοτικότερη λύση θα ήταν η ύπαρξη διεπιστημονικής ομάδας σε κάθε σχολείο. Εναλλακτικά, θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν πιστοποιημένες τηλεφωνικές γραμμές βοήθειας για τα παιδιά με δωρεάν πανελλαδική εικοσιτετράωρη λειτουργία φιλικές προς την παιδική αλλά και την εφηβική ηλικία, όπως η «Εθνική Τηλεφωνική Γραμμή για τα Παιδιά «SOS 1056»», που λειτουργεί «Το Χαμόγελο του Παιδιού» και διαθέτει αντίστοιχη εμπειρία.

Όπως, επίσης, σημειώνει στη διαβούλευση «Το Χαμόγελο του Παιδιού», ο εκφοβισμός είναι βία, αλλά κάθε βία δεν είναι εκφοβισμός. Συμφωνούμε απόλυτα, αλλά επιπλέον, με το ότι δεν είναι η κάθε παρατήρηση παρενόχληση, ενώ το αναφέρουμε εδώ, επειδή δεν θέλουμε να οδηγηθούμε σε ένα καθεστώς λογοκρισίας, δικαιωματιστικών ηθών με αστυνομικούς μηχανισμούς, όπως, δυστυχώς, συμβαίνει, ήδη, στις Ηνωμένες Πολιτείες.

Το Πανεπιστήμιο του Στάνφορντ κυκλοφόρησε και συστήνει ένα δικαιοματικό λεξιλόγιο που θεωρεί τη λέξη Αμερικανός προσβλητική, όπως θα καταθέσουμε στα Πρακτικά. Κατ' αντιστοιχία εδώ θα θεωρούσε τη λέξη Έλληνας προσβλητική. Το Πρίνστον δεν διδάσκει, πια, Αρχαία Ελληνικά και Λατινικά, για να καταπολεμήσει -δήθεν- τον ρατσισμό. Καθηγητές δε στο Γέιλ-Έλληνας ο ένας- απολύθηκαν για ιδιοποίηση κουλτούρας, με κριτήριο τα αποκρίατα κουστούμια σε πάρτι. Αν είναι δυνατόν να συμβαίνουν τέτοια πράγματα!

Πρόκειται, επομένως, για έναν κίνδυνο που απειλεί μελλοντικά τα παιδιά μας, ενώ τον αναφέρουμε εδώ προληπτικά για να μην επικρατήσουν αυτές οι συνθήκες και στην Ελλάδα.

Κλείνω με μερικά άρθρα του σχεδίου νόμου, που μας δημιούργησαν επιφυλάξεις. Στο άρθρο 4, οι ορισμοί είναι γενικόλογoi, οπότε μπορεί να οδηγήσουν στις υπερβολές που αναφέραμε ανάλογα με το ποιος τους εφαρμόζει.

Για παράδειγμα, αναγράφονται στο ΣΤ' τα εξής γενικόλογα. «Οποιαδήποτε μορφή βίαιης ή απαξιοτικής συμπεριφοράς ή η ενθάρρυνση σε διάπραξη βίαιων εκδηλώσεων που διαταράσσουν την εκπαιδευτική γαλήνη και πλήττουν το κύρος της εκπαιδευτικής κοινότητας». Εντελώς γενικόλογα, κανείς δεν μπορεί να βγάλει κανένα συμπέρασμα από αυτά.

Στο άρθρο 5, διαπιστώνεται επίσης μια γενικόλογα ως προς τις δράσεις που θα σχεδιάσει το Υπουργείο, με την έννοια πως πρέπει να καθοριστούν, επακριβώς, ποιοι είναι οι φορείς που συμμετέχουν στον σχεδιασμό αυτών των δράσεων.

Στο άρθρο 7, αποδέκτες των αναφορών είναι οι διευθυντές, οι εκπαιδευτικοί και ο σύμβουλος σχολικής ζωής, που όμως δεν είναι σίγουρο ότι θα έχουν ένα σαφές πλαίσιο που θα τους προστατεύει από επιθέσεις για μεροληψία κ.λπ.. Επομένως, μπορεί να αντιμετωπίσουν προβλήματα πειθαρχικά, ποινικά και αστικά όπως αναφέραμε προηγουμένως, με βάση την εμπειρία των Ηνωμένων Πολιτειών.

Στο άρθρο 8, υπάρχει, επίσης, αοριστία ως προς τους αποδέκτες των αναφορών σε επίπεδο ευρύτερης περιοχής των σχολείων.

Όλες αυτές οι αοριστίες τεκμηριώνουν μια επικίνδυνη προχειρότητα του σχεδίου νόμου που δεν θα έπρεπε να υπάρχει, γεγο-

νός που μεταξύ άλλων καθιστά αδύνατη την στήριξή του εκ μέρους μας φυσικά.

Τέλος, σε σχέση με τα άρθρα 17 ως 21 για την Ακαδημία Αθηνών, είμαστε υπέρ του ρόλου της και της παρεμβολής των ακαδημαϊκών ως φάρων για το έθνος μας, ενώ αν το άρθρο 17 αφορά στην εκλογή του κ. Σταμάτη Κριμιζή λόγω του οποίου δημιουργείται στην Ακαδημία Αθηνών Κέντρο Διαστημικής Έρευνας και Τεχνολογίας, είναι πολύ θετικό. Πρόκειται για έναν επιφανή επιστήμονα που τεκμηριώνει πόσο μπορεί να προσδεύσει η Ελλάδα. Οπότε είναι, πραγματικά, κρίμα να διαπρέπουν οι πτυχιούχοι μας φεύγοντας στο εξωτερικό, επειδή η χώρα μας επικεντρώνεται στη μονοκαλλιέργεια του τουρισμού και δεν παράγει, δυστυχώς, ποιοτικές θέσεις εργασίας.

Ακόμη χειρότερα που η Ελλάδα οδηγείται ξανά στη χρεοκοπία με κριτήριο μια σειρά από οικονομικούς δείκτες που επιδεινώνονται δραματικά, εύλογα αφού σπαταλήθηκαν απaráδεκτα πάνω από 50 δισεκατομμύρια με δανεικά για καταναλωτικούς και όχι για επενδυτικούς σκοπούς.

Ανεξάρτητα, όμως, από όλα αυτά, καλωσορίζουμε την συμβολή του κ. Κριμιζή ως πηγή έμπνευσης και πραγματικό πρότυπο για τους νέους μας, πρότυπα τα οποία είναι απαραίτητα στη χώρα, ευχόμενοι να δημιουργήσει διαύλους επικοινωνίας με επιστήμονες στο εξωτερικό και ειδικά με την ομογένεια η οποία διαθέτει έναν μεγάλο αριθμό Ελλήνων επιστημόνων.

Από την άλλη πλευρά, όμως, δεν παρέχεται κόστος γι' αυτό το κέντρο, ούτε για τα άλλα δύο που δημιουργούνται στην Ακαδημία με το σημερινό νομοσχέδιο. Εκτός αυτού, δεν φαίνεται να υπάρχει πρόγραμμα, ενώ θα έπρεπε να υπήρχε κόστος και πρόγραμμα προτού κατατεθούν όλα αυτά για νομοθέτηση. Πρόκειται, λοιπόν, για άλλη μία απaráδεκτη προχειρότητα που δεν αρμόζει σε κανένα Υπουργείο, πόσω μάλλον στο Υπουργείο Παιδείας. Είναι λογικό να μην οδηγούμαστε πουθενά όταν συνεχίζονται τα ίδια λάθη από τις κυβερνήσεις μας.

Βέβαια όταν οι Έλληνες ψηφίζουν ξανά και ξανά τα ίδια τρία κόμματα που τους οδήγησαν στην καταστροφή των μνημονίων, όταν δεν μαθαίνουν από την ιστορία τους, είναι αυτονόητο πως θα αναγκαστούν να βιώσουν τα ίδια, αφού είναι παράλογο να περιμένει κανείς άλλο αποτέλεσμα, επαναλαμβάνοντας το ίδιο αποτυχημένο πείραμα με τα ίδια σάπια υλικά όπως έχει πει, όπως όλοι γνωρίζουμε, ο Αϊνστάιν.

Ούτε και οι Τούρκοι δεν έκαναν αυτό το λάθος, αφού εκδίωξαν ολόκληρο το πολιτικό σύστημα που τους οδήγησε το 2001 στο ΔΝΤ, εκλέγοντας, εξ ολοκλήρου, νέα κόμματα. Πολύ σωστά όπως αποδείχθηκε εκ των πραγμάτων αργότερα.

Γιατί, αλήθεια, επιμένουν οι Έλληνες; Επειδή έχουν πειστεί από την προδοσία του ΣΥΡΙΖΑ, το 2015, πως δεν υπάρχει εναλλακτική λύση. Τους έχει πείσει ο ΣΥΡΙΖΑ ότι δεν υπάρχει καμία εναλλακτική λύση στα μνημόνια, δυστυχώς για τους ίδιους. Υπάρχει, όμως, εναλλακτική λύση, δεν απαιτεί καμμία σύγκρουση με κανέναν και είναι μεγάλο λάθος να πιστεύει κανείς το αντίθετο, ευχόμενοι να μην είναι πολύ αργά όταν, τελικά, το καταλάβουν και θα το καταλάβουν οι Έλληνες.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Βασίλειος Βιλιάρδος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξαναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, πενήντα δύο μαθήτριες και μαθητές και τέσσερις εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το 3^ο Γυμνάσιο Εχεδούρου Θεσσαλονίκης.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Τον λόγο έχει ο κ. Κωστός και αμέσως μετά ο κ. Κούβελας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΣΤΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κύριε Γενικέ, αγαπητές και αγαπητοί συνάδελ-

φοι, βαθύτατη, ανείπωτη θλίψη και οδύνη διατρέχει το σύνολο της ελληνικής κοινωνίας λόγω του τραγικού δυστυχήματος στα Τέμπη. Θα μου επιτρέψετε και από το Βήμα της Βουλής να εκφράσω τα θερμά μου συλλυπητήρια στις οικογένειες των αδικοχαμένων θυμάτων, να ευχηθώ γρήγορη ανάρρωση στους τραυματίες, και στους επιβάτες του τρένου να ξεπεράσουν το συντομότερο το ψυχολογικό σοκ που υπέστησαν λόγω των τραγικών στιγμών που βίωσαν μέσα στα τρένα της καταστροφής.

Η Ημέρα της Γυναίκας σήμερα και θα ήθελα να σας καλέσω όλες και όλους να βάλουμε έστω και για κλάσματα δευτερολέπτου τον εαυτό μας στη θέση των μανάδων, των γυναικών, των γιαγιάδων, των αδελφών, στη θέση από τις κόρες, τις συντρόφους των αδικοχαμένων θυμάτων. Και το λέω αυτό γιατί ο καθένας από εμάς θα μπορούσε να βρίσκεται στη θέση τους. Ιδιαίτερα για εμάς τους Θεσσαλούς που χρησιμοποιούσαμε για τα παιδιά μας τις σιδηροδρομικές γραμμές, γιατί τα παιδιά μας σπούδασαν στη Θεσσαλονίκη -και οι κόρες μου- θα μπορούσαμε να είμαστε εμείς στη θέση αυτών των τραγικών ανθρώπων, αυτών των τραγικών γυναικών.

Και όπως είπε ένας δημοσιογράφος σήμερα: «Όταν υπάρχουν γυναίκες που κλαίνε, γυναίκες που ουρλιάζουν από πόνο, δεν υπάρχουν γυναίκες που γιορτάζουν». Εξάλλου, αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, οι γυναίκες γιορτάζουν όταν εμείς τις τιμούμε κάθε μέρα, όταν κάθε μέρα αναγνωρίζουμε τον ρόλο τους, τη συνεισφορά τους, τη συμβολή τους ως μητέρες, ως σύζυγοι, ως κόρες, ως αδελφές.

Και είμαι βέβαιος, αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, πως όσοι βρίσκονται στη γειτονιά των αγγέλων σήμερα, επίσης όσοι θρηνούν για τους αδικοχαμένους δικούς τους ανθρώπους, όσοι επέζησαν από αυτή την τραγωδία αλλά και σύσσωμη η ελληνική κοινωνία, οι Ελληνίδες και οι Έλληνες, απαιτούν από το πολιτικό σύστημα σεβασμό, ενσυναίσθηση, σοβαρότητα, υπευθυνότητα. Είμαι βέβαιος ότι δεν έχουν θέση οξείες τοποθετήσεις και κραυγές, οπωσδήποτε δεν έχει θέση σε αυτή την ανείπωτη τραγωδία πολιτική εκμετάλλευση ή πολιτική αξιοποίηση αυτού του τραγικού γεγονότος.

Αλλά είναι ώρα που τα λόγια είναι λίγα, είναι φτωχά να εκφράσουν αυτά που νιώθουν όλοι μας. Είναι, κυρίως, όμως ώρα για δράση, για αποφάσεις σοβαρές, ώρα για πράξεις στην κατεύθυνση της διερεύνησης των αιτιών του τραγικού αυτού δυστυχήματος, της απόδοσης των ευθυνών, αλλά κυρίως της ανάληψης πρωτοβουλιών που θα διορθώσουν τα όποια προβλήματα, θα δώσουν απαντήσεις στις παθογένειες των ελληνικών σιδηροδρόμων και, κυρίως, θα αποδώσουν στις Ελληνίδες και τους Έλληνες στην Ελλάδα τον σιδηρόδρομο που μας αξίζει και μας πρέπει και κυρίως τον σιδηρόδρομο που αξίζει στα παιδιά μας.

Είναι αλήθεια ότι σήμερα συζητούμε ένα νομοσχέδιο του Υπουργείου Παιδείας για το οποίο, ως διαπίστωση του προβλήματος, είμαι βέβαιος ότι συμφωνούμε όλοι. Είναι υπαρκτή η σχολική βία και είτε ο λεκτικός είτε ο σωματικός σχολικός εκβιασμός, γεγονός που δημιουργεί πλείστα όσα προβλήματα στα θύματα αυτού του φαινομένου.

Και επιβάλλεται και εδώ το πολιτικό σύστημα να σταθεί υπεύθυνα, σοβαρά και αποφασιστικά απέναντι σε αυτό το υπαρκτό ζήτημα που συμφωνούμε όλοι μας. Διακρίνω, όμως, ότι ως προς την αντιμετώπιση ψάχνουμε να βρούμε εκείνα τα σημεία που θα μας χωρίσουν, εκείνα τα σημεία που θα αποτελέσουν πεδίο αντιπολιτευτικής αντιπαράθεσης και εκείνα τα σημεία που, εν τέλει, αποτελούν άγονο διάλογο και άγονη προσπάθεια.

Το Υπουργείο Παιδείας έχει κάνει μια σοβαρή δουλειά πάνω σε αυτή την κατεύθυνση της αντιμετώπισης αυτού του δυσάρεστου φαινομένου και των απαντήσεων του προβλήματος για εκείνα τα παιδιά που υπόκεινται αυτή τη βία, ούτως ώστε το σχολικό περιβάλλον, πέρα από ασφαλές, να είναι και ένα περιβάλλον που θα ελκύει, θα είναι χαρούμενο, θα κάνει τα παιδιά ευτυχισμένα και να θέλουν να πηγαίνουν με όρεξη, με μεράκι και με αγάπη.

Τόσο η δημιουργία των νέων δομών σε επίπεδο σχολικής μονάδας με ψυχολόγους, με τους ειδικούς ανθρώπους που αποτελούν τον πυρήνα αντιμετώπισης αυτού του ζητήματος αλλά και ο σχηματισμός συστηματικών επιμορφώσεων των εκπαιδευτικών

που βιώνουν την εκπαιδευτική διαδικασία εκ των έσω, ούτως ώστε να μπορούν να στέκονται με επάρκεια απέναντι σε τέτοιου είδους φαινόμενα, αλλά και η λειτουργία πλατφόρμας όπου θα μπορούν να καταγγέλλονται αυτού του είδους οι απαράδεκτες συμπεριφορές από τα παιδιά ανώνυμα ή επώνυμα και από τους γονείς βεβαίως επώνυμα, για να μπορούμε να αντιμετωπίσουμε το ζήτημα πολλές φορές στην πηγή του και στη ρίζα του, θεωρώ, αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, ότι το νομοσχέδιο όχι μόνο κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση αλλά δίνει και απαντήσεις και λύσεις απέναντι σε αυτό το φαινόμενο.

Και προφανώς δεν εκτιμώ ότι ούτε η αποχή ούτε η μη συμμετοχή συνδράμουν στην κατεύθυνση της επίλυσης αυτών των ζητημάτων. Εξάλλου, εμείς, το πολιτικό σύστημα, οι άνθρωποι που υπηρετούμε την πολιτική δεν λέμε στους πολίτες ότι το να απέχουν από την εκλογική διαδικασία δεν είναι λύση, δεν είναι απάντηση; Το να απέχεις από την κοινοβουλευτική διαδικασία είναι λύση; Είναι απάντηση;

Είμαι βέβαιος ότι θα επικρατήσει η σύνεση, η υπευθυνότητα και η σοβαρότητα απέναντι στα παιδιά μας, στη μαθητιά νεολαία και όλοι θα είμαστε εδώ να στηρίξουμε το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Τον λόγο έχει ο κ. Κούβελας και αμέσως μετά ο κ. Διγαλάκης.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΒΕΛΑΣ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, αισθάνομαι και εγώ την ανάγκη να εκφράσω τη βαθιά οδύνη μου για το τραγικό δυστύχημα στα Τέμπη που στοίχισε τη ζωή σε τόσα νέα παιδιά πολλά από τα οποία ήταν φοιτητές στη Θεσσαλονίκη. Η σκέψη μας οπωσδήποτε παραμένει στις οικογένειες των θυμάτων αλλά και στους τραυματίες αυτού του δυστυχήματος. Ο σεβασμός στη μνήμη, όμως, των αθώων θυμάτων επιβάλλει όλοι μας να διερευνήσουμε με ομοψυχία τα πραγματικά αίτια που οδήγησαν σε αυτή την τραγωδία, έτσι ώστε να μην επαναληφθεί. Και, βέβαια, να κάνουμε ό,τι είναι απαραίτητο γι' αυτό.

Έρχομαι στο σημερινό σχέδιο νόμου το οποίο αποτελεί μια πραγματική μεταρρύθμιση σε έναν τόσο ευαίσθητο τομέα όχι μόνο για τον χώρο της εκπαίδευσης αλλά και ολόκληρης της ελληνικής κοινωνίας. Αποσκοπεί στην πρόληψη αυτού του άγριου κοινωνικού φαινομένου του ενδοσχολικού εκφοβισμού και της βίας, το λεγόμενο «μπούλινγκ», το οποίο δυστυχώς και στη χώρα μας έχει λάβει ανησυχητικές διαστάσεις.

Βέβαια, αντιλαμβανόμαστε ότι καμμία μεταρρύθμιση δεν μπορεί να λειτουργήσει στην πράξη, εάν δεν αλλάξει πρώτα απ' όλα ο τρόπος σκέψης μας και στην προκειμένη περίπτωση των εκπαιδευτικών, των γονιών πρώτα από όλα και τελικά των ίδιων μας των παιδιών. Νομίζω ότι δεν πρέπει να περάσει απαρατήρητο ότι το Υπουργείο Παιδείας γενναία και θαρραλέα κοίταξε στα μάτια το τέρας χωρίς δισταγμό και λαμβάνοντας σοβαρά μέτρα για το θέμα αυτό -έχουν ξεκινήσει από καιρό- και σήμερα προτείνεται ένα συνεκτικό πλαίσιο δράσης το οποίο θα αντιμετωπίσει ουσιαστικά το ζήτημα.

Δεν σας κρύβω ότι ως πατέρας τριών παιδιών, αλλά και όλοι οι γονείς που έχουμε παιδιά στο σχολείο αισθανόμαστε μια επιπλέον ευαισθησία, θα τολμούσα να πω ίσως και φόβο για το φαινόμενο αυτό. Δεν είναι τυχαίο που στις πρώτες μου κοινοβουλευτικές παρεμβάσεις το 2019, επεσήμανα αυτή την ανάγκη που αφορούσε το ζήτημα του εκφοβισμού προς την Υπουργό Παιδείας. Ήταν συγκεκριμένες και στοχευμένες οι ερωτήσεις που κατέθεσα και, βέβαια, ανέδειξα την ανάγκη να δουλέψουμε όλοι μαζί μακριά από διακρίσεις και φοβικά σύνδρομα και, κυρίως, να πετύχουμε να απομακρύνουμε τα περιστατικά βίας από τα σχολεία μας.

Και, βέβαια, ήταν μεγάλη η ικανοποίηση μου, κυρία Υπουργέ, από τις απαντήσεις σας και από τις προηγούμενες νομοθετικές πρωτοβουλίες που ανέλαβε το Υπουργείο για την αντιμετώπιση αυτού του φαινομένου. Ανάμεσα σε αυτά ήταν και τα ογδόντα έξι προγράμματα τα οποία εξελίσσονται ήδη στα σχολεία μας και έχουν να κάνουν με τη θεσμοθέτηση ήδη διπλάσιων θέσεων ψυχολόγων και κοινωνικών λειτουργών. Το 2019, βρήκαμε χίλιους

εξακόσιους και το 2022 οι σύμβουλοι σχολικής ζωής είναι πια τρεις χιλιάδες διακόσιοι.

Και, βέβαια, υπάρχουν ήδη τα εργαστήρια δεξιοτήτων για τα παιδιά του δημοτικού αλλά και του νηπιαγωγείου και του γυμνασίου. Εκεί η ανάδειξη ζητημάτων, όπως τα ανθρώπινα δικαιώματα, η δημιουργία κουλτούρας πρόληψης του σχολικού εκφοβισμού και της βίας αλλά κυρίως η καλλιέργεια του σεβασμού προς τον άλλον, προς τον διπλανό, όπως και η ενημέρωση για τα ζητήματα του σχολικού εκφοβισμού ήταν πολύ σημαντικές πρωτοβουλίες και δράσεις οι οποίες συμβάλλουν σε αυτή την κατεύθυνση.

Θα ρωτήσει κανείς: Φτάνουν αυτά; Προφανώς, όχι. Γι' αυτό και είναι αναγκαία η σημερινή νομοθετική πρωτοβουλία, έτσι ώστε να δοθούν πρόσθετα όπλα και στους εκπαιδευτικούς μας και στους μαθητές αλλά και σε εμάς, τους γονείς, για να μην αισθάνεται κανένα παιδί τελικά μόνο και αβοήθητο. Και, κυρίως, είναι σημαντικό αυτό το πλαίσιο και το σύστημα που δημιουργείται να είναι αποτρεπτικό και να μην αφήνει τους θύτες να δρουν ανεξέλεγκτα. Και νομίζω ότι αυτή πρέπει να είναι η στόχευση πρωτίτως, δηλαδή, η αποτροπή τέτοιων φαινομένων και όχι η τιμωρία -αυτό έρχεται στη συνέχεια.

Ο τίτλος, λοιπόν, του σχεδίου νόμου από μόνος του λέει πολλά: «Ζούμε Αρμονικά Μαζί-Σπάμε τη Σιωπή». Αυτό είναι ένα σημαντικό μήνυμα το οποίο περνάμε στην κοινωνία και στη σχολική κοινότητα, στα παιδιά μας πρωτίτως, να μη διστάσουν στη βία που έχει πολλές μορφές: είναι λεκτική, είναι ψυχολογική, είναι σωματική, είναι σεξουαλική -ακόμη και σε αυτές τις ηλικίες- είναι διαδικτυακή. Να μη διστάσουν να μιλήσουν γι' αυτό το φαινόμενο, όταν υφίστανται κάτι τέτοιο, όταν συμβαίνει κάτι σε βάρος τους.

Τα νούμερα είναι αποκαλυπτικά και αναφέρθηκαν και από τους Υπουργούς αλλά και από πολλούς συναδέλφους.

Θα σταθώ στο ότι μόλις το 3% στην Ελλάδα των παιδιών που δέχονται μπουλινγκ το αναφέρουν και, βέβαια, ένα στα τρία παιδιά που έπεσαν θύματα διαδικτυακού εκφοβισμού δεν μίλησαν σε κάποιον ενήλικα. Είναι, λοιπόν, ένα σχέδιο, ένα πλαίσιο περισσότερων αξόνων πολύ σημαντικό, το οποίο νομίζω ότι θα προάγει τη λύση, την αντιμετώπιση του προβλήματος.

Θα ήθελα στο σημείο αυτό, κύριε Υπουργέ, να σταθώ στο άρθρο 32 του σχεδίου νόμου που αφορά στο πιστοποιητικό παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας, και να σας πω ότι συντάσσεται απόλυτα με τις θέσεις των εκπροσώπων των ΣΕΦΑΑ, οι οποίοι ζητούν να συμπεριληφθούν και εκείνοι στα τμήματα που πληρούν τις προϋποθέσεις ένταξης στις προβλέψεις-εξαιρέσεις του νόμου, κάτι που είναι απολύτως δίκαιο, κυρία Υπουργέ, αν αναλογιστούμε ότι, πραγματικά, οι απόφοιτοι των σχολών επιστημών του αθλητισμού κατά τη διάρκεια των σπουδών τους έχουν διδαχθεί μαθήματα και άλλες εκπαιδευτικές δραστηριότητες στο γνωστικό αντικείμενο της παιδαγωγικής και διδακτικής, και έχουν κάνει υποχρεωτικά -δυο εξάμηνα με φυσική παρουσία- πρακτική στα σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Έτσι, λοιπόν, είμαι βέβαιος ότι θα δείτε με το ενδιαφέρον που απαιτείται αυτό το σημείο, και θα συμπεριλάβετε και τους αποφοίτους των ΣΕΦΑΑ στο άρθρο 32 παράγραφος 1 εδάφιο γγ' του σχεδίου νόμου.

Καταθέτω στα Πρακτικά την επιστολή του κοσμήτορα της Σχολής Επιστημών Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Δημήτριος Κούβελας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Καταλήγοντας -και ευχαριστώ πολύ για την ανοχή- αυτή είναι η απάντηση στο ερώτημα «τι σχολείο θέλουμε» που δίνεται άλλη μια φορά από το Υπουργείο Παιδείας. Η ελληνική πολιτεία νομοθετεί για τον σχολικό εκφοβισμό, νομοθετεί για ένα καλύτερο σχολικό περιβάλλον όχι μόνο για τα παιδιά μας αλλά και για τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς, και ελπίζουμε, ευελπιστούμε, πιστεύουμε ότι αυτό το νέο πλαίσιο θα δώσει στην κοινωνία ποιοτικότερες γενιές νέων ανθρώπων. Είναι κάτι που το οφείλουμε στα παιδιά μας.

Κλείνοντας, με την ευκαιρία της Ημέρας της Γυναίκας θα σημειώσω μονάχα ότι όταν οι γυναίκες ευημερούν, τότε και οι κοινωνίες ευημερούν.

Ζητώ να στηρίξετε το σχέδιο νόμου.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει ο κ. Διγαλάκης.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΔΙΓΑΛΑΚΗΣ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων είχαμε το βαρύ φορτίο την περασμένη Δευτέρα να είμαστε η πρώτη συνεδρίαση μετά το τραγικό συμβάν των Τεμπών. Επιτρέψτε μου και από αυτό το Βήμα να εκφράσω τα βαθιά μου συλλυπητήρια και τη συμπαραστάσή μου στις οικογένειες των θυμάτων, μεταξύ των οποίων πολλά νέα παιδιά και πολλοί φοιτητές, και να ζητήσω και εγώ συγγνώμη ως μέλος του Κοινοβουλίου για τις ευθύνες που μας αναλογούν μετά τη συγγνώμη που με παρρησία εξέφρασε ο Πρωθυπουργός. Αυτό που πρέπει να γίνει είναι η δικαιοσύνη να αποδώσει τάχιστα τις ευθύνες, και όπως δεσμεύτηκε ο Πρωθυπουργός να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για να γίνει ο εκσυγχρονισμός του δικτύου, έτσι ώστε αυτό το δυστύχημα να μην επαναληφθεί ποτέ ξανά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το παρόν νομοσχέδιο έρχεται να συμπληρώσει τις πρωτοβουλίες που έχει ήδη λάβει η παρούσα Κυβέρνηση προκειμένου να αντιμετωπίσει ένα πολύ σημαντικό πρόβλημα, αυτό της ενδοσχολικής βίας και του εκφοβισμού. Ο εκφοβισμός μπορεί να συμβεί, είτε στο σχολείο είτε και εκτός σχολείου, αλλά οφείλεται σε σχέσεις που δημιουργούνται στο σχολικό περιβάλλον. Έχει διάφορες εκφάνσεις. Μπορεί να είναι άμεσος με σωματική βία ή λεκτική βία ή έμμεσος με διάδοση φημών για έναν συμμαθητή. Μπορεί να είναι διαδικτυακός με προσβλητικά σχόλια σε έναν ιστότοπο ή με παραπλανητικά προσωπικά μηνύματα, μπορεί να είναι σωματικός όταν έχει ως στόχο την πρόκληση σωματικής βλάβης ή να είναι συναισθηματικός όταν στοχεύει στο να πληγώσει συναισθηματικά. Ο σεξουαλικός εκφοβισμός αναφέρεται σε κάθε είδους εκφοβισμό που γίνεται με οποιονδήποτε τρόπο όταν σχετίζεται με το φύλο ή τη σεξουαλικότητα του ατόμου.

Η κυρία Υφυπουργός αναφέρθηκε προηγουμένως εκτενώς σε στατιστικές οι οποίες, πραγματικά, τρομάζουν, αλλά αυτό που, πραγματικά, τρομάζει περισσότερο είναι ότι ένα πολύ μικρό ποσοστό των παιδιών που πέφτουν θύματα εκφοβισμού -και ιδίως διαδικτυακού- απευθύνονται σε κάποιον ενήλικα για βοήθεια στην Ελλάδα. Επίσης, τρομάζει περισσότερο η πραγματική διάσταση του προβλήματος, όταν αντιληφθούμε ότι μεγαλύτερο κίνδυνο θυματοποίησης διατρέχουν τα παιδιά ευάλωτων κατηγοριών, όπως τα παιδιά μεταναστών και προσφύγων, τα παιδιά Ρομά, τα παιδιά με αναπηρίες ή τα παιδιά ΛΟΑΤΚΙ.

Το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, τα τελευταία τρία-μισι χρόνια πραγματοποιήσε πληθώρα δράσεων με στόχο την υποστήριξη των μαθητών και την ενίσχυση των εκπαιδευτικών και ολόκληρης της εκπαιδευτικής κοινότητας απέναντι σε περιστατικά σχολικού εκφοβισμού και ενδοσχολικής βίας. Αναφέρθηκαν από την Υπουργό.

Θα τα αναφέρω κι εγώ ενδεικτικά: Διπλασιασμός των ψυχολόγων και κοινωνικών λειτουργών από χίλιους εξακόσιους που υπήρχαν το 2019 σε τρεις χιλιάδες διακόσιους ψυχολόγους το 2022. Θεσμοθετήθηκε ο σύμβουλος σχολικής ζωής σε κάθε σχολική μονάδα. Εισήχθησαν τα εργαστήρια δεξιοτήτων στο υποχρεωτικό ωρολόγιο πρόγραμμα με θεματικές για σεξουαλική διαπαιδαγώγηση για πρώτη φορά στην ιστορία, τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη συμπεριληψη, την ψυχική και τη συναισθηματική υγεία. Επιμορφώνονται ογδόντα πέντε χιλιάδες εκπαιδευτικοί σε σχετικά θέματα στο πλαίσιο επιμορφώσεων των εργαστηρίων δεξιοτήτων. Καταρτίστηκαν εκατόν εξήντα έξι νέα προγράμματα σπουδών τα οποία καλλιεργούν το πνεύμα κατά της βίας και των διακρίσεων.

Με τις ρυθμίσεις του το παρόν νομοσχέδιο έρχεται να συμπληρώσει τις παραπάνω δράσεις με ένα πρόγραμμα το οποίο απευθύνεται σε ολόκληρη την εκπαιδευτική κοινότητα, μαθητές και

γονείς, εκπαιδευτικούς και στελέχη εκπαίδευσης.

Στο πλαίσιο του νομοσχεδίου, λοιπόν, προβλέπονται νέες δομές για την αντιμετώπιση της σχολικής βίας σε επίπεδο σχολικής μονάδας, διεύθυνσης εκπαίδευσης αλλά και σε κεντρικό επίπεδο, συστηματικές επιμορφώσεις εκπαιδευτικών και πλατφόρμα για αναφορές περιστατικών ενδοσχολικής βίας. Σε αυτή οι μαθητές θα μπορούν να αναφέρουν περιστατικά ανώνυμα ή επώνυμα και οι γονείς μόνο επώνυμα. Έτσι θα δοθεί η δυνατότητα σε περισσότερα θύματα σχολικού εκφοβισμού να μιλήσουν και να υποστηριχθούν.

Ακούστηκε κριτική ότι τα μέτρα αυτά δεν αφορούν την πρόληψη, και αυτό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Αντιπολίτευσης, είναι λάθος. Οι ρυθμίσεις και τα μέτρα που είχαν ήδη ληφθεί, όπως είπα, στοχεύουν στη δημιουργία κουλτούρας πρόληψης της σχολικής βίας και στην καλλιέργεια αλληλοσεβασμού, την ενημέρωση και ενδυνάμωση των παιδιών, αλλά τα μέτρα που προτείνονται με το παρόν νομοσχέδιο στοχεύουν στο να σπάσει τη σιωπή, ώστε το κάθε παιδί να νιώθει ότι μπορεί να βρει στήριξη και να μη φοβάται να αναφέρει το πρόβλημα και να το αναφέρει νωρίς, γιατί και αυτό είναι ένα σημαντικό μέτρο πρόληψης.

Θα ήθελα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να αναφερθώ και σε ρυθμίσεις του νομοσχεδίου που αφορούν στα ερευνητικά κέντρα της Ακαδημίας Αθηνών και στα πανεπιστήμια. Ακούστηκε κριτική από την Αντιπολίτευση για την ίδρυση των τριών ερευνητικών κέντρων της Ακαδημίας όσον αφορά στον συνολικό σχεδιασμό του ερευνητικού ιστού της χώρας.

Θα ήθελα, λοιπόν, να επισημάνω πρώτον, ότι τα τρία αυτά ερευνητικά κέντρα θεσμοθετούνται σε ιδιαίτερα επίκαιρους τομείς της επιστήμης, δημόσια υγεία, φυσικές καταστροφές, διαχείριση κρίσεων και διαστημική έρευνα και τεχνολογία. Χαιρετίζω την ίδρυσή τους. Τα μέλη της Ακαδημίας Αθηνών είναι ιδιαίτερα διακεκριμένοι ακαδημαϊκοί και ερευνητές. Τα ερευνητικά κέντρα της Ακαδημίας είναι μικρά σε μέγεθος. Δεν θα πρέπει να τα βλέπουμε ως ανταγωνιστικά αυτών του υπόλοιπου ερευνητικού ιστού αλλά συμπληρωματικά. Η ποιότητα των ερευνητών και των ακαδημαϊκών μπορεί να διασφαλίσει ότι αυτά τα κέντρα θα είναι συμπληρωματικά στο υπόλοιπο ερευνητικό οικοσύστημα και θα μπορούν συν τοις άλλοις να δίνουν και κατευθύνσεις.

Δεύτερον, σχετικά με την εισαγωγή σε προγράμματα διδακτορικών σπουδών, άκουσα την εισήγηση της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και, πραγματικά, διερωτήθηκα αν έχει καταλάβει τι προβλέπουν αυτές οι ρυθμίσεις. Ακόμα και στα καλύτερα πανεπιστήμια του κόσμου γίνονται δεκτοί απόφοιτοι προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών εφόσον έχουν επιδείξει εξαιρετικές επιδόσεις και πληρούν αυστηρά κριτήρια αριστείας. Ο Στίβεν Χόκινγκ πήρε το πρώτο του πτυχίο με την υψηλότερη διάκριση από το Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης σε ηλικία είκοσι ετών, και έγινε αμέσως δεκτός για διδακτορικές σπουδές στο Πανεπιστήμιο του Κέμπριτζ τις οποίες και συμπλήρωσε σε ηλικία είκοσι τεσσάρων ετών. Με το θεσμικό πλαίσιο που ίσχυε στη χώρα μας, ο Στίβεν Χόκινγκ δεν θα μπορούσε να γίνει δεκτός σε πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών ελληνικού πανεπιστημίου, καθώς θα απαιτείτο να είναι κάτοχος είτε μεταπτυχιακού διπλώματος είτε ενιαίου και αδιάσπαστου τίτλου πενταετούς διάρκειας.

Επομένως, πολύ σωστά το παρόν νομοσχέδιο διορθώνει το θεσμικό πλαίσιο και δίνει τη δυνατότητα στα τμήματα που υλοποιούν προγράμματα διδακτορικών σπουδών, μέσω του κανονισμού τους, να μπορούν να ρυθμίζουν ειδικότερα θέματα σχετικά με τις προϋποθέσεις υποβολής αίτησης για την εγγραφή σε προγράμματα διδακτορικών σπουδών και την αξιολόγηση υποψηφίων που δεν είναι κάτοχοι μεταπτυχιακού διπλώματος, όπως επίσης επιτρέπει σε αποφοίτους που έχουν ολοκληρώσει τις σπουδές σε τμήματα πενταετούς φοίτησης να κάνουν αίτηση για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής, εφόσον υφίσταται σχετική πρόβλεψη στον κανονισμό διδακτορικών σπουδών κάθε τμήματος, ακόμη και αν το τμήμα από το οποίο προέρχεται ο φοιτητής δεν έχει προχωρήσει στην αναγνώριση του πτυχίου ως integrated master, όπως συμβαίνει με τις ιατρικές σχολές.

Ιδιαίτερα θετικές είναι οι ρυθμίσεις για τους ειδικούς λογαριασμούς κονδυλίων έρευνας, που παρέχουν ευελιξία στη χρήση υπόλοιπων ταμειακών διαθεσίμων, αλλά και άλλες ρυθμίσεις στις

οποίες λόγω του χρόνου δεν θα αναφερθώ.

Κλείνοντας, κυρία Υπουργέ, θα ήθελα να αναφερθώ εν τάξει σε ένα ειδικότερο θέμα που αφορά τα ερευνητικά πανεπιστημιακά ινστιτούτα των πανεπιστημίων και να προτείνω μια βελτίωση στο υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο. Σύμφωνα με αυτό, τα ΕΠΙ προβλέπεται να αξιολογηθούν υποχρεωτικά από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης, και σε περίπτωση που είτε δεν αξιολογηθούν είτε δεν υποβάλλουν φάκελο για την αξιολόγησή τους απορροφώνται από τους ΕΛΚΕ των οικείων ΑΕΙ. Η ανωτέρω ρύθμιση είναι σωστή. Όμως, η απορρόφηση αυτή θα συμβεί μόνο όταν εκπνεύσει η προθεσμία αξιολόγησης. Αυτή ενδεχομένως θα παραταθεί, όπως έχει συμβεί στο παρελθόν πολλές φορές σε αντίστοιχες περιπτώσεις. Καθώς, λοιπόν, το πλαίσιο διοικητικής και διαχειριστικής λειτουργίας των ΕΠΙ δεν διαφέρει ουσιαστικά από αυτό των ΕΛΚΕ, θεωρώ ότι πρέπει να δοθεί η δυνατότητα στα πανεπιστημιακά ινστιτούτα και στα οικεία ΑΕΙ να προβούν αυτοβούλως σε απορρόφηση των ΕΠΙ στους ΕΛΚΕ με στόχο την ολοκληρωμένη διαχείριση των ερευνητικών προγραμμάτων και την εξοικονόμηση πόρων.

(Στο σημείο αυτό εισέρχονται στην Αίθουσα οι Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ)

Θα ήθελα να συγχάρω την ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας, γιατί ένα τόσο σημαντικό πρόβλημα δεν το άφησε κάτω από το χαλί, όπως έγινε από τις προηγούμενες κυβερνήσεις, αλλά το αντιμετώπισε από την αρχή με μέτρα και τώρα συμπληρώνει τη διαχείρισή του με ένα ολοκληρωμένο θεσμικό πλαίσιο.

Προφανώς υπερψηφίζουμε το παρόν νομοσχέδιο.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Χατζηβασιλείου.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ (ΤΑΣΟΣ) ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ: Σας ευχαριστώ, κυρίες Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βιώνουμε όλοι μαζί ένα άνευ προηγουμένου εθνικό σοκ. Το τραγικό δυστύχημα μας έχει συγκλονίσει όλους. Εμείς από την πλευρά της Κυβέρνησης αναλάβουμε τις ευθύνες μας, στεκόμαστε δίπλα στις οικογένειες των θυμάτων και δεσμευόμαστε να κάνουμε πράξη το δίκαιο αίτημά της κοινωνίας να αποδοθούν ευθύνες εκεί όπου πρέπει, να οδηγηθούν στη δικαιοσύνη οι υπαίτιοι και να εξασφαλίσουμε ασφάλειες και αξιόπιστες μεταφορές για όλους ιδίως για τους νέους. Δεν υπάρχουν λόγια για τις οικογένειες όσων χάθηκαν, μόνο πόνος και μόνο σεβασμός.

Με το παρόν νομοσχέδιο η χώρα μας αποκτά ένα ολοκληρωμένο σχέδιο πρόληψης και αντιμετώπισης σχολικού εκφοβισμού. Πρόκειται, δυστυχώς, για ένα φαινόμενο το οποίο έχει εξελιχθεί σε μια διεθνή μάστιγα, μιας και τα στοιχεία δείχνουν ότι την περίοδο 2015 - 2018 τα περιστατικά εκφοβισμού στο σχολείο αυξήθηκαν 4% στις χώρες του ΟΟΣΑ. Όμως, και στην Ελλάδα το πρώτο εξάμηνο του 2022 σημειώθηκε αύξηση περίπου 150% στις τηλεφωνικές κλήσεις, στα γραπτά μηνύματα παιδιών που ζήτησαν βοήθεια και στήριξη για θέματα σχολικού εκφοβισμού.

Σήμερα, λοιπόν, με τις διατάξεις αυτές η πολιτεία επενδύει πολύ σωστά στο μέλλον εφαρμόζοντας πολιτικές που έχουν στο επίκεντρο τους νέους, ένα συνολικό σχέδιο που προστατεύει τους πολίτες του αύριο, και είμαι βέβαιος ότι όλοι οι συνάδελφοι στην Αίθουσα συμφωνούμε στην ανάγκη να στηριχθούν τα παιδιά και οι νέοι με κάθε τρόπο και μέσο.

Αξίζουν, λοιπόν, συγχαρητήρια στην ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, η οποία με μια σειρά από νομοθετήματα έχει υλοποιήσει τα τελευταία χρόνια δεκάδες σοβαρές μεταρρυθμίσεις. Με χιλιάδες μόνιμους διορισμούς εκπαιδευτικών, με την αναβάθμιση του νηπιαγωγείου, τη διδασκαλία ξένης γλώσσας από την προσχολική ηλικία, με την ψηφιακή επανάσταση σε κάθε βαθμίδα εκπαίδευσης η Κυβέρνηση Μητσοτάκη αναβαθμίζει το δημόσιο σχολείο και πετυχαίνει τον στόχο που τέθηκε από την αρχή, η επόμενη γενιά να είναι καλύτερη από εμάς.

Προσωπικά φοίτησα σε δημόσια σχολεία και μεγάλωσα με γονείς εκπαιδευτικούς. Γνωρίζω πάρα πολύ καλά πόσο βαριά είναι η σκιά του σχολικού εκφοβισμού και της ενδοσχολικής βίας. Η αλλαγή, λοιπόν, μπορεί και πρέπει να ξεκινήσει από την ίδια τη

σχολική κοινότητα. Σήμερα, επιτέλους, τίθενται στέρεες βάσεις για τον σκοπό αυτό.

Άρα, το σημερινό νομοσχέδιο έρχεται ως μια συνέχεια σημαντικών πρωτοβουλιών που έχουν αναληφθεί εδώ και αρκετό καιρό.

Ήδη, λοιπόν –επώθηκε και νωρίτερα– έχει διπλασιαστεί ο αριθμός των ψυχολόγων και των κοινωνικών λειτουργών σε σχέση με το 2019. Η θεσμοθέτηση του συμβούλου σχολικής ζωής σε κάθε μονάδα της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης καλλιεργεί πολύ σωστά σχέσεις εμπιστοσύνης –γιατί;– για να μπορούν οι μαθητές να αισθάνονται άνεση, οικειότητα να μοιραστούν τα ευαίσθητα θέματα που τους απασχολούν και τους ταλαιπωρούν.

Ακόμα η εισαγωγή εργαστηρίων δεξιοτήτων στο σχολικό ωρολόγιο πρόγραμμα με θεματικές που περιλαμβάνουν τα ανθρώπινα δικαιώματα, τον σεβασμό στη διαφορετικότητα, τη συμπεριληψη, την ψυχική και συναισθηματική υγεία στοχεύουν καθαρά στη ρίζα του προβλήματος του σχολικού εκφοβισμού.

Έτσι, λοιπόν, σήμερα με το νομοσχέδιο αυτό ολοκληρώνεται το εθνικό πλαίσιο δράσης, αν και ακούστηκαν νωρίτερα στην Αίθουσα αυτή κορώνες ότι δήθεν το νομοσχέδιο έχει μηδενικό περιεχόμενο. Μα, αλήθεια, όσοι τα είπαν αυτά νωρίτερα πραγματικά τα πιστεύουν;

Εδώ, για παράδειγμα, έχουμε τη δημιουργία μιας ηλεκτρονικής πλατφόρμας για αναφορές περιστατικών βίας στην οποία οι μαθητές θα μπορούν και ανώνυμα να καταγγέλλουν. Άρα, έχουμε ένα νέο πραγματικό εργαλείο στα χέρια των θυμάτων. Άλλωστε, είναι γνωστό ότι η πλειοψηφία των παιδιών που πέφτουν θύματα ενδοσχολικής βίας δεν προχωρούν στην καταγγελία των περιστατικών. Πλέον, λοιπόν, ανοίγει ο δρόμος να ενθαρρυνθούν ολόένα και περισσότερα παιδιά να σπάσουν τη σιωπή, να κάνουν αυτό που πρέπει.

Φυσικά, λοιπόν, ιδιαίτερη αξία έχει και η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών μας. Ήδη, ογδόντα πέντε χιλιάδες δάσκαλοι και καθηγητές έχουν παρακολουθήσει επιμορφώσεις σε θέματα σχετικά με τα εργαστήρια δεξιοτήτων, έχοντας επιδείξει σταθερό ζήλο και αφοσίωση στο ύψιστο λειτουργήμα, το οποίο επιτελούν.

Σήμερα, λοιπόν, θεσμοθετούνται συστηματικές επιμορφώσεις εκπαιδευτικών εμπλουτισμένες με υλικό το οποίο σχετίζεται με τη σχολική βία και τον εκφοβισμό. Έτσι, λοιπόν, το Υπουργείο σήμερα στηρίζει τον Έλληνα εκπαιδευτικό και του δίνει σύγχρονα μέσα για να υπηρετήσει την εθνική αποστολή του.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα που είναι και η Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας, οφείλουμε να δημιουργήσουμε ένα σχολείο στο οποίο κάθε μάνα θα νιώθει καθημερινά υπερήφανη αλλά και, κυρίως, ασφαλής να στέλνει τα παιδιά της. Κανένα παιδί δεν πρέπει να νιώθει φόβο για το σχολείο. Για αυτό, λοιπόν, για εμάς η συμπεριληψη είναι μια αρχή αδιαπραγμάτευτη. Οφείλουμε να σταθούμε δίπλα στα παιδιά, να τα βοηθήσουμε να σπάσουν τη σιωπή. Το σύνθημα είναι σαφές: Όλοι είναι διαφορετικοί, αλλά όλοι είναι ίσοι. Να μην ακούσουμε ξανά για ακόμη έναν Άλεξ, για ακόμη έναν Βαγγέλη.

Και λυπάμαι που υπάρχουν δυνάμεις οι οποίες δεν στηρίζουν αυτό το πολύ σημαντικό νομοσχέδιο. Το καλό της νέας γενιά πρέπει να μπαίνει πάνω από κάθε κομματική επιλογή.

Σήμερα, λοιπόν, ψηφίζουμε ένα νομοσχέδιο το οποίο θα βοηθήσει χιλιάδες μαθήτριες και χιλιάδες μαθητές να νιώσουν επίτελους ασφαλείς. Τους το οφείλουμε.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Ο κ. Σαρακιώτης έχει τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΑΚΙΩΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η επανένταξη των εργασιών της Βουλής βρίσκει ολόκληρη την ελληνική κοινωνία, ολόκληρη τη χώρα μας βυθισμένη στο πένθος, συντετριμμένη λόγω των εξελίξεων του δυστυχήματος και της απώλειας δεκάδων ανθρώπων ζώνων νέων ανθρώπων στα Τέμπη.

Θα ήθελα και από το Βήμα της Εθνικής Αντιπροσωπείας να εκφράσω τα ειλικρινή μου συλλυπητήρια στις οικογένειες των θανόντων και ευχές για ταχεία ανάρρωση στους τραυματίες του δυστυχήματος, ελπίζοντας κάποια στιγμή έννοιες, όπως «θα μπει

το μαχαίρι στο κόκκαλο» και «θα χυθεί άπλετο φως» να υλοποιηθούν. Αυτό είναι το χρέος μας, αυτό απαιτούν από μας οι νέοι άνθρωποι, ολόκληρη η ελληνική κοινωνία.

Και έρχομαι τώρα στα του νομοσχεδίου. Το 2019, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας αποφάσισε λανθασμένα τη μεταφορά της αρμοδιότητας για την έρευνα και την καινοτομία από το Υπουργείο Παιδείας στο Υπουργείο Ανάπτυξης κατά έναν τρόπο εξόχως ανορθολογικό. Τέσσερα χρόνια μετά, έρχεται σήμερα και καταθέτει διατάξεις για τα ερευνητικά κέντρα σε ένα νομοσχέδιο του Υπουργείου Παιδείας. Υποθέτω ότι πρόκειται για μία έμμεση παραδοχή του λάθους σας. Ωστόσο, θα ήθελα να εστιάσω στην ουσία των υπό συζήτηση διατάξεων.

Χωρίς διαβούλευση, χωρίς εθνικό ερευνητικό σχεδιασμό και χωρίς την παραμικρή μέριμνα για μία μακροπρόθεσμη στρατηγική έρευνας και επιχειρησιακής δράσης και αγνοώντας παντελώς τους προβληματισμούς αλλά και τις ενστάσεις της επιστημονικής κοινότητας, προχωράτε στην ίδρυση νέων δομών σε πεδία όπως είναι αυτό των φυσικών καταστροφών, όπου οι υπάρχουσες ερευνητικές δομές στη χώρα μας είναι κατά γενική ομολογία υψηλότατο επιπέδου. Αντί να στηρίξετε το εν λόγω έργο που παράγεται και να ενισχύσετε τους φορείς που το διεξάγουν, δημιουργείτε παράλληλες δομές για σκοπούς παντελώς αλλότριους προς την επιστήμη και την ακαδημαϊκή γνώση.

Δημιουργείται, λοιπόν, εύλογα από όλους το εξής ερώτημα που ακούστηκε και στις αντίστοιχες επιτροπές: Προς τι αυτή η διάσπαση δυνάμεων και η αποδιοργάνωση του ερευνητικού ιστού της χώρας μας; Εξέχουσες προσωπικότητες του χώρου έχουν επισημάνει τις ενστάσεις τους για τον κατακερματισμό που επιχειρείται αλλά, δυστυχώς, ούτε αυτοί εισακούονται. Για παράδειγμα όσον αφορά το άρθρο 19, ο ομότιμος καθηγητής του ΕΚΠΑ κ. Μαρκόπουλος αναφέρει ότι οι νέες δομές δεν αναμένεται να προσθέσουν στην έγκαιρη και έγκυρη ενημέρωση των πολιτών, όταν αυτή τη στιγμή έξι φορείς απαρτίζουν το ενιαίο εθνικό δίκτυο σειсмоγράφων και απασχολούν διεθνούς κύρους επιστημονικό προσωπικό με αποτελέσματα εγνωσμένης αξίας.

Ο Διευθυντής τώρα του ΕΛΚΕΘΕ επισημαίνει ότι το νομοσχέδιο επιχειρεί να διεμβολήσει με ιδιαίτερα πρόχειρο τρόπο εθνικές ερευνητικές υποδομές και θεσμοθετημένα ερευνητικά αντικείμενα.

Οι Διευθυντές ερευνών στο Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών τονίζουν ότι οι σχετικές διατάξεις χαρακτηρίζονται από προχειρότητα και απαξίωση του υπάρχοντος ερευνητικού και ακαδημαϊκού οικοσυστήματος.

Ο Διευθυντής τώρα του Εργαστηρίου Γεωφυσικής του ΑΠΘ διερωτάται: «Γιατί δεν ενισχύονται και βελτιώνονται οι υφιστάμενες υποδομές και το ερευνητικό προσωπικό των ερευνητικών κέντρων και ΑΕΙ που ήδη επιτελούν αυτούς τους σκοπούς και τα οποία πάσχουν εδώ και χρόνια από έλλειψη πόρων και, κυρίως, προσωπικού, αλλά επιλέγεται να ξαναανακαλύψουμε τον τροχό?».

Ο Διευθυντής του Εργαστηρίου Πρόληψης και Διαχείρισης Φυσικών Καταστροφών θέτει ερωτήματα για τη βιωσιμότητα των υπό ίδρυση παράλληλων δομών, ενώ καλεί εύλογα την Κυβέρνηση να διευκρινίσει τον τρόπο στελέχωσής τους.

Συνεπώς, σε τι ακριβώς θα συντελέσει η ίδρυση παράλληλων δομών στην Ακαδημία Αθηνών με επιπρόσθετη επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού; Μήπως οι ως άνω προσωπικότητες του ερευνητικού οικοσυστήματος της χώρας μας είναι αδαείς ή μήπως υποκρύπτεται κυβερνητική μεθόδευση για την εξυπηρέτηση και πάλι «ημετέρων»;

Τα πεπραγμένα σας τα οποία αναδείχθηκαν και μέσω κοινοβουλευτικών παρεμβάσεων το προηγούμενο χρονικό διάστημα είναι δηλωτικά. Με αφορμή το έργο «ΤΑΛΩΣ» κατευθύνθηκαν 30 εκατομμύρια ευρώ σε συγκεκριμένο ερευνητικό φορέα καθόλα σεβαστό και με αδιαμφισβήτητο μεγάλο αποτέλεσμα στον ελληνικό αλλά και διεθνή ερευνητικό χώρο αλλά με διαφορετική αποστολή σε σχέση με τις στοχεύσεις του συγκεκριμένου έργου.

Παρά τις αντιδράσεις των μεγαλύτερων ερευνητικών κέντρων της χώρας και σπουδαίων επιστημόνων που τα στελεχώνουν, εσείς προχωρήσατε με περίσσια αδιαφορία προς τους συγκεκριμένους ανθρώπους, όπως ακριβώς προχωράτε και σήμερα

μέσω του παρόντος νομοσχεδίου κατευθύνοντας σημαντικούς δημόσιους πόρους σε νέες περιττές δομές.

Την ίδια στιγμή τι συμβαίνει, τι πράττετε; Τα προβλήματα της εργασιακής επισφάλειας διογκώνονται καθημερινά, με τους τακτικούς προϋπολογισμούς των ερευνητικών κέντρων να παραμένουν καθλωμένοι στα επίπεδα του 2018 σύμφωνα με τις αποφάσεις σας από το 2019 και έπειτα. Ακόμη και η τακτική μισθοδοσία σε ερευνητικά κέντρα εγγωσμένου κύρους, όπως το «ΑΘΗΝΑ» ή το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών είναι εξαιρετικά δυσχερής, ενώ ταυτόχρονα συσσωρεύονται υπέρογκες λειτουργικές δαπάνες. Δεν γίνεται ούτε λόγος για νέες προσλήψεις στα υποστελεχωμένα ερευνητικά κέντρα. Ο στόχος του brain gain καθίσταται ολόένα και πιο ουτοπικός, καθώς δύο στους τρεις Έλληνες του εξωτερικού δηλώνουν με σαφήνεια ότι δεν προτίθενται να επαναπατριστούν τα επόμενα χρόνια, σπηλιτεύοντας μεταξύ άλλων την απουσία κρατικής μέριμνας για την ενίσχυση της έρευνας και της καινοτομίας.

Η Κυβέρνηση εξακολουθεί να αρνείται να ικανοποιήσει το πάγιο αίτημα της ερευνητικής κοινότητας για την αναγνώριση της προϋπηρεσίας του ειδικού επιστημονικού προσωπικού παρά τις δίκαιες αντιδράσεις του ερευνητικού κόσμου.

Η Κυβέρνηση όχι μόνο δεν ενισχύει και δεν στηρίζει τους ερευνητικούς φορείς, αλλά υποσκάπτει και τη βιωσιμότητά τους. Μέσω του άρθρου 35 η μετάταξη ερευνητών στα κέντρα έρευνας της Ακαδημίας Αθηνών μόνο με έγκριση της Συγκλήτου της Ακαδημίας αδρανοποιεί, υποβαθμίζει και απογυμνώνει τα διοικητικά συμβούλια των ερευνητικών κέντρων της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας. Μάλιστα, παρατηρείται η εξής προκλητική αντίφαση: Αν οι ερευνητές παραμείνουν στα εν λόγω ερευνητικά κέντρα, δεν θα αναγνωρίζεται η προϋπηρεσία τους, ενώ αν μεταταχθούν στα κέντρα έρευνας της Ακαδημίας, τότε θα αναγνωρίζεται. Είναι μάλλον προφανής η κυβερνητική μεθόδευση να δημιουργηθεί ένας νέος χάρτης του ερευνητικού οικοσυστήματος βάσει των «αρεστών» και όχι των «αρίστων», όπως διατείνονταν προεκλογικά μέχρι το 2019 η Νέα Δημοκρατία.

(Στο σημείο αυτό κυτπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ο ερευνητικός κόσμος σάς έχει γυρίσει την πλάτη και σεσείσ αρνείστε να διαβουλευθείτε με τους ανθρώπους των επιστημών και των γραμμάτων, προκειμένου να μην τεθούν σε κίνδυνο οι μικροκομματικοί τακτικισμοί σας. Δυστυχώς την εν λόγω αδράνεια και ανικανότητα πληρώνουν ακριβώς οι νέοι επιστήμονες και το ερευνητικό οικοσύστημα της χώρας μας με προφανείς επιπτώσεις τόσο στην προσπάθεια του επαναπατρισμού όσων επιστημόνων έφυγαν στο εξωτερικό τα προηγούμενα χρόνια, όσο και στην ανάγκη ορθής διαχείρισης των πολύτιμων πόρων που διατίθενται γι' αυτούς τους σκοπούς μέσω του ΕΣΠΑ και του Ταμείου Ανάκαμψης.

Να είστε, όμως βέβαιοι, κυρίες και κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, ότι θα λάβετε άμεσα ηχηρή απάντηση και από τους ανθρώπους του χώρου της έρευνας και της καινοτομίας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεάς Κωνσταντινόπουλος): Τον λόγο έχει ζητήσει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΜέΡΑ25 κ. Γρηγοριάδης.

Ορίστε, κύριε Γρηγοριάδη, έχετε τον λόγο.

ΚΛΕΩΝ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ: Σας ευχαριστώ πολύ, αγαπητέ Πρόεδρε, που μου δώσατε τον λόγο, όπως ευχαριστώ πάντοτε και τον κύριο που πήρε ένα υγιονομικό ρίσκο που δεν όφειλε να πάρει, καθώς είναι υπάλληλος της Βουλής μας και όχι υγειονομικός και επομένως δεν έχει κατάλληλο ρουχισμό ούτε εκπαίδευση. Αυτό είναι κάτι που δεν θα βαρεθούμε να λέμε μέχρι να αποκατασταθεί αυτή η ανωμαλία.

Κυρία και κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, μιλήσαμε χθες για το έγκλημα, το οποίο ως ΜέΡΑ25 αποκαλέσαμε «δολοφονία», μία δολοφονία που αφορά έξι κυβερνήσεις. Την κυβέρνηση του Γιώργου Παπανδρέου το 2009 μέχρι και αυτή του Κυριάκου Μητσοτάκη σήμερα, όπως βέβαια και όλες τις ενδιάμεσες. Δεν χρειάζεται να επαναλάβω τα ονόματα. Δεν θα σας κουράσω επαναλαμβάνοντας τα ίδια λόγια. Συγκινήθηκα πάρα

πολύ χθες, καθώς σκεφτόμουν αυτά τα πρόσωπα των νέων παιδιών που δεν θα ξαναδούμε. Και αν συγκινήθηκα εγώ που δεν είναι παιδιά μου, σκεφθείτε τι νιώθουν αυτοί που δεν θα ξαναδούν τα παιδιά ή τους συντρόφους τους.

Αγαπητή κυρία Υπουργέ, θα πω μόνο ότι είναι τουλάχιστον οξύμωρο να φέρνεται σήμερα εδώ ένα νομοσχέδιο για τον σχολικό εκφοβισμό και το μπουλινγκ, όπως το ξέρει ο περισσότερος κόσμος αγγλιστί, όταν ασκείτε συστηματικά εδώ και τέσσερα χρόνια -για να μην πω εδώ και δεκατρία χρόνια, οι τρεις μνημονιακές κυβερνήσεις που κυβέρνησαν τη χώρα αυτά τα δεκατρία χρόνια και οι δοτοί Πρωθυπουργοί τύπου «Παπαδήμος», οι φορετοί «βενιζελοπαπαδήμοι» που έπεσαν από τον ουρανό ως αλεξιπτωτιστές- εκφοβισμό και μπουλινγκ σε όλο τον ελληνικό λαό που οικονομικά είναι κάτω από τη μέση, σε όλη τη φτωχολογία του ελληνικού λαού. Ασκήτε μπουλινγκ μέσω της εγκατάλειψης όλων των υποδομών του, από τα τρένα που μέχρι τώρα σκότωσαν πενήντα επτά ανθρώπους, κυρίως νέους συνανθρώπους μας μόλις πριν από μία βδομάδα, μέχρι τα λεωφορεία και τις αστικές γραμμές του μετρό, πράγματα που είπαμε και δεν χρειάζεται να επαναλάβω.

Οι άνθρωποι μάς έλεγαν ότι «Είναι ζήτημα ημερών ή εβδομάδων η επόμενη δολοφονία σας», γιατί εκεί έχουν μείνει οι μισοί διότι δεν έχουν εργαλεία και όταν ζητάνε από τον αρμόδιο Υπουργό να τους πάρει -που ευτυχώς παραιτήθηκε, αλλά δεν φτάνει αυτό- τους απαντά να κάνουν πατέντες ή τους λέει «Δεν έχω λεφτά» και κάνουν πατέντες. Και, βέβαια, όταν σκοτώθηκε ο συνάδελφός τους, όταν και αυτός δολοφονήθηκε, που από την «Ειρήνη» δεν είχε φρένα και δεν πήδηξε όπως οι άλλοι δύο για να ζήσουν, αλλά έδωσε τη ζωή του για να αποτρέψει πολύ πιο πολύνεκρο ατύχημα αν δεν μείωνε κάπως την ταχύτητα της λοκομοτιβας ή οποία θα έσκαγε με πάνω από εκατό χιλιόμετρα και θα έπαιρνε όλο τον σταθμό της «Αττικής» και όταν ρημάζετε τις υποδομές τους υπερκομματικά, διακομματικά, μνημονιακά, ασκήτε εκφοβισμό σε όλη την ελληνική κοινωνία, με ειδικευση, όμως, στο φτωχό της μέρους που χάρη σε εσάς τους τρεις τους μνημονιακούς είναι πια πέντε εκατομμύρια εκατό χιλιάδες άνθρωποι στην ελληνική κοινωνία.

Κοιτάξτε, προέρχομαι από μία συγκέντρωση που ό,τι και να πει κανείς γι' αυτή είναι λίγο. Είναι η πιο μεγαλειώδης που συνάντησα στη ζωή μου. Δεν έχω κουραστεί να λέω την ηλικία μου για να σας πω ότι έχω εμπειρίες από όλες τις συγκεντρώσεις που έχουν γίνει μετά τη Μεταπολίτευση. Νομίζω ότι είναι η πιο μεγάλη που συνάντησα στη ζωή μου. Θα σας πω, για να το ακούσουν κυρίως οι άνθρωποι από εκεί έξω, ότι είναι μία συγκέντρωση που ενώ είχε στρίψει από το Σύνταγμα -είναι εδώ πέρα εδώς και πολλές ώρες- συνεχίζει να αναπτύσσεται στην Αγίου Κωνσταντίνου.

Το καταλάβατε αυτό, πολίτες που μας ακούτε; Συνεχίζει να προχωράει και να κατεβαίνει την Αγίου Κωνσταντίνου προς την εθνική οδό. Και εκεί, στην Αγίου Κωνσταντίνου, είναι τώρα είκοσι χιλιάδες άνθρωποι. Αυτό σημαίνει για το φτωχό μου το μυαλό ότι ίσως να 'ναι μισό εκατομμύριο στους δρόμους μας. Και ξέρετε γιατί είναι τόσο πολλοί; Διότι είναι και δικοί σας ψηφοφόροι, αγαπητή Υπουργέ. Διότι είναι δεξιοί ψηφοφόροι, είναι ψηφοφόροι που ψήφισαν Νέα Δημοκρατία. Είναι ψηφοφόροι που ψήφισαν όλα τα μνημονιακά κόμματα, τον ΣΥΡΙΖΑ και το ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΑΛ. Είναι οι άνθρωποι που συνεχίζουν να διατηρούν την υπόστασή τους την ανθρωπινή. Είναι οι άνθρωποι που λένε «Ωπα, μπορεί να είμαι ό,τι είμαι ιδεολογικά, μπορεί να ψήφισα ό,τι ψήφισα, αλλά ως εδώ και μη παρέκει». Με συγχωρείτε, αλλά αυτή η εγκατάλειψη, αυτή η υποταγή από έξι διαφορετικές κυβερνήσεις επί δεκατρία χρόνια εξατμίζει τις υποδομές μου και οδηγεί μαθηματικά σε δολοφονία των πολιτών μου. Ποιοι πολίτες χρησιμοποιούν αυτά τα μέσα; Οι λιγότερο δυνατοί οικονομικά και οι νεότεροι άνθρωποι που είναι εξ ορισμού οι λιγότερο δυνατοί οικονομικά, εκτός από τους γιους και τις κόρες των εφοπλιστών φίλων σας που μας μηνύουν.

Έχω να σας πω ότι αυτή η συγκέντρωση ήταν μια ανοιχτή αγκαλιά για όλους. Μπόρεσαν να είναι οι Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ σε αυτή τη συγκέντρωση οι οποίοι είναι συνυπεύθυνοι για το μακελειό. Ευθέως το λέω. Είναι φίλοι οι περισσότεροι. Μας ενώνουν αγώνες από δεκαετίες. Μέχρι το 2015 ψήφιζα ΣΥΡΙΖΑ. Ευθέως

λέω ότι είναι συνυπεύθυνοι για το μακελειό και το ξέρουν και οι πέτρες. Όταν δίνεις την τελευταία παράταση, την μία από τις αμαρτωλές δεκαεπτά, με δεκαοκτώ, στη «SIEMENS» να μην εγκαταστήσει το καταραμένο αυτό σύστημα αυτόματης αποφυγής σύγκρουσης είσαι 100% συνυπεύθυνος. Κι όταν επίσης υποτάσσεται ονομάζοντας «αυταπάτες» την απόπειρα να απελευθερώσεις τον λαό σου και λες «Ήταν αυταπάτες και, άρα, αφήνω τις υποδομές να ρημάξουν για τον επόμενο μισό αιώνα» -το 2060 λήγει, αγαπητοί πρώην σύντροφοι, το μνημόνιό σας και το ξέρετε καλύτερα από εμένα, το υπογράψατε- και όταν λες «Μέχρι το 2060 δεν θα κάνω τίποτα στις υποδομές, θα τις αφήσω να ρημάξουν», γιατί αυτό γίνεται, δηλαδή ρημάζουν οι υποδομές και το ξέρετε πολύ καλά, τότε είσαι συνυπεύθυνος.

Είσαστε όλοι συνυπεύθυνοι. Και ξέρετε, νιώθω και εγώ συνυπεύθυνος γιατί βρίσκομαι σε αυτή τη Βουλή εκλεγμένος τέσσερα χρόνια και δεν κατάφερα να σας ανατρέψω. Γι' αυτό νιώθω συνυπεύθυνος, γιατί θα έπρεπε να έχω ματώσει τα χέρια και τα νύχια μου και να έχω ξεσηκώσει τον κόσμο καλύτερα, όπως και όλες οι υγιείς δυνάμεις του Κοινοβουλίου μας, ώστε να σας έχουν ανατρέψει όχι μόνο εσάς, αλλά όλους τους μνημονιακούς. Είσαστε αναγκαστικά ίδιες ιδεολογίες. Δεν είναι ότι δεν έχετε διαφορές. Έχετε και το ξέρουμε, το ομολογούμε. Όμως, οι ιδεολογίες παραμερίζουν, όταν εφαρμόζεις μνημόνια. Όταν είσαι αιχμάλωτος, η ιδεολογία απουσιάζει.

Θα πω και κάτι άλλο, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι Βουλευτές. Βρε αθεόφοβοι -είναι η αγαπημένη μου έκφραση γι' αυτή την Κυβέρνηση- εκμεταλλευτήκατε το συνολικό σοκ, το πανελλήνιο, το εθνικό μας σοκ από αυτή τη δολοφονία έξι κυβερνήσεων -το χρονικό ενός προαναγγελθέντος εγκλήματος συτρερότατου- και τη συγκυρία. Ο λαός έχει μείνει ενεός -δηλαδή ξερός, για να το καταλάβουν και οι πιο λαϊκοί άνθρωποι- από την εγκληματικότητα σας και την κτηνωδία του πολιτικού μας συστήματος και το εκμεταλλευτήκατε για να φέρετε το νομοσχέδιο που δειλά-δειλά, ελληνικό λαέ, αρχίζει να σιγοπλέκει την ιδιωτικοποίηση του νερού σου, του νερού μας. Αυτό έκαναν. Και εκμεταλλεύτηκαν τον νεκρό πολιτικό χρόνο που όλοι είναι στραμμένοι στο μακελειό των παιδιών μας. Είναι όλα παιδιά μας. Εγώ δεν νοιάζομαι για τη Ναταλία μου περισσότερο από τα παιδιά τα υπόλοιπα του κόσμου, νιώθω εξίσου υπεύθυνος για όλους τους επόμενους ανθρώπους και δεν σταματάω στην Ελλάδα. Αυτά είναι αστειότητες. Είμαι κάτοικος του πλανήτη. Νιώθω υπεύθυνος για τα παιδιά της Ουγκάντας, νιώθω υπεύθυνος για τα παιδιά του Αφγανιστάν που σας φαίνονται άλλης ποιότητας μετανάστες από τους Σύριους και τους διαχωρίζετε.

Εκμεταλλευτήκατε, λοιπόν, το σημείο που είμαστε όλοι ξεροί σαν κοινωνία από την αφασία που έχουμε μείνει νεκροί να κοιτάμε τι κάναμε, τι ανεχθήκαμε να σας αφήσουμε να κάνετε, για να αρχίσετε την ιδιωτικοποίηση του νερού. Και ξέρετε κάτι; Μετά την ιδιωτικοποίηση του νερού, ελληνικό λαέ, ένα πράγμα μένει να ιδιωτικοποιήσουν, τον αέρα που αναπνέεις, τον αέρα που αναπνέουμε. Κι αν εσείς σκέφτεστε τώρα «Εντάξει, δεν είναι και τόσο τρομερό να ιδιωτικοποιηθούν μερικά τμήματα της δημόσιας εταιρείας νερού», σας λέω ότι αν ήσασταν αγρότες ή κτηνοτρόφοι, θα είχατε τελείως διαφορετική γνώμη ήδη. Θα αποκτήσετε την ίδια γνώμη ακριβώς με τους αγρότες και τους κτηνοτρόφους που έχουν τρελαθεί από ανησυχία μόλις σας έρθει ο πρώτος λογαριασμός 700% παραπάνω που θα το έχουν πάρει οι ίδιοι τέσσερις παρασιτικοί εφοπλιστές -ολιάρχες. Ο κ. Βαρδινγιάννης θα το έχει και το νερό, ο κ. Λάτσης, ο κ. Περιστερής, ο κ. Μυτιληνάος και ο CVC. Πώς το ξέρω; Το ξέρω διότι εκεί χαρίζονται τα πάντα! Εκεί παραδίδεται όλη την εθνική μας περιουσία! Αυτό κάνετε όλοι οι μνημονιακοί επί δεκατρία χρόνια τώρα!

Αυτή η λαοθάλασσα, η μεγαλύτερη συγκέντρωση που θυμάμαι στη ζωή μου, δεν θα σας αφήσει να το ιδιωτικοποιήσετε το νερό. Είναι πολύ κακός χρόνος, είναι πάρα πολύ κακή χρονική στιγμή για να ξεκινήσετε να παίζετε με το τελευταίο ελεύθερο δημόσιο αγαθό που έχετε αφήσει στη χώρα. Δεν θα σας αφήσουν. Ήμουν μαζί τους. Ξέρετε, εμάς δεν μας ενδιαφέρει να προσποριστούμε, να προσεταιριστούμε οφέλη από την τραγωδία. Θα προτιμούσαμε να μην ήμασταν στη Βουλή ή να μην μπορούμε ξανά στη Βουλή και να μην έχει γίνει η τραγωδία σας. Είμαστε άνθρωποι

που μπήκαμε στην πολιτική και λερωνθήκαμε μπαίνοντας στην πολιτική -γιατί την έχετε κάνει κάτι που λερώνει όποιον μπαίνει μέσα στις τάξεις της- μόνο και μόνο για να υποστηρίξουμε τους ανυπεράσπιστους συνανθρώπους μας, αυτούς που σκοτώνετε με τα διακομματικά μνημονιακά δήθεν ατυχήματα, που δεν είναι καθόλου ατυχήματα, αλλά είναι δολοφονίες, όπως δεν θα κουραστούμε να λέμε, αφού αν παρατηρήσει κανείς τι έπρεπε να συμβεί για να γίνει το συμβάν των Τεμπών, θα καταλάβει ότι είναι επεικής ο όρος «δολοφονία», διότι μια δολοφονία γίνεται, ακόμα και όταν δεν είναι εν βρασμώ ψυχής, κάποια στιγμή. Δεν γίνεται από το 2008 μέχρι το 2023 -θυμίζω ότι το 2008 εξέπνευσε η προθεσμία που είχε η επάρατος «SIEMENS» για να έχει εγκαταστήσει σε όλο το δίκτυο του σιδηροδρόμου μας το αυτόματο σύστημα αποφυγής σύγκρουσης- να το έχουν ανεχθεί όλες οι κυβερνήσεις. Ο Γιώργος Παπανδρέου κυβερνούσε τότε και τελευταίος ο Κυριάκος Μητσοτάκης. Και όλοι ανεχθήκατε να δίνετε παρατάσεις. Και αναρωτιέται κανείς γιατί να δίνετε παρατάσεις, αν κάποιοι δεν «μιζώνονταν»; Γιατί χρειάστηκε να πάρουν επτά παρατάσεις; Γιατί δεν πήγατε στα δικαστήρια να πείτε «Μικρή δαπάνη είναι. Την κάνω μόνος μου. Θα την πάρω μόλις τελεσιδικήσει στα ευρωπαϊκά δικαστήρια από την κυρία «SIEMENS»». Η κοινή λογική λέει ότι κάποιοι «μιζώθηκαν».

Να ξέρετε πραγματικά ότι θα ανατραπείτε. Και θα ανατραπείτε, όπως είπα χθες, με πάταγο και κρότο μεγάλο, γιατί είναι τέτοιο το έγκλημα που αγγίζει τόσο πολύ συναισθηματικά και τον ελληνικό λαό. Μιλάω πάντα με ειλικρίνεια. Πολιτικά εγκλήματα γίνονται τέτοια καθημερινά. Τα εργατικά ατυχήματά σας είναι εφάμιλλα με τα Τέμπη. Το γεγονός ότι οι μισοί Έλληνες κρυστώνουν και πεινούν από τις 20 του μήνα είναι εφάμιλλο -αν όχι μεγαλύτερο- από το έγκλημα των Τεμπών, γιατί αφορά πέντε εκατομμύρια συνανθρώπους μας.

Ωστόσο, αυτό το «ατύχημα» -εντός πολλών εισαγωγικών, γιατί είναι έγκλημα- έχει συναισθηματικά χαρακτηριστικά. Έχει τα πρόσωπα στα οποία αναφέρθηκα χθες, τα αμόλυντα καθαρά πρόσωπα που είναι τόσο πιο καθαρά από όλους του πολιτικού μας συστήματος, που σκέπτεται κανείς ότι δεν θα τολμούσε ένα πολιτικό σύστημα να δολοφονήσει τα μόνα καθαρά πρόσωπα των παιδιών του! Και το έκανε!

Δεν θα μιλήσω άλλο γι' αυτό το θέμα, διότι μίλησα χθες. Θα μιλήσω, όμως, για το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας. Βλέπω τον αγαπητό σύντροφο -εγώ έτσι τον αποκαλώ, δεν ξέρω αν μου το επιτρέπει- τον κ. Δελή.

Κύριε Δελή, δεν σας αφορά, αφορά τον κ. Καραθανασόπουλο. Να σας πω ευθύς εξαρχής ότι το ΜέΡΑ25 δεν έχει ανοίξει κανένα μέτωπο σε καμμία περίπτωση με το Κομμουνιστικό Κόμμα. Αγαπάμε, τιμάμε το κόμμα σας, το Κομμουνιστικό Κόμμα της Ελλάδας. Είναι και δικό μας κόμμα, καθώς πριν να υπάρξουν οι νεότερες αριστερές αποχρώσεις, όλοι κομμουνιστές ήμασταν όσοι ήμασταν αριστεροί σε αυτόν τον τόπο και συνεχίζουμε να είμαστε αριστεροί πραγματικά.

Αγαπάμε το κόμμα σας πάρα πολύ κυρίως για τους αγώνες και τις θυσίες του και το ξέρετε καλά όταν σας κοιτώ, το ξέρετε καλά.

Χθες έγινε ένα μεγάλο ατόπημα και θα ήθελα να το διορθώσει το κόμμα σας, όπως κάνει ο κ. Κουτσούμπας κάθε φορά ή οι αξιότιμοι σύντροφοι Βουλευτές που έχετε εδώ.

Ο κ. Βαρουφάκης τελείωσε την ομιλία του και ο κ. Καραθανασόπουλος πήρε τον λόγο μισή ώρα μετά -και το λέω αυτό όχι για να μαλώσουμε, αλλά για να συνεργαστούμε επιτέλους, να απελευθερώσουμε τους συμπατριώτες μας- όντας Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος και είπε «κανένας Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος, κανένας Πρόεδρος Κοινοβουλευτικής Ομάδας δεν τόλμησε να αναφερθεί στη συνεισφορά στο έγκλημα που έχει η Ευρωπαϊκή Ένωση».

Ακούστε, κύριε Δελή, και πείτε στον κ. Καραθανασόπουλο, που τον παρακαλώ να είναι πιο προσεκτικός, σας αναφέρω τα λόγια του Αρχηγού μας χθες, μισή ώρα πριν τον κ. Καραθανασόπουλο. «Θα είμαι ξεκάθαρος» είπε ο κ. Βαρουφάκης χθες, εδω μισή ώρα πριν τον κ. Καραθανασόπουλο, «κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Το 2015 οι συγκεκριμένοι τρωϊκανοί, και θα αναφερθώ στον κ. Τόμας Βίζερ και στον κ. Ντέκλαν Κοστέλο, γιατί

εμείς μιλάμε με ονόματα από αυτό το Βήμα της Βουλής, ήρθαν και μου ξεκαθάρισαν: «Αφήστε τα πολλά-πολλά περί διαπραγματεύσεων. Τα αεροδρόμια θα τα πάρει η γερμανική «FRAPORT», το λιμάνι θα το πάρει η κινεζική «COSCO» και το τρένο θα το δώσουμε στους Ιταλούς της «FS»». Ήταν αποφασισμένο. Το είχαν πει και σε εσάς» -στην κυβέρνηση Σαμαρά - Βενιζέλου, στη Νέα Δημοκρατία μιλούσε ο Αρχηγός μου- «και όταν τους έλεγα μα, η «FS» είναι πτωχευμένη, ανήκει ολοκληρωτικά στο Υπουργείο Οικονομικών της Ιταλίας -το ξέρετε αυτό;- και δεν έχει φράγκο να βάλει στην αναβάθμιση των τρένων ξέρετε τι μου έλεγαν; Μου έλεγαν δεν πειράζει. Πρέπει να δώσουμε και εμείς κάτι στους Ιταλούς για να συμφωνήσουν. Με ποιους; Να συμφωνήσουμε την τρόικα και όχι με τον ελληνικό λαό, που θα έπαιρναν τον εθνικό μας σιδηρόδρομο. Εκεί μας καταντήσατε», είπε ο Αρχηγός μας χθες, «εσείς του «βάστα Γερούν» σε αυτό το Κοινοβούλιο από τότε μέχρι σήμερα. Και τώρα», συνέχισε ο Γραμματέας μας, «και τώρα έχουμε το ανεκδιήγητο δίδυμο Κυριάκος - Ούρσουλα. Και ψάχνουν δηλαδή τι; Η πιο αποτυχημένη Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που ήταν προηγουμένως η πιο αποτυχημένη Υπουργός Άμυνας της κ. Μέρκελ, η κ. Ούρσουλα Φον Ντερ Λάιεν, ζήτηψε και αυτή, ήθελε να βάλει και αυτή ένα tweet λέει: «Σήμερα συζητήσαμε με τον Πρωθυπουργό Μητσοτάκη επιπλέον τεχνική βοήθεια που θα προσφέρει η Ευρωπαϊκή Ένωση στην Ελλάδα για να εκσυγχρονιστούν τα τρένα και να βελτιωθεί η ασφάλειά τους».

Ακούστε, κύριε Δελή. Ξέρω την εντιμότητά σας και την αγωνιστικότητά σας. «Δηλαδή», συνεχίζει ο Γραμματέας μας, «ποιους ακριβώς θα στείλει; Εκείνους που μας επέβαλαν το σπάσιμο του ΟΣΕ και έφεραν την τραγωδία; Ποιοι θα τους στείλουν; Η ίδια η Κομισιόν, που ως κόμμητι της τρόικας επέβαλε στον ΣΥΡΙΖΑ την παράδοση των αμαξοστοιχιών στην πτωχευμένη «FS», η οποία μας κουβάλησε μετά εδώ συρμούς τριακονταπενταετίας που απαγορεύονται να χρησιμοποιηθούν στην υπόλοιπη Ευρώπη».

Απαντάει ο Γραμματέας μας: «Αγαπητή Ούρσουλα δεν θα πάρομαι. Και για συμβουλή: Όταν μιλάς στους Έλληνες, στον ελληνικό λαό, για τεχνική βοήθεια θυμίζεις τους Αμερικανούς ιθύνοντες που υπόσχονται να φέρουν δημοκρατία στο Ιράκ. Εμείς όλοι ανατριχιάζουμε».

Αυτό, κύριε Δελή, νομίζω δεν είναι μια αναφορά στη συμμετοχή της τρόικας στο έγκλημα. Είναι σχεδόν καθ' ολοκληρία φόρτωμα. Γιατί ακριβώς όλοι αυτοί είναι προσκυνημένοι, είναι υποταγμένοι, το ξέρετε καλύτερα από εμένα. Αν δεν είχαν προσκυνήσει την τρόικα, δεν θα υπήρχε έγκλημα. Δεν είναι ανθέλληνες. Έχουν μια πολιτική επιλογή. Λένε σφάξε με πασά μου να αγιάσω. Δεν υπάρχει άλλος τρόπος, μόνο έτσι μπορώ να επιβιώσω.

Δεν θα σας διαβάσω και το άλλο από τον «ΟΔΗΓΗΤΗ», που το έχετε υιοθετήσει του «ΠΡΩΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ». Την ώρα θρήνου για τα θύματα της εγκληματικής ιδιωτικοποίησης η εφημερίδα της νεολαίας σας «ΟΔΗΓΗΤΗΣ» αναπαράγει το εμετικό δημοσίευμα του «ΠΡΩΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ». Και αν ήταν η πρώτη φορά δεν θα κάναμε θέμα. Αλλά αντιγράφετε ακροδεξιές διαστρεβλώσεις εναντίον του Γραμματέα του ΜέΡΑ και αυτό πραγματικά δεν μπορούμε να το χωνέψουμε με τίποτα. Δεν θα το διαβάσω το υπόλοιπο. Είναι η περιφημη δήθεν δήλωση που το «ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ» ψευδέστατα, συκοφαντικότερα, χυδαία συκοφαντικά φόρτωσε στον Γιάνη Βαρουφάκη ότι «θα πούλαγα τον ΟΣΕ για ένα ευρώ». Τον βλέπουν όλοι οι Έλληνες τον Γιάνη Βαρουφάκη πώς πολιτεύεται. Είδαν πώς παραιτήθηκε μόλις αθετήθηκε το συμβόλαιο του ΣΥΡΙΖΑ με τον ελληνικό λαό. Σας κάνει κάποιος που θα το είχε πει ποτέ αυτό; Δεν υπάρχει καμμία απόδειξη ότι το είπε γιατί απλούστατα ποτέ δεν το είπε.

Κλείνω με το εξής. Αγαπητέ σύντροφε, που εκπροσωπείτε το Κομμουνιστικό Κόμμα, σκοπός μας δεν είναι να σας αφαιρέσουμε δύναμη για να ανέβουμε. Δεν έχουμε κανέναν τέτοιο σκοπό. Δεν θεωρούμε ότι είμαστε πολιτικοί. Μπήκαμε γιατί δεν υπάρχει πολιτικό προσωπικό της προκοπής στη χώρα εκτός από εσάς, για να σας το πω τόσο απλά. Σκοπός μας είναι η πιο πλατιά Αριστερά που θα τους ανατρέψει όλους τους μνημονιακούς. Η πιο πλατιά Αριστερά θα έχει σε ηγετική θέση εσάς. Δεν γίνεται χωρίς εσάς να τους ανατρέψουμε. Έχει μαλλιάσει η γλώσσα μας να σας το

λέμε. Μην το κάνετε αυτό. Δεν αξίζει στο Κομμουνιστικό Κόμμα της πατρίδας μας. Ένα είναι το ηθικό πλεονέκτημα των κομμουνιστών από καταβολής του κομμουνισμού, πριν από τον Μαρξ, ότι δεν μετέρχονται το ψέμα. Το ψέμα το μετέρχονται αυτοί που είναι άλλα λόγια να αγαπιόμαστε.

Εμείς οι κομμουνιστές, γιατί εγώ είμαι τέτοιος -το κόμμα μου είναι ελεύθερο, δεν είναι όλοι κομμουνιστές, αλλά εγώ είμαι, είμαι μαρξιστής από γεννησιμιού μου γιατί καταλαβαίνω ότι δεν υπάρχει άλλος τρόπος να μη φαγωθούμε μεταξύ μας, ή θα τα μοιραστούμε ή θα πεθάνουμε, τόσο απλό είναι το δίλημμα, αυτό είναι το παγκόσμιο δίλημμα- πρέπει να είμαστε αγκαλιά.

Εμείς είχαμε διαφορές με τη ΛΑΕ, αλλά συνεργαζόμαστε προεκλογικά. Με πενήντα πέντε στελέχη του ΑΝΤΑΡΣΥΑ, με το μισό ΑΝΤΑΡΣΥΑ συνεργαζόμαστε. Και φυσικά το όνειρό μας είναι να συνεργαζόμαστε μαζί σας. Έχετε κάποια ένδειξη ότι είμαστε πουλημένοι; Είδατε να ψηφίζουμε κανένα να εκεί που ψηφίσατε εσείς όχι; Είδατε να στηρίζουμε κάτι; Σας το ξαναλέω, κύριε Δελή, που εκπροσωπείτε το Κομμουνιστικό Κόμμα, δεν είμαστε άξιοι τέτοιας αντιμετώπισης και το έχουμε πια αποδείξει τέσσερα χρόνια με το πώς πολιτευόμαστε και πώς ψηφίζουμε.

Ευχαριστώ πάρα πολύ για την ανοχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Έχει ζητήσει τον λόγο για λίγο ο κ. Βρούτσης.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βιώνουμε ένα εθνικό δράμα. Η θλίψη και η οδύνη είναι διάχυτη σε όλη τη Βουλή. Και λέω σε όλη τη Βουλή γιατί δεν περισσεύει ευαισθησία σε καμμία πλευρά της Βουλής να τοποθετείται ότι είναι περισσότερο ευαίσθητη. Είμαστε το ίδιο όλοι ευαίσθητοι. Αντιμετωπίζουμε όλοι με την ίδια οδύνη και θλίψη αυτό το εθνικό δράμα, το μεγάλο ατύχημα που συνέβη πριν λίγες ημέρες στα Τέμπη.

Αυτές τις δύσκολες στιγμές για την πατρίδα μας που, κύριε Πρόεδρε, δυστυχώς δεν είναι μοναδικές, το εθνικό Κοινοβούλιο πρέπει να σταθεί κοιτώντας και το παρελθόν κυρίως όμως το μέλλον. Και όταν λέω δεν είναι μοναδικές, είναι εθνικές τραγωδίες που συνέβησαν στην πατρίδα μας από το παρελθόν και πάντα σε αυτές τις εθνικές τραγωδίες ήμασταν όλοι ενωμένοι και λέγαμε δύο λέξεις: Ποτέ ξανά.

Θα με ρωτήσετε ποιες είναι οι εθνικές τραγωδίες. Σας θυμίζω το ναυάγιο της Χρυσής Αυγής. Σας θυμίζω το ναυάγιο του «Σάμιν». Σας θυμίζω τις φωτιές στην Ηλεία. Σας θυμίζω το πολύνεκρο δυστύχημα της Μάνδρας, τη φωτιά στο Μάτι. Είναι εθνικές τραγωδίες οι οποίες πόνεσαν τον ελληνικό λαό και σήμερα έχουμε τα Τέμπη.

Η αναφορά στο παρελθόν δεν έχει να κάνει σε καμμία περίπτωση με συμψηφισμό. Έχει να κάνει μόνο με προβληματισμό και ευθύνη του πολιτικού συστήματος, δηλαδή το γιατί συνέβησαν, πώς θα το αντιμετωπίσουμε και τι κάνουμε ως πολιτικό σύστημα για να μην ξανασυμβούν στο μέλλον. Τις δύσκολες και κρίσιμες αυτές στιγμές αυτό που χρειάζεται απ' όλους μας είναι ψυχραιμία, ενσυναίσθηση, σεβασμός στους ανθρώπους που έχασαν τους δικούς τους. Με πόνο να δούμε το δράμα των οικογενειών που έχασαν νέα παιδιά. Να κάνουμε τη διαπίστωσή μας και να πούμε για την ευθύνη που έχει ο καθένας από εμάς και να ενώσουμε τις δυνάμεις μας για να μην ξανασυμβεί ποτέ στο μέλλον.

Ναι, υπάρχουν ευθύνες στην Κυβέρνηση. Ποιος μπορεί να το αναίρεσει αυτό; Διαχειρίστηκε την Κυβέρνηση τέσσερα χρόνια και υπάρχουν ευθύνες. Αλλά δεν είναι μόνο ευθύνες αυτής της Κυβέρνησης. Είναι ένα διαχρονικό σύστημα το οποίο έχει τις δικές του ευθύνες ανάλογα με τις περιόδους διακυβερνήσεων.

Δεν μπορώ να καταλάβω, και συγγνώμη, την αναφορά του ΣΥΡΙΖΑ και το κούνημα προς την πλευρά της Νέας Δημοκρατίας του δακτύλου τους ότι είμαστε οι απόλυτα υπεύθυνοι. Αλήθεια; Δεν κυβερνήσατε τεσσεράμισι χρόνια; Λύσατε τα προβλήματα; Εγώ άκουσα το Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΣΥΡΙΖΑ να τοποθετείται και η τοποθέτησή του έμοιαζε με τον άνθρωπο ο οποίος έχει λύσει τα πάντα και ξαφνικά βρέθηκαν οι κακοί οι οποίοι έφεραν την καταστροφή. Δεν είναι έτσι. Τα προβλήματα ήταν διαχρονικά και δεν αντιμετωπίστηκαν, αυτό είναι μια αλήθεια.

Και τι κάνουμε τώρα; Σταυρώνουμε τα χέρια; Κοιτάμε με θλίψη μόνο; Ναι, κοιτάμε με θλίψη και πόνο, αλλά πρέπει να λύσουμε

το πρόβλημα. Και σήμερα αυτό που πρέπει να κάνουμε όλοι μαζί είναι οι τοποθετήσεις μας να μην εμπεριέχουν πόλωση, να μην εμπεριέχουν διχασμό και να μην είναι εμπρηστικές. Πρέπει να είναι τοποθετήσεις ψύχραιμες, ενωτικές και να προτείνουν λύσεις.

Δυστυχώς από την πλευρά του ΣΥΡΙΖΑ κυρίως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όλες οι τοποθετήσεις στη συντριπτική τους πλειοψηφία, για να μην αδικήσω και κάποιους συναδέλφους, είχαν ακριβώς αυτό το χαρακτηριστικό του εμπρησμού, της πόλωσης και του διχασμού.

Δεν θα παρακολουθήσουμε αυτή την τακτική. Εμείς είμαστε ένα κόμμα υπεύθυνο που ξέρουμε κάθε φορά να λογαριάζουμε και το πολιτικό κόστος που μας αναλογεί και να παίρνουμε και την ευθύνη που μας αναλογεί. Αλλά δεν θα μείνουμε έτσι. Θα δώσουμε την πρότασή μας, όπως έγινε σήμερα από τον νέο Υπουργό, που κατέθεσε προτάσεις.

Είναι αυτά που είπε η Υπουργός, οι πρωτοβουλίες που πήρε η Κυβέρνηση. Είναι ένα συγγνώμη, το οποίο είναι ειλικρινές. Και το λέμε όλοι μας το συγγνώμη. Και το λέω και εγώ ως ένας άνθρωπος που υπηρετεί τα κοινά στο δικό μου μερίδιο ευθύνης, όπως έχει ο καθένας από εμάς ένα μερίδιο ευθύνης. Είναι ένα συγγνώμη προς τον ελληνικό λαό. Αλλά πάμε μπροστά. Δεν θα σκύψουμε το κεφάλι και θα δώσουμε λύσεις. Θα απαντήσουμε, γιατί αυτός είναι ο ρόλος μας. Είναι το πολιτικό σύστημα που έχει την τύχη της χώρας στα χέρια του και πρέπει να ανοίξει δρόμους, να δώσει λύσεις, να δημιουργήσει την ελπίδα και να προχωρήσουμε μπροστά, κοιτώντας εννοείται το παρελθόν, κοιτώντας με οδύνη και θλίψη τα γεγονότα τα οποία συνέβησαν, και ένα μεγάλο συγγνώμη.

Και από εκεί και πέρα, στο σημερινό νομοσχέδιο η κ. Παπακώστα ως εισηγήτρια, η Υπουργός, η Υφυπουργός έδωσαν αναλυτικές κατευθύνσεις και η τοποθέτησή τους περιείχε όλη την ανάπτυξη του νομοσχεδίου. Δεν θα μπω σε αυτή τη διαδικασία, απλά μπαίνει ένα ερώτημα. Μιλούσαμε για ασφάλεια και μιλάμε για την ασφάλεια στο σχολείο. Για ποια ασφάλεια στο σχολείο; Των παιδιών. Ο στόχος και προοπτική και η δυναμική και αυτό που εμπεριέχει το νομοσχέδιο είναι ότι ποτέ κανένα παιδί αβοήθητο, ποτέ κανένα παιδί μόνο του. Το είχαμε λύσει αυτό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Όχι.

Στα δημοσιεύματα για τα δεκάδες παιδιά τα οποία δέχτηκαν μπουλινγκ και σχολικό εκφοβισμό δεν ήμασταν εμείς, το πολιτικό σύστημα, που δυσανασχετούσαμε και λέγαμε ότι πρέπει επιτέλους να βρεθεί μια λύση σε αυτό το ζήτημα; Είναι κανείς που δεν συμφωνεί ότι πρέπει να το αντιμετωπίσουμε ή που πρόταση που έρχεται νομοθετικά από το Υπουργείο Παιδείας είναι άχρωμη υπό την έννοια ότι είναι υπερκομματική και έρχεται να καλύψει μία παθογένεια και ένα έλλειμμα στο σύστημα της παιδείας μας; Συμφωνούμε εδώ. Γιατί είστε απέναντι; Γιατί δεν συμφωνούμε ανεξάρτητα από τα υπόλοιπα γεγονότα ότι αυτό έρχεται να καλύψει ένα κενό διαχρονικό στην ελληνική παιδεία; Και να πράγματι η νομοθετική πρωτοβουλία του Υπουργείου Παιδείας έρχεται αυτή τη στιγμή να απαντήσει σε ένα πρόβλημα το οποίο έχει πάρει μεγάλη έξαρση, έχει δημιουργήσει μεγάλα κοινωνικά προβλήματα και είναι ένα νέο κοινωνικό φαινόμενο που θέλει απάντηση.

Δημιουργείται μία νέα δομή, μία σύγχρονη δομή με ψυχολόγους, με καθηγητές, με εκπαιδευμένους καθηγητές, η οποία πλέον θα απαντήσει στο πρόβλημα αυτό και κανένα παιδί δεν θα ξαναβιώσει μόνο του. Ακούω το επιχείρημα ότι μαζί με αυτό έπρεπε να τρέξουμε και πολιτικές οι οποίες να θεραπεύουν το πρόβλημα. Και ποιος διαφωνεί με αυτό; Το άκουσα από την πλευρά του ΣΥΡΙΖΑ. Συμφωνούμε. Αλλά αυτό θέλει πολλά, πολλά χρόνια, κύριε Φίλη για να γίνει.

Αν μείνουμε λοιπόν στη γραμμή του να λύσουμε πρώτα το πρόβλημα σε επίπεδο κοινωνίας, το πρόβλημα αυτό θα υπάρχει και θα είναι ένα πρόβλημα μέσα στα σχολεία σε αδύναμα παιδιά τα οποία θα φοβούνται, θα δέχονται μπουλινγκ. Ερχόμαστε λοιπόν και λέμε, ναι πρέπει να αλλάξει η παιδεία, πρέπει να αλλάξει η νοοτροπία, πρέπει να αλλάξουμε το κοινωνικό στάτους, πρέπει να καλλιεργήσουμε μέσα την παιδεία νέες συμπεριφορές και με τις οικογένειες να μιλήσουμε, γιατί προέρχεται και από την οικο-

γένεια αυτό το φαινόμενο. Αλλά ως πολιτεία οφείλουμε σήμερα να παρέμβουμε σε ένα κοινωνικό φαινόμενο υπαρκτό, σε ένα κοινωνικό φαινόμενο που από βδομάδα σε βδομάδα και από μήνα σε μήνα διαβάσουμε για ένα ξεχωριστό πρόβλημα σε κάποιο σχολείο, για ένα παιδί που το έδειραν, για ένα παιδί που μπήκε στην άκρη, για ένα παιδί που δέχτηκε μπουλινγκ.

Αυτό το νομοσχέδιο λοιπόν, κυρία Υπουργέ και κύριοι Υπουργοί, κυρία Μακρή και κύριε Συρίγος είναι νομοσχέδιο το οποίο έρχεται, είναι στη σωστή κατεύθυνση και πρέπει να στηριχθεί ανεξάρτητα από τη θέση που έχετε.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίαση, αφού ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής και ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ», είκοσι τρεις μαθήτριες και μαθητές και τέσσερις συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 2^ο Δημοτικό Σχολείο Αρχαγγέλου Ρόδου και το Δημοτικό Σχολείο Λουτρών Λέσβου.

Η Βουλή σας καλωσορίζει!

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Έχει μείνει ένας Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος.

Τον λόγο έχει ο κ. Φίλης.

Εσείς, κυρία Αναγνωστοπούλου και κυρία Τζούφη, θα μιλήσετε, αλλά στο τέλος. Δεν θα χάσετε το δικαίωμά σας να μιλήσετε, αλλά θα μιλήσετε στο τέλος.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Δεν τιμωρείστε. Δεν τιμωρούμε τους υπόλοιπους συναδέλφους. Μόνο εάν θέλει ο κ. Φίλης να δώσει τη θέση του σε εσάς.

Ορίστε, κύριε Φίλη, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΙΛΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, την ώρα που εδώ συνεδριάζουμε για ένα θέμα πολύ σημαντικό για τη ζωή των νέων, που είναι το θέμα της σχολικής βίας, έξω υπάρχει μια μεγάλη κινητοποίηση. Εκατοντάδες χιλιάδες συμπολίτες μας και στην Αθήνα και σε όλες τις μεγάλες πόλεις της χώρας με καθοριστική και ελπιδοφόρα τη συμμετοχή των νέων παιδιών, διαδηλώνουν. Είναι διαδηλώσεις πένθους αλλά και οργής. Είναι διαδηλώσεις που διεκδικούν ιδιαίτερα τα νέα παιδιά μια θέση στην κοινωνία και όχι μία συνεχής καταδίκη τους στο περιθώριο.

Υπάρχει κάτι πιο βάνουσο από το θάνατο στις συνθήκες μάλιστα που έγινε με θύματα τους πενήντα επτά συμπολίτες μας και τα νέα παιδιά στα Τέμπη, στο έγκλημα των Τεμπών; Όχι είναι η χειρότερη μορφή βίας ο θάνατος. Και με αυτή την έννοια αυτή η σύμπτωση είναι τραγική ότι εμείς ερήμην των εκατοντάδων χιλιάδων διαδηλωτών συμπολιτών μας, νέων παιδιών και άλλων, εκπαιδευτικών συζητούμε για τη βία εδώ.

Και όχι μόνο συζητούμε για τη βία, αλλά το νομοσχέδιο αυτό που έχετε την αξίωση να το υποστηρίξετε και άλλα κόμματα -και ευτυχώς δεν βρήκατε ανταπόκριση- συμπεριλαμβάνει σε έναν ευρύ ορισμό της σχολικής βίας τις μαθητικές κινητοποιήσεις, την παρεμπόδιση της ομαλής διεξαγωγής των μαθημάτων και τον βίαιο αποκλεισμό μαθητών από την εκπαιδευτική διαδικασία. Όλοι ξέρουμε πώς συμβαίνουν αυτά. Όλοι ξέρουμε την υλικότερη κατάσταση των σχολείων, την έλλειψη διδακτικού προσωπικού, τις συνεχείς συνεπώς προκλήσεις, που υπάρχουν από την πραγματικότητα και που δημιουργούν και τις αντιδράσεις στα παιδιά και στους εκπαιδευτικούς. Ποια είναι η λογική να συμπεριλαμβάνετε στον ορισμό της σχολικής βίας τις μαθητικές κινητοποιήσεις; Αυτό το μήνυμά μας στέλνετε εδώ; Τέτοια συνεννόηση θέλετε;

Σας μιλώ ευθέως. Αν αποσύρετε αυτή τη διάταξη, εμείς θα δηλώσουμε, παρά τις διαφωνίες μας σε άλλα ζητήματα, ότι θα στηρίξουμε κατευθύνσεις αυτού του νομοσχεδίου. Αποσύρετε τη διάταξη που ποινικοποιούνται, που θεωρείται ότι είναι σχολική βία οι κινητοποιήσεις, οι αναγκαίες κινητοποιήσεις των παιδιών σαν αυτές, που σήμερα πλημμυρίζουν όλη την Ελλάδα και το Σύνταγμα. Και το ξαναλέω: Αποσύρετε τη διάταξη αυτή και εμείς είμαστε έτοιμοι να συζητήσουμε με καλόπιστο τρόπο πολλά ζητήματα του νομοσχεδίου, αλλά όχι με τη δαμόκλειο σπάθη του εκβιασμού και του αυταρχισμού εις βάρος της νέας γενιάς.

Εδώ δεν είναι νομοσχέδιο αντιμετώπισης της βίας εναντίον των μαθητών. Είναι ένα νομοσχέδιο που νομιμοποιεί τη βία, την κρατική βία δυστυχώς, τη βία του Υπουργείου σας εις βάρος των μαθητών. Το ξαναλέω, αποσύρετέ το και εμείς θα έχουμε καλοπροαίρετη κριτική.

Δεύτερο θέμα. Η συζήτησή μας συμβαίνει σε μια περίοδο όπου υπάρχει, πράγματι, έξαρση περιστατικών βίας στην ελληνική κοινωνία και τη νεολαία. Είναι συμπτώματα, που αφορούν και την πανδημία. Δεν τελείωσε η πανδημία. Οι κοινωνικοψυχικές συνέπειες δεν τελείωσαν. Και γενικότερα υπάρχει μια πολύμορφη κοινωνική κρίση που οι νέοι ως ευαίσθητοι δέκτες την αντιμετωπίζουν, τη νιώθουν με έναν σκληρό τρόπο.

Αρνήθηκε το Υπουργείο Παιδείας να κάνει μια έρευνα για τις επιπτώσεις της πανδημίας στα σχολεία. Την έκανε η ΟΛΜΕ σε συνεργασία με την Ομοσπονδία Λειτουργών Μέσης Εκπαίδευσης Κύπρου και την παρουσίασε το προηγούμενο Σάββατο. Είχα πάει. Κανείς από το Υπουργείο δεν πήγε στην έρευνα αυτή που παρουσιάστηκε. Είναι μια έρευνα με στοιχεία όχι λόγια και ευχολόγια, που έκανε η ΟΛΜΕ και η ΟΛΜΕΚ. Και αποδεικνύει ότι οι εκπαιδευτικοί μας και η ΔΟΕ και η ΟΛΜΕ όχι απλώς περιμένουν να στείλουν προτάσεις σε εσάς που τώρα ξυπνήσατε, προεκλογικά, να κάνετε ένα θέατρο για τα ζητήματα της σχολικής βίας. Αλλά με τόλμη, με συνέχεια, με αντίληψη παιδαγωγική και εις βάθος αντιμετωπίζουν τα ζητήματα αυτά.

Η Διδασκαλική Ομοσπονδία έστειλε κείμενο. Η ΟΛΜΕ έστειλε πριν από ενάμιση χρόνο κείμενο στο Υπουργείο σας και δεν βρήκε ένα πεντάλεπτο η κ. Κεραμέως να συναντηθεί μαζί τους.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Πάνω από μιάμιση ώρα, κύριε Φίλη.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΙΛΗΣ: Έχουμε τη δήλωση της ΟΛΜΕ. Να απαντήσετε σε αυτούς. Σας το είπαν και εδώ.

Πώς θα αντιμετωπίσουμε τα ζητήματα αυτά της σχολικής βίας αν δεν έχουμε μια συνεννόηση σε μια κατεύθυνση παιδαγωγική σωστή με τους εκπαιδευτικούς, αν τους έχουμε απέναντι όπως κάνει το Υπουργείο; Πώς θα αντιμετωπίσουμε τα ζητήματα της σχολικής βίας αν δεν υπάρχει συνεννόηση με τους γονείς; Και η ομοσπονδία γονέων απέρριψε, μάλιστα, με έναν τρόπο σαφή το νομοσχέδιό σας.

Πώς θα προχωρήσουμε στην αντιμετώπιση της σχολικής βίας, αν δεν έχουμε ξεκαθαρίσει εξ αρχής με διάλογο με φορείς, όπως είναι η Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, η οποία στο επίσημο κείμενο που έστειλε εδώ λέει ότι είναι πρωτότερη η ενημέρωσή της; Δεν την πήρατε υπ' όψιν και κάνει και προτάσεις συγκεκριμένες, θετικά και αρνητικά, για το νομοσχέδιο σας. Καμμία, λοιπόν, προετοιμασία. Μόνοι σας προχωράτε. Δεν θα λύσετε κανένα θέμα έτσι.

Η σχολική βία γεννιέται στην κοινωνία και εισάγεται στην εκπαίδευση. Επιδεινώνεται από το κλίμα αυταρχικών εκπαιδευτικών πολιτικών και σκληρού ανταγωνισμού. Είναι ένα στοιχείο που συνταράζει με τις κοινωνικές ανισότητες, αυτό που ο Πρόεδρος του κόμματός σας Κυριάκος Μητσοτάκης είχε χαρακτηρίσει ως φυσικό φαινόμενο. Είναι, λοιπόν και η σχολική βία φυσικό φαινόμενο, με βάση τη θεωρία του κ. Μητσοτάκη, μια σκληρή νεοφιλελεύθερη θεωρία.

Είναι προφανές ότι το πολυπαραγοντικό θέμα της σχολικής βίας χρειάζεται να αντιμετωπιστεί κατά προτεραιότητα με πρόληψη και όχι με καταστολή. Το νομοσχέδιό σας δίνει έμφαση σε ζητήματα καταστολής. Ποινές, ποινές, ποινές και ποινικοποίηση της μαθητικής δραστηριότητας.

Μιλάμε έτσι με συγκροτημένο τρόπο, διότι ως κυβέρνηση ο ΣΥΡΙΖΑ είδε το θέμα αυτό, το ανέδειξε και πήρε μέτρα. Συγκρότησε μία επιστημονική επιτροπή υπό την προεδρία της καθηγήτριας κ. Αρτινοπούλου, που έβγαλε και πόρισμα. Πολλά από τα στοιχεία του πορίσματος τα λέτε και εσείς, αλλά δεν επαρκούν σήμερα.

Δεύτερον, συγκροτήσαμε τη θεματική εβδομάδα, που έχει ως προτεραιότητα την αντιμετώπιση των έμφυλων στερεοτύπων. Θα μου πείτε «Μία εβδομάδα μόνο; Εμείς κάναμε...». Δεν κάνατε τίποτα εσείς στις δεξιότητες εκτός σχολικού προγράμματος, ωρολογίου, εκτός, όχι μέσα στο μάθημα, εκτός.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Τι εκτός; Μέσα στο πρόγραμμα είναι. Ήσασταν και Υπουργός

Παιδείας, κύριε Φίλη.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΙΛΗΣ: Για να καταλάβουμε τι γίνεται, βάζετε σε μερικές τάξεις και όχι στο λύκειο το θέμα του σεξουαλικού προσανατολισμού. Και όχι στο λύκειο, εκεί που φτιάχνεται η εφηβεία, δηλαδή, το θέμα του σεξουαλικού προσανατολισμού.

Εμείς επιμένουμε ότι η θεματική εβδομάδα έδινε τη δυνατότητα να συγκλίνουν δράσεις, να συγκλίνουν προσπάθειες εκπαιδευτικών, μαθητών, τοπικών φορέων, δήμων στην αντιμετώπιση των έμφυλων στερεοτύπων.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Δώσαμε μάχη για την αλλαγή στο περιεχόμενο των μαθημάτων, για να αντιμετωπίζονται οι προκαταλήψεις με βάση το φύλο, την καταγωγή ή τη θρησκεία και όχι να θεωρούμε ότι πρέπει να γίνεται κατηχητικό μάθημα στην εκπαίδευση και να γίνεται σε «εθνική» και όχι κοινωνική ιστορία, όπως έχετε πει, κυρία Υπουργέ.

Δώσαμε μάχη μέσα σε δύσκολες δημοσιονομικές συνθήκες να εγκαινιάσουμε το σύστημα προσλήψεων ψυχολόγων και κοινωνικών λειτουργών στην εκπαίδευση. Χίλιους εξακόσιους. Είναι οι πρώτοι χίλιοι εξακόσιοι. Δεν είναι ότι ο ΣΥΡΙΖΑ απλώς διόρισε, προσέλαβε. Είναι οι πρώτοι. Αυτό είναι η κίνηση, η ιδρυτική κίνηση για να υπάρχουν ψυχολόγοι και κοινωνικοί λειτουργοί στην εκπαίδευση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κύριε συνάδελφε, ολοκληρώστε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΙΛΗΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ενημερώσω.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΙΛΗΣ: Προσλάβετε και άλλους τόσους, να το αναγνωρίσω. Δεν αρκεί, όμως. Είμαστε μακριά από το δέκα, δώδεκα χιλιάδες που είναι οι σχολικές μονάδες στη χώρα μας.

Είναι αναγκαίο να υπάρξουν προγράμματα επιμόρφωσης όλων των εκπαιδευτικών, αλλά επιμόρφωση όχι ξενοφοβική και χυρσαυγίτικη νοοτροπίας, όπως αυτό που είδε το φως της δημοσιότητας, τα προγράμματα επιμόρφωσης του ΙΕΠ για τους νεοδιορισμένους καθηγητές και εκπαιδευτικούς, με τον καταυλισμό στιγματισμένων κ.ο.κ., άλλα προγράμματα επιμόρφωσης που να ανταποκρίνονται στην ανάγκη μιας πλουραλιστικής προσέγγισης των κοινωνικών ζητημάτων και ταυτοχρόνως, σεβασμού της αξιοπρέπειας των παιδιών, χωρίς να υπάρχουν διακρίσεις.

Υπάρχει βεβαίως και το όργιο της κατηγοριοποίησης των σχολείων μέσω της ατομικής αξιολόγησης, της ψευδώνυμης αριστείας. Εντατικοποίηση και αυταρχισμός. Μέσα σε αυτό το κλίμα, λοιπόν, δεν μπορεί να υπάρξει, δυστυχώς, αντιμετώπιση της βίας, της σχολικής βίας. Αντιθέτως, επιδεινώνεται η εισαγόμενη για πολλούς λόγους υπάρχουσα κοινωνική βία.

Στα θέματα τα οποία παρουσιάσετε, έχετε και την πλατφόρμα καταγγελίας. Πράγματι, είναι μια πρακτική που ακολουθείται σε πολλές χώρες του κόσμου με αποτελέσματα ποικίλα. Υπάρχει μια πλούσια διεθνής βιβλιογραφία για αυτό. Εγώ να δεχθώ ότι εδώ από καλή προαίρεση εσείς λέτε να έχουμε και ανώνυμες καταγγελίες ανήλικων παιδιών, γιατί φοβούνται να μιλήσουν και έτσι τους βοηθάμε να μιλήσουν. Να το δεχτώ αυτό. Να ξέρετε, όμως, ότι πρώτον, δεν μπορεί να πιστοποιηθεί αν αυτός, που κάνει την ανώνυμη καταγγελία είναι ανήλικος ή ενήλικος. Δεν πιστοποιείται αυτό.

Την αυθεντικοποίηση για παράδειγμα μέσω του πανελληνίου σχολικού δικτύου, που αυτό θα μου απαντήσετε, δεν ξέρετε ποιος την κάνει, αν είναι ο γονιός ή το παιδί ή κάποιος άλλος. Άρα, είναι ένα μέτρο το οποίο χρειάζεται εξήγηση. Χρειάζεται προϋποθέσεις και επίσης χρειάζεται συνεννόηση με την Υπηρεσία Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων. Δεν μας φέρατε τη γνωμάτευσή τους. Διότι εδώ μιλάμε για ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα που αφορούν την ψυχική και σωματική υγεία ανήλικων παιδιών, που είναι πολύ ευαίσθητο θέμα. Το αφήνεται να κυκλοφορεί έτσι σε μια πλατφόρμα; Μιλάμε για ζητήματα τα οποία κατ' εξοχήν πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο σχολικής διαβούλευσης ανάμεσα στον δάσκαλο, στο παιδί, στον γονιό και σε ό,τι κοινωνικό υπάρχει δίπλα από τον δήμο ή ό,τι άλλο χρειαστεί. Αυτή η έννοια της σχολικής διαβούλευσης για εσάς είναι άγνωστη.

Εσείς θέλετε οι μαθητικές κοινότητες να παρακολουθούν -δεν υπάρχουν πουθενά στο δίκτυο το οποίο είπατε-, τους γονείς διακοσμητικούς -έναν στο σχολικό συμβούλιο- και οι εκπαιδευτικοί να μην έχουν λόγο ως σύλλογος, αλλά να έχει λόγο ο διευθυντής μόνο. Με τέτοιο σχολείο, είναι προφανές ότι η βία δεν αντιμετωπίζεται, αλλά επιδεινώνεται.

Θα ήθελα να πω ότι για την αντιμετώπιση του σχολικού εκφοβισμού απαιτείται μια συμπεριληπτική εκπαιδευτική πολιτική που θα καταπολεμά τα έμφυλα στερεότυπα και θα προωθεί ένα αξιακό σύστημα ισότητας και αποδοχής ανεξαρτήτως φύλου ή κάθε άλλης διάθεσης, ώστε να αποτελεί το σχολείο έναν χώρο ασφαλή για όλους και όλες

Θα μπουν και άλλα ζητήματα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κύριε συνάδελφε, έχετε φτάσει στα δώδεκα λεπτά. Έδειξα ανοχή στα οκτώ λεπτά, στα εννιά, αλλά έχετε φτάσει στα δώδεκα.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΙΛΗΣ: Να ολοκληρώσω;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ολοκληρώστε, όμως, σας παρακαλώ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΙΛΗΣ: Άφησα τελευταίο ένα από τα ξένα προς την κύρια κατεύθυνση του νομοσχεδίου θέμα -το κάνετε αυτό, είναι μορφή κακής νομοθέτησης δυστυχώς- που αφορά τα ερευνητικά κέντρα της Ακαδημίας Αθηνών. Κοιτάζετε, εμείς πρέπει να πάμε σε έναν ενιαίο χώρο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και έρευνας. Εκτός αυτού του χώρου, ερευνητικά κέντρα μπορεί ιστορικά να υπήρχαν στην Ακαδημία Αθηνών, δεν πρέπει να πολλαπλασιάζονται όμως -ο νόων νοεΐτω- διότι καταλήγουν στο τέλος να είναι προσωπικά οχήματα διαφόρων ακαδημαϊκών.

Θα ήθελα, λοιπόν, επειδή διορθώσατε τη διάταξη που λέει ότι η Ακαδημία χωρίς να συμφωνεί το πανεπιστήμιο μπορεί να παίρνει υπαλλήλους για τα ερευνητικά κέντρα, να ξανασκεφτείτε τη διάταξη αυτή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κύριε συνάδελφε, θα υπάρξουν παρεξηγήσεις.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΙΛΗΣ: Τελειώνω εδώ.

Είναι παράδοξο όλη η ερευνητική κοινότητα να ανήκει στο Υπουργείο Ανάπτυξης -αυτό συμβαίνει τώρα- και τα ερευνητικά κέντρα της Ακαδημίας Αθηνών να ανήκουν στο Υπουργείο Παιδείας.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστώ.

Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Μπούμπας, ο οποίος είδε εσάς και θα θέλει κι αυτός τον ίδιο χρόνο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΥΜΠΑΣ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι του Υπουργείου Παιδείας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γι' αυτό το δράμα, την οδύνη και τη θλίψη των Τεμπών θα μιλήσουμε πιο μετά γιατί θα μας βαρύνουν οι Ερινύες ή οι Ευμενίδες, όπως λέγαμε κάποτε, όλους εμάς στην πολιτική ζωή του τόπου.

Σήμερα είναι η Ημέρα της Γυναίκας και αν δείτε τα στοιχεία που έχουμε από το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Ισότητας των Φύλων στην Ελλάδα η γυναίκα είναι στις τελευταίες θέσεις, κυρίως, στο θέμα της ενασχόλησης με τα κοινά. Γι' αυτό μιλάμε για την ποσόστωση του αντίθετου φύλου. Λόγω μιας πατριαρχικής οικογένειας, αυτό δείχνουν τα στοιχεία που μας δίνουν από τη γηραιά, η Ελληνίδα δεν ασχολείται με τα κοινά και με την πολιτική. Έχουμε αναρωτηθεί γιατί είμαστε στις τελευταίες θέσεις; Όπως επίσης η Ελληνίδα γυναίκα είναι στις τελευταίες θέσεις σε ό,τι αφορά και τον εργασιακό τομέα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΠΟΥΡΑΣ**)

Αν δείτε τα στοιχεία που μελετούσα χθες, μία στις τέσσερις γυναίκες σκέφτονται να εγκαταλείψουν τη δουλειά τους. Γιατί άραγε; Μήπως για τις εργασιακές συνθήκες; Μήπως για την αμοιβή; Μήπως ενδεχομένως λόγω μιας ασφυκτικής πίεσης, που ασκείται σε βάρος τους καθώς τα στοιχεία λένε ότι η γυναίκα δουλεύει είκοσι ώρες την εβδομάδα περισσότερο από τον άνδρα; Αυτά με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας σήμερα που

καλούμεθα να γιορτάσουμε, αλλά υπάρχουν και οι κακοποιημένες γυναίκες μιας και μιλάμε για βία.

Να πάμε στο σημερινό νομοσχέδιο. Και μόνο κάποια φιλοσοφημένα ρητά να δεις που μιλούν για τη βία μπορείς να έχεις ένα συμπέρασμα για το πώς μπορούμε, πραγματικά, να απαλύνουμε τον πόνο κάποιων οικογενειών και κάποιων παιδιών, που ζουν ένα δράμα σε αυτό το σχολείο που έπρεπε να είναι ανεμελιά. Άλλωστε, αυτό σημαίνει η λέξη «σχολείο», ανεμελιά. Όμως, κάποτε μια μεγάλη Γαλλίδα, η Φρανσουάζ Εριτίε έλεγε ότι η βία δεν είναι εσωτερική ανάγκη, είναι προϊόν έλλειψης παιδείας, εκπαίδευσης και κοινωνικής πρακτικής. Ενώ ο Κόλμαν έλεγε ότι αν δεν διδάξουμε στα παιδιά την ειρήνη, τότε θα έρθει κάποιος άλλος και θα τα διδάξει βία. Ενώ ο Φρίντμαν έλεγε επίσης κάτι πάρα πολύ σωστό, αυτός ο μεγάλος Αμερικανός δημοσιογράφος, «η βία ασκείται...» και δεν είναι ο καλύτερος τρόπος, είναι ο χειρότερος, «...κυρίως από μικρά παιδιά και από μεγάλα έθνη». Γιατί άραγε; Διότι τα μικρά παιδιά θα γίνουν σκληρά αν δεν είμαστε στο προσκεφάλι τους.

Και πριν πάω σε κάποιες άλλες παρατηρήσεις, θέλω να πω τα εξής, τα οποία επισήμαναν ο κ. Βιλιάρδος και η αγορήτριά μας, η κ. Αλεξοπούλου και η κ. Ασημακοπούλου. Η ίδια η εκπαιδευτική κοινότητα έχει επισημάνει εδώ κάποια σημεία, κύριοι του Υπουργείου, και μιλάει για κάποια άρθρα.

Όπως διαβάζω, το Ινστιτούτο Μελετών και Έρευνας Γενικής και Ειδικής Εκπαίδευσης μιλάει για το άρθρο 3 -οι ομοϊδέστες μου πολύ ορθά τα ανέλυσαν, οπότε ας μην τα επαναλαμβάνω-, αλλά μιλάει για το άρθρο 3 για μια θεωρητική προσέγγιση καθώς δεν ορίζονται οι προδιαγραφές της αναγκαίας διεπιστημονικής συνεργασίας.

Στο άρθρο 6 επίσης το ινστιτούτο επισημαίνει την αναγκαιότητα πληροφορικού εγγραμματισμού διότι πολλές πληθυσμιακές ομάδες ενδεχομένως να αποκλειστούν.

Στο άρθρο 7 μπαίνει το ερώτημα: Γιατί μόνο δύο εκπαιδευτικοί που δεν είναι επαίοντες και δεν έχουν την απαιτούμενη γνώση για να αντεπεξέλθουν στα καθήκοντά τους;

Και φυσικά στο άρθρο 13 μπαίνει το ζήτημα γιατί είχε αποκλειστεί από την Επιστημονική Επιτροπή το Ινστιτούτο Μελετών και Έρευνας Γενικής και Ειδικής Εκπαίδευσης καθώς και η Πανελλήνια Ομοσπονδία Συλλόγων Ειδικής Εκπαίδευσης Προσωπικού Ειδικής Αγωγής;

Αυτά ήταν τα ερωτήματα που διάβασα.

Ξέρετε, πριν από χρόνια, η UNESCO είχε πει ότι ο γονέας είναι ο αναντικατάστατος παιδαγωγός. Είχαν γίνει κάποιες ομάδες δράσης γονέων σε συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση, κυρίως, για να πατάξουν τα ναρκωτικά. Ήταν κάτι καλό. Γιατί δεν γίνεται και κάτι ανάλογο τώρα; Δηλαδή να γίνουν ομάδες δράσης γονέων σε συνεργασία με τους δήμους, διότι οι δήμοι ξέρουν πρόσωπα και καταστάσεις σε πολλά δημοτικά σχολεία και θα μπορούσαν να είναι ενήμεροι και πιο προικισμένοι και θωρακισμένοι οι γονείς. Ο γονιός είναι ο ενδιάμεσος κρίκος. Το παιδί κάποια στιγμή θα του πει το μπουλινγκ που βιώνει στο σχολείο. Πώς λοιπόν αυτός ο γονιός θα το εκλάβει και θα το αποκωδικοποιήσει για να το μεταφέρει στον δάσκαλο ή, αν θέλετε, και σε κάποιους φίλους και συγγενείς για να δοθεί μια λύση;

Καλά τα συζητάμε όλα αυτά, δεν πρέπει, όπως έλεγε και ο κ. Βιλιάρδος, που τον άκουγα προηγουμένως, να υπάρχει μια ανοιχτή τηλεφωνική γραμμή επικοινωνίας και όχι μόνο πλατφόρμα μιας ηλεκτρονικής εποχής του know how; Να υπάρχει εκ του σύ-νεγγους μια απευθείας γραμμή για να πεις το πρόβλημα και να το καταγγείλεις για να διασφαλιστεί;

Κύριε Φίλη, αν θυμάμαι καλά, είχα διαβάσει κάποτε ότι λέγατε ως πρώην Υπουργός ότι το σχολείο πρέπει να είναι δημοκρατικό και πάνω από όλα να σέβεται την προσωπικότητα και την οντότητα του ατόμου. Αυτό λοιπόν είναι το ιδεατό σήμερα, κυρία Κεραμέως, κύριε Συρίγο και κυρία Μακρή, να σεβαστούμε την προσωπικότητα.

Εδώ τώρα προκύπτει ένα άλλο ερώτημα. Χθες το βράδυ μου μετέφεραν γονείς -ακούστε το- από δημοτικό σχολείο του Παλαιού Φαλήρου ότι υπάρχει δασκάλα, η οποία ασκεί λεκτική βία στα παιδιά. Ξέρετε τι είπε στα παιδιά της πέμπτης δημοτικού, σ' αυτά τα βλαστάρια; Τους είπε: «Οι γονείς σας έπρεπε να σας

έχουν κάνει έκτρωση». Το καταλαβαίνετε; Είναι στη διάθεση της Υπουργού το όνομα της συγκεκριμένης δασκάλας που ξεστόμισε αυτή τη φράση.

Και ρωτώ: Όταν ένας δάσκαλος στην πέμπτη δημοτικού στο Παλαιό Φάληρο λέει στα παιδιά «οι γονείς σας έπρεπε να σας κάνουν έκτρωση», αντιλαμβάνεστε για τι θέμα μιλάμε; Αντιλαμβάνεστε τη λεκτική βία, την ψυχροσύνη του παιδιού της πέμπτης δημοτικού όταν τα λέει αυτά η δασκάλα; Φταίει η δασκάλα; Όχι. Δεν έχει γαλουχηθεί, δεν έχει εκπαιδευτεί. Μπορεί να έχει τα ψυχολογικά της, μπορεί να έχει τα χίλια μύρια κύματα προβλήματα. Υπάρχουν δάσκαλοι που κοσμούν την εκπαίδευση, που δίνουν τα μάλα, που είναι παιδαγωγοί. Βαριά η λέξη «δάσκαλος». Υπάρχουν, όμως, και οι δάσκαλοι ή οι δασκάλες, όπως αυτή στο Παλαιό Φάληρο, που είπε αυτή τη λέξη. Θέλω, κυρία Υπουργέ, να το δείτε προσωπικά το θέμα. Ξέρω ότι είστε ευαίσθητοι εκεί στο Υπουργείο, οπότε ας το δείτε.

Πάμε λίγο στο δράμα, στη θλίψη και στην οδύνη των Τεμπών. Τα Τέμπη στην αρχαιότητα λεγόταν και «Μπαμπά» ή «Μπαμπάς». Τι θα πεις σε αυτή τη μάνα και σε αυτόν τον μπαμπά; Διότι εμείς συμπονούμε μεν, θα το ξεχάσουμε δε. Αυτοί, όμως, οι ζωντανοί - νεκροί που έχουν μείνει, γι' αυτούς η ζωή τελείωσε. Τα βλαστάρια τους, τα σπλάχνα τους χάθηκαν.

Αν αποτύπωνε ένας ζωγράφος σε έναν πίνακα τι θα έβαζε σε αυτά τα δύο τρένα του θανάτου; Από τη μια έχουμε μία εμπορική αμαξοστοιχία, η οποία δεν ξέρει τι εμπόρευμα κουβαλάει, άρα μιλάμε για εμπόριο με ιδιωτικά συμφέροντα στα τυφλά, μόνη της συγκρούεται με την αμαξοστοιχία της ζωής. Δηλαδή, το εμπόριο, παράνομο ή νόμιμο, συγκρούστηκε και αφαίρεσε το νήμα της ζωής από τα νιάτα, από το μέλλον, από τα σπλάχνα και δημιούργησε την οδύνη, τον πόνο και τη θλίψη. Είναι αυτό που έχει πει ο Βενιαμίν Φραγκλίνος ότι δηλαδή η τραγωδία είναι αυτή που μας κάνει γρήγορα γέρους και αργότερα, πολύ αργά σοφούς. Αυτό έχουμε πάθει.

Θέλω να κλείσω, διότι η ιστορία επαναλαμβάνεται όχι ως φάρσα, αλλά πολλές φορές στο σπινάλ της ιστορίας ως εθνική τραγωδία, απέναντι σε αυτό που έπρεπε να πούμε, το προλαμβάνει καλύτερο του σκοτώνει, όχι καν του θεραπεύει. Το 1972 έγινε ένα μεγάλο σιδηροδρομικό ατύχημα στη Δοξάρη της Λάρισας. Είναι ένα ατύχημα πριν από μισό αιώνα και δεν κάναμε κάτι για να διορθώσουμε τα κακώς κείμενα, να έχουμε ασφάλεια για τα παιδιά μας. Ήταν ένα ατύχημα όπου συγκρούστηκαν δύο αμαξοστοιχίες με είκοσι έναν νεκρούς. Μάλιστα, ένας τσοπάνης, ένας ποιμένας τους έκανε σινιάλο να σταματήσουν και αυτοί νόμιζαν ότι τους χαιρετάνε. Ήταν τραγωδία του 1972. Ήταν πριν από πενήντα χρόνια, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Την πήρε, λοιπόν, ο Γιάννης Ρίτσος και την έκανε ποίημα. Την πήρε ο Νίκος Μαμαγκάκης και έβαλε τη μουσική και ο Γιάννης Πουλόπουλος την έκανε τραγούδι και είναι το «Αίντε και ντε». Θέλω μέσα από αυτή την Αίθουσα και το οφείλουμε, διότι η ιστορία επαναλαμβάνεται, να θυμίσουμε τους στίχους.

«Αίντε το τραίνο πήγαινε, θρόιθος ο μηχανοδηγός με το κασκέτο του στραβά, καλό τιμόνι κουμαντάριζε μες στη καπνιά, μες στη βραδιά, με μπλούζα σαν λυκοπροβιά, ασίκης μηχανοδηγός με το μικρό μουστάκι του καλό τιμόνι οδήγαγε το τραίνο για τον ουρανό. Αίντε και ντε...

Κι όλο στον ουρανό το τραίνο πήγαινε, αίντε και νύχτωνε. Πίσω του δάσος ορφανό άφηγε μιαν ουρά καπνό στο ματωμένο δειλινό. Αίντε ντε!

Αίντε και ντε... Μεσ στην πετσέτα το ψωμί και το κρομμύδι, ώρα για σχολασμα παιδιά. Ένας σπουργίτης μοναχά τα ψίχουλα τσιμπολογά. Αίντε και ντε...

Αίντε τα τραίνα βούλιαξαν. Ένα μονάχο καταμόναχο, έξω απ' τις ράγες πήγαινε με τους νεκρούς του θερμαστές και τους νεκρούς εισπράκτορες, με μαλακιάν ουρά καπνό άφηγε μες στον ουρανό μεγάλο δάσος ορφανό, μια μαλακιάν ουρά καπνό στο μαρμαμένο δειλινό. Αίντε και ντε...

Αίντε και ντε, κάψα και σίδερο.

Να μια, να δυο, να κι άλλη μια, λοστοί, ξηνάρια και σφυριά και ο δυναμίτης στη βραχόπετρα.»

Να ανασκουμπωθούμε όλοι, πάνω απ' όλα ως άνθρωποι, διότι, ο λαός θα μας πει: «Αίντε και ντε», φτάνει πια!

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο έχει ζητήσει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, κ. Καραθανασόπουλος.

Ορίστε, κύριε Καραθανασόπουλε, έχετε τον λόγο για τον μισό χρόνο που δικαιούστε, επειδή μίλησε ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής σας Ομάδας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Σωστά για το μισό χρόνο, κύριε Πρόεδρε.

Φτάνει αυτός ο μισός χρόνος για να καταγγείλουμε από τούτο εδώ το Βήμα το οργανωμένο σχέδιο της Κυβέρνησης, που βρίσκεται σε εξέλιξη ενάντια στην κινητοποίηση, ενάντια στη μεγαλειώδη συγκέντρωση. Είναι ένα οργανωμένο σχέδιο καταστολής της συγκέντρωσης αυτής, είναι ένα σχέδιο απέναντι στη μεγαλύτερη συγκέντρωση, σε μια συγκέντρωση δεκάδων χιλιάδων εργαζομένων, μαθητών και φοιτητών.

Πώς εξελίχθηκε αυτό το σχέδιο; Αξιοποίησε η Ελληνική Αστυνομία και οι δυνάμεις καταστολής, η Κυβέρνηση δηλαδή, τα επείσοδια που έγιναν από συγκεκριμένες ομάδες στο Σύνταγμα και αυτές τις ομάδες τις κατεύθυνε η Κυβέρνηση, οι δυνάμεις καταστολής να πάνε και να κατευθυνθούν στον κύριο όγκο της συγκέντρωσης, δηλαδή στη Σταδίου, ούτως ώστε προσχηματικά αξιοποιώντας αυτές τις ομάδες να προσπαθήσει να διαλύσει τη συγκέντρωση, να διαλύσει την πορεία πετώντας χημικά στους διαδηλωτές.

Είναι ένα σχέδιο γνωστό, το οποίο το έχετε ξαναπαίξει πάρα πολλές φορές, αλλά ό,τι και να κάνετε δεν πρόκειται να σταματήσετε την οργή του λαού και της νέας γενιάς, δεν πρόκειται να σταματήσετε την οργανωμένη δράση των δεκάδων χιλιάδων σε όλη την Ελλάδα, οι οποίοι σήμερα διαδήλωσαν, ακολουθώντας το κάλεσμα των εργατικών σωματείων, των φοιτητικών συλλόγων, των μαθητικών κοινοτήτων.

Η οργή του λαού είναι ένα ποτάμι φουσκωμένο, που θα παρασύρει και θα τιμωρήσει τους υπεύθυνους των εγκλημάτων, αλλά και αυτής της πολιτικής που οδηγεί το λαό και τη νέα γενιά σε αδιέξοδο. Από αυτή την άποψη για ακόμη μια φορά καταγγέλλουμε το οργανωμένο αυτό σχέδιο της Κυβέρνησης.

Ειπώθηκαν ορισμένα ζητήματα και θα αναφερθώ στην τοποθέτηση του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ΜέΡΑ25. Το απόσπασμα που διάβασε ακριβώς επιβεβαίωσε την κριτική του ΚΚΕ. Ποια είναι η κριτική που κάνει το ΜέΡΑ25 σε κάποιους κακούς τροϊκανούς; Δηλαδή είναι ένας κούφιος, χωρίς νόημα και χωρίς ουσία επιφανειακός, αντιμνημονιακός λόγος, λες και θέλουν να τιμωρήσουν κάποιους στην Ελλάδα.

ΚΛΕΩΝ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ: Στην Κομισιόν αναφέρθηκε...

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Αυτό δεν ισχύει. Γιατί; Γιατί βεβαίως η πολιτική απελευθέρωσης των μεταφορών, της ενέργειας, των τηλεπικοινωνιών, των υδάτινων πόρων είναι μια πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ξεκίνησε από τα μέσα της δεκαετίας του '90 και δεν ήταν ζήτημα τα μνημόνια για να επιβληθεί αυτή η πολιτική στην Ελλάδα. Αξιοποιήθηκαν, βεβαίως, τα μνημόνια για να επιταχυνθεί η υλοποίηση αυτής της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνολικά, που εφαρμόζεται σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση, γιατί ακριβώς στο βωμό της κερδοφορίας του κεφαλαίου θυσιάζει τις ανθρώπινες ζωές και τις ανάγκες.

Αυτή είναι η τεράστια ειδοποιός διαφορά μας. Εμείς είμαστε συνολικά απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση και όχι σε κάποια αποτυχημένα πρόσωπα ή σε κάποιους κακούς τροϊκανούς. Αυτό είναι το πρώτο.

Και δεν είναι τυχαίο ότι συνολικά σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση τα στοιχεία για τους σιδηροδρόμους είναι τρομακτικά, τα ανέφερε και ο Γενικός Γραμματέας του ΚΚΕ. Μόλις το 2021 καταγράφηκαν χίλια τριακόσια ογδόντα εννέα σημαντικά σιδηροδρομικά ατυχήματα με συνολικά εξακόσιους τριάντα έξι νεκρούς στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ήταν εξακόσιοι τριάντα έξι νεκροί στο σιδηροδρομικό δίκτυο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκ των οποίων οι ενενήντα επτά αφορούσαν συγκρούσεις μετωπικές τρένων. Να, λοιπόν, η απελευθέρωση συνολικά των σιδηροδρόμων στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχει οδηγήσει στις εκατόμβες αυτών των νεκρών.

Και δεύτερον, όσον αφορά τη θέση του κ. Βαρουφάκης για τον ΟΣΕ και για την «COSCO», τα βιντεάκια που κυκλοφορούν στο διαδίκτυο απαντάνε πολύ συγκεκριμένα. Για παράδειγμα, τι είπτε στο «STAR» και στον κ. Χατζηνικολάου; Το 2015 έλεγε: «Αν μου θέσεις το ερώτημα τι θέλουμε να κάνουμε με τους σιδηροδρόμους, θα σου απαντήσω ευθαρσώς ότι δεν έχουμε τη δυνατότητα...» -Υπουργός Οικονομικών!- «...ως ελληνικό κράτος να κάνουμε τις επενδύσεις που είναι απαραίτητες, οπότε η είσοδος ιδιωτών στον ΟΣΕ είναι απολύτως απαραίτητη, για να μπορέσει η Ελλάδα να περάσει από τον 19° στον 21° αιώνα». Αυτό όσον αφορά τους σιδηροδρόμους. Δήλωσε! Αντίστοιχη δήλωση έκανε και για την «COSCO», ότι έβαλε σημαντικό «χέρι» στο να αλλάξει η πολιτική του ΣΥΡΙΖΑ.

Επειδή δεν αξίζει να ασχοληθώ περισσότερο με αυτές τις τοποθετήσεις, όσον αφορά το νομοσχέδιο για τη σχολική βία και την αντιμετώπισή της, αναφέρθηκε και ο εισηγητής του ΚΚΕ, αλλά και ο Γενικός Γραμματέας. Όλο αυτό το οποίο απουσιάζει από το συγκεκριμένο νομοσχέδιο είναι οι κοινωνικές αιτίες της βίας.

Η βία, κυρία Μακρή, δεν είναι ζήτημα πολιτισμού. Η βία έχει κοινωνικές αιτίες. Και αυτές οι κοινωνικές αιτίες βρίσκονται στα τρομακτικά οικονομικά αδιέξοδα τα οποία βιώνει η λαϊκή οικογένεια και τα παιδιά των λαϊκών οικογενειών. Είναι η τραγωδία και η επιδείνωση των συνθηκών διαβίωσης αυτών των λαϊκών οικογενειών και τα κατεστραμμένα όνειρα των νέων ανθρώπων για το αύριο. Δεν έχουν ελπίδα για το αύριο με αυτή τη ζωή που έχετε ετοιμάσει για τα νέα παιδιά.

Επίσης, οι αιτίες της βίας βρίσκονται στις ίδιες τις συνθήκες των σχολείων, που επί της ουσίας είναι ένα σχολείο που απωθεί, γιατί είναι ένα απέραντο εξεταστήριο. Αυτό είναι το πρώτο. Το δεύτερο είναι ότι καλλιεργεί τον μαθητικό ανταγωνισμό, ο ένας να «βγάλει το μάτι του άλλου». Και τρίτον, έχει τεράστιες ελλείψεις σε υποδομές, χωρίς σύγχρονα κτήρια, ελλείψεις παντού.

Και από αυτή την άποψη βεβαίως, σε αυτά τα ζητήματα το νομοσχέδιό σας δεν απαντά στις κοινωνικές αιτίες. Και από τη στιγμή, λοιπόν, που οι κοινωνικές αιτίες παραμένουν και είναι άμεσα συνδεδεμένες με το σύστημα της εκμετάλλευσης το οποίο υπηρετείτε, δεν πρόκειται να αντιμετωπίσετε αυτές τις συνθήκες.

Και βεβαίως, υπάρχει η δράση κυκλωμάτων, από τους χουλιγκανισμούς μέχρι τα ναρκωτικά, που προσπαθούν να αξιοποιήσουν αυτή τη βία για δικό τους σκοπό.

Γι' αυτό ακριβώς εμείς λέμε ότι η οργή της νέας γενιάς, των μαθητών, απέναντι σε αυτό το μέλλον που της έχετε ετοιμάσει, αυτό το σήμερα και το αύριο που της έχετε ετοιμάσει, πρέπει να πάρει οργανωμένα χαρακτηριστικά, που να στοχεύει στον πραγματικό εχθρό, τον πραγματικό αντίπαλο, και να οδηγήσει στην ανατροπή των βασικών αυτών αιτιών που την έχουν οδηγήσει στις σημερινές συνθήκες διαβίωσής της.

ΚΛΕΩΝ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ορίστε, κύριε Γρηγοριάδη.

ΚΛΕΩΝ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ: Ένα λεπτό θα χρειαστώ, για να απαντήσω εκ μέρους του Αρχηγού μου, που λείπει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Έχετε τον λόγο.

ΚΛΕΩΝ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ: Σας ευχαριστώ πολύ, αγαπητέ κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητέ κύριε Καραθανασόπουλε, ξέρετε με πόσο σεβασμό απευθύνομαι πάντα σε εσάς και στο Κομμουνιστικό Κόμμα που εκπροσωπείτε. Εγώ σας μιλάω με αγάπη και με συντροφική αλληλεγγύη.

Κύριε Καραθανασόπουλε, σας άκουσα με προσοχή. Είπατε μόλις τώρα ενώπιον του ελληνικού Κοινοβουλίου ότι η θέση της εργατικής τάξης δεν επιδεινώθηκε από τα πέντε μνημόνια; Αυτό είπατε; Γιατί αυτό είπατε. Είπατε ότι από το 1992 αυτό κάνει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Τα μνημόνια δεν έπαιξαν κανένα ρόλο;

Δεύτερον, ο κ. Βαρουφάκης δεν αναφέρθηκε σε αόριστους τροϊκανούς. Αναφέρθηκε στην Κομισιόν. Είναι η ηγεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το ξέρετε όλη η Ελλάδα.

Κύριε Καραθανασόπουλε, δεν θα επανερχόμουν, αλλά αυτό γίνεται πια επωδός. Ο «ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ» έχει δημοσιεύσει πλαστογραφημένη, υποτίθεται, επιστολική ψήφο του Αρχηγού μας υπέρ

του μνημονίου, που δήθεν ο κ. Βαρουφάκης τότε έστειλε στον Πρόεδρο της Βουλής. Αυτές οι αναδημοσιεύσεις πλαστογραφημένων ψήφων ταιριάζουν με ακροδεξιές πολιτικές. Δεν έχουν καμία σχέση με τον σοσιαλισμό.

Ο ίδιος ο κ. Κουτσούμπας επανέλαβε τον χαρακτηρισμό της αντισημιτικής νεοφασίζουσας εφημερίδας «ΣΤΟΧΟΣ», η οποία εφημερίδα χαρακτήρισε το 2019 άνθρωπο του Σώρος. Και τον επανέλαβε τον χαρακτηρισμό ο κ. Κουτσούμπας το 2019.

Εμείς λέμε να λήξει αυτό, να ενωθεί η Αριστερά, για να παλέψουμε να απελευθερώσουμε την πατρίδα μας. Τίποτε άλλο.

Ευχαριστώ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Άλλα λόγια να αγαπιόμαστε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο τώρα έχει η Βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία, κ. Σία Αναγνωστοπούλου.

ΑΘΑΝΑΣΙΑ (ΣΙΑ) ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Την ώρα που διεξάγεται αυτή η συζήτηση στη Βουλή, σε όλες τις πόλεις της Ελλάδας μυριάδες κόσμου είναι στους δρόμους και ανάμεσα σε αυτούς τους μυριάδες κόσμου οι περισσότεροι και οι περισσότερες είναι νέοι και νέες. Αυτοί οι νέοι και αυτές οι νέες εκφράζουν ένα τεράστιο συναίσθημα, το οποίο είναι βαθιά λύπη, απόγνωση, που εκδηλώνεται -γιατί τα νιάτα έτσι είναι- με οργή. Με οργή, αλλά και με επήνωση. Και η δική μας δουλειά εδώ είναι να ακούσουμε αυτή την οργή και να καταλάβουμε τι σημαίνει.

Βγαίνει ο κ. Γεωργιάδης στα τηλεοπτικά κανάλια με αυτό το θράσος, την αλαζονεία και την αμετροέπεια και λέει ότι αν ο Καραμανλής έλεγε ότι δεν υπάρχει ασφάλεια, κανένας δεν θα έπαιρνε τα τρένα. Αυτή είναι μία δήλωση κατάπτωστη, πολιτικά, ηθικά, πολιτισμικά. Και δεν ξέρω -δεν είναι δουλειά δικιά μου- αν έχει και ποινικές επιπτώσεις.

Αυτή η προσπάθεια όλες αυτές τις μέρες «κουκουλώματος», συμψηφισμού, πετάγματος της «μπάλας στην εξέδρα» δεν κάνει τίποτα άλλο παρά να γεμίζει ακόμα περισσότερο αυτό το «καζάνι» της λύπης και της οργής που υπάρχει σε όλη την κοινωνία.

Κυρία Υπουργέ, σας άκουσα και στις επιτροπές. Άκουσα και τον Κοινοβουλευτικό σας Εκπρόσωπο. Σας ακούμε επί τέσσερα χρόνια. Όταν πάει να πει κάτι η Αντιπολίτευση, κυρίως η Αξιωματική, οι λέξεις που χρησιμοποιείτε διαρκώς είναι «λαϊκίζετε», «λαϊκισμός». Δεν σας ενδιαφέρει ποτέ να σταματήσετε ένα δευτερόλεπτο να ακούσετε τι λένε οι άλλοι, να ακούσετε τι λένε, που είναι αυτό που πρέπει να κάνει η Αντιπολίτευση. Και αυτό φάνηκε με τον πιο κραυγαλέο τρόπο στον τρόπο που απάντησε ο τέως Υπουργός Υποδομών στον Βουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ όταν του έλεγε για την ασφάλεια στα τρένα: «Ντροπή σας! Δεν ντρέπεστε; Ανακαλέστε». Σταματήστε και ακούστε.

Τώρα, βέβαια, δεν υπάρχει πια χρόνος. Διχασμός και πόλωση! Απέναντι στη δουλειά των κομμάτων της Αντιπολίτευσης, στη δουλειά των συνδικαλιστών, στη δουλειά των φορέων, των σωματείων, δείχνετε απαξίωση. Απαξίωση και αδιαφορία γι' αυτές τις ασφαλιστικές δικλείδες της δημοκρατίας, που είναι τα κόμματα της Αντιπολίτευσης, που είναι οι συνδικαλιστές, τα συνδικαλιστικά όργανα, οι φορείς και τα σωματεία. Δεν τους ακούγατε, δεν ακούγατε κανέναν μας, παρά μόνο είχατε το δάχτυλο μονίμως σηκωμένο, ότι είσατε εκσυγχρονιστές, ότι κάνετε, ότι φτιάχνετε. Δυστυχώς, με δραματικό τρόπο όλα αυτά σταμάτησαν μία εβδομάδα πριν.

Ερχόμαστε σε αυτό το νομοσχέδιο, το οποίο έχει να κάνει πάρα πολύ με αυτά που συζητάμε. Με έναν άλλο τρόπο, αλλά έχει να κάνει πάρα πολύ με αυτά.

Είπε η εισηγήτριά μας και οι Βουλευτές και οι Βουλευτίες που μίλησαν μέχρι τώρα από τον ΣΥΡΙΖΑ πολλά πράγματα. Εγώ θέλω να σταθώ σε ένα πράγμα.

Κυρία Υπουργέ, από την πρώτη στιγμή που αναλάβετε μία λέξη κραδαίνετε συνέχεια, ενώ έχετε κάνει πραγματικά «τέρατα» σε αυτό τον τομέα της παιδείας. Η λέξη είναι «αριστεία».

Δεν είμαστε κατά της αριστείας. Η αριστεία, όμως, για να έχει νόημα, για να δίνει νόημα στην κοινωνία, πρέπει να είναι συλλογικό αποτέλεσμα. Αυτή η αριστεία που κραδαίνετε και λέτε ότι

εμείς είμαστε εναντίον, ευνοεί πάρα πολύ, με τον τρόπο που το έχετε κάνει στα σχολεία και τα πανεπιστήμια, ένα πράγμα, τον ατομικισμό.

Η αντιμετώπιση της βίας θέλει δημοκρατία και συλλογικότητα. Αν δεν υπάρχουν αυτά, έχουμε ένα νομοσχέδιο αποσπασματικό με πάρα πολύ ωραίο τίτλο, όπως πάντα, ο οποίος δείχνει ότι όλα τα κάνετε, «όλα τα σφάζετε κι όλα τα μαχαιρώνετε».

Σας είχαμε πει ευθύς εξαρχής: Μην καταργείτε τα μαθήματα Κοινωνιολογίας. Πώς θα έρθει ένα παιδί σε επαφή με τις μεγάλες παραδόσεις; Πώς θα πιάσει νήμα για να μπει στις μεγάλες έννοιες, σε αυτές που δημιουργούν συλλογικότητα, σε αυτές που βάζουν ένα νέο παιδί μέσα σε έναν κόσμο πολύ πιο πολύπλοκο, σ' έναν κόσμο συμπεριληπτικό; Να μη θυμηθώ αυτά της επιμόρφωσης που κυκλοφόρησαν και ήταν πραγματικά μία τραγωδία. Πώς θα έρθουν αυτά τα παιδιά σε επαφή; «Όχι, πάνε αυτά». Η δήλωσή σας για την Ιστορία «Η Ιστορία θα είναι ένα μάθημα εθνικό και όχι μάθημα κοινωνικό». Σαν το έθνος, σαν η εθνική ιστορία να υπερίπταται κάπου από πάνω και να μην είναι οι βαθιές κοινωνικές δομές. Και τώρα ερχόσαστε να μας μιλήσετε για την αντιμετώπιση της βίας, δηλαδή την καταστολή;

Καλλιτεχνικά μαθήματα. Τα καλλιτεχνικά μαθήματα που πρέπει να τα σκεφτούμε με έναν άλλο τρόπο, πολύ πιο δημιουργικό, πολύ πιο γόνιμο, που θα βάζουν τα παιδιά σ' αυτή την έννοια της συλλογικότητας. Πώς να την δείτε, όμως, τη συλλογικότητα, όταν η ταξικότητα είναι το άλφα και το ωμέγα της πολιτικής σας;

Μιλάτε για βία, όταν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες και όταν εδώ η Αντιπολίτευση, η Αξιωματική Αντιπολίτευση, καθηγητές, φοιτητές, οι πάντες σας φωνάζανε τι δουλειά έχει η Πανεπιστημιακή Αστυνομία;

Κυρία Υπουργέ, που μάλλον είναι η τελευταία φορά που συναντιόμαστε από αυτά τα έδρανα της Βουλής γι' αυτή την κυβερνητική θητεία, θέλω να σας πω ένα πράγμα. Κάθε χώρα, κάθε κοινωνία έχει τα βαθιά της στηρίγματα, αυτά από τα οποία πιανόταν κάθε γενιά για να φτάσει στη δημοκρατία, για να έχει δημοκρατία. Αυτά τα βαθιά στηρίγματα όταν πηγαίνετε και τα πετσοκόβετε ως αναχρονιστικά, ως αυτά που έπρεπε να πέσουν, τότε έχουμε φαινόμενα τα οποία προσπαθούμε μετά να θεραπεύσουμε με καλογλογικά στοιχεία.

Το άσυλο -και θα το πω ίσως για τελευταία φορά- δεν ήταν ένας αναχρονισμός, μία αφηρημένη έννοια την οποία χρησιμοποιούσαν φοιτητοπατέρες κ.λπ.. Στηρίχθηκε η δημοκρατική διαδι-

κασία αυτής της χώρας. Η διαρκής στοχοποίηση των νέων, τα πανεπιστήμιά μας φυτώρια παράνομων κ.λπ., λες και υπήρχε ποτέ περισσότερη παρανομία ή ανασφάλεια στα πανεπιστήμια από οπουδήποτε αλλού. Ήθελα να ήξερα πού επιτύχατε την ασφάλεια.

Θα κλείσω με ένα πράγμα. Δεν θα συζητάγα για το νομοσχέδιο ειδικά τέτοιες μέρες και τέτοιες ώρες, αλλά επειδή είναι του Υπουργείου Παιδείας κι επειδή αναφερόμαστε στις νέες γενιές. Ζήτησε κάτι ο κ. Φίλης και βεβαίως το προσυπογράφω, νομίζω και η εισηγήτριά μας. Αντιμετωπίζετε τη βία με την ποινικοποίηση των κινητοποιήσεων των μαθητών; Για όνομα του Θεού! Πού δημιουργείται αυτό το πλαίσιο συλλογικότητας των νέων ανθρώπων; Δημιουργείται σε ένα βαθιά ιεραρχικά δομημένο σχολείο όπως το φτιάχνετε τώρα, με την ελάχιστη βάση εισαγωγής, με αποκλεισμό των παιδιών, των νέων ανθρώπων από τα πανεπιστήμια, να τα οδηγείτε στα κολέγια κ.λπ.;

Θα είχα να σας πω πάρα πολλά για τα έργα και τις ημέρες αυτής της θητείας της κυβερνητικής στο Υπουργείο Παιδείας. Θα σταματήσω εδώ λέγοντας ένα πράγμα. Εδώ εσείς, ως Υπουργός Παιδείας, αυτήν τη δήλωση που έκανε ο Άδωνις Γεωργιάδης πώς την κρίνετε; Πρέπει να πάρετε θέση. Οι ώρες είναι πάρα πολύ δύσκολες γι' αυτήν την κοινωνία. Η Υπουργός Παιδείας πρέπει να πάρει θέση.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Θα δώσω τώρα τον λόγο στην Υπουργό Παιδείας την κ. Κεραμέως για να καταθέσει τις νομοτεχνικές διορθώσεις στο σχέδιο νόμου.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καταθέτω στο Σώμα νομοτεχνικές βελτιώσεις που θα δείτε ότι ενσωματώνουν έναν πολύ μεγάλο αριθμό προτάσεων, κυρίως του Κινήματος Αλλαγής, αλλά και φορέων, για τις οποίες ήδη έχω τοποθετηθεί και στην Επιτροπή Μορφωτικών, αλλά και στην Ολομέλεια. Συνεπώς τις καταθέτω και παράκληση στις υπηρεσίες της Βουλής για διανομή τους. Σας ευχαριστώ πολύ.

(Στο σημείο αυτό η Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Νίκη Κεραμέως καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες νομοτεχνικές βελτιώσεις, οι οποίες έχουν ως εξής:

**ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΜΕ ΤΙΤΛΟ**

«Ζούμε Αρμονικά Μαζί - Σπάμε τη Σιωπή»: Ρυθμίσεις για την πρόληψη και αντιμετώπιση της βίας και του εκφοβισμού στα σχολεία και άλλες διατάξεις»

1. Στο εισαγωγικό εδάφιο του άρθρου 3 του σχεδίου νόμου, η φράση «με στόχο την πρόληψη και αντιμετώπιση» αντικαθίσταται από τη φράση «με στόχο την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση».
2. Στην περ. α) του άρθρου 3 του σχεδίου νόμου, μετά από τη φράση «γονέων ή κηδεμόνων και μαθητών», προστίθεται η φράση «συμπεριλαμβανομένης και της συμβουλευτικής καθοδήγησης εκπαιδευτικών επί μεθόδων αναγνώρισης περιστατικών ενδοσχολικής βίας και εκφοβισμού».
3. Στο εισαγωγικό εδάφιο του άρθρου 4 του σχεδίου νόμου, μετά από τη φράση «Κάθε μορφή σωματικής, λεκτικής, ψυχολογικής, συναισθηματικής, κοινωνικής, ρατσιστικής, σεξουαλικής, ηλεκτρονικής», προστίθεται η φράση «, διαδικτυακής».
4. Στην περ. η) του άρθρου 4 του σχεδίου νόμου,
(α) μετά από τη φράση «η προσβολή», προστίθεται η φράση «, οι διακρίσεις ή οι παρενοχλήσεις στη βάση»,
(β) μετά από τη φράση «της εθνικής καταγωγής», προστίθεται η φράση «της φυλής»,
και
(γ) μετά από τη φράση «της έκφρασης ή των χαρακτηριστικών φύλου», προστίθεται η φράση «, της αναπηρίας, της κατάστασης υγείας και της σωματικής ή άλλης πραγματικής κατάστασης».
5. Στο τέλος του άρθρου 4 του σχεδίου νόμου, προστίθεται εδάφιο, ως εξής: «Το παρόν εφαρμόζεται αναλόγως για μορφές βίας και συμπεριφορές που εκδηλώνονται προς εκπαιδευτικούς και άλλα μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας.»
6. Στο εισαγωγικό εδάφιο του άρθρου 5 του σχεδίου νόμου, η φράση «φορείς της κοινωνίας των πολιτών» αντικαθίσταται από τη φράση «οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών».
7. Στο τέλος του άρθρου 6 του σχεδίου νόμου, προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Η ψηφιακή πλατφόρμα είναι προσβάσιμη από τα άτομα με αναπηρία.»
8. Στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 13 του σχεδίου νόμου, η φράση «, την επιμέλεια και την επιστημονική αξιοποίηση των αναφορών που καταγράφονται στην ψηφιακή πλατφόρμα του άρθρου 11» αντικαθίσταται από τη φράση: «και την επιμέλεια της ψηφιακής πλατφόρμας του άρθρου 11, την επιστημονική αξιολόγηση και αξιοποίηση των αναφορών που καταγράφονται σε αυτή».
9. Στην παρ. 2 του εσωτερικού άρθρου 31Α του άρθρου 22 του σχεδίου νόμου, η λέξη «του αξιολογούμενου» αντικαθίσταται από τη λέξη « του αξιολογουμένου».

10. Στο δεύτερο εδάφιο της περ. β) της παρ. 1 του εσωτερικού άρθρου 31Α του άρθρου 22 του σχεδίου νόμου, η λέξη «των αξιολογούμενων» αντικαθίσταται από τη λέξη «των αξιολογούμενων».

11. Στα εδάφια δεύτερο, τρίτο, τέταρτο, πέμπτο και έκτο της παρ. 3 του εσωτερικού άρθρου 31Γ του άρθρου 24 του σχεδίου νόμου, η λέξη «αξιολογούμενου» αντικαθίσταται από τη λέξη «αξιολογούμενων».

12. Στο τέλος της παρ. 3 του εσωτερικού άρθρου 31Γ του άρθρου 24 του σχεδίου νόμου, προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Σε κάθε περίπτωση, όλες οι αξιολογικές κρίσεις πρέπει να είναι ειδικά τεκμηριωμένες.».

13. Στο πρώτο εδάφιο της περ. γ) της παρ. 3 και στην υποπερ. αβ) της περ. α) της παρ. 4 του εσωτερικού άρθρου 31Δ του άρθρου 25 του σχεδίου νόμου, η λέξη «αξιολογούμενων» αντικαθίσταται από τη λέξη «αξιολογούμενων».

14. Στην υποπερ. αγ) της περ. α) της παρ. 4 και στο πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του εσωτερικού άρθρου 31Δ του άρθρου 25 του σχεδίου νόμου, η λέξη «αξιολογούμενου» αντικαθίσταται από τη λέξη «αξιολογούμενων».

15. Στην παρ. 6 του εσωτερικού άρθρου 31Δ του άρθρου 25 του σχεδίου νόμου:
α) στο εισαγωγικό εδάφιο, η λέξη «ασκήσουν» αντικαθίσταται από τη λέξη «υποβάλουν»,
β) στις περ. α) και β), η λέξη «ασκούν» αντικαθίσταται από τη λέξη «υποβάλλουν».

16. Στην υποπερ. αβ) της περ. α) της παρ. 3 του εσωτερικού άρθρου 31Ε του άρθρου 26 του σχεδίου νόμου, η λέξη «Ετοιμότητα» αντικαθίσταται από τη λέξη «Επάρκεια».

17. Στην περ. β) της παρ. 1 και στην περ. α) της παρ. 6 του εσωτερικού άρθρου 31Ε του άρθρου 26 του σχεδίου νόμου, η λέξη «αξιολογούμενου» αντικαθίσταται από τη λέξη «αξιολογούμενων».

18. Στο εισαγωγικό εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 28 του σχεδίου νόμου, η λέξη «Ανοιχτού» αντικαθίσταται από τη λέξη «Ανοιχτού».

19. Στο άρθρο 30 του σχεδίου νόμου,
(α) η παρ. 9 αριθμείται ως παρ. 8
και
(β) οι επόμενες παράγραφοι αναριθμούνται αντιστοίχως.

20. Στην υποπερ. γγ) της περ. β) της εσωτερικής παρ. 4 της παρ. 1 του άρθρου 32 του σχεδίου νόμου, η φράση «και Παιδαγωγικού Τμήματος Ειδικής Αγωγής» αντικαθίσταται από τη φράση «, Παιδαγωγικού Τμήματος Ειδικής Αγωγής και Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης».

21. Στην περ. α) του εισαγωγικού εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 42 του σχεδίου νόμου, μετά από τη φράση «ώστε οι εκπαιδευτικοί», προστίθεται η φράση «, πλην των νεοδιοριζόμενων που δεν έχουν παραμείνει στην περιοχή διορισμού τους για χρονικό διάστημα δύο (2) σχολικών ετών»,.

22. Στην περ. γ) του εισαγωγικού εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 42 του σχεδίου νόμου, η φράση «τροποποιείται προς εναρμόνιση» αντικαθίσταται από τη φράση «τροποποιείται σε εναρμόνιση».

23. Στο πρώτο εδάφιο της εσωτερικής παρ. 3 της παρ. 1 του άρθρου 42 του σχεδίου νόμου, μετά από τη φράση «καλούνται οι εκπαιδευτικοί», προστίθεται η φράση «, πλην των νεοδιοριζόμενων που δεν έχουν παραμείνει στην περιοχή διορισμού τους για χρονικό διάστημα δύο (2) σχολικών ετών»,.

24. Το δεύτερο εδάφιο της εσωτερικής παρ. 18 της παρ. 2 του άρθρου 42 του σχεδίου νόμου, αντικαθίσταται ως εξής: «Αν δεν είναι δυνατή η κάλυψη των κενών από τους εκπαιδευτικούς του πρώτου εδαφίου, τα λειτουργικά κενά καλύπτονται κατά προτεραιότητα με αποσπάσεις μόνιμων εκπαιδευτικών που υπηρετούν σε σχολεία της οικείας Π.Δ.Ε. και διαθέτουν αυξημένα ακαδημαϊκά προσόντα ή με προσωρινή τοποθέτηση νεοδιοριζόμενων εκπαιδευτικών της οικείας περιοχής μετάθεσης που ομοίως διαθέτουν αυξημένα ακαδημαϊκά προσόντα.».

25. Στην περ. α) του εισαγωγικού εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 42 του σχεδίου νόμου, μετά από τη φράση «στο πρώτο εδάφιο:», η αρίθμηση «αβ)» αντικαθίσταται από την αρίθμηση «αα)».

26. Στην υποπερ. αβ) της εσωτερικής περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 42 του σχεδίου νόμου, μετά από τη φράση «σε λειτουργικά κενά των Πρότυπων Σχολείων (Π.Σ.) και Πειραματικών Σχολείων (ΠΕΙ.Σ.) της περιοχής διορισμού τους», διαγράφεται η φράση «τα οποία προκύπτουν».

27. Στο τέταρτο εδάφιο της εσωτερικής περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 42 του σχεδίου νόμου, μετά από τη φράση «περισσότερες μονάδες», η φράση «στο κριτήριο της περ. α)» αντικαθίσταται από τη φράση «στο κριτήριο «ακαδημαϊκά προσόντα»».

28. Στο έκτο εδάφιο της εσωτερικής περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 42 του σχεδίου νόμου, η φράση «Στη διάρκεια της εν λόγω υπηρεσίας οι εκπαιδευτικοί» αντικαθίσταται από τη φράση «Στη διάρκεια της υπηρεσίας τους στα Π.Σ. ή ΠΕΙ.Σ. οι νεοδιοριζόμενοι εκπαιδευτικοί».

29. Στον πίνακα περιεχομένων και στο κείμενο του σχεδίου νόμου, μετά από το άρθρο 43, εντάσσεται η υπ' αρ. 1636/108/7.3.2023 τροπολογία.

Αθήνα, 8 Μαρτίου 2023

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΒΑΣ

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων):

Δεύτερον, έχουμε καταθέσει μια υπουργική τροπολογία η οποία έχει κατατεθεί από χθες εμπροθέσμως. Αφορά ζητήματα διάφορα όπως τις προσλήψεις εκπαιδευτικών για τη νέα χρονιά, όπως τις μετακινήσεις των αξιολογητών στο πλαίσιο της λειτουργίας της Εθνικής Αρχής Ανώτατης Εκπαίδευσης και ούτω καθεξής.

Επίσης, σχετικά με την τροπολογία με γενικό αριθμό 1635 και ειδικό 107 του Κινήματος Αλλαγής, δεν είναι αρμοδιότητα του Υπουργείου Παιδείας. Υπάγεται στη ΓΓΕΤ, στο Υπουργείο Ανάπτυξης. Θα την διαβιβάσουμε.

Σχετικά με την άλλη εκπρόθεσμη τροπολογία του Κινήματος Αλλαγής με γενικό αριθμό 1637 και ειδικό 109, θα εξεταστεί.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εγώ ευχαριστώ, κυρία Υπουργέ.

Τον λόγο τώρα έχει η κ. Μερóπη Τζούφη, Βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία.

ΜΕΡΟΠΗ ΤΖΟΥΦΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έξω η κοινωνία διαμαρτύρεται και διεκδικεί, κατακλύζοντας τους δρόμους και τις πλατείες σε όλη την Ελλάδα. Γυναίκες, νέες και νέοι, εργαζόμενοι και σωματεία κινητοποιούνται και διαδηλώνουν. Λένε: «έως εδώ», «οι ζωές μας μετράνε». Κρατούν πανό που γράφουν «Ήταν η κακιά η χώρα». Ζητούν δικαίωση για τους συνανθρώπους μας που χάθηκαν τόσο άδικα στα Τέμπη. Μεταξύ αυτών, νέα παιδιά και φοιτητές. Θα μπορούσαν να είναι τα δικά μας παιδιά. Ζητούν να μπει τέλος στη θανατοπολιτική, να μην επαναληφθούν οι ίδιες τραγωδίες, να αποδοθούν ευθύνες και απορρίπτονται οι αφήγηση της ατομικής ευθύνης που μας σέρβιρε για μια ακόμη φορά ο κ. Μητσοτάκης.

Ο θυμός αυτός, η οργή και θλίψη που επικρατεί στη χώρα συναντιέται σήμερα με το αίτημα για αλλαγή πολιτικής, για αντιμετώπιση της ακρίβειας και του οικονομικού αδιεξόδου και τον εξευλισμό της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου, για τη συρρίκνωση της δημόσιας παιδείας, για τις ανισότητες που έχουν διευρυνθεί, για την ιδιωτικοποίηση της υγείας, τώρα και των μοναδικών νοσοκομείων για την αντιμετώπιση του παιδικού καρκίνου, αγνοώντας τις αντιδράσεις υγειονομικών και γονιών. Τούτες τις μέρες κατατίθεται τέτοιο νομοσχέδιο!

Και για το νερό όμως, την ίδια ώρα που η χώρα πενθεί και ζητάει πειστικές απαντήσεις στα αμείλικτα ερωτήματα, για την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας αυτά είναι μάλλον ψιλά γράμματα και η ευκαιρία, καθώς οι δουλειές φαίνεται πως δεν μπορούν να περιμένουν. Η Κυβέρνηση βάζει ξανά στο στόχαστρο το νερό.

Την ίδια στιγμή, εδώ στην Ολομέλεια της Βουλής, κυρία Κεραμέως, προσπαθείτε να μας πείσετε ότι θα επιλύσετε -ως τελικό σας νομοσχέδιο, φαντάζομαι- τον εκφοβισμό στα σχολεία, με πρόχειρη συρραφή διατάξεων και εκθέσεις ιδεών, από μια Κυβέρνηση που ασκεί συστηματικά θεσμικό εκφοβισμό, που δεν χάνει καμμία ευκαιρία να κάνει επίδειξη δύναμης, που στηρίζεται στην αστυνομοκρατία και τροφοδοτεί διαρκώς την ένταση, ενώ торπιλίζει την ηρεμία στα σχολεία και στα πανεπιστήμια.

Είναι το τελευταίο νομοσχέδιό σας αυτής της περιόδου διακυβέρνησης, μια νομοθετική πρωτοβουλία που ολοκληρώνει, κατά τη γνώμη μας, τον κύκλο της καταστροφικής αυτής τετραετίας σε βάρος της δημόσιας εκπαίδευσης. Ο κύκλος κλείνει με ένα νομοσχέδιο μερικό, επιδερμικό, που αδυνατεί να περιγράψει το πρόβλημα για το οποίο κατατίθεται, πόσω μάλλον να δώσει ουσιαστικές και ολιστικές λύσεις για την αντιμετώπισή του.

Δεν μας έχετε πείσει, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης. Αντίθετα, είναι ένα ακόμα σχέδιο που στοχεύει στις εντυπώσεις και όχι στην ουσία. Όχι μόνο εμείς, αλλά και η ίδια η εκπαιδευτική κοινότητα και κυρίως οι μαθητές και οι μαθήτριες που αντιλαμβάνονται τις αντιφάσεις και την υποκρισία της κυβερνητικής πολιτικής, που καταλαβαίνουν ότι το Υπουργείο Παιδείας συμβάλλει στο κλίμα της έντασης, αποφεύγει κάθε διάλογο, θρène τις ανισότητες και επιτίθεται με κάθε δυνατό τρόπο στη δημόσια εκπαίδευση, που αδιαφορεί στην ουσία για τις ψυχοκοινωνικές συνέπειες της πανδημίας και του εγκλεισμού, που συνέβαλαν καθο-

ριστικά στην αύξηση των φαινομένων βίας, που πετά στα σκουπίδια τις συστάσεις των διεθνών οργανισμών, όπως της UNICEF και της UNESCO και τις καλές πρακτικές που εφαρμόζονται σε άλλες χώρες και καταφεύγει σε αυτό που ξέρει καλύτερα, την καταστολή.

Στο σχέδιο νόμου απουσιάζουν οι δράσεις που στοχεύουν στην αποδοχή, στη συζήτηση, στη συνεργασία, στον αλληλοσεβασμό, που κάνουν το σχολείο πιο ασφαλές, πιο συμπεριληπτικό και πιο ανοικτό. Αντίθετα, επιλέγετε να ποινικοποιήσετε τις μαθητικές διεκδικήσεις. Ποινικοποιείτε τους αγώνες των παιδιών που βρίσκονται στους δρόμους και τις πλατείες, που θρηνούν άλλοτε βουβά και άλλοτε φωναχτά για όσους και όσες χάθηκαν στο τρένο του θανάτου, επειδή καταλαβαίνουν πως θα μπορούσαν να βρίσκονται οι ίδιοι στη θέση τους, οι φίλοι τους, τα αδέρφια τους.

Με συγκίνηση βλέπω τις εκδηλώσεις των φοιτητών στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης που θρηνεί τους φοιτητές του που χάθηκαν και τους υπόλοιπους που είναι τραυματισμένοι. Λίγα λουλούδια, μερικοί στίχοι του Ρίτσου και του Λειβαδίτη, μηνύματα με τα ονόματα των φοιτητών που χάθηκαν, το άγαλμα του Αριστοτέλη μπροστά από την Πρυτανεία ντυμένο με μαύρο πανί και μερικά λευκά λουλούδια είναι εικόνες συγκλονιστικές.

Οι ζωές μας μετράνε, κραυγή αγωνίας, αλλά και διεκδίκησης των φοιτητών μας απέναντι σε μια Κυβέρνηση που κοστολογεί, δυστυχώς, πολύ φθηνά την ανθρώπινη ζωή. Αλλά και απέναντι σε ένα συστημικό μιντιακό σύστημα που προσπαθεί να ξεπλύνει την Κυβέρνηση και που δυστυχώς διατυπώνει την άποψη ότι ο θάνατος μπορεί να είναι ευκαιρία, για να φτιάξει αυτή η χώρα δρόμους, γέφυρες, σήραγγες και ασφαλές σιδηροδρομικό δίκτυο. Τι θλιβερός κυνισμός!

Κυρία Κεραμέως, δεν αρκεστήκατε στις διατάξεις του νομοσχεδίου για τον σχολικό εκφοβισμό και βάλατε και άλλα, επιπλέον άρθρα, ρυθμίσεις που αποτυπώνουν με πιο γλαφυρό τρόπο τη νομοθετική προχειρότητα και τη διοικητική ανικανότητα. Αναφέρομαι στα άρθρα για τα πανεπιστήμια, άρθρα που είτε είναι φωτογραφικά είτε αναθεωρούν προηγούμενους νόμους σας που έχουν οδηγήσει τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα σε αδιέξοδο και διοικητική υπολειτουργία. Μιλάμε για έναν θεσμό, το πανεπιστήμιο, που έρχεται από πολύ μακριά και που σήμερα απαξιώνεται στα χέρια σας, στα χέρια μιας εναλλακτικής Δεξιάς με κολεγιακό σύνδρομο.

Επίσης, υπάρχουν και άρθρα μικροπολιτικής στόχευσης της τελευταίας στιγμής, προεκλογικά, όπως και κάποιες από τις τροποποιούμενες διατάξεις που αναφερθήκατε σε αυτήν την τροπολογία της σκέψης «πάμε και όπου βγει». Αναφέρομαι στα άρθρα 4 έως 7, ενώ στο άρθρο 9 παρατείνετε θητείες, δείχνοντας ότι οι εθνικές αρχές δυστυχώς, αντιμετωπίζονται ως φορείς τακτοποίησης αρεστών προσώπων.

Κυρία Κεραμέως, σας το λέμε ανοικτά: Το νομοσχέδιο που καταθέσατε δεν μπορεί δυστυχώς να λύσει τίποτα, γιατί η Κυβέρνησή σας εχθρεύεται το δημοκρατικό ανοικτό σχολείο της συμπεριληψής, του σεβασμού και της διαφορετικότητας. Είστε μέρος του προβλήματος και όχι της λύσης. Είστε ο θεσμικός εκφοβιστής απέναντι στη νέα γενιά, στους εκπαιδευτικούς, στους φοιτητές και στους γονείς. Η σημερινή απεργία και η μαζική κινητοποίηση δείχνει ένα μόνο πράγμα, ότι έχετε τελειώσει πολιτικά και έχετε χρεοκοπήσει, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης.

Κρατώ στη σκέψη μου τις εικόνες από τις εκδηλώσεις μνήμης των φοιτητών που θρηνούν τους χαμένους συναδέλφους τους. Ζητάμε, όπως και η ΠΟΣΔΕ, δικαιώματα και ασφάλεια στους χώρους εκπαίδευσης και εργασίας. Ζητάμε εξασφάλιση σύγχρονων και ασφαλών δημόσιων συγκοινωνιών για τους εργαζόμενους, τους φοιτητές και το σύνολο του επιβατικού κοινού.

Και κλείνω με μια αναφορά στη σημερινή Ημέρα της Γυναίκας. Είναι 8 του Μάρτη και οι γυναίκες συνεχίζουν τον αγώνα χειραφέτησής τους σε όλον τον κόσμο και στη χώρα μας. Είμαστε αδιαπραγμάτευτα μαζί τους. Αλλά αυτή τη φορά είμαστε κυρίως με τις γυναίκες και τα νέα κορίτσια που χάθηκαν στο τρένο του θανάτου, με τις μανάδες που δεν πήραν απάντηση στο μήνυμα «πάρε όταν φτάσεις», με τις γυναίκες που έχασαν τους αγαπημένους τους μέσα στην κοιλιά των Τεμπών. Ζητάμε να σταμα-

τήσει η αποποίηση των ευθυνών και να δοθούν άμεσα απαντήσεις. Ζητάμε σεβασμό στην αλήθεια, σεβασμό στα θύματα. Το ποτάμι της οργής ξεχειλίζει. Τη σπίθα φοβάστε και την έκρηξη της νέας γενιάς. Τα παιδιά δεν υποτάσσονται. Στη μνήμη των ανθρώπων που χάθηκαν συνεχίζουμε, πενθούμε, αναστοχαζόμαστε και απαιτούμε καθαρότητα.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Παρά το γεγονός ότι πολλοί εκ των εισηγητών και ειδικών αγορητών έχουν κάνει και χρήση της δευτερολογίας δεν θα το λάβω υπ' όψιν. Όποιοι εκ των εισηγητών ή ειδικών αγορητών θέλει να δευτερολογήσει για τρία λεπτά μπορεί να το ζητήσει.

Κυρία Κεφαλίδου, θέλετε;

ΧΑΡΟΥΛΑ (ΧΑΡΑ) ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ: Όχι, ευχαριστώ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, εγώ ζητώ τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο έχει ο κ. Δελής.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Έχω αφήσει μερικά ζητήματα από το νομοσχέδιο. Το είχα πει και στην πρωτολογία μου. Τα έχω αφήσει για έναν μικρό σχολιασμό στη δευτερολογία.

Ξεκινώ πρώτα από τα ερευνητικά κέντρα της Ακαδημίας Αθηνών. Μας προβληματίζει, το είχαμε πει και στην επιτροπή, ο περαιτέρω κατακερματισμός που ήδη υπάρχει και στον τομέα της έρευνας. Κατά την άποψή μας, αυτό που θα έπρεπε να γίνει θα ήταν όλοι οι ερευνητικοί φορείς να υπαχθούν υπό έναν ενιαίο φορέα έρευνας χωρίς κατακερματισμό ούτε φυσικά ενίσχυση αυτού του ανταγωνισμού ανάμεσα στα διάφορα ερευνητικά ιδρύματα και με έναν σχεδιασμό βεβαίως που να αντιστοιχεί στις σημερινές, στις σύγχρονες κοινωνικές ανάγκες.

Ως προς το ζήτημα της αξιολόγησης του άρθρου 22 των δημοσίων ΙΕΚ, αντί η Κυβέρνηση να αναβαθμίσει τις υποδομές αυτών των δημόσιων ινστιτούτων επαγγελματικής κατάρτισης και να ικανοποιήσει τις διεκδικήσεις των σπουδαστών επιλέγει την αξιολόγηση σύμφωνα με το πλαίσιο βεβαίως της στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης κάτι που δεν πρόκειται βεβαίως να βελτιώσει την υπάρχουσα κατάσταση σε αυτά τα ΙΕΚ.

Ως προς το ζήτημα τώρα των ξενόγλωσσων προγραμμάτων σπουδών των ελληνικών πανεπιστημίων, αυτό που μπορεί να πει κανείς είναι ότι μεγαλώνει ακόμη περισσότερο η γκάμα χορηγήσης πανεπιστημιακών τίτλων από τα ελληνικά πανεπιστήμια από τα ξενόγλωσσα συγκεκριμένα προγράμματα σπουδών. Είναι ένα ακόμα βήμα σημαντικό για την ενίσχυση της επιχειρηματικής δράσης των πανεπιστημίων που εξελίσσονται πια σε πανεπιστήμια ΑΕ.

Ως προς την παιδαγωγική επάρκεια έχουμε τοποθετηθεί αρκετά στις συνεδριάσεις της επιτροπής. Η Κυβέρνηση κάτω και από την πίεση του φοιτητικού κινήματος κάνει έναν ελιγμό, κάνει ορισμένες παραχωρήσεις σε δικαία αιτήματα των φοιτητών. Όμως, δεν κάνει βήμα πίσω από την απόσπαση της παιδαγωγικής επάρκειας από το πτυχίο και αυτό είναι το πιο σημαντικό.

Παρά ταύτα, επειδή δεν έχει μιλήσει ακόμα η κυρία Υπουργός, ελπίζω να το κάνει στο τέλος, θα θέλαμε μια εξήγηση για την άρνησή της μέχρι στιγμής να συμπεριλάβει και τις σχολές επιστημών Φυσικής Αγωγής, τα ΤΕΦΑΑ, τα ΣΕΦΦΑ, όπως λέγονται αυτά, στη ρύθμιση που φέρνει τώρα, σε αυτήν την ευνοϊκή ρύθμιση, για τις σχολές αυτές για όσους τέλος πάντων φοιτούν στις σχολές αυτές μέχρι και το φετινό ακαδημαϊκό έτος.

Και για την ψηφιακή ακαδημαϊκή ταυτότητα φαίνεται ότι αντιστοιχεί περισσότερο σε μια κάρτα εργασίας σε μια επιχείρηση, σε μια ανώνυμη εταιρεία, παρά σε ένα πανεπιστήμιο. Κατά την άποψή μας δεν φταίει η ψηφιακότητα της ακαδημαϊκής ταυτότητας. Δεν έχουμε πρόβλημα με την ψηφιακότητα της δηλαδή. Το πρόβλημα είναι με τη χρήση της. Θα έπρεπε να οδηγεί σε αναβαθμισμένες παροχές φοιτητικής μέριμνας στη σίτιση, στη μετακίνηση, σε μια σειρά από παροχές που θα έπρεπε να έχουν οι φοιτητές, έτσι ώστε ακόμα καλύτερα να μπορέσουν να οργανώσουν και τις σπουδές τους και τη ζωή τους στη διάρκεια της φοιτητικής τους σταδιοδρομίας.

Για την υπουργική τροπολογία -και κλείνω με αυτό, κύριε Πρό-

εδρε- με αριθμό 1636 και ειδικό 108, σε όλα τα άρθρα της είμαστε «παρών», εκτός από το 8 το οποίο και καταψηφίζουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τώρα καλώ στο Βήμα εκ μέρους της Ελληνικής Λύσης την ειδική αγορήτρια της Ελληνικής Λύσης την κ. Ασημακοπούλου.

ΣΟΦΙΑ - ΧΑΪΔΩ ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, ένα στα τρία παιδιά, 32,4%, σε όλη την Ελλάδα δέχεται εκφοβισμό, ένα στα έξι παιδιά σε όλη τη χώρα δηλώνουν ότι αισθάνονται πως το σχολείο τους δεν τους μαθαίνει να μην εκφοβίζουν τους συμμαθητές τους. Αυτά είναι ορισμένα από τα βασικά αποτελέσματα της έρευνας που πραγματοποίησε το «Χαμόγελο του Παιδιού». Το είπαμε πολλές φορές και θα το ξαναπούμε. Για κάθε σχολείο είναι απαραίτητη η παρουσία εξειδικευμένου ψυχολόγου στον σχολικό εκφοβισμό. Τα παιδιά έχουν ανάγκη να μιλήσουν. Πρέπει να αρχίσουμε να διεκδικούμε ένα σχολείο που θα φροντίζει για την ψυχική υγεία των μαθητών. Οι εκπαιδευτικοί εκφράζουν την απόγνωση τους επειδή δεν γνωρίζουν πώς να αντιμετωπίζουν φαινόμενα, όπως ο σχολικός εκφοβισμός. Πώς μπορεί ένας επαγγελματίας να βοηθήσει τάξεις, εκπαιδευτικούς, παιδιά και τις οικογένειές τους με λίγες ώρες την εβδομάδα, αν δεν υπάρχει στελέχωση που αναλογεί σε όλα τα σχολεία;

Είναι επίσης αναγκαία η τακτική επιμόρφωση των εκπαιδευτικών πάνω στο θέμα, αλλά και η ενημέρωση των παιδιών στο πλαίσιο πιστοποιημένου προγράμματος και κατάλληλα διαμορφωμένου προς κάθε ηλικιακή ομάδα. Οι συνέπειες του εκφοβισμού και της βίας στα παιδιά είναι σοβαρές και καθοριστικές για την ψυχοκοινωνική τους ανάπτυξη και εξέλιξη. Γι' αυτό η συστηματική πρόληψη και η κατάλληλη αντιμετώπιση κάθε μορφής εκφοβισμού και βίας στο σχολείο είναι πολύ σημαντικές.

Η σχολική βία και ο σχολικός εκφοβισμός δεν είναι μεμονωμένα περιστατικά, αποκομμένα από την ευρύτερη κοινωνία. Είναι συμπτώματα βαθύτατων κοινωνικών προβλημάτων και δομικών ελλείψεων της ελληνικής κοινωνίας και του σχολείου. Τα φαινόμενα αυτά δεν είναι παρά η κορυφή του παγόβουνου αυτών των βαθύτερων προβλημάτων. Συνεπώς, για να προληφθούν και να αντιμετωπιστούν, θα πρέπει να αναζητηθούν οι αιτίες που τα προκαλούν.

Με την εμφάνιση περιστατικών ενδοσχολικής βίας και εκφοβισμού το σχολείο δεν εξυπηρετεί τους γνωστικούς και κοινοποιητικούς ρόλους του, ενώ παράλληλα δεν συμβάλλει στην ανάπτυξη της προσωπικότητας των παιδιών καθώς δημιουργείται ένα κλίμα φόβου και άγχους. Επιπλέον, η αποτυχία του σχολείου να παρέχει ένα ασφαλές κλίμα στα παιδιά αποτελεί παραβίαση των δικαιωμάτων τους.

Για να μιλάμε για ουσιαστική πρόληψη, πρέπει να μιλάμε για συζήτηση και ενημέρωση των παιδιών από τους καθηγητές για τα δικαιώματά τους, αλλά και τους κανόνες συμπεριφοράς στο σχολείο, ουσιαστική και αποτελεσματική εποπτεία κατά τα διαλείμματα, ιδίως στους χώρους όπου είναι πιθανό να συμβούν περιστατικά σχολικού εκφοβισμού από μαθητές, όπως προαύλιο, αποθήκες, εργαστήρια κ.λπ., παρότρυνση στους γονείς για την ενεργή συμμετοχή τους στη σχολική ζωή των παιδιών τους και τη συνεργασία τους με το εκπαιδευτικό προσωπικό.

Εμείς στην Ελληνική Λύση πιστεύουμε ότι τα παιδιά έχουν απόλυτο δικαίωμα σε ένα σχολικό περιβάλλον το οποίο να τους παρέχει ασφάλεια και προστασία.

Στην τελευταία συζήτηση στην επιτροπή σας είπαμε ότι με τα ημίμετρα και τις καθυστερήσεις στη λήψη αποφάσεων δημιουργείτε τμήματα δύο ταχυτήτων, τμήματα που τα πτυχία τους θα δίνουν επαγγελματικά δικαιώματα στους αποφοίτους τους και τμήματα με το ίδιο όνομα που δεν θα τα δίνουν. Δικαιωθήκαμε και πάλι, όπως και στην περίπτωση της αυθαιρέσας σας που ταλαιπωρούν τους αποφοίτους και τους γονείς του 15^{ου} Δημοτικού Σχολείου Αθηνών. Η δικαίωση ήρθε και πάλι από τα δικαστήρια. Δικαιωθήκαμε και για όσα σας λέγαμε από την απόφαση του Δ' Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας που έκανε δεκτές τις προσφυγές πτυχιούχων μηχανικών, ανακαίνισής και αποκατάστασης κτηρίων και επέβαλε ποινή 60.000 ευρώ στα Υπουργεία Υπο-

δομών, Παιδείας, Περιβάλλοντος και Ανάπτυξης ως ηθική βλάβη στους προσφεύγοντες για μη έκδοση προεδρικών διαταγμάτων για τον καθορισμό των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων των ΤΕΙ.

Τελειώνω με δύο προτάσεις του εξαίρετου μαθηματικού, ερευνητή Στρατού Στρατηγάκη: «Πήξαμε στις μεταρρυθμίσεις, αλλά λύσεις δεν βλέπουμε στα υπαρκτά και σοβαρά προβλήματα. Έτσι η κοροϊδία παιδιών και γονέων συνεχίζεται κανονικά»

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο τώρα έχει για δευτερολογία η εισηγήτρια της Νέας Δημοκρατίας, η κ. Αικατερίνη Παπακώστα-Παλιούρα.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ (ΚΑΤΕΡΙΝΑ) ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ - ΠΑΛΙΟΥΡΑ: Κύριε Πρόεδρε, εγώ ήμουν συνεπής στον χρόνο μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Είπα στην αρχή πως κάποιοι εκ των εισηγητών είχαν καταναλώσει και τη δευτερολογία τους. Εσείς βλέπω ότι ήσασταν ακριβώς στον χρόνο της πρωτολογίας. Εξάλλου, δεν πειράζει, αν κάποιος θέλει τον λόγο, θα του τον δώσω.

Έχετε τον λόγο.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ (ΚΑΤΕΡΙΝΑ) ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ - ΠΑΛΙΟΥΡΑ: Κύριε Πρόεδρε, κυρία Υπουργέ και αγαπητοί συνάδελφοι, θα εστιάσω σε κάποια ζητήματα που κατά την άποψή μου οι εισηγητές και οι ειδικοί αγορητές επιχειρηματολόγησαν, ασκώντας κριτική στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

Ακούστηκε πολλές φορές από κάποιους συναδέλφους και από εισηγητές να μιλάνε για ένα αποσπασματικό νομοσχέδιο και θα ήθελα πάνω σε αυτό να πω το εξής: Αποσπασματικό νομοσχέδιο και για γιατί; Ο διπλασιασμός των ψυχολόγων και των κοινωνιολόγων δεν είναι κάτι που είχε προηγηθεί από το Υπουργείο Παιδείας στα τριάντα χρόνια της κυβερνητικής μας θητείας; Ο διορισμός συμβούλου σχολικής ζωής στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση δεν είναι ένα μέτρο το οποίο λήφθηκε σε πρότερο χρόνο; Για τη θέσπιση κέντρων διεπιστημονικής αξιολόγησης, συμβουλευτικής και υποστήριξης το ίδιο δεν συνέβη; Η ένταξη στο βασικό ωρολόγιο, κύριε Φίλη, πρόγραμμα των ευαίσθητων θεματικών εννοιών, όπως αυτό της βίας και του σεβασμού της διαφορετικότητας, δεν είναι κάτι που λήφθηκε επίσης από το Υπουργείο Παιδείας; Τα προγράμματα επιμόρφωσης των καθηγητών, όπου ενισχύθηκαν με περαιτέρω χρηματοδότηση, δεν είναι μερικά από τα μέτρα τα οποία προλείαναν το έδαφος, προκειμένου να έρθει σήμερα; Και όχι για προεκλογικούς λόγους ή χρόνο, όπως ισχυριστήκατε κάποιοι, αλλά γιατί είναι ένα τόσο σημαντικό θέμα, όπως αυτό της ενδοσχολικής βίας που ταλανίζει την ελληνική οικογένεια δεκαετίες τώρα. Θα έπρεπε να περιμένουμε τόσο ακόμα για να αποφασίσουμε πια να βάλουμε και εδώ το μαχαίρι στο κόκκαλο; Με ποια αιτιολογία;

Κρίνετε το νομοσχέδιο και λέτε για τις διατάξεις αυτές ακόμα και για την ηλεκτρονική πλατφόρμα ότι πια δεν είναι αποσπασματικές και ότι δεν δίνουν λύση στο πρόβλημα. Αλήθεια; Το βασικότερο πρόβλημα της ενδοσχολικής βίας δεν είναι το γεγονός ότι οι μαθητές σιωπούν; Γιατί σιωπούν; Το σκεφτήκαμε ποτέ; Συζητήσαμε με τα παιδιά; Είμαστε γονείς. Είμαι σίγουρη ότι και εδώ μέσα υπάρχουν Βουλευτές που είχαν παιδιά που υπήρξαν θύματα ενδοσχολικής βίας. Ο φόβος δεν είναι ο κύριος λόγος που τα παιδιά σιωπούν; Πώς θα σπάσουμε αυτήν τη σιωπή; Μέσω των επώνυμων μόνο καταγγελιών; Η ανώνυμη καταγγελία μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας δεν δρα προληπτικά; Ο θύτης, ο οποίος ασκεί σχολική βία, δεν θα το σκεφτεί δύο και τρεις και δέκα φορές περισσότερο να το επιχειρήσει ξανά, όταν θα ξέρει ότι η πρόσβαση του θύματος θα είναι πια πιο εύκολη, με μεγαλύτερη ανταπόκριση, με μια δομή έτσι όπως εμείς την στοιχειοθετούμε προς τιμήν του Υπουργείου, από κάτω προς τα πάνω, από πάνω προς τα κάτω και οριζόντια, με πρωτόκολλα, με διαδικασίες, με επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και όχι μόνο;

Στο άρθρο 1, 2 και 3 γίνεται λόγος για πρόληψη. Δεν την είδατε; Δεν τη διαβάσατε; Λέει στο άρθρο 3: «Δράσεις και προγράμματα πρόληψης και αντιμετώπισης περιστατικών ενδοσχολικής βίας και εκφοβισμού». Αναφέρει επιγραμματικά ένα προς ένα την επιμόρφωση εκπαιδευτικών και γονέων, αγαπητοί συνά-

δελφοι. Μεγαλώνουμε όλοι τα παιδιά μας με τον ίδιο τρόπο; Αυτοί που δολοφόνησαν την Ελένη στη Ρόδο τι γονείς είχαν;

Και θα προσθέσω ένα επιχείρημα στην εισηγήτρια του ΣΥΡΙΖΑ, που τόσοσ λόγος έγινε και από την Αριστερά, κύριε Δελή, για τα οικονομικά κριτήρια και τα κοινωνικά.

Έχουν γίνει διεθνείς μελέτες και εκφράζουν το γεγονός ότι δεν υπάρχει εδώ ακριβώς ξεκάθαρη τοποθέτηση. Αντιθέτως, όμως, υπάρχει η μελέτη για την ενδοσχολική βία και τον εκφοβισμό της ΕΨΥΠΕ, της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπου κάνει λόγο συγκεκριμένα και λέει ποιες είναι εκείνες οι αιτίες οι οποίες παίζουν ρόλο στη γένεση της ενδοσχολικής βίας.

Θέλετε να ακούσετε κάποιες; Τα ατομικά των παιδιών, τα χαρακτηριστικά του οικογενειακού περιβάλλοντος, οι διάφορες πλευρές του σχολικού περιβάλλοντος, το ψυχολογικό κλίμα του σχολείου, οι πολιτικές, βεβαίως, του εκπαιδευτικού συστήματος, οι στάσεις των ιδίων των παιδιών, των γονέων και των εκπαιδευτικών απέναντι στη βία, ο τρόπος προβολής της βίας από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Σε όλα, μα όλα, η γενεσιουργός αιτία είναι το οικονομικό υπόβαθρο; Θέλετε να μας πείτε, δηλαδή, ότι τα παιδιά τα οποία ανήκουν στις ελίτ ή στις πλούσιες οικογένειες δεν είναι θύτες ή δεν έχουν υπάρξει θύματα ενδοσχολικής βίας; Αυτή είναι η φιλοσοφία σας; Αυτό καταλάβατε εσείς τόσα χρόνια, τόσες δεκαετίες, για τα φαινόμενα που ταλανίζουν την εκπαιδευτική κοινότητα;

Θα μου επιτρέψετε να κλείσω, κύριε Πρόεδρε, με ένα θέμα για το οποίο επίσης έγινε πολύς λόγος, για το άρθρο 4, για την παράγραφο δ. Είπε ο κ. Φίλης στην κυρία Υπουργό ότι αν αφαιρέσουμε αυτήν την διάταξη, τότε θα το ψηφίσετε.

Αλήθεια, κύριε Φίλη; Τι λέει η παράγραφος δ; Λέει: «Η παρεμπόδιση της ομαλής διεξαγωγής των μαθημάτων και ο βίαιος αποκλεισμός μαθητών είτε από την εκπαιδευτική διαδικασία είτε από τη συμμετοχή τους στην καθημερινή σχολική ζωή, καθώς και ο εν γένει κοινωνικός αποκλεισμός, οι απειλές και η ψυχολογική βία στις επαφές των μαθητών και των συμμαθητών του». Πού έχετε αντίρρηση σε αυτό;

Η δική μου η κόρη, δηλαδή, αν θέλει αύριο να πάει στο σχολείο της και βρεθεί μία ομάδα δύο συμμαθητών της να την παρεμποδίζει για τους χι, ψι δικούς τους λόγους, αυτό δεν αποτελεί ενδοσχολική βία; Ήμασταν εμείς ποτέ αντίθετοι στη διαμαρτυρία των μαθητών, να βγουν στους δρόμους, όπως, καλή ώρα, σύσσωμα έγινε σήμερα και υποκλινόμαστε βεβαίως σε αυτό με σεβασμό; Δηλαδή, θα επιτρέπεται στην οποιαδήποτε συμμορία που δημιουργείται εντός ή εκτός σχολικών εκπαιδευτικών μονάδων, μην τηρώντας την πλειοψηφία, να επιβάλλουν στους άλλους μαθητές ή να διαταράσσουν την εκπαιδευτική ηρεμία;

Τι είδους επιχειρήματα είναι αυτά; Έχετε επιλέξει με την κοινωνική πραγματικότητα; Αντιλαμβάνεστε πραγματικά; Έχετε συνομιλήσει με οικογένειες παιδιών που αρνούνται να πάνε στο σχολείο, που έχουν ψυχολογικά προβλήματα, που -αν θέλετε- επισκέπτονται ψυχιάτρους, γιατί δεν μπορούν να καταλάβουν όλη αυτή την διαδικασία, του να μην υπάρχει έλεγχος, του να μην υπάρχουν εκείνοι οι άνθρωποι που προσπαθούμε εμείς να δημιουργήσουμε μέσα απ' όλο αυτό το ολιστικό πρόγραμμα του Υπουργείου Παιδείας για αντιμετώπιση στη σχολική μονάδα και αντιμετώπιση σε επίπεδο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, στο Υπουργείο; Θέλουμε να εκπαιδεύουν όλοι, να υπάρξουν εκείνα τα εργαλεία.

Η ίδια η έκθεση του ΕΨΥΠΕ, την οποία σας προανέφερα προηγουμένως, λέει ότι σε μία μελέτη και έρευνα που έγινε σε μαθητές του δημοτικού, όταν τους έβαλαν σε μία διαδικασία ψυχοεκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, τα αποτελέσματα ήταν άμεσα. Το ποσοστό, από 52% προ των παρεμβάσεων των παιδιών που δεν μιλούσαν, μειώθηκε σε 18%. Αυτό προσπαθούμε να κάνουμε, εστιάζοντας στην πρόληψη και στην αντιμετώπιση, όχι την καταστολή. Γιατί αυτά τα παιδιά είναι αυριανή πολιτεία οι οποίοι, όταν θα έχουν αυτού του είδους τις πληγές, που δεν θα έχουν επουλωθεί, τότε και δυστυχισμένοι θα είναι και φυσικά δεν θα μπορούν ούτε να κοινωνικοποιηθούν, ούτε να είναι υγιείς πολίτες.

Αυτή είναι η ουσία και αυτή είναι η αλήθεια. Και δεν κάνουμε τίποτε άλλο από την πρώτη στιγμή αυτής της κυβερνητικής θητείας από το να δίνουμε λύσεις σε προβλήματα, πράγμα το οποίο

δεν το κάνατε εσείς, ενώ κυβερνήσετε για πέντε ολόκληρα χρόνια. Το μόνο το οποίο κάνετε είναι να ασκείτε μηδενιστική κριτική του «όχι σε όλα» και δεν ακούσαμε ούτε μία πρόταση. Κατακρίνατε ότι δόθηκε το νομοσχέδιο αυτό δεν προλαμβάνει και σας προκαλώ να μας πείτε ένα μέτρο πρόληψης που προτείνετε. Απολύτως κανένα!

Θα σας κρίνει, λοιπόν, ο ελληνικός λαός για ακόμα μία φορά. Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΙΛΗΣ: Υπάρχουν άρρωστοι πολίτες; Η κυρία εισηγήτρια πριν μίλησε για υγιείς πολίτες. Υπάρχουν και άρρωστοι πολίτες;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο τώρα έχει η εισηγήτρια του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία, η κ. Σκούφα.

ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ ΣΚΟΥΦΑ: Θα μιλήσω από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, και ευχαριστώ.

Θα κάνω, πρώτα απ' όλα, ένα σχόλιο επιστημονικό, αν θέλετε, λόγω της ιδιότητάς μου -ξαναλέω- ως εκπαιδευτικού. Ακόμη και αυτά που διαβάσατε, αγαπητή συνάδελφε, πολύ φοβάμαι ότι δεν τα κατανοείτε. Όταν μας αναφέρετε την ανάγκη διαφορετικών μεθόδων διδασκαλίας, για παράδειγμα ψυχοεκπαιδευτικές διαδικασίες -ομαδοσυνεργατική διδασκαλία λέγαμε κάποτε στα πανεπιστήμια και το λένε ακόμη και τώρα-, όταν μας αναφέρετε ότι το οικογενειακό περιβάλλον είναι βασική αιτία, αυτό σας λέγαμε τόσες μέρες όλη η Αντιπολίτευση, ότι το οικογενειακό περιβάλλον, όταν έχει εξαθλίωση προκαλούμενη από πολύ συγκεκριμένες ταξικές πολιτικές, αναγκαστικά το παιδί μένει αβοήθητο.

Φυσικά, υπάρχουν κι εξαιρέσεις. Δεν εξομοιώνουμε την οικονομική εξαθλίωση, που επιβάλλετε, με τη μόρφωση. Ίσα-ίσα, αυτό που τονίζουμε εδώ και τέσσερα χρόνια είναι ότι η εξειδίκευση είναι εξειδίκευση, η κατάρτιση είναι κατάρτιση, αλλά δεν συμβάλλουν στο πρότυπο -όχι του υγιούς, διότι δεν υπάρχουν υγιείς και άρρωστοι πολίτες-, αλλά δεν συμβάλλουν στη διαμόρφωση των με κριτική συνείδηση σκεπτόμενων πολιτών, των χειραφετημένων πολιτών της αυριανής κοινωνίας.

Πιστεύω, όμως, ότι και από τη συγκεκριμένη συζήτηση του συγκεκριμένου νομοσχεδίου αναδείχθηκε πασιφανώς αυτό που μαθαίνουμε δεκαετίες στις παιδαγωγικές σχολές και είναι ποιο; Ότι το τι σχολείο θέλουμε, διαποτίζει ολόκληρη την εκπαιδευτική πολιτική. Το τι σχολείο θέλουμε, αναφέρεται και καταγράφεται στους στόχους και τους σκοπούς των αναλυτικών προγραμμάτων, αναφέρεται και καταγράφεται στους στόχους και τους σκοπούς της διδασκαλίας εκάστου μαθήματος, αναφέρεται και καταγράφεται από το πόσους μαθητές έχουμε μέσα στην τάξη, πώς είναι διατεταγμένα τα θρανία, αν είναι μετωπικά, αν είναι κυκλικά, μέχρι το αν αφιερώνεται χρόνος στην ποιότητα της παιδαγωγικής σχέσης.

Κυρίως, όμως, κυρία Υπουργέ, δεν πρέπει να κάνουμε ότι δεν καταλαβαίνουμε. Τόσα χρόνια νομοθετείτε για ένα ανταγωνιστικό σχολείο. Δεν έχετε συμβάλει καθόλου με τη νομοθεσία σας σε αυτό που λέμε ομαδικό πνεύμα μέσα στην τάξη, καθόλου, μα καθόλου! Δεν υπάρχει καμμία ενίσχυση αντίστοιχων εργαλείων διδασκαλίας. Δεν υπάρχει καμμία ενίσχυση σε σχέση με τη δημοκρατική διαδικασία λήψης απόφασης τόσο μέσα στο τμήμα όσο και μέσα σε κάθε σχολική μονάδα.

Πού είναι οι γονείς σε αυτά που νομοθετήσατε, στη διαδικασία λήψης απόφασης; Πού είναι οι μαθητές; Πού είναι οι εκπαιδευτικοί; Και τα τρία αυτά μέρη που αφορούν και συνδιαμορφώνουν την εκπαιδευτική πράξη, τα έχετε μονίμως απέναντι, όπως απέναντι έχετε βάλει εδώ και δεκαετίες, από το καλοκαίρι του 2019, καταργώντας στην πράξη την ακαδημαϊκή ελευθερία και το πανεπιστημιακό άσυλο. Έχετε βάλει εν συνόλω απέναντι όλη τη νεολαία, η οποία και σήμερα διατρανώνει στους δρόμους αυτό που είπαν και οι υπόλοιποι συνάδελφοι: «Φτάνει πια με την καταστολή! Φτάνει πια με την καταπίεση ακαδημαϊκών ελευθεριών! Φτάνει πια με τη διάλυση της δημοκρατίας! Φτάνει πια με το «παταπούρεμα» της αξιοκρατίας. Φτάνει πια με τη λογοκρισία! Φτάνει πια με τις υποκλοπές! Φτάνει πια!».

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο έχει τώρα,

προκειμένου να ολοκληρωθεί η διαδικασία συζήτησης του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Παιδείας, η Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων, η κ. Νίκη Κεραμέως.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε, όπως ευχαριστώ τις συνάδελφους και τους συναδέλφους για την εκτενέστατη αυτή συζήτηση που είχαμε την τελευταία περίπου εβδομάδα για ένα μείζον ζήτημα, κατά τη γνώμη μας, ένα ζήτημα που ταλανίζει την υφήλιο, ένα ζήτημα που υπερβαίνει κόμματα και χρώματα και έχει να κάνει με τις πραγματικές αγωνίες των οικογενειών.

Θέλω να σχολιάσω κάποια απ' αυτά που ειπώθηκαν από τους εισηγητές των κομμάτων και γενικότερα από τους εκπροσώπους των κομμάτων. Ξεκινώ με την κ. Σκούφα.

Κυρία Σκούφα, είπατε πριν και στη βασική σας τοποθέτηση ότι ξεζουμίζουμε τα παιδιά. Χθες, στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων, σας είπα για τη νέα προσέγγιση που έχουμε εφαρμόσει, που είναι η έμφαση στις δεξιότητες. Σας ανέφερα ένα συγκεκριμένο παράδειγμα. Σε ένα σχολείο της Κέρκυρας η ιστορία πλέον, η τοπική ιστορία μάλιστα, διδάσκεται μέσα από ένα παιχνίδι, μέσα από διάδραση, μέσα από βιωματική μάθηση. Σας ρώτησα εάν συμφωνείτε. Προς τιμήν σας, αναφωνήσατε: «Βεβαίως!». Σας ρώτώ, όμως, γιατί εσείς και το κόμμα σας δεν ψηφίσατε αυτή την προσέγγιση; Γιατί δεν ψηφίσατε την έμφαση στις δεξιότητες, η οποία είναι μια στροφή που προσπαθούμε να κάνουμε στο εκπαιδευτικό σύστημα; Προσπαθούμε να κάνουμε μια πολύ μεγαλύτερη έμφαση στις δεξιότητες. Δεν το ψηφίσατε. Και εγώ σας ρώτώ ευθέως εδώ: Είστε υπέρ του γεγονότος ότι μπήκε σεξουαλική αγωγή στο υποχρεωτικό ωρολόγιο πρόγραμμα, ναι ή όχι; Είστε υπέρ; Δεν απαντάτε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΙΛΗΣ: Να απαντήσουμε μετά. Να πάρουμε τον λόγο.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Είστε υπέρ του ότι μπήκε η κλιματική αλλαγή στο υποχρεωτικό ωρολόγιο πρόγραμμα; Είστε υπέρ στο ότι μπήκε ο σεβασμός στον άλλο και ο σεβασμός στη διαφορετικότητα; Όχι μία εβδομάδα. Ήρθαν όλα τα στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ -μάλλον ήταν στα non paper του ΣΥΡΙΖΑ- και έλεγαν: «Μα, εμείς είχαμε τη θεματική εβδομάδα». Σκεφτείτε λίγο αυτό που λέτε. Σκεφτείτε αυτό που υπερασπιζέστε. Μιλάτε για μία εβδομάδα. Αυτό αξίζουμε; Αυτό αξίζει το παιδί σας, που μπορεί να πέσει θύμα εκφοβισμού, για μία εβδομάδα να ασχοληθούμε με τον εκφοβισμό; Αυτή είναι μια θεμελιώδης διαφορά μας. Εμείς λέμε όχι στη θεματική εβδομάδα και λέμε αυτό να είναι κάθε εβδομάδα του έτους.

Ο κ. Φίλης είπε πριν ότι δεν είναι στο υποχρεωτικό ωρολόγιο πρόγραμμα. Αλήθεια, κύριε Φίλη; Ήσασταν και πρώην Υπουργός Παιδείας. Αλήθεια; Δεν είναι τα εργαστήρια δεξιοτήτων στο υποχρεωτικό ωρολόγιο πρόγραμμα; Δεν είναι;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΙΛΗΣ: Εκτός ωραρίου, το απόγευμα...

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Φίλη, λυπάμαι, αλλά αυτό σημαίνει ότι δεν μπορείτε ούτε καν να διαβάσετε μια υπουργική απόφαση. Δεν μπορείτε να διαβάσετε ούτε καν ένα νόμο. Ούτε ένα νόμο δεν μπορείτε να διαβάσετε.

Είπε ο κ. Φίλης ότι στην πλατφόρμα δεν ξέρουμε πως μπαίνει κανείς. Αλήθεια; Οι γονείς μπαίνουν με τους κωδικούς taxis και τα παιδιά μπαίνουν με τους κωδικούς ΠΣΔ. Ποιο είναι ακριβώς το ζήτημα; Τι αμφισβητείτε; Τα πάντα και όλα; Υπάρχουν κωδικοί πρόσβασης για τους μεν και για τους δε. Ξεκάθαρα πράγματα. Αυτή η τεχνοφοβία που έχετε, κύριε Φίλη...

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΙΛΗΣ: Όχι, κόλπα είναι αυτά. Πουθενά δεν γίνονται αυτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Μη διακόπτετε, κύριε Φίλη.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Έρχομαι σε ένα θέμα, το οποίο άγγιξε ευαίσθητες χορδές, κυρία Σκούφα. Η κ. Σκούφα μίλησε για την εγκατάλειψη που έχουμε επιδείξει στα δημόσια ΙΕΚ. Αλήθεια, κυρία Σκούφα; Αλήθεια; Εγκατάλειψη στα δημόσια ΙΕΚ; Για παράδειγμα, το γεγονός ότι έχουν ιδρυθεί δέκα νέα πειραματικά ΙΕΚ, πέντε νέα θεματικά ΙΕΚ, ότι έχουμε τριάντα νέες ειδικότητες, τρεις ειδικότητες για άτομα με προβλήματα όρασης και ακοής, ότι καθιερώθηκε για πρώτη

φορά στην ιστορία της χώρας αμειβόμενη πρακτική άσκηση, ότι καθιερώθηκε για πρώτη φορά στην ιστορία της χώρας στεγαστικό επίδομα για τους σπουδαστές των ΙΕΚ, ότι δημιουργήθηκε μητρώο εκπαιδευτών επαγγελματικής κατάρτισης, ότι καθιερώθηκε το παράλληλο μηχανογραφικό με τεράστια αύξηση στα παιδιά που γράφονται στα δημόσια ΙΕΚ, ότι έχουμε δρομολογήσει την πλήρη ανανέωση του εργαστηριακού εξοπλισμού των δημόσιων ΙΕΚ με 114 εκατομμύρια ευρώ, που είναι η μεγαλύτερη μαζική προμήθεια εργαστηριακού εξοπλισμού που έχει πραγματοποιηθεί ποτέ στα χρονικά της χώρας, κυρία Σκούφα, ότι πλέον λειτουργούν γραφεία επαγγελματικής ανάπτυξης και σταδιοδρομίας σε κάθε δημόσιο ΙΕΚ, ότι καθιερώθηκε η πάγια προκαταβολή με νόμο, κάτι που ήταν διαχρονικό πρόβλημα και λύθηκε με τον τρόπο αυτό, είναι η εγκατάλειψη των δημόσιων ΙΕΚ; Αλήθεια;

ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ ΣΚΟΥΦΑ: Ποιος νόμος είπε ότι εάν δεν υπάρχει συγκεκριμένος αριθμός σε μία τάξη, αυτή να καταργείται;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Μη διακόπτετε, κυρία Σκούφα.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κυρία Σκούφα, καταλαβαίνω τη δυσμενή σας θέση και σας δικαιολογώ εν μέρει, γιατί δεν έχετε ασχοληθεί πολύ με τα εκπαιδευτικά. Γι' αυτό σας δικαιολογώ, που δεν ξέρετε για όλες αυτές τις πρωτοβουλίες που έχουν ληφθεί σχετικά με τα δημόσια ΙΕΚ.

Λέτε για brain drain και για το τι αιμορραγούμε με τα παιδιά μας στο εξωτερικό. Μάλιστα. Ερώτηση: Είστε υπέρ του έργου του Ταμείου Ανάκαμψης για 60 εκατομμύρια ευρώ για επισκέπτες καθηγητές και επισκέπτες ερευνητές από το εξωτερικό για τα παιδιά μας που έφυγαν, ναι ή όχι; Είστε;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΙΛΗΣ: Να απαντήσουμε μετά. Να πάρουμε τον λόγο, κύριε Πρόεδρε.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Φίλη, είστε δικηγόρος της κ. Σκούφα; Ας ήσασταν εισηγητής τότε, κύριε Φίλη. Για κάποιον λόγο επιλέξατε να μην είστε. Βάλατε την κ. Σκούφα. Ας μας πει, λοιπόν, η κ. Σκούφα.

Έρχομαι σ' αυτό, στο οποίο αναφέρθηκε η κ. Κεφαλίδου. Η κ. Κεφαλίδου αναφέρθηκε στις αναφορές που πάνε στις ομάδες δράσης, σε επίπεδο διεύθυνσης εκπαίδευσης. Είπατε, αν δεν κάνω λάθος, «μακριά απ' το σχολείο».

Κυρία Κεφαλίδου, γι' αυτό είπαμε ότι πάνε σε δύο επίπεδα. Πάνε στο επίπεδο του σχολείου, πάνε στο σχολείο το ίδιο και επιπλέον, για να είναι περισσότερα τα ζευγάρια μάτια που βλέπουν αυτές τις αναφορές, πάνε και σε ένα δεύτερο επίπεδο, σε επίπεδο διεύθυνσης εκπαίδευσης, οι οποίες ομάδες δράσης στη διεύθυνση εκπαίδευσης είναι στελεχωμένες με ψυχολόγους, με κοινωνικούς λειτουργούς.

Αναφερθήκατε πάλι στα ερευνητικά κέντρα. Εσείς η ίδια κάνατε μια εκτενή αναφορά πολλών ερευνητικών κέντρων, που ήδη υπάρχουν στο ίδιο αντικείμενο. Μα, αυτό είναι η απόδειξη, γιατί η έρευνα θέλει πλουραλισμό. Εσείς η ίδια είπατε «αυτό το αντικείμενο το πραγματεύεται κι αυτό το κέντρο κι αυτό κι αυτό». Βεβαίως, γιατί είναι αυτό είναι η έρευνα, είναι πλουραλισμός. Δεν μιλάμε για εκτελεστική εξουσία. Δεν μιλάμε για την αποκλειστική αρμοδιότητα ενός εκτελεστικού οργάνου, για να πεις: «Προσοχή εκεί υπάρχει αρμοδιότητα αποκλειστική». Μιλάμε για έρευνα, ερευνητική δραστηριότητα. Γιατί να έχουμε τη φοβία απέναντι στην ερευνητική δραστηριότητα; Γιατί να ερχόμαστε σε ένα υπερσυγκεντρωτικό κράτος και να ελέγχουμε το κάθε ένα; Εσείς η ίδια αναφερθήκατε σε περισσότερα ερευνητικά κέντρα. Αυτή είναι η τρανή απόδειξη, γιατί πρέπει να υπάρχει ελευθερία σχετικά μ' αυτό.

Κύριε Δελή, είπατε εσείς και ο Γενικός σας Γραμματέας για τις ανάγκες σε εκπαιδευτικούς. Συμφωνούμε και γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο αυτή η Κυβέρνηση μετά από δώδεκα ολόκληρα χρόνια προχώρησε σε σχεδόν είκοσι πέντε χιλιάδες μόνιμους διορισμούς στην εκπαίδευση. Και θα συνεχίσει η προσπάθεια που κάνουμε. Το έχουμε πει επανειλημμένως, το έχουμε αποδείξει ήδη, ο στόχος μας είναι σταδιακά να φτάσουμε στο σημείο όπου ο αναπληρωτής θα κάνει αυτό που λέει η λέξη: Θα αναπληρώνει σε κατάσταση ανάγκης, σε μία ασθένεια, σε μία εγκυμοσύνη, σε ένα ατύχημα και θα έχουμε μόνιμους εκπαιδευτικούς. Γι' αυτό και προχωρήσαμε σε είκοσι πέντε χιλιάδες μόνιμους εκπαιδευτικούς

σε καιρό πανδημίας, σε καιρό που είχαμε τεράστιες ανάγκες και σε πάρα πολλούς άλλους τομείς.

Χαίρομαι, που δεν καταψηφίζετε την πλατφόρμα. Χαίρομαι που αποδέχεστε τη χρησιμότητά της. Καταγράφω ότι δεν την καταψηφίζετε.

Θέλω να κλείσω, με το εξής, κύριε Πρόεδρε, απευθυνόμενη στους Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ: Σήμερα συζητάμε για ένα θέμα εξόχως κοινωνικό, το μπουλινγκ, τον εκφοβισμό. Αγγίζει εν δυνάμει κάθε σπίτι. Αγγίζει εσάς, τα παιδιά σας, άπαντες. Έχει χρώμα; Είναι μπλε, πράσινο ή κόκκινο; Είναι κομματικό ζήτημα, Νέας Δημοκρατίας, ΣΥΡΙΖΑ, ΠΑΣΟΚ, Ελληνικής Λύσης, ΜέΡΑ25; Όχι, είναι η απάντηση. Απασχολεί κάθε πολίτη της χώρας, κάθε πολίτη που γυρνάει σπίτι του, κλείνει την πόρτα και έχει μια αγωνία, θα είναι το παιδί μου ασφαλές; Αυτό συζητάμε σήμερα, πέρα και πάνω από κόμματα.

Εγώ σας ρωτώ, λοιπόν, κυρίες και κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ: Είστε Βουλευτές του ελληνικού Κοινοβουλίου. Πληρώνετε κάθε μήνα. Κάθε μήνα πληρώνετε ο καθένας από εσάς από τους Έλληνες φορολογούμενους. Έχετε προνόμια. Έχετε ασφάλεια, αστυνομικούς, έχετε συνεργάτες. Γιατί τους έχετε όλους αυτούς; Για να κάνετε μία δουλειά. Μην κοιτάτε κάτω, κυρία Τζούφη. Για μία δουλειά τους έχετε. Τους έχετε για να παίρνετε θέση.

ΜΕΡΟΠΗ ΤΖΟΥΦΗ: Προσέξτε πού αναφέρεστε!

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Τους έχετε για να κάνετε μία δουλειά: Να παίρνετε θέση στα ζητήματα που φτάνουν στο ελληνικό Κοινοβούλιο. Να διαφωνείτε, να συμφωνείτε, να λέτε «παρών», αλλά τους έχετε!

ΜΕΡΟΠΗ ΤΖΟΥΦΗ: Παίρνουμε θέση σε όλα τα θέματα!

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Έχετε όλα αυτά τα προνόμια, αλλά έχετε μια δουλειά να κάνετε. Γι' αυτό σας πληρώνει ο ελληνικός λαός. Γι' αυτό σας έστειλαν εδώ οι Έλληνες πολίτες.

(Θόρυβος από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Να ανακαλέσει, κύριε Πρόεδρε. Ντροπή!

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Η ντροπή, κύριε Σκουρλέτη, είναι όλη δική σας!

(Θόρυβος από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Να ανακαλέσετε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Σας παρακαλώ, ηρεμία!

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Η κυρία Υπουργός προσβάλλει...

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Μπούρα, δεν διέκοψα κανέναν. Εγώ προσβάλλω εσάς, που στηλείτε το γεγονός...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Όλους γι' αυτό μας πληρώνει. Κι εμένα...

(Θόρυβος από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Να ανακαλέσει, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Σας παρακαλώ. Δεν πληρώνει μόνο κάποιους. Κύριε Σκουρλέτη, θα το διορθώσω εγώ. Όλους γι' αυτό μας πληρώνει, εάν είστε ικανοποιημένοι.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Ακριβώς! Να ανακαλέσει, λοιπόν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Δεν είναι θέμα να ανακαλέσει. Δεν πληρώνει μόνο μερικούς.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Όλους! Βεβαίως. Όλους τους Βουλευτές του ελληνικού Κοινοβουλίου. Βεβαίως!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κάντε αυτή την διόρθωση.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Βεβαίως. Εμείς όμως ασκούμε αυτό το δικαίωμα.

Κύριε Σκουρλέτη, έχετε πάρει μια απόφαση ως κόμμα, η οποία είναι δική σας. Εγώ έχω δικαίωμα, εάν μου επιτρέπετε, κύριε Σκουρλέτη, να ομιλώ στην ελληνική Βουλή, να λέω την άποψή μου. Η άποψή μου, λοιπόν, είναι η εξής.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ: Δεν είναι άποψη οι προσβολές. Να κρατάτε το επίπεδο!

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων):

Κύριε Σκουρλέτη, θα μου κάνετε λογοκρισία;

(Θόρυβος από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Παρακαλώ!

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων):

Θέλετε να μου υπαγορεύσετε τι θα πω, κύριε Σκουρλέτη;

(Θόρυβος από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ηρεμία, παρακαλώ. Τέτοια ώρα που τελειώνουμε χρειάζεται ηρεμία.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων):

Εγώ, λοιπόν, λέω το εξής: Καταλαβαίνω ότι σας ενοχλεί αυτό το θέμα και σας ενοχλεί εσωτερικά η απόφασή σας, γιατί μιλάμε για το μπούλινγκ, γιατί μιλάμε για την αγωνία κάθε ψηφοφόρου σας, του κάθε πολίτη της χώρας, γυρίζοντας στο σπίτι εάν θα έχει την αγωνία «το παιδί μου θα είναι ασφαλές;».

Εγώ, κυρίες και κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ, κύριοι συνάδελφοι -γιατί Βουλευτές είμαστε όλοι εκλεγμένοι-, σας καλώ να αρθείτε στο ύψος των περιστάσεων και να πάρετε θέση: Διαφωνείτε; Συμφωνείτε; Παρών; Πάρτε θέση! Γι' αυτό είστε Βουλευτές εκλεγμένοι του ελληνικού Κοινοβουλίου.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΙΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω τον λόγο επί προσωπικού;

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής και των άρθρων του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων ««Ζούμε Αρμονικά Μαζί - Σπάμε τη Σιωπή»: Ρυθμίσεις για την πρόληψη και αντιμετώπιση της βίας και του εκφοβισμού στα σχολεία και άλλες διατάξεις».

Προχωρούμε στην ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων των τροπολογιών και του συνόλου και η ψήφισή τους θα γίνει χωριστά.

Θέλω να επισημάνω ότι η ψηφοφορία περιλαμβάνει την αρχή του νομοσχεδίου, σαράντα τρία άρθρα, μία τροπολογία, το ακροτελεύτιο άρθρο, καθώς και το σύνολο του νομοσχεδίου.

Παρακαλώ να ανοίξει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Παρακαλώ να κλείσει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Οι θέσεις των κομμάτων, όπως αποτυπώθηκαν κατά την ψήφιση με το ηλεκτρονικό σύστημα, καταχωρίζονται στα Πρακτικά της σημερινής συνεδρίασης και έχουν ως εξής:

«Ζούμε Αρμονικά Μαζί - Σπάμε τη Σιωπή»: Ρυθμίσεις για την πρόληψη και αντιμετώπιση της βίας και του εκφοβισμού στα σχολεία και άλλες διατάξεις

Επί της αρχής ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: -
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
 Άρθρο 1 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: -
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
 Άρθρο 2 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: -
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
 Άρθρο 3 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: -
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
 Άρθρο 4 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: -
 Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
 Άρθρο 5 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: -
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
 Άρθρο 6 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: -
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
 Άρθρο 7 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: -
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
 Άρθρο 8 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: -
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
 Άρθρο 9 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: -
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
 Άρθρο 10 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: -
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
 Άρθρο 11 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: -
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
 Άρθρο 12 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: -
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
 Άρθρο 13 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: -
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
 Άρθρο 14 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: -
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
 Άρθρο 15 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: -
 Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
 ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
 Άρθρο 16 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: -
 Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
 Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
 Άρθρο 17 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: -
 Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
 Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
 Άρθρο 18 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: -
 Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
 Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
 Άρθρο 19 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: -
 Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
 Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
 Άρθρο 20 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: -
 Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
 Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
 Άρθρο 21 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: -
 Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
 Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
 Άρθρο 22 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: -
 Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
 Άρθρο 23 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: -
 Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
 Άρθρο 24 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: -
 Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
 Άρθρο 25 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: -
 Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
 Άρθρο 26 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: -
 Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
 Άρθρο 27 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: -
 Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
 Άρθρο 28 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: -
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
 Άρθρο 29 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: -
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 30 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: -
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
 ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
 Άρθρο 31 ως έχει ΟΜΟΦΩΝΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: -
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΝΑΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ
 ΜέΡΑ25: ΝΑΙ
 Άρθρο 32 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: -
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
 Άρθρο 33 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: -
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
 Άρθρο 34 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: -
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
 Άρθρο 35 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: -
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
 Άρθρο 36 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: -
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
 ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
 Άρθρο 37 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: -
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
 ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
 Άρθρο 38 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: -
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
 Άρθρο 39 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: -
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
 ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
 Άρθρο 40 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 41 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 42 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 43 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Υπ. Τροπ.1636/108 ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Ακροτελεύτιο άρθρο ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Επί του συνόλου ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Συνεπώς το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων: «*«Ζούμε Αρμονικά Μαζί - Σπάμε τη Σιωπή»*» Ρυθμίσεις για την πρόληψη και αντιμετώπιση της βίας και του εκφοβισμού στα σχολεία και άλλες διατάξεις» έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, σε μόνη συζήτηση, επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

«Ζούμε Αρμονικά Μαζί - Σπάμε τη Σιωπή» Ρυθμίσεις για την πρόληψη και αντιμετώπιση της βίας και του εκφοβισμού στα σχολεία και άλλες διατάξεις

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α': ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1 Σκοπός

Άρθρο 2 Αντικείμενο

ΜΕΡΟΣ Β': ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΕΝΔΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΒΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΥ - ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΣΧΕΣΕΩΝ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ

Άρθρο 3 Δράσεις και προγράμματα πρόληψης και αντιμετώπισης περιστατικών ενδοσχολικής βίας και εκφοβισμού

Άρθρο 4 Ορισμοί

Άρθρο 5 Δράσεις και προγράμματα που εκτελούνται από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και το Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «Διόφαντος»

Άρθρο 6 Ειδική ψηφιακή πλατφόρμα

Άρθρο 7 Υπεύθυνοι αποδέκτες αναφορών στη σχολική μονάδα

Άρθρο 8 Αρμόδια όργανα εξέτασης αναφορών και περιστατικών ενδοσχολικής βίας και εκφοβισμού

Άρθρο 9 Αρμοδιότητες για την αντιμετώπιση περιστατικών ενδοσχολικής βίας και εκφοβισμού

Άρθρο 10 Ομάδες δράσης - Σύσταση και συγκρότηση

Άρθρο 11 Δράσεις του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής και του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «Διόφαντος» μέσω της λειτουργίας ψηφιακής πλατφόρμας

Άρθρο 12 Ανώνυμη και επώνυμη αναφορά περιστατικών ενδοσχολικής βίας και εκφοβισμού

Άρθρο 13 Επιστημονική επιτροπή αξιολόγησης και εκπόνησης πρωτοκόλλων χειρισμού και αντιμετώπισης περιστατικών ενδοσχολικής βίας και εκφοβισμού

Άρθρο 14 Καταχωρίσεις στην ψηφιακή πλατφόρμα και στη βάση δεδομένων της σχολικής μονάδας

Άρθρο 15 Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Άρθρο 16 Μεταβατικές διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Γ': ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΣΤΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΩΝ, ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΣΤΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Άρθρο 17 Σύσταση Κέντρου Διαστημικής Έρευνας και Τεχνολογίας

Άρθρο 18 Σύσταση Κέντρου Έρευνας και Εκπαίδευσης στη Δημόσια Υγεία

Άρθρο 19 Σύσταση Κέντρου Έρευνας Φυσικών Καταστροφών και Διαχείρισης Κρίσεων

Άρθρο 20 Ερευνητικό προσωπικό

Άρθρο 21 Εσωτερικός κανονισμός

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΩΝ, ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ - ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΑΡΘΡΩΝ 31Α ΕΩΣ 31Ε ΣΤΟΝ Ν. 4763/2020

Άρθρο 22 Σκοπός και πεδίο εφαρμογής της αξιολόγησης του έργου των Διευθυντών, Υποδιευθυντών και εκπαιδευτών επαγγελματικής κατάρτισης των δημόσιων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων - Προσθήκη άρθρου 31Α στον ν. 4763/2020

Άρθρο 23 Σχεδιασμός δράσης και προγραμματισμός του έργου των Διευθυντών και Υποδιευθυντών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης - Προσθήκη άρθρου 31Β στον ν. 4763/2020

Άρθρο 24 Πεδία και κριτήρια αξιολόγησης Διευθυντών και Υποδιευθυντών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης - Προσθήκη άρθρου 31Γ στον ν. 4763/2020

Άρθρο 25 Περιοδικότητα, αρμόδια όργανα, διαδικασία αξιολόγησης και ενστάσεις Διευθυντών και Υποδιευθυντών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης - Προσθήκη άρθρου 31Δ στον ν. 4763/2020

Άρθρο 26 Αξιολόγηση του έργου των εκπαιδευτών επαγγελματικής κατάρτισης δημόσιων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων - Προσθήκη άρθρου 31Ε στον ν. 4763/2020

Άρθρο 27 Εξουσιοδοτικές διατάξεις για την αξιολόγηση του έργου των Διευθυντών και Υποδιευθυντών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης - Τροποποίηση παρ. 14 και προσθήκη παρ. 20 στο άρθρο 34 του ν. 4763/2020

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 28 Θέματα οργάνωσης προγραμμάτων σπουδών των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 92, άρθρου 110, περ. η) παρ. 1 άρθρου 115 και 416 ν. 4957/2022 και παρ. 10 άρθρου 5 ν. 2552/1997

Άρθρο 29 Θέματα προσωπικού των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων - Τροποποίηση παρ. 3 και 4 άρθρου 154, παρ. 8 άρθρου 157, παρ. 8 άρθρου 160, άρθρου 162, παρ. 1 άρθρου 173, άρθρου 426 και άρθρου 465 ν. 4957/2022

Άρθρο 30 Ρυθμίσεις για τους Ειδικούς Λογαριασμούς Κονδυλίων Έρευνας των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 51, άρθρων 232 και 237, παρ. 1 άρθρου 241, παρ. 1 άρθρου 242, άρθρου 243, παρ. 3 άρθρου 246 και άρθρων 252, 255 και 473 ν. 4957/2022

Άρθρο 31 Θέματα υπηρετούντων λεκτόρων των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων - Τροποποίηση άρθρου 463, παρ. 1 άρθρου 464 και άρθρου 467 ν. 4957/2022

Άρθρο 32 Ρυθμίσεις σχετικά με την παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 54 ν. 4589/2019, περ. α) παρ. 3 άρθρου 99, άρθρου 419 και παρ. 2 άρθρου 456 ν. 4957/2022

Άρθρο 33 Ρυθμίσεις για την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 5 ν. 4653/2020

Άρθρο 34 Ακαδημαϊκή ταυτότητα - Τροποποίηση άρθρου 287 και παρ. 1 άρθρου 441 ν. 4957/2022

Άρθρο 35 Παράταση ατομικών συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου για την καθαριότητα των χώρων των πανεπιστημίων

Άρθρο 36 Ρυθμίσεις θεμάτων του Διεπιστημονικού Οργανισμού Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 301, παρ. 4 άρθρου 304, άρθρου 313 και προσθήκη παρ. 6 στο άρθρο 480 του ν. 4957/2022

Άρθρο 37 Μεταβατικές διατάξεις για τις Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες - Συγχώνευση των Ανώτατων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών - Τροποποίηση περ. α) παρ. 1 άρθρου 241 ν. 4823/2021

Άρθρο 38 Αποζημίωση εκπαιδευτικών και λοιπού προσωπικού που συμμετέχουν στις διαδικασίες εξετάσεων για την εισαγωγή μαθητών στα Εκκλησιαστικά Σχολεία και ιεροσπουδαστών στις Σχολές Μαθητείας Υποψήφιων Κληρικών - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 21 ν. 4354/2015

Άρθρο 39 Ιδιωτική Επαγγελματική Σχολή Κατάρτισης και ιδιωτικό Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης στη Ριζάρειο Χειροτεχνική Σχολή

Άρθρο 40 Παροχή υπηρεσιών από στελέχη εκπαίδευσης και λοιπούς εκπαιδευτικούς στο Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο των Ε.Σ.Π.Α. 2014-2020 και 2021-2027 και του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0 - Τροποποίηση παρ. 9 άρθρου 58 ν. 4075/2012

Άρθρο 41 Φορείς και όργανα επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 29 ν. 1566/1985

Άρθρο 42 Στελέχωση των Πρότυπων Σχολείων και των Πειραματικών Σχολείων - Τροποποίηση παρ. 3 και 18 άρθρου 19 ν. 4692/2020 και παρ. 5 άρθρου 62 ν. 4589/2019

Άρθρο 43 Μεταβατικές διατάξεις για την ελληνόγλωσση εκπαίδευση στο εξωτερικό

Άρθρο 44 Χρηματοδότηση από το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων των αναπληρωτών και ωρομίσθιων εκπαιδευτικών και μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού και Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού - Τροποποίηση άρθρου 19 ν. 4283/2014

Άρθρο 45 Εξουσιοδοτική διάταξη για τον καθορισμό του ύψους των δαπανών της αμειβόμενης πρακτικής άσκησης στις Επαγγελματικές Σχολές Κατάρτισης - Τροποποίηση παρ. 12 άρθρου 15 ν. 4763/2020

Άρθρο 46 Εξουσιοδοτική διάταξη για τον καθορισμό του ύψους της αμοιβής των Συντονιστών Συμβούλων στα Γραφεία Επαγγελματικής Ανάπτυξης και Σταδιοδρομίας στα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης - Προσθήκη παρ. 8Α στο άρθρο 34 του ν. 4763/2020

Άρθρο 47 Σύμβουλοι Εκπαίδευσης - Προσθήκη παρ. 10 στο άρθρο 10 του ν. 4823/2021

Άρθρο 48 Μεταβατική διάταξη για την ανάθεση της παιδαγωγικής ευθύνης της περ. δ) της παρ. 4 του άρθρου 10 του ν. 4823/2021 στους Συμβούλους Εκπαίδευσης μέχρι την τοποθέτηση Περιφερειακών Εποπτών Ποιότητας της Εκπαίδευσης - Τροποποίηση παρ. 2Β άρθρου 231 ν. 4823/2021

Άρθρο 49 Ρύθμιση για τα Περιφερειακά Κέντρα Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού και για τις θέσεις Συντονιστών Εκπαιδευτικού Έργου - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 233 ν. 4823/2021

Άρθρο 50 Συγκρότηση της Ειδικής Διαγνωστικής Επιτροπής Αξιολόγησης - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 5 ν. 3699/2008

Άρθρο 51 Δαπάνες μετακίνησης των μελών της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης και Πιστοποίησης της Εθνικής Αρχής Ανώτατης Εκπαίδευσης - Αντικατάσταση παρ. 3 άρθρου 13 ν. 4653/2020

Άρθρο 52 Θητεία του Προέδρου και των μελών του Εθνικού Οργανισμού Εξετάσεων - Τροποποίηση περ. γ) παρ. 4 άρθρου 16 ν. 4186/2013

Άρθρο 53 Μεταβατική διάταξη Κεφαλαίου Α' Μέρους Γ' ΜΕΡΟΣ Δ': ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 54 Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α' ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1 Σκοπός

1. Σκοπός του Μέρους Β' είναι η πρόληψη και η αντιμετώπιση της ενδοσχολικής βίας και του εκφοβισμού στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, στη βάση της ενίσχυσης των σχέσεων εμπιστοσύνης μεταξύ των μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας.

2. Σκοπός του Κεφαλαίου Α' του Μέρους Γ' είναι η προώθηση της επιστημονικής έρευνας στους τομείς που σχετίζονται με τη διαστημική έρευνα και τεχνολογία, τη δημόσια υγεία και τις φυσικές καταστροφές και τη διαχείριση κρίσεων. Σκοπός του Κεφαλαίου Β' του Μέρους Γ' είναι η καθιέρωση ενός δυναμικού συστήματος πολυεπίπεδης και αποτελεσματικής αξιολόγησης των Διευθυντών, των Υποδιευθυντών και των εκπαιδευτών επαγγελματικής κατάρτισης των δημόσιων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, με σκοπό την προώθηση της συνεχιζόμενης ανάπτυξης και βελτίωσης της ατομικής απόδοσής τους, καθώς και την καθοριστική συμβολή στην ουσιαστική αναβάθμιση των υπηρεσιών επαγγελματικής κατάρτισης που παρέχονται από τα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης. Σκοπός του Κεφαλαίου Γ' του Μέρους Β' είναι η επίλυση επιμέρους ζητημάτων που έχουν ανακύψει σε ζητήματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 2 Αντικείμενο

1. Αντικείμενο του Μέρους Α' είναι η ανάπτυξη δράσεων και προγραμμάτων για την πρόληψη και αντιμετώπιση των περιστατικών ενδοσχολικής βίας και εκφοβισμού.

2. Αντικείμενο του Κεφαλαίου Α' του Μέρους Γ' είναι η σύσταση Κέντρων Έρευνας στην Ακαδημία Αθηνών. Αντικείμενο του Κεφαλαίου Β' του Μέρους Γ' είναι η ρύθμιση της αξιολόγησης του έργου των Διευθυντών, των Υποδιευθυντών και των Εκπαιδευτών των δημόσιων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων. Αντικείμενο του Κεφαλαίου Γ' του Μέρους Γ' είναι η θέσπιση ρυθμίσεων για την αντιμετώπιση ειδικότερων ζητημάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

ΜΕΡΟΣ Β' ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΕΝΔΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΒΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΥ - ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΣΧΕΣΕΩΝ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ

Άρθρο 3

Δράσεις και προγράμματα πρόληψης και αντιμετώπισης περιστατικών ενδοσχολικής βίας και εκφοβισμού

Το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο, αναπτύσσει δράσεις και προγράμματα με στόχο την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση της ενδοσχολικής βίας και του εκφοβισμού, καθώς και την ενίσχυση σχέσεων εμπιστοσύνης μεταξύ των μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας. Οι δράσεις και τα προγράμματα περιλαμβάνουν ιδίως:

α) την επιμόρφωση εκπαιδευτικών, γονέων ή κηδεμόνων και μαθητών, συμπεριλαμβανομένης και της συμβουλευτικής καθοδήγησης εκπαιδευτικών επί μεθόδων αναγνώρισης περιστατικών ενδοσχολικής βίας και εκφοβισμού,

β) την ανάπτυξη σχετικών δράσεων, προγραμμάτων και εκπαιδευτικού υλικού,

γ) την εκπόνηση επιστημονικών ερευνών,

δ) τη σύναψη συνεργασιών των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων με κάθε είδους φορείς και δομές,

ε) την αποστολή σε όλα τα σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης κατευθυντήριων οδηγιών σχετικά με τον τρόπο διαχείρισης περιστατικών διακρίσεων και εκφοβισμού που στρέφονται εναντίον μαθητών που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες λόγω φυλής, αναπηρίας, θρησκευτικών πεποιθήσεων, εθνοτικής καταγωγής, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας, έκφρασης, χαρακτηριστικών φύλου ή οικογενειακής κατάστασης.

Άρθρο 4 Ορισμοί

Κάθε μορφή σωματικής, λεκτικής, ψυχολογικής, συναισθηματικής, κοινωνικής, ρατσιστικής, σεξουαλικής, ηλεκτρονικής, διαδικτυακής ή άλλης βίας και παραβατικής συμπεριφοράς, που πλήττει τη σχολική κοινότητα και διαταράσσει την εκπαιδευτική διαδικασία συνιστά ενδοσχολική βία και εκφοβισμό και ιδίως:

α) η προσβολή της αξιοπρέπειας, της τιμής και της υπόληψης του μαθητή,

β) η συστηματική ή σκόπιμη ή επαναλαμβανόμενη απειλή και προσβολή της προσωπικότητας, της σωματικής ακεραιότητας ή της ψυχικής ισορροπίας των μαθητών,

γ) η ανεπιθύμητη, επιθετική συμπεριφορά που εκδηλώνεται μεταξύ παιδιών σχολικής ηλικίας και η ανάλογη συμπεριφορά εκπαιδευτικών που περιλαμβάνει πραγματική ή αντιληπτή ανισορροπία δύναμης,

δ) η παρεμπόδιση της ομαλής διεξαγωγής των μαθημάτων και ο βίαιος αποκλεισμός μαθητών είτε από την εκπαιδευτική διαδικασία είτε από τη συμμετοχή τους στην καθημερινή σχολική ζωή, καθώς και ο εν γένει κοινωνικός αποκλεισμός, οι απειλές και η ψυχολογική βία στις επαφές των μαθητών με τους συμμαθητές

τους,

ε) η επιβολή με τη βία και ο εξαναγκασμός σε πράξεις ή παραλείψεις παρά τη θέληση των μαθητών,

στ) οποιαδήποτε μορφή βίας ή απαξιοτικής συμπεριφοράς ή η ενθάρρυνση σε διάπραξη βίαιων εκδηλώσεων που διαταράσσουν τη σχολική γαλήνη και πλήττουν το κύρος της εκπαιδευτικής κοινότητας,

ζ) ο εκφοβισμός ή η εκδήλωση ρατσιστικών συμπεριφορών ικανών να διαταράξουν την ψυχική ισορροπία και να πλήξουν μαθητές με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά,

η) η προσβολή, οι διακρίσεις ή οι παρενοχλήσεις στη βάση των θρησκευτικών πεποιθήσεων, της εθνικής καταγωγής, της φυλής, του φύλου, του σεξουαλικού προσανατολισμού, της ταυτότητας φύλου, της έκφρασης ή των χαρακτηριστικών φύλου, της αναπηρίας, της κατάστασης υγείας και της σωματικής ή άλλης πραγματικής κατάστασης του μαθητή. Το παρόν εφαρμόζεται αναλόγως για μορφές βίας και συμπεριφορές που εκδηλώνονται προς εκπαιδευτικούς και άλλα μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας.

Άρθρο 5

Δράσεις και προγράμματα που εκτελούνται από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και το Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «Διόφαντος»

Το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.), το Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων (Ι.Τ.Υ.Ε.) «Διόφαντος», πανεπιστημιακούς και κρατικούς φορείς, εθελοντικές οργανώσεις, οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, ερευνητικά κέντρα, καθώς και οποιονδήποτε άλλον τρίτο φορέα κρίνεται αναγκαίο, οργανώνει, σχεδιάζει και υλοποιεί δράσεις και προγράμματα για την πρόληψη και αντιμετώπιση της ενδοσχολικής βίας και του εκφοβισμού. Ενδεικτικά, οι δράσεις και τα προγράμματα περιλαμβάνουν:

α) την εκπόνηση ερευνών προς αποτύπωση της υπάρχουσας κατάστασης,

β) την έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών, όπως αυτές αναφέρονται στην περ. ε) του άρθρου 3, και την ανάπτυξη σχετικού υλικού για την ενημέρωση και επιμόρφωση της εκπαιδευτικής κοινότητας,

γ) τη δημιουργία και λειτουργία ειδικής ψηφιακής πλατφόρμας για την ενδοσχολική βία και τον εκφοβισμό,

δ) την αποτίμηση της εφαρμογής των δράσεων και προγραμμάτων και την προώθηση καλών πρακτικών,

ε) την επικαιροποίηση του πρότυπου κανονισμού λειτουργίας των σχολικών μονάδων σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, ώστε να θίγονται θέματα και να αντιμετωπίζονται ζητήματα σχετικά με ευάλωτες ομάδες μαθητών, όπως αυτές καταγράφονται στην περ. ε) του άρθρου 3.

Άρθρο 6

Ειδική ψηφιακή πλατφόρμα

Στην ειδική ψηφιακή πλατφόρμα που δημιουργείται και λειτουργεί, με την ευθύνη του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων (Ι.Τ.Υ.Ε.) «Διόφαντος», για την αντιμετώπιση της ενδοσχολικής βίας και των φαινομένων εκφοβισμού, πρόσβαση έχουν οι μαθητές και οι γονείς, καθώς και όσοι έχουν την επιμέλεια μαθητών. Η πρόσβαση διασφαλίζεται με τη χρήση ατομικών κωδικών εισόδου στην ψηφιακή πλατφόρμα και διευκολύνεται με τη δημιουργία ψηφιακού ιστότοπου που υποδέχεται επώνυμες και ανώνυμες αναφορές. Οι μαθητές δύνανται να υποβάλουν επώνυμες ή ανώνυμες αναφορές. Οι γονείς και όσοι έχουν την επιμέλεια των μαθητών υποβάλλουν μόνο επώνυμες αναφορές. Η ανωνυμία της αναφοράς ισχύει έναντι όλων των χρηστών της πλατφόρμας και αντιτάσσεται έναντι όλων των εκπαιδευτικών και του προσωπικού της σχολικής μονάδας. Η υποβολή αναφορών στην ειδική ψηφιακή πλατφόρμα δεν εξαρτάται

από άλλους όρους και προϋποθέσεις, είναι δε προαιρετική και παράλληλη με τη δυνατότητα υποβολής αναφορών, προφορικών ή γραπτών, απευθείας στον Διευθυντή ή τον Προϊστάμενο κάθε σχολικής μονάδας και Εργαστηριακού Κέντρου (Ε.Κ.). Με σκοπό τη διευκόλυνση της εισόδου και της χρήσης της ψηφιακής πλατφόρμας από μαθητές, γονείς και όσους έχουν την επιμέλεια μαθητών, δύνανται να οργανώνονται επιμορφωτικά σεμινάρια και ημερίδες ενημέρωσης στη σχολική μονάδα. Η ψηφιακή πλατφόρμα είναι προσβάσιμη από τα άτομα με αναπηρία.

Άρθρο 7

Υπεύθυνοι αποδέκτες αναφορών στη σχολική μονάδα

Αποδέκτες - υπεύθυνοι υποδοχείς σε επίπεδο σχολικής μονάδας των αναφορών για περιστατικά εκφοβισμού και ενδοσχολικής βίας που υποβάλλονται ψηφιακά είναι στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση ο Διευθυντής ή ο Προϊστάμενος της σχολικής μονάδας και ένας (1) εκπαιδευτικός που ορίζεται από εκείνον για τον σκοπό αυτόν. Στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση ο Διευθυντής σε κάθε σχολική μονάδα συνεπικουρείται από έναν (1) Σύμβουλο Σχολικής Ζωής που είναι υπεύθυνος για τη διαχείριση κρίσεων και την πρόληψη κάθε τύπου αντικοινωνικών συμπεριφορών. Η επεξεργασία των αναφορών γίνεται με δική τους ευθύνη και ο χειρισμός αυτών λαμβάνει υπόψη κατά προτεραιότητα τις αναφορές για σοβαρές αντικοινωνικές και παραβατικές συμπεριφορές που πλήττουν μαθητές και διαταράσσουν την εκπαίδευση.

Άρθρο 8

Αρμόδια όργανα εξέτασης αναφορών και περιστατικών ενδοσχολικής βίας και εκφοβισμού

1. Αποδέκτες των αναφορών για περιστατικά εκφοβισμού και ενδοσχολικής βίας σε επίπεδο Διεύθυνσης Εκπαίδευσης είναι οι τετραμελείς ομάδες δράσης που συνιστώνται σύμφωνα με το άρθρο 10, οι οποίες αναπτύσσουν, με τη συμμετοχή ειδικών επιπλοκών και ειδικότερα ψυχολόγων και κοινωνικών λειτουργών, δράσεις υποστηρικτικές και επιμορφωτικές, ενώ ασκούν εποπτεία σχετικά με τον χειρισμό των υποθέσεων σε επίπεδο σχολικής μονάδας. Οι ομάδες αυτές παρακολουθούν, επιβλέπουν και συνεπικουρούν τις σχολικές μονάδες στον χειρισμό των σχετικών κρίσεων, ιδιαίτερα σε σοβαρά περιστατικά που έχουν αντίκτυπο στη σχολική και στην κοινωνική ζωή. Επιλαμβάνονται, ιδίως, αν παρατηρείται καθυστέρηση στον χειρισμό και την αντιμετώπιση σοβαρών περιστατικών ενδοσχολικής βίας ή σημειώνεται αδυναμία επίλυσης του περιστατικού, στο οποίο αναφέρεται η καταγγελία.

2. Οι ομάδες της παρ. 1, εκτός από τις δράσεις της ίδιας παραγράφου, έχουν την υποχρέωση να συντάσσουν σε ετήσια βάση εκθέσεις με τις παρατηρήσεις και τα συμπεράσματά τους για το είδος και τον τρόπο αντιμετώπισης των περιστατικών που έλαβαν χώρα στις σχολικές μονάδες της αρμοδιότητάς τους, τις οποίες υποβάλλουν στον Περιφερειακό Διευθυντή Εκπαίδευσης και τον Προϊστάμενο του Κέντρου Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.) της Διεύθυνσης Εκπαίδευσης, μαζί με τις προτάσεις τους. Στις εκθέσεις αυτές δεν καταχωρίζονται προσωπικά δεδομένα.

3. Ο Περιφερειακός Διευθυντής Εκπαίδευσης ενημερώνει για τα θέματα αυτά, εντός τριμήνου από τη λήξη κάθε σχολικού έτους, τον Γενικό Γραμματέα Πρωτοβάθμιας, Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και Ειδικής Αγωγής του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, στον οποίον προωθεί τις ετήσιες εκθέσεις των ομάδων δράσης που του υποβλήθηκαν. Ειδικότερα, ο Περιφερειακός Διευθυντής Εκπαίδευσης αποστέλλει τις ετήσιες εκθέσεις στις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και συγκεκριμένα: α) Στη Γενική Διεύθυνση Σπουδών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης για τα θέματα εκπαιδευτικής και παιδαγωγικής φύσης και β) στη Διεύθυνση Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας και Καινοτομίας της Γενικής Διεύθυνσης Ψηφιακών Συστημάτων, Υποδομών και Εξετάσεων, η οποία έχει την εποπτεία της ψηφιακής πλατφόρμας, αναφορικά με τεχνικά θέματα και προτάσεις προσθήκης, τροποποίησης ή διαγρα-

φής προδιαγραφών της εν λόγω πλατφόρμας. Στην ενημέρωσή του ο Περιφερειακός Διευθυντής Εκπαίδευσης διατυπώνει τα συμπεράσματά του για τη λειτουργία της ψηφιακής πλατφόρμας και καταθέτει τις προτάσεις του για την αντιμετώπιση των περιστατικών σχολικής βίας.

Άρθρο 9

Αρμοδιότητες για την αντιμετώπιση περιστατικών ενδοσχολικής βίας και εκφοβισμού

Οι υπεύθυνοι στη σχολική μονάδα του άρθρου 7: α) λειτουργούν ως σημείο αναφοράς, ενημέρωσης και υποστήριξης των μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας για θέματα και περιστατικά σχολικού εκφοβισμού, β) υλοποιούν εκπαιδευτικές δράσεις και προγράμματα, καθώς και συναντήσεις και εκδηλώσεις ευαισθητοποίησης, που αποσκοπούν στην επίλυση διαφορών και στη διαφύλαξη της εύρυθμης λειτουργίας της σχολικής μονάδας και γ) επιλαμβάνονται περιστατικών ενδοσχολικής βίας και εκφοβισμού, σε άμεση και διαρκή επικοινωνία με την τετραμελή ομάδα του άρθρου 8. Στις δράσεις αυτές και στον χειρισμό των περιστατικών ενδοσχολικής βίας, οι υπεύθυνοι συνεπικουρούνται από όλο το έμψυχο δυναμικό που δύναται να διατεθεί προς υποστήριξη της σχολικής μονάδας, όπως μέλη της Επιτροπής Διεπιστημονικής Υποστήριξης (Ε.Δ.Υ.), ψυχολόγους και κοινωνικούς λειτουργούς. Οι υπεύθυνοι επιμορφώνονται σε περιοδική βάση από δράσεις και προγράμματα του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.) και του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ).

Άρθρο 10

Ομάδες δράσης - Σύσταση και συγκρότηση

1. Σε κάθε Διεύθυνση Εκπαίδευσης συνιστάται τετραμελής «Ομάδα Δράσης για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Ενδοσχολικής Βίας και του Εκφοβισμού» η οποία αποτελείται από: α) τον Διευθυντή Εκπαίδευσης, ο οποίος αναπληρώνεται από τον Προϊστάμενο του Τμήματος Εκπαιδευτικών Θεμάτων της οικείας Διεύθυνσης Εκπαίδευσης, β) έναν (1) Σύμβουλο Εκπαίδευσης της Διεύθυνσης Εκπαίδευσης, με τον αναπληρωτή του, γ) έναν (1) ψυχολόγο σχολικής μονάδας ή Κέντρου Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.) της Διεύθυνσης Εκπαίδευσης με τον αναπληρωτή του και δ) έναν (1) κοινωνικό λειτουργό σχολικής μονάδας ή ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. της Διεύθυνσης Εκπαίδευσης με τον αναπληρωτή του. Τα μέλη των περ. β), γ) και δ) ορίζονται με απόφαση του Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης. Καθήκοντα προέδρου ασκεί ο Διευθυντής Εκπαίδευσης. Η θητεία της ομάδας ξεκινά με την τοποθέτηση του Διευθυντή Εκπαίδευσης και λήγει με τη λήξη της θητείας του σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 42 του ν. 4823/2021 (Α' 136). Καθήκοντα γραμματέα της ομάδας ασκεί εκπαιδευτικός ή διοικητικός υπάλληλος που ορίζεται με απόφαση του Προέδρου της. Η απόφαση επιλογής ψυχολόγου ή κοινωνικού λειτουργού από ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ., λαμβάνεται μετά από εισήγηση του Προϊσταμένου του ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ..

2. Η ομάδα δράσης:

α) σε συνεργασία με τους υπευθύνους των σχολικών μονάδων, εκτός από τις αρμοδιότητες που αναφέρονται στο άρθρο 8, ενημερώνει και ευαισθητοποιεί την εκπαιδευτική κοινότητα και την τοπική κοινωνία σε θέματα αντιμετώπισης βίας και προωθεί σχετικές δράσεις, προγράμματα και εκπαιδευτικό υλικό στις σχολικές μονάδες, β) τελεί σε άμεση και διαρκή επικοινωνία με τους υπευθύνους των σχολικών μονάδων, τους οποίους συνεπικουρεί στον χειρισμό περιστατικών ενδοσχολικής βίας και εκφοβισμού, ιδίως αν το περιστατικό χρήζει αντιμετώπισης που υπερβαίνει τις δυνατότητες επίλυσης σε επίπεδο σχολικής μονάδας,

γ) διενεργεί, όποτε κρίνεται αναγκαίο, επιτόπιες επισκέψεις στις σχολικές μονάδες για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των περιστατικών ενδοσχολικής βίας και εκφοβισμού,

δ) εποπτεύει και συμβάλλει στην ταχεία και αποτελεσματική επίλυση των περιστατικών που είτε παρακολουθεί είτε της γνω-

στοποιούνται.

3. Τα μέλη της ομάδας δράσης επιμορφώνονται σε περιοδική βάση από δράσεις και προγράμματα του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.) και του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ).

Άρθρο 11

Δράσεις του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής και του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «Διόφαντος» μέσω της λειτουργίας ψηφιακής πλατφόρμας

Το Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων (Ι.Τ.Υ.Ε.) «Διόφαντος» αναπτύσσει και λειτουργεί στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων ειδική ψηφιακή πλατφόρμα, η οποία είναι προσβάσιμη μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ), για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της ενδοσχολικής βίας και του εκφοβισμού, με σκοπό να υποστηριχθούν νέες δράσεις που εκπονούνται από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.) και το Ι.Τ.Υ.Ε., η οποία περιλαμβάνει ιδίως:

α) αποθετήριο σχεδίων δράσης και καλών πρακτικών, β) ενημερωτικό και επιμορφωτικό υλικό για τα μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας,

γ) σύστημα εξ αποστάσεως, σύγχρονης και ασύγχρονης, επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών και των μελών των ομάδων δράσης του άρθρου 8 και

δ) σύστημα αποτύπωσης περιστατικών ενδοσχολικής βίας και εκφοβισμού, με δυνατότητα υποβολής αναφοράς, επώνυμης και ανώνυμης από μαθητές, καθώς και επώνυμης από γονείς και όσους έχουν την επιμέλεια μαθητών,

ε) σύστημα διαχείρισης του ανθρώπινου δικτύου εκπαιδευτικών για την αντιμετώπιση της ενδοσχολικής βίας και του εκφοβισμού,

στ) σύστημα διενέργειας ανώνυμων διαδικτυακών ερευνών προς τους μαθητές με σκοπό την αποτίμηση της έκτασης του φαινομένου της ενδοσχολικής βίας και του εκφοβισμού και

ζ) σύστημα διαλειτουργικότητας με την κεντρική υπηρεσία πιστοποίησης χρηστών του Πανελλήνιου Σχολικού Δικτύου (Π.Σ.Δ.).

Άρθρο 12

Ανώνυμη και επώνυμη αναφορά περιστατικών ενδοσχολικής βίας και εκφοβισμού

Στην «περιοχή υποβολής αναφορών» της ειδικά διαμορφωμένης ιστοσελίδας, η οποία είναι προσβάσιμη μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ), παρέχονται οι ακόλουθες δυνατότητες:

α) «Ανώνυμη αναφορά»: Στην περίπτωση αυτή δεν ζητούνται, δεν συλλέγονται, ούτε καταχωρίζονται προσωπικά στοιχεία του προσώπου που υποβάλλει την αναφορά. Στην ανώνυμη αναφορά δεν διατηρείται κανένα προσωπικό στοιχείο του μαθητή, περιλαμβανομένης και της διεύθυνσης διαδικτυακού πρωτοκόλλου (Internet Protocol address, IP) του, σε κανένα σύστημα καταγραφής.

β) «Επώνυμη αναφορά»: Στην περίπτωση αυτή καταγράφονται τα στοιχεία ταυτοποίησης του προσώπου που υποβάλλει την αναφορά και, ειδικότερα, το όνομα, το επώνυμο, ο Αριθμός Μητρώου (Α.Μ.) ή Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.) ή Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας (Α.Δ.Τ.) και στοιχεία επικοινωνίας, όπως αυτά παρέχονται κατά περίπτωση από τον μηχανισμό πιστοποίησης. Η αυθεντικοποίηση των χρηστών διενεργείται με τη χρήση διαπιστευτηρίων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (ΓΓΠΣΔΔ) από το Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας για τους γονείς και όσους έχουν την επιμέλεια και από το Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο (Π.Σ.Δ.) για τους μαθητές. Σε κάθε περίπτωση, το πρόσωπο που υποβάλλει την αναφορά συμπληρώνει ειδικό ερωτηματολόγιο για την καταγραφή των πληροφοριών που αφορούν σε συγκεκριμένη αναφορά.

Άρθρο 13

Επιστημονική επιτροπή αξιολόγησης και εκπόνησης πρωτοκόλλων χειρισμού και αντιμετώπισης περιστατικών ενδοσχολικής βίας και εκφοβισμού

Στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων συνιστάται επταμελής άμισθη επιστημονική επιτροπή, η οποία έχει την ευθύνη για την ανάπτυξη, την εποπτεία και την επιμέλεια της ψηφιακής πλατφόρμας του άρθρου 11, την επιστημονική αξιολόγηση και αξιοποίηση των αναφορών που καταγράφονται σε αυτήν, τη συναγωγή συμπερασμάτων, τη σύνταξη πορισμάτων και την ανάπτυξη επιστημονικών πρωτοκόλλων που ακολουθούνται και διευκολύνουν τον χειρισμό των σχετικών υποθέσεων. Η επιστημονική επιτροπή αποτελείται από: α) τον Γενικό Γραμματέα Πρωτοβάθμιας, Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και Ειδικής Αγωγής, β) τέσσερα (4) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.), με ειδικότητα στην ψυχολογία, την ψυχιατρική, την παιδαγωγική, την εγκληματολογία ή κάθε άλλο συναφές γνωστικό αντικείμενο, ή εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας ή της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, και γ) δύο προσωπικότητες με εμπειρία σε ζητήματα πρόληψης και αντιμετώπισης βίας και εκφοβισμού.

Άρθρο 14

Καταχωρίσεις στην ψηφιακή πλατφόρμα και στη βάση δεδομένων της σχολικής μονάδας

Κάθε αναφορά καταχωρίζεται στη βάση δεδομένων του πληροφοριακού συστήματος και αποστέλλεται άμεσα στη σχολική μονάδα που αφορά, προκειμένου οι υπεύθυνοι αντιμετώπισης των φαινομένων σχολικού εκφοβισμού και ενδοσχολικής βίας του άρθρου 7 και η διοίκηση του σχολείου να διερευνήσουν τα περιστατικά που περιέχονται στην αναφορά και να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα αντιμετώπισης. Ακολούθως, αποστέλλεται σχετικό μήνυμα στους υπευθύνους του άρθρου 7 και στην επίσημη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της σχολικής μονάδας, όπως και στο ειδικό διαχειριστικό περιβάλλον της ψηφιακής πλατφόρμας που παρέχεται στους υπευθύνους και στη σχολική μονάδα για τον χειρισμό των σχετικών αναφορών. Ταυτόχρονα, η αναφορά κοινοποιείται μέσω του πληροφοριακού συστήματος, στον Διευθυντή Εκπαίδευσης και τα μέλη της ομάδας δράσης της παρ. 1 του άρθρου 8, καθώς και στην αρμόδια Διεύθυνση Εκπαίδευσης για την ενημέρωσή τους και για την παρακολούθηση της αντιμετώπισης των αναφορών στις σχολικές μονάδες της αρμοδιότητάς τους. Οι αναφορές τηρούνται για χρονικό διάστημα μέχρι είκοσι πέντε (25) έτη.

Άρθρο 15

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων δύναται να καθορίζονται οι δράσεις και τα προγράμματα για την αντιμετώπιση της ενδοσχολικής βίας και του εκφοβισμού των άρθρων 3 και 5 και να εξειδικεύεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια σχετικά με τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία εφαρμογής τους. Με όμοια απόφαση, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.), μπορεί να ανατίθενται στο Ι.Ε.Π. ο σχεδιασμός και η υλοποίηση στις σχολικές μονάδες πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης συγκεκριμένου προγράμματος ή δράσης για την πρόληψη και αντιμετώπιση της ενδοσχολικής βίας και του εκφοβισμού και να ρυθμίζεται κάθε άλλο αναγκαίο θέμα και λεπτομέρεια για την υλοποίησή τους.

2. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων δύναται να καθορίζονται και να εξειδικεύονται περαιτέρω οι αρμοδιότητες και τα καθήκοντα των υπευθύνων στις σχολικές μονάδες του άρθρου 7 και των τετραμελών ομάδων δράσης στις Διευθύνσεις Εκπαίδευσης του άρθρου 8 για την πρόληψη και αντιμετώπιση της ενδοσχολικής βίας και του εκφοβισμού, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου αυτού. Με όμοια απόφαση ρυθμίζονται τα θέματα που άπτονται του σχεδιασμού και της υλοποίησης των προγραμμάτων και δράσεων επιμόρφωσης από το Ι.Ε.Π. των υπευθύνων σχολικών μο-

νάδων και των τετραμελών ομάδων δράσης του πρώτου εδαφίου, καθώς και της ενημέρωσης των εκπαιδευτικών.

3. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Ι.Ε.Π. και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, συγκροτείται η επιστημονική επιτροπή του άρθρου 13 και ορίζονται ένα από τα μέλη της ως Πρόεδρος, η θητεία των μελών της και υπάλληλος της Γενικής Γραμματείας Πρωτοβάθμιας, Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και Ειδικής Αγωγής που εκτελεί χρέη γραμματέα. Με την ίδια απόφαση ο Υπουργός μπορεί να αναθέτει στα μέλη της επιτροπής συγκεκριμένα καθήκοντα στο πλαίσιο της λειτουργίας της επιτροπής.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας της ψηφιακής πλατφόρμας του άρθρου 6, το περιεχόμενο, τα στοιχεία που καταχωρίζονται, τη διαδικασία υποβολής αναφοράς από μαθητές, γονείς ή όσους έχουν την επιμέλεια μαθητών, την καταγραφή των δεδομένων αυτών, την ελάχιστη επεξεργασία τους από το Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων (Ι.Τ.Υ.Ε.) «Διόφαντος» και τη διαχείρισή τους από τους υπευθύνους αντιμετώπισης ενδοσχολικής βίας και εκφοβισμού στις σχολικές μονάδες και τις ομάδες δράσης στις Διευθύνσεις Εκπαίδευσης. Με την ίδια απόφαση ορίζονται ο υπεύθυνος επεξεργασίας, ο εκτελών την επεξεργασία και το είδος των καταχωριζόμενων δεδομένων, καθώς και η χρονική διάρκεια τήρησης αυτών και προβλέπεται ότι τα καταχωριζόμενα στοιχεία και δεδομένα δεν είναι προσβάσιμα σε τρίτους.

Άρθρο 16

Μεταβατικές διατάξεις

1. Μέχρι την επιλογή και τοποθέτηση Συμβούλων Εκπαίδευσης, ως μέλος της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 10 της ομάδας δράσης που συνιστάται σε κάθε Διεύθυνση Εκπαίδευσης με την ίδια παράγραφο, ορίζεται ένας (1) Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 231 και την περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 233 του ν. 4823/2021 (Α' 136), ή αν δεν υπάρχει, ένας (1) εκπαιδευτικός με τουλάχιστον δωδεκαετή υπηρεσία που υπηρετεί στη Διεύθυνση Εκπαίδευσης.

2. Εφόσον η τοποθέτηση Διευθυντή Εκπαίδευσης έχει συντελεστεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, η θητεία της ομάδας δράσης ξεκινά από την έναρξη ισχύος του παρόντος και λήγει με τη λήξη της θητείας του Διευθυντή Εκπαίδευσης, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 42 του ν. 4823/2021.

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΣΤΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΩΝ, ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΣΤΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Άρθρο 17

Σύσταση Κέντρου Διαστημικής Έρευνας και Τεχνολογίας

1. Συνιστάται στην Ακαδημία Αθηνών Κέντρο Διαστημικής Έρευνας και Τεχνολογίας (ΚΕ.Δ.Ε.Τ.), σκοπός του οποίου είναι η προώθηση της επιστημονικής έρευνας στους τομείς της επιστήμης του διαστήματος, με έμφαση στη διαστημική φυσική και η ανάπτυξη εφαρμογών που σχετίζονται με την επιστήμη και τεχνολογία του διαστήματος.

2. Ο σκοπός του ΚΕ.Δ.Ε.Τ. πραγματοποιείται με:

α) Τη διενέργεια ερευνών στους τομείς της επιστήμης και τεχνολογίας του διαστήματος. Αρμόδιο όργανο που καθορίζει τα

προς έρευνα επιστημονικά θέματα, καθώς και τα προγράμματα, στα οποία αυτά εντάσσονται, είναι η Εφορευτική Επιτροπή του ΚΕ.Δ.Ε.Τ., ύστερα από εισήγηση του Επόπτη του, σύμφωνα με όσα ορίζονται ειδικότερα στον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του ΚΕ.Δ.Ε.Τ..

β) Την συνδρομή στη διαμόρφωση κατευθύνσεων στην έρευνα της διαστημικής φυσικής και τη συνεργασία με φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε θέματα της επιστήμης και τεχνολογίας του διαστήματος.

γ) Την επιστημονική συνεργασία και ανταλλαγή επιστημονικών δεδομένων, πληροφοριών και πορισμάτων επί θεμάτων κοινού ενδιαφέροντος με επιστημονικά και τεχνολογικά ιδρύματα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.

δ) Την εκπόνηση μελετών και την έκδοση επιστημονικών δημοσιεύσεων που κοινοποιούνται στην επιστημονική κοινότητα από τους ερευνητές του ΚΕ.Δ.Ε.Τ., μεμονωμένα ή σε συνεργασία με άλλους ερευνητές.

ε) Τη συμμετοχή στον σχεδιασμό, την οργάνωση, πραγματοποίηση ή διεύθυνση διαστημικών αποστολών και προγραμμάτων στην ημεδαπή ή στην αλλοδαπή και τη συμμετοχή σε επιστημονικά πειράματα διαστημικών αποστολών μέσω της ανάληψης και διαχείρισης ερευνητικών έργων και προγραμμάτων.

Άρθρο 18

Σύσταση Κέντρου Έρευνας και Εκπαίδευσης στη Δημόσια Υγεία

1. Συνιστάται στην Ακαδημία Αθηνών Κέντρο Έρευνας και Εκπαίδευσης στη Δημόσια Υγεία (Κ.Ε.Ε.Δ.Υ.), σκοπός του οποίου είναι η προώθηση της επιστημονικής έρευνας στους τομείς της υγείας και της πρόληψης ασθενειών.

2. Ο σκοπός του Κ.Ε.Ε.Δ.Υ. πραγματοποιείται με:

α) Τη διεξαγωγή και υποστήριξη της επιστημονικής έρευνας και εκπαίδευσης με αντικείμενο την προαγωγή της υγείας και την πρόληψη ασθενειών. Αρμόδιο όργανο που καθορίζει τα προς έρευνα επιστημονικά θέματα, καθώς και τα προγράμματα, στα οποία αυτά εντάσσονται, είναι η Εφορευτική Επιτροπή του Κ.Ε.Ε.Δ.Υ., ύστερα από εισήγηση του Επόπτη του, σύμφωνα με όσα ορίζονται ειδικότερα στον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του Κ.Ε.Ε.Δ.Υ..

β) Την αποτύπωση δεδομένων για την υγεία του ελληνικού πληθυσμού, ανά τακτά χρονικά διαστήματα, μέσω της καταγραφής κοινωνικοοικονομικών στοιχείων, ιστορικού υγείας και της εκτίμησης βιοχημικών, γενετικών, ανθρωπομετρικών, διατροφικών και περιβαλλοντικών δεικτών σε αντιπροσωπευτικό δείγμα του πληθυσμού.

γ) Τη διεξαγωγή επιδημιολογικών ερευνών και την εκπόνηση επιδημιολογικών και συναφών μελετών.

δ) Τη συμβολή στην καταγραφή των ιδιαίτερων γενετικών χαρακτηριστικών σε αντιπροσωπευτικό πληθυσμό της Ελλάδας και τη συσχέτισή του με χαρακτηριστικά υγείας και νόσησης.

ε) Τη συμβολή της ανάπτυξης της ιατρικής ακριβείας με τη δημιουργία βάσης δεδομένων για τα γενετικά δεδομένα.

στ) Την αξιοποίηση βάσεων δεδομένων για ερευνητικούς και εκπαιδευτικούς σκοπούς.

Άρθρο 19

Σύσταση Κέντρου Έρευνας Φυσικών Καταστροφών και Διαχείρισης Κρίσεων

1. Συνιστάται στην Ακαδημία Αθηνών Κέντρο Έρευνας Φυσικών Καταστροφών και Διαχείρισης Κρίσεων (Κ.Ε.Φ.Κ.), σκοπός του οποίου είναι η προώθηση της επιστημονικής έρευνας σχετικά με τις φυσικές καταστροφές και τη διαχείρισή τους.

2. Ο σκοπός του Κ.Ε.Φ.Κ. πραγματοποιείται με:

α) Τη διεξαγωγή και υποστήριξη της επιστημονικής έρευνας και εκπαίδευσης με αντικείμενο τις φυσικές καταστροφές και τη διαχείρισή τους. Αρμόδιο όργανο που καθορίζει τα προς έρευνα επιστημονικά θέματα, καθώς και τα προγράμματα, στα οποία αυτά εντάσσονται, είναι η Εφορευτική Επιτροπή του Κ.Ε.Φ.Κ.,

ύστερα από εισήγηση του Επόπτη του, σύμφωνα με όσα ορίζονται ειδικότερα στον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του Κ.Ε.Φ.Κ..

β) Την εκπόνηση και ανανέωση χαρτών για κάθε φυσική καταστροφή σε όλη την Ελλάδα και την επικαιροποίηση χαρτών επικινδυνότητας φυσικών καταστροφών, ιδίως σεισμών, τσουνάμι, πλημμυρών, πυρκαγιών, για όλη την Ελλάδα.

γ) Την παροχή συμβουλών σε φορείς του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα και τη σύνταξη μελετών και γνωμοδοτήσεων για τη βελτίωση του τρόπου αντιμετώπισης των φυσικών καταστροφών εξαιτίας, ιδίως, της κλιματικής αλλαγής, καθώς και τη βελτίωση της νομοθεσίας για την πρόληψη και αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών.

δ) Την παροχή συμβουλών για τη διαχείριση κρίσεων.

ε) Την ενημέρωση και εκπαίδευση των μαθητών και πολιτών για τις φυσικές καταστροφές και τη διαχείρισή τους, καθώς και τη διενέργεια ασκήσεων ετοιμότητας.

Άρθρο 20

Ερευνητικό προσωπικό

Οι ανάγκες των Κέντρων Έρευνας της Ακαδημίας Αθηνών, που συνιστώνται με τα άρθρα 17 έως 19 του παρόντος, σε ερευνητικό προσωπικό καλύπτονται με προκήρυξη των θέσεων για τις οποίες προβλέπεται η κατανομή και ανακατανομή των κενών οργανικών θέσεων ερευνητών στα Κέντρα Έρευνας της Ακαδημίας Αθηνών, κατ' εφαρμογή του άρθρου 201 του ν. 4823/2021 (Α' 136), περί των ρυθμίσεων για τις κενές οργανικές θέσεις των ερευνητών στα Ερευνητικά Κέντρα της Ακαδημίας Αθηνών.

Άρθρο 21

Εσωτερικός κανονισμός

1. Ο εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας των Κέντρων Έρευνας, που συνιστώνται με τα άρθρα 17 έως 19 του παρόντος, εκδίδεται με τη διαδικασία της παρ. 10 του άρθρου 1 του ν. 1894/1990 (Α' 110), περί ρυθμίσεων για την Ακαδημία Αθηνών.

2. Ο εσωτερικός κανονισμός της παρ. 1 εκδίδεται εντός ενός (1) έτους από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΩΝ, ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ - ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΑΡΘΡΩΝ 31Α ΕΩΣ 31Ε ΣΤΟΝ Ν. 4763/2020

Άρθρο 22

Σκοπός και πεδίο εφαρμογής της αξιολόγησης του έργου των Διευθυντών, Υποδιευθυντών και εκπαιδευτών επαγγελματικής κατάρτισης των δημόσιων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων - Προσθήκη άρθρου 31Α στον ν. 4763/2020

Στον ν. 4763/2020 (Α' 254) προστίθεται άρθρο 31Α ως εξής:

«Άρθρο 31Α

Σκοπός και πεδίο εφαρμογής της αξιολόγησης του έργου των Διευθυντών, Υποδιευθυντών και εκπαιδευτών επαγγελματικής κατάρτισης των δημόσιων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων

1. α) Τα άρθρα 31Α έως 31Ε καθιερώνουν ένα δυναμικό σύστημα πολυεπίπεδης και αποτελεσματικής αξιολόγησης των Διευθυντών, των Υποδιευθυντών και των εκπαιδευτών επαγγελματικής κατάρτισης των δημόσιων Ινστιτούτων Επαγγελματικής

Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, το οποίο ενσωματώνει και εξειδικεύει τις αρχές, τα κριτήρια και τις διαδικασίες του Πλαισίου Ποιότητας των Ι.Ε.Κ., στο πλαίσιο των εθνικών πολιτικών και των ευρωπαϊκών κατευθύνσεων και εξελίξεων για τη διασφάλιση της ποιότητας στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

β) Σκοπός του συστήματος αξιολόγησης είναι η προώθηση της συνεχιζόμενης ανάπτυξης και βελτίωσης της ατομικής απόδοσης των Διευθυντών, Υποδιευθυντών και εκπαιδευτών επαγγελματικής κατάρτισης των Ι.Ε.Κ., καθώς και η καθοριστική συμβολή στην ουσιαστική αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών επαγγελματικής κατάρτισης από τα Ι.Ε.Κ.. Η αξιολόγηση διέπεται από τις αρχές της αμεροληψίας και της διαφάνειας των σχετικών διαδικασιών, ενώ αξιολογείται η υπηρεσιακή, εκπαιδευτική και υποστηρικτική ικανότητα και αποδοτικότητα των αξιολογουμένων λαμβανομένης υπόψη της ιδιαιτερότητας του προσφερόμενου έργου των Ι.Ε.Κ..

2. Η συμμετοχή σε οποιαδήποτε διαδικασία αξιολόγησης του έργου των Διευθυντών, Υποδιευθυντών και εκπαιδευτών επαγγελματικής κατάρτισης Ι.Ε.Κ., όπως και η διευκόλυνση και προώθηση της διαδικασίας αυτής μέχρι την επιτυχή ολοκλήρωσή της, από τη θέση του αξιολογητή, του αξιολογουμένου και εν γένει του συμπράττοντος καθ' οιονδήποτε τρόπο σε αυτήν, είναι υποχρεωτική και συνιστά υπηρεσιακό καθήκον μεζονος σημασίας, λόγω των επιδιωκόμενων με αυτή σκοπών, για τους Διευθυντές, Υποδιευθυντές και εκπαιδευτές επαγγελματικής κατάρτισης Ι.Ε.Κ., εξαιρουμένων των καταρτιζόμενων των Ι.Ε.Κ..

3. Αν Διευθυντής ή Υποδιευθυντής Ι.Ε.Κ. αρνείται να υποβληθεί στη διαδικασία αξιολόγησης, είτε ως αξιολογητής είτε ως αξιολογούμενος, σε οποιοδήποτε στάδιο αυτής, ή την παρακωλύει με την εν γένει στάση του, αντικαθίσταται, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 31Γ και αποκλείεται από τη διαδικασία επιλογής για την πλήρωση οποιασδήποτε θέσης Διευθυντή ή Υποδιευθυντή σε δομές αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Διά Βίου Μάθησης και Νεολαίας (Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν.) για τα επόμενα έξι (6) έτη.

4. Στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 31Α έως 31Ε δεν εμπíπουν οι εκπαιδευτικοί που ασκούν αμιγώς διοικητικά καθήκοντα σε δημόσιο Ι.Ε.Κ. αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

5. α) Αρμόδια για την ορθή τήρηση των διαδικασιών αξιολόγησης είναι η Διεύθυνση Εφαρμογής Επαγγελματικής Κατάρτισης της Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν. του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

β) Αρμόδια για τον σχεδιασμό των εργαλείων αξιολόγησης Διευθυντών, Υποδιευθυντών και εκπαιδευτών επαγγελματικής κατάρτισης Ι.Ε.Κ., καθώς και για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της αξιολογικής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας της περ. γ) είναι η Διεύθυνση Τεκμηρίωσης και Επικοινωνίας της Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν., η οποία αναλύει στατιστικά δεδομένα και συντάσσει εκθέσεις ανάλυσης δεδομένων στο πλαίσιο της παρακολούθησης του Εθνικού Συστήματος Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ε.Σ.Ε.Ε.Κ.).

γ) Η πλατφόρμα αξιολόγησης του έργου των Διευθυντών, Υποδιευθυντών και εκπαιδευτών επαγγελματικής κατάρτισης των δημόσιων Ι.Ε.Κ. υλοποιείται με συνεργασία της Διεύθυνσης Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας και Καινοτομίας και της Διεύθυνσης Ανάπτυξης Πληροφοριακών Συστημάτων της Γενικής Διεύθυνσης Ψηφιακών Συστημάτων, Υποδομών και Εξετάσεων του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.»

Άρθρο 23

Σχεδιασμός δράσης και προγραμματισμός του έργου των Διευθυντών και Υποδιευθυντών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης - Προσθήκη άρθρου 31Β στον ν. 4763/2020

Στον ν. 4763/2020 (Α' 254) προστίθεται άρθρο 31Β ως εξής:

«Άρθρο 31Β

Σχεδιασμός δράσης και προγραμματισμός του έργου των Διευθυντών και Υποδιευθυντών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης

1. Στην έναρξη κάθε έτους κατάρτισης και πάντως έως την 1η Νοεμβρίου, οι Διευθυντές και οι Υποδιευθυντές δημόσιων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων συντάσσουν έκθεση σχετικά με τον σχεδιασμό δράσης και τον προγραμματισμό του έργου τους, λαμβάνοντας υπόψη τις προτεραιότητες και κατευθύνσεις της Γενικής Γραμματείας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Διά Βίου Μάθησης και Νεολαίας, καθώς και τις πρωτοβουλίες που προτίθενται να αναλάβουν. Ο προγραμματισμός μπορεί να τροποποιείται στη διάρκεια του έτους κατάρτισης, εφόσον κρίνεται σκόπιμο ή επιβάλλεται από τις συνθήκες λειτουργίας του Ι.Ε.Κ..

2. Στο τέλος κάθε έτους κατάρτισης και πάντως το αργότερο έως την 15η Ιουλίου, οι Διευθυντές και οι Υποδιευθυντές Ι.Ε.Κ. συντάσσουν έκθεση απολογισμού των πεπραγμένων τους, στην οποία αξιολογούν την υλοποίηση του προγραμματισμού τους, εντοπίζουν τα σημεία που τροποποιήθηκαν σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό, τους λόγους που οδήγησαν σε ανασχεδιασμό, καθώς και τα αποτελέσματα και συμπεράσματα των πεπραγμένων τους.

3. Οι εκθέσεις προγραμματισμού και αποτίμησης των παρ. 1 και 2 καταχωρίζονται στην πλατφόρμα της περ. γ) της παρ. 5 του άρθρου 31Α.»

Άρθρο 24

Πεδία και κριτήρια αξιολόγησης Διευθυντών και Υποδιευθυντών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης - Προσθήκη άρθρου 31Γ στον ν. 4763/2020

Στον ν. 4763/2020 (Α' 254) προστίθεται άρθρο 31Γ ως εξής:

«Άρθρο 31Γ

Πεδία και κριτήρια αξιολόγησης Διευθυντών και Υποδιευθυντών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης

1. Το έργο των Διευθυντών και Υποδιευθυντών δημόσιων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων αξιολογείται τεκμηριωμένα σε πεντάβαθμη περιγραφική κλίμακα, στην οποία διαβαθμίζεται σε εξαιρετικό, πολύ καλό, ικανοποιητικό, μέτριο και ακατάλληλο, ως προς τα ακόλουθα τρία (3) πεδία:

Α) προώθηση του σκοπού των Ι.Ε.Κ.,

Β) ποιότητα υπηρεσιών Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και

Γ) υπηρεσιακή συνέπεια και επάρκεια.

2. Τα πεδία της παρ. 1 αναλύονται σε επιμέρους κριτήρια, ανάλογα με τη θέση του αξιολογούμενου και ειδικότερα:

α) Ως προς τους Διευθυντές Ι.Ε.Κ.:

αα) Το πεδίο Α) της παρ. 1 αναλύεται σε επιμέρους κριτήρια, όπως ενδεικτικά η γνώση σχετικά με το αντικείμενο της θέσης Διευθυντή Ι.Ε.Κ. και την εκτέλεση των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων που αντιστοιχούν στη θέση αυτή, η αποτελεσματικότητα στον προγραμματισμό και την υλοποίηση του σχεδιασμού, οι πρωτοβουλίες και η ευθύνη υλοποίησης καινοτόμων δράσεων προώθησης του σκοπού των Ι.Ε.Κ..

αβ) Το πεδίο Β) της παρ. 1 αναλύεται σε επιμέρους κριτήρια, όπως ενδεικτικά η καθοδήγηση, ο συντονισμός και η εποπτεία της διοικητικής λειτουργίας του Ι.Ε.Κ., η διαχείριση και ο έλεγχος των οικονομικών υποθέσεων και λειτουργιών του, η εφαρμογή του σχετικού νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου και η εύρυθμη λειτουργία του Ι.Ε.Κ., με καλή συνεργασία των οργάνων διοίκησης και με τις υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Διά Βίου Μάθησης και Νεολαίας (Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν.) του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, καθώς και η ανάληψη πρωτοβουλιών για τη βελτίωση της λειτουργίας του Ι.Ε.Κ. και της παρεχόμενης κατάρτισης.

αγ) Το πεδίο Γ) της παρ. 1 αναλύεται σε επιμέρους κριτήρια,

όπως ενδεικτικά η συνέπεια κατά την εκτέλεση των υποχρεώσεων που προκύπτουν από τη θέση Διευθυντή και ο σεβασμός και η τήρηση των αρχών της επαγγελματικής δεοντολογίας, καθώς και η επίδειξη συμπεριφοράς που αρμόζει στην αποστολή του Διευθυντή Ι.Ε.Κ..

β) Ως προς τους Υποδιευθυντές Ι.Ε.Κ.:

βα) Το πεδίο Α) της παρ. 1 αναλύεται σε επιμέρους κριτήρια, όπως ενδεικτικά η γνώση σχετικά με το αντικείμενο της θέσης Υποδιευθυντή Ι.Ε.Κ. και την εκτέλεση των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων που αντιστοιχούν στη θέση αυτή, καθώς και η αποτελεσματικότητα στην οργάνωση της διεξαγωγής της κατάρτισης και του εκπαιδευτικού έργου.

ββ) Το πεδίο Β) της παρ. 1 αναλύεται σε επιμέρους κριτήρια, όπως ενδεικτικά η αποτελεσματικότητα στη διαχείριση της καθημερινής λειτουργίας του Ι.Ε.Κ. και η άμεση και έγκαιρη ενημέρωση του Διευθυντή για την εκπαιδευτική και διοικητική λειτουργία του Ι.Ε.Κ..

βγ) Το πεδίο Γ) της παρ. 1 αναλύεται σε επιμέρους κριτήρια, όπως ενδεικτικά η συνέπεια κατά την εκτέλεση των υποχρεώσεων που προκύπτουν από τη θέση του Υποδιευθυντή και ο σεβασμός και η τήρηση των αρχών της επαγγελματικής δεοντολογίας, καθώς και η επίδειξη συμπεριφοράς που αρμόζει στην αποστολή του Υποδιευθυντή Ι.Ε.Κ..

3. Για τον χαρακτηρισμό του έργου Διευθυντών και Υποδιευθυντών Ι.Ε.Κ. ως «εξαιρετικού» απαιτείται η παράθεση από τον αξιολογητή ειδικής αιτιολογίας, με αναφορά στις ιδιαιτερείτες επιδόσεις που δικαιολογούν την άριστη βαθμολογία σε καθένα από τα αξιολογούμενα πεδία και κριτήρια και με καταγραφή των πραγματικών δεδομένων που τη στοιχειοθετούν. Ως «πολύ καλό» χαρακτηρίζεται το έργο του αξιολογούμενου, όταν μπορεί να ανταποκριθεί πλήρως στις απαιτήσεις της θέσης του. Ως «ικανοποιητικό» χαρακτηρίζεται το έργο του αξιολογούμενου όταν, ως επί το πλείστον, ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της θέσης του, του οποίου ωστόσο η απόδοση δύναται να βελτιωθεί. Ως «μέτριο» χαρακτηρίζεται το έργο του αξιολογούμενου όταν ανταποκρίνεται μερικώς και μόνο στις απαιτήσεις της θέσης του και του οποίου η απόδοση χρήζει βελτίωσης. Ως «ακατάλληλο» χαρακτηρίζεται το έργο του αξιολογούμενου όταν δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της θέσης του και πρέπει να αντικατασταθεί. Για τον χαρακτηρισμό του έργου του αξιολογούμενου ως «ακατάλληλου», η αξιολογική κρίση επιβάλλεται να αιτιολογείται ειδικά και να βασίζεται σε πραγματικά περιστατικά και αντικειμενικά στοιχεία. Σε κάθε περίπτωση, όλες οι αξιολογικές κρίσεις πρέπει να είναι ειδικά τεκμηριωμένες.

4. Αν το έργο του Διευθυντή ή του Υποδιευθυντή Ι.Ε.Κ. βαθμολογηθεί ως «ακατάλληλο» και εφόσον δεν κριθεί διαφορετικά κατά τη διαδικασία των ενστάσεων, σύμφωνα με τις παρ. 6 και 7 του άρθρου 31Α: α) λήγει η θητεία του Διευθυντή ή Υποδιευθυντή Ι.Ε.Κ. και διενεργείται διαδικασία αντικατάστασής του και β) ο αξιολογούμενος δεν μπορεί να συμμετάσχει, ως υποψήφιος σε οποιαδήποτε διαδικασία επιλογής Διευθυντών και Υποδιευθυντών σε δομές αρμοδιότητας της Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ. & Ν. για τα τρία (3) έτη που έπονται της αξιολόγησης. Η λήξη της θητείας, σύμφωνα με την περ. α) του πρώτου εδαφίου, διαπιστώνεται με απόφαση του αρμόδιου για την τοποθέτηση οργάνου, σύμφωνα με το άρθρο 31, περί οργάνων διοίκησης των Ι.Ε.Κ. και η θέση που κενώνεται πληρούται σύμφωνα με το ίδιο άρθρο.»

Άρθρο 25

Περιοδικότητα, αρμόδια όργανα, διαδικασία αξιολόγησης και ενστάσεις Διευθυντών και Υποδιευθυντών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης - Προσθήκη άρθρου 31Α στον ν. 4763/2020

Στον ν. 4763/2020 (Α' 254) προστίθεται άρθρο 31Α ως εξής:

«Άρθρο 31Α

Περιοδικότητα, αρμόδια όργανα, διαδικασία αξιολόγησης και ενστάσεις Διευθυντών και Υποδιευθυντών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης

1. Οι Διευθυντές και οι Υποδιευθυντές Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) αξιολογούνται μία (1) φορά κατ' έτος κατάρτισης, μετά από τη λήξη του δεύτερου εξαμήνου κατάρτισης, ως εξής:

α) Οι Διευθυντές Ι.Ε.Κ. αξιολογούνται από τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Εφαρμογής Επαγγελματικής Κατάρτισης της Γενικής Γραμματείας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Διά Βίου Μάθησης και Νεολαίας (Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ. & Ν.) του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

β) Οι Υποδιευθυντές Ι.Ε.Κ. αξιολογούνται από τον Διευθυντή Ι.Ε.Κ..

2. α) Για την αξιολόγηση των Διευθυντών Ι.Ε.Κ. λαμβάνονται υποχρεωτικά υπόψη:

αα) η έκθεση αυτοαξιολόγησης του έργου τους, την οποία καταχωρίζουν στο πληροφοριακό σύστημα της περ. γ) της παρ. 5 του άρθρου 31Α κατά την έναρξη της αξιολογικής περιόδου και η οποία συνοδεύεται από τα τεκμήρια που σχετίζονται με τα πεδία και τα κριτήρια αξιολόγησης της παρ. 1 και της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 31Γ,

αβ) οι εκθέσεις προγραμματισμού και αποτίμησης του άρθρου 31Β και

αγ) η αποτίμηση του έργου τους από τον Υποδιευθυντή, τους εκπαιδευτές επαγγελματικής κατάρτισης και τους καταρτιζόμενους του Ι.Ε.Κ., σύμφωνα με την παρ. 3.

β) Για την αξιολόγηση των Υποδιευθυντών Ι.Ε.Κ. λαμβάνονται υποχρεωτικά υπόψη:

βα) η έκθεση αυτοαξιολόγησης του έργου τους, την οποία καταχωρίζουν στο πληροφοριακό σύστημα της περ. γ) της παρ. 5 του άρθρου 31Α κατά την έναρξη της αξιολογικής περιόδου και η οποία συνοδεύεται από τα τεκμήρια που σχετίζονται με τα πεδία και τα κριτήρια αξιολόγησης της παρ. 1 και της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 31Γ,

ββ) οι εκθέσεις προγραμματισμού και αποτίμησης του άρθρου 31Β και

βγ) η αποτίμηση του έργου τους από τους εκπαιδευτές επαγγελματικής κατάρτισης και τους καταρτιζόμενους του Ι.Ε.Κ., σύμφωνα με την παρ. 3.

3. α) Η συμμετοχή, κατά περίπτωση, των Υποδιευθυντών, των εκπαιδευτών επαγγελματικής κατάρτισης και των καταρτιζόμενων του Ι.Ε.Κ. στη διαδικασία αξιολόγησης των Διευθυντών και Υποδιευθυντών Ι.Ε.Κ. διενεργείται ηλεκτρονικά στην πλατφόρμα της περ. γ) της παρ. 5 του άρθρου 31Α. Για τον σκοπό αυτόν, η Διεύθυνση Τεκμηρίωσης και Επικοινωνίας της Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ. & Ν. συντάσσει καταλόγους ερωτήσεων αποτίμησης του έργου των Διευθυντών και Υποδιευθυντών Ι.Ε.Κ., οι οποίες δύναται να εξειδικεύουν τα κριτήρια του άρθρου 31Γ και αναφέρονται ενδεικτικά στην ικανότητα διοίκησης και διαχείρισης, στην καθημερινή λειτουργία του Ι.Ε.Κ. και στο εκπαιδευτικό περιβάλλον.

β) Μετά από την ολοκλήρωση του δεύτερου εξαμήνου κατάρτισης, ο Υποδιευθυντής του Ι.Ε.Κ. καταχωρίζει την αποτίμηση του έργου του Διευθυντή, με τη συμπλήρωση του σχετικού καταλόγου ερωτήσεων.

γ) Μετά από την ολοκλήρωση κάθε εξαμήνου κατάρτισης, οι εκπαιδευτές επαγγελματικής κατάρτισης, και μετά από την ολοκλήρωση του δεύτερου εξαμήνου κατάρτισης, οι καταρτιζόμενοι συμμετέχουν στη διαδικασία αξιολόγησης των Διευθυντών και Υποδιευθυντών Ι.Ε.Κ. και καταχωρίζουν, ανώνυμα, στην πλατφόρμα της περ. γ) της παρ. 5 του άρθρου 31Α, την αποτίμηση του έργου των αξιολογούμενων, με τη συμπλήρωση των σχετικών καταλόγων ερωτήσεων.

Τα αποτελέσματα της αποτίμησης του έργου των Διευθυντών και Υποδιευθυντών Ι.Ε.Κ. συγκεντρώνονται και διαβιβάζονται, μετά από την ολοκλήρωση του δεύτερου εξαμήνου κατάρτισης, από τη Διεύθυνση Τεκμηρίωσης και Επικοινωνίας στη Διεύθυνση Εφαρμογής Επαγγελματικής Κατάρτισης της Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ. & Ν. για τη διενέργεια της αξιολόγησης.

4. α) Ειδικώς, για την αξιολόγηση των Διευθυντών Ι.Ε.Κ., ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Εφαρμογής Επαγγελματικής Κατάρτισης δύναται να καλεί τον αξιολογούμενο σε συζήτηση, με περιεχόμενο:

αα) την παροχή διευκρινίσεων για το περιεχόμενο των εκθέσεων αυτοαξιολόγησης, προγραμματισμού και απολογισμού και των τεκμηρίων στα οποία αναφέρεται ή παραπέμπει ο αξιολογούμενος,

αβ) τα αποτελέσματα της αποτίμησης του έργου των αξιολογούμενων από τους εκπαιδευτές επαγγελματικής κατάρτισης και τους καταρτιζόμενους του Ι.Ε.Κ., σύμφωνα με την παρ. 3 και

αγ) τον από κοινού εντοπισμό των θετικών σημείων της απόδοσης του αξιολογούμενου και τους τρόπους ενίσχυσης και περαιτέρω βελτίωσής του, καθώς και γενικότερα τις δυνατότητες καλύτερης αξιοποίησης και ανάπτυξης των ικανοτήτων του αξιολογούμενου προς όφελος τόσο του ίδιου, όσο και της λειτουργίας και απόδοσης του Ι.Ε.Κ., στο οποίο υπηρετεί.

β) Οι συζητήσεις που διεξάγονται στο πλαίσιο της διαδικασίας αξιολόγησης διενεργούνται με φυσική παρουσία των μερών, καθώς και με κάθε άλλο πρόσφορο τρόπο, όπως με τηλεδιάσκεψη.

5. Για τη διενέργεια της αξιολόγησης των Διευθυντών και Υποδιευθυντών Ι.Ε.Κ., συντάσσεται υποχρεωτικά από τους αξιολογητές έκθεση αξιολόγησης, η οποία περιλαμβάνει την τεκμηριωμένη αποτίμηση του έργου του αξιολογούμενου, καθώς και ειδική αιτιολόγηση της αξιολογικής κρίσης. Αν το έργο Διευθυντή ή Υποδιευθυντή Ι.Ε.Κ. αξιολογηθεί ως «ικανοποιητικό», συμπληρώνονται υποχρεωτικά στην ανωτέρω έκθεση από τον αξιολογητή τα μέτρα βελτίωσης που οφείλει να λάβει ο αξιολογούμενος. Η έκθεση αξιολόγησης γνωστοποιείται υποχρεωτικά από τη Διεύθυνση Εφαρμογής Επαγγελματικής Κατάρτισης στον αξιολογούμενο με κάθε πρόσφορο τρόπο. Ο αξιολογούμενος δικαιούται να ζητεί οποτεδήποτε από την αρμόδια υπηρεσία και να λαμβάνει, με κάθε πρόσφορο τρόπο, πλήρη γνώση ή αντίγραφο των εκθέσεων αξιολόγησής του.

6. Οι αξιολογούμενοι έχουν δικαίωμα να υποβάλουν ένσταση, αν το έργο τους χαρακτηριστεί ως «μέτριο» ή «ακατάλληλο», ενώπιον του κατά περίπτωση αρμόδιου οργάνου ως εξής:

α) Οι Διευθυντές Ι.Ε.Κ. υποβάλλουν ένσταση, η οποία εξετάζεται από την Ειδική Επιτροπή Ενστάσεων της παρ. 7.

β) Οι Υποδιευθυντές Ι.Ε.Κ. υποβάλλουν ένσταση, η οποία εξετάζεται από τη Διεύθυνση Εφαρμογής Επαγγελματικής Κατάρτισης.

7. α) Για την εξέταση των ενστάσεων που υποβάλλουν Διευθυντές Ι.Ε.Κ. κατά τη διαδικασία αξιολόγησής τους, συνιστάται στη Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ. & Ν. Ειδική Επιτροπή Ενστάσεων, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων από τα εξής μέλη:

αα) τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης (Ε.Ε.Κ. & Δ.Β.Μ.) της Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ. & Ν.,

αβ) τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Τεκμηρίωσης και Επικοινωνίας της Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ. & Ν. και

αγ) τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Εποπτείας Φορέων Επαγγελματικής Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης της Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ. & Ν..

Με την ίδια απόφαση ορίζεται ως γραμματέας της επιτροπής, υπάλληλος της Διεύθυνσης Εφαρμογής Επαγγελματικής Κατάρτισης.

β) Η ένσταση περιλαμβάνει αναλυτικά τα συγκεκριμένα στοιχεία και τα πραγματικά περιστατικά, στα οποία ο αξιολογούμενος θεμελιώνει τους ισχυρισμούς της ένστασής του και ασκείται εντός αποκλειστικής προθεσμίας δώδεκα (12) ημερών από την επομένη της γνωστοποίησης, με απόδειξη, της αξιολογικής έκθεσης στον αξιολογούμενο. Οι ενστάσεις υποβάλλονται στη Διεύθυνση Εφαρμογής Επαγγελματικής Κατάρτισης, μέσω της πλατφόρμας της περ. γ) της παρ. 5 του άρθρου 31Α, η οποία τις διαβιβάζει στην Ειδική Επιτροπή Ενστάσεων.

γ) Η Ειδική Επιτροπή Ενστάσεων εξετάζει το παραδεκτό και το βάσιμο της ένστασης και μπορεί είτε να οριστικοποιήσει είτε να διορθώσει την έκθεση αξιολόγησης με παράθεση πλήρους αιτιολογίας. Δικαιούται, επίσης, να ζητήσει οποιοσδήποτε πρόσθετες διευκρινίσεις κρίνει απαραίτητες από τους αξιολογητές ή τον αξιολογούμενο και γενικώς να ενεργήσει για τη διακρίβωση των προβαλλόμενων ισχυρισμών, αποφαινόμενη δε για τις ενστάσεις

μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) εργάσιμων ημερών από την περiéλευσή τους σε αυτό.»

Άρθρο 26

Αξιολόγηση του έργου των εκπαιδευτών επαγγελματικής κατάρτισης δημόσιων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων - Προσθήκη άρθρου 31Ε στον ν. 4763/2020

Στον ν. 4763/2020 (Α' 254) προστίθεται άρθρο 31Ε ως εξής:

«Άρθρο 31Ε

Αξιολόγηση του έργου των εκπαιδευτών επαγγελματικής κατάρτισης δημόσιων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων

1. α) Οι εκπαιδευτές επαγγελματικής κατάρτισης δημόσιων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων αξιολογούνται με την ολοκλήρωση κάθε εξαμήνου κατάρτισης από τον Διευθυντή και τον Υποδιευθυντή του Ι.Ε.Κ..

β) Η αξιολογική κρίση βασίζεται στην αποτίμηση του έργου του αξιολογούμενου εκπαιδευτή επαγγελματικής κατάρτισης Ι.Ε.Κ. από τους αξιολογητές της περ. α) και τους καταρτιζόμενους του Ι.Ε.Κ., οι οποίοι συμμετέχουν στη διαδικασία αξιολόγησης.

2. Το έργο των εκπαιδευτών επαγγελματικής κατάρτισης δημόσιων Ι.Ε.Κ. αξιολογείται τεκμηριωμένα σε τετράβαθμη περιγραφική κλίμακα, στην οποία το έργο τους διαβαθμίζεται σε εξαιρετικό, πολύ καλό, ικανοποιητικό και ακατάλληλο, ως προς τα ακόλουθα δύο (2) πεδία:

Α) παρεχόμενο εκπαιδευτικό έργο, παιδαγωγικό κλίμα και διαχείριση του τμήματος και

Β) συνέπεια και επάρκεια του εκπαιδευτή.

3. α) Το πεδίο Α) της παρ. 2 αξιολογείται τεκμηριωμένα από τον Διευθυντή και τον Υποδιευθυντή του Ι.Ε.Κ. με βάση τα εξής κριτήρια:

αα) Προετοιμασία του μαθήματος με την παροχή, σε τακτική βάση, στους καταρτιζόμενους του αναγκαίου εκπαιδευτικού υλικού και την ανάρτησή του στην ηλεκτρονική πλατφόρμα διαχείρισης μαθημάτων του Ι.Ε.Κ., με προτάσεις σχετικής βιβλιογραφίας, σύμφωνα με όσα ορίζονται στους Οδηγούς Κατάρτισης και τηρουμένων των διατάξεων για την προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

αβ) Επάρκεια ως προς το γνωστικό αντικείμενο κατάρτισης, με αξιολόγηση της επιστημονικής και πρακτικής εγκυρότητας του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου, βαθμός επικαιροποίησης της γνώσης και επιτυχής μετασχηματισμός του γνωστικού αντικείμενου σε γνώση για την ικανοποίηση των αναγκών της κατάρτισης.

αγ) Προσήλωση στην επίτευξη των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων.

αδ) Μεθοδολογία και αξιοποίηση ψηφιακών μέσων, ανάλογα με τις εξειδικευμένες απαιτήσεις του αντικείμενου της κατάρτισης.

αε) Παιδαγωγικό κλίμα και διαχείριση του τμήματος, με τη συμβολή του εκπαιδευτή στη δημιουργία κλίματος μάθησης μέσα στην τάξη, την προώθηση πνεύματος αμοιβαίας εμπιστοσύνης και αλληλοσεβασμού μεταξύ του ίδιου και των καταρτιζόμενων στο πλαίσιο της ίσης μεταχείρισης όλων των καταρτιζόμενων χωρίς διακρίσεις και αποκλεισμούς, την επίλυση διαφορών και τη διαχείριση συγκρούσεων, καθώς και τη συμβολή στην ενεργητική συμμετοχή των καταρτιζόμενων στη διαδικασία της κατάρτισης.

β) Το πεδίο Β) της παρ. 2 αξιολογείται τεκμηριωμένα από τον Διευθυντή και τον Υποδιευθυντή του Ι.Ε.Κ. με βάση τα εξής κριτήρια:

βα) Συνέπεια και ενδιαφέρον κατά την εκτέλεση των υποχρεώσεων και των καθηκόντων του εκπαιδευτή, καθώς και ανταπόκρισή του στο θεσμοθετημένο πλαίσιο λειτουργίας του Ι.Ε.Κ..

ββ) Έγκαιρη και ορθή ενημέρωση των υπηρεσιακών εγγράφων, όπως ιδίως, του απουσιολογίου, των βιβλίων διδασκόμενης

ύλης και του βιβλίου εργαστηρίου.

4. Η αποτίμηση των πεδίων Α) και Β) της παρ. 2 παραμένει διακριτή και δεν συμψηφίζεται. Τα πεδία Α) και Β) της παρ. 2 αξιολογούνται με βάση την έκθεση αυτοαξιολόγησης της περ. α) της παρ. 5 και τα στοιχεία ή τεκμήρια, στα οποία ο αξιολογούμενος αναφέρεται ή παραπέμπει, τα τεκμήρια που έχουν συγκεντρώσει ο Διευθυντής και ο Υποδιευθυντής του Ι.Ε.Κ., καθώς και τα αποτελέσματα της συμμετοχής των καταρτιζόμενων στη διαδικασία αξιολόγησης.

5. Για την αξιολόγηση των εκπαιδευτών επαγγελματικής κατάρτισης δημόσιων Ι.Ε.Κ., λαμβάνονται υποχρεωτικά υπόψη: α) η έκθεση αυτοαξιολόγησης του έργου τους, η οποία συντάσσεται από τους εκπαιδευτές επαγγελματικής κατάρτισης των δημόσιων Ι.Ε.Κ. έναν (1) μήνα πριν από τη λήξη του εξαμήνου κατάρτισης και την οποία υποβάλλουν στον Διευθυντή και τον Υποδιευθυντή του Ι.Ε.Κ. και β) η αποτίμηση, στο τέλος κάθε εξαμήνου κατάρτισης, του έργου τους από τους καταρτιζόμενους του Ι.Ε.Κ., η οποία διενεργείται ηλεκτρονικά στην ηλεκτρονική πλατφόρμα αξιολόγησης της περ. γ) της παρ. 5 του άρθρου 31Α, με τη συμπλήρωση ανώνυμα των ερωτήσεων, οι οποίες εξειδικεύουν τα πεδία και τα κριτήρια των παρ. 2 και 3 και αναφέρονται ενδεικτικά στην αξιολόγηση του μαθήματος, στην αξιολόγηση του εκπαιδευτή, στα μαθησιακά αποτελέσματα και στις σχέσεις του εκπαιδευτή με τους καταρτιζόμενους. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας που αφορούν στην αξιολόγηση των εκπαιδευτών από τους καταρτιζόμενους, κοινοποιούνται από τη Διεύθυνση Τεκμηρίωσης και Επικοινωνίας στη Διεύθυνση Εφαρμογής Επαγγελματικής Κατάρτισης της Γενικής Γραμματείας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Διά Βίου Μάθησης και Νεολαίας (Γ.Γ.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν.) του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, η οποία τα διαβιβάζει στον Διευθυντή και τον Υποδιευθυντή του Ι.Ε.Κ. για την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης των εκπαιδευτών επαγγελματικής κατάρτισης Ι.Ε.Κ..

6. α) Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης, ο Διευθυντής και ο Υποδιευθυντής του Ι.Ε.Κ. συντάσσουν κοινή αξιολογική έκθεση με υποχρεωτική τεκμηρίωση της αποτίμησής τους, η οποία περιλαμβάνει τη βαθμολογία του αξιολογούμενου, σύμφωνα με την παρ. 5, την οποία υποχρεούνται να γνωστοποιήσουν στον εκπαιδευτή με κάθε πρόσφορο τρόπο.

β) Η κοινή αξιολογική έκθεση του Διευθυντή και του Υποδιευθυντή του Ι.Ε.Κ. κοινοποιείται στη Διεύθυνση Εφαρμογής Επαγγελματικής Κατάρτισης της Γ.Γ.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν., η οποία προβαίνει στη σχετική καταχώρισή της στην ηλεκτρονική εφαρμογή του Μητρώου Εκπαιδευτών Επαγγελματικής Κατάρτισης των Ι.Ε.Κ. και των Επαγγελματικών Σχολών Κατάρτισης (Ε.Σ.Κ.) του άρθρου 55 του ν. 4692/2020 (Α' 111), στο πεδίο «Αξιολόγηση».

7. Αν το έργο ενός εκπαιδευτή αξιολογηθεί ως «ακατάλληλο» κατά την αξιολόγησή του σε ένα (1) από τα πεδία Α) ή Β) της παρ. 2 ή και στα δύο (2) αυτά πεδία, τίθεται, αμέσως μετά τη λήξη του τρέχοντος έτους κατάρτισης και εντός του πρώτου μήνα του επομένου έτους κατάρτισης, εκτός του Μητρώου Εκπαιδευτών Επαγγελματικής Κατάρτισης των Ι.Ε.Κ. και των Ε.Σ.Κ. του άρθρου 55 του ν. 4692/2020 για το επόμενο ένα (1) έτος κατάρτισης.»

Άρθρο 27

Εξουσιοδοτικές διατάξεις για την αξιολόγηση του έργου των Διευθυντών και Υποδιευθυντών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης - Τροποποίηση παρ. 14 και προσθήκη παρ. 20 στο άρθρο 34 του ν. 4763/2020

1. Στην παρ. 14 του άρθρου 34 του ν. 4763/2020 (Α' 254), περί των εξουσιοδοτικών διατάξεων του Κεφαλαίου Ε' του Μέρους Α' του νόμου αυτού, για τη μεταδευτεροβάθμια επαγγελματική κατάρτιση και τα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), προστίθεται, μετά από την περ. β), περ. γ) για τη ρύθμιση, με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Διά Βίου Μάθησης και Νεολαίας

(Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν.), κάθε ειδικότερου θέματος σχετικού με τη μορφή και το περιεχόμενο των εκθέσεων αξιολόγησης, καθώς και κάθε άλλης λεπτομέρειας εφαρμογής της διαδικασίας αξιολόγησης των Διευθυντών και Υποδιευθυντών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης και η παρ. 14 διαμορφώνεται ως εξής:

«14. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, η οποία εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν.:

α) Ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή και τη λειτουργία της εξ αποστάσεως επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 25.

β) Καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής των καταρτιζόμενων σε προγράμματα της Ε.Ε. στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα σχετικά με την εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 28.

γ) Ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο θέμα σχετικό με τη μορφή και το περιεχόμενο των εκθέσεων αξιολόγησης, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια εφαρμογής της διαδικασίας αξιολόγησης, σύμφωνα με το άρθρο 31Δ.»

2. Στο άρθρο 34 του ν. 4763/2020 προστίθεται μετά την παρ. 19, παρ. 20 ως εξής:

«20. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν. καθορίζονται η μορφή και το περιεχόμενο των εκθέσεων προγραμματισμού και αποτίμησης του άρθρου 31Β.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 28

Θέματα οργάνωσης προγραμμάτων σπουδών των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 92, άρθρου 110, περ. η) παρ. 1 άρθρου 115 και 416 ν. 4957/2022 και παρ. 10 άρθρου 5 ν. 2552/1997

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 92 του ν. 4957/2022 (Α' 141), περί των προϋποθέσεων εγγραφής σε πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, η φράση «απόφοιτος προπτυχιακού προγράμματος σπουδών Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή αλλοδαπής, η επιτυχής ολοκλήρωση του οποίου οδηγεί στη χορήγηση ενιαίου και αδιάσπαστου τίτλου σπουδών σύμφωνα με το άρθρο 78.» αντικαθίσταται από τη φράση «ή απόφοιτος προπτυχιακού προγράμματος σπουδών Α.Ε.Ι., κατ' ελάχιστον πενταετούς διάρκειας, που αντιστοιχεί σε τριακόσιες (300) πιστωτικές μονάδες του Ευρωπαϊκού Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Ακαδημαϊκών Μονάδων (ECTS), εφόσον υφίσταται σχετική πρόβλεψη στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος.», β) προστίθεται τρίτο εδάφιο, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Δικαίωμα υποβολής αίτησης για την εγγραφή σε πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών έχει όποιος είναι κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος που έχει χορηγηθεί από Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Α.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή αλλοδαπής, ή απόφοιτος προπτυχιακού προγράμματος σπουδών Α.Ε.Ι. κατ' ελάχιστον πενταετούς διάρκειας που αντιστοιχεί σε τριακόσιες (300) πιστωτικές μονάδες του Ευρωπαϊκού Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Ακαδημαϊκών Μονάδων (ECTS), εφόσον υφίσταται σχετική πρόβλεψη στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος. Η επιλογή των υποψηφίων διδασκόντων σε κάθε πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών πραγματοποιείται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος που έχει αναλάβει την υποστήριξη του προγράμματος διδακτορικών σπουδών. Με τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών δύναται να ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα σχετικά με τις προϋποθέσεις υποβολής αίτησης για την εγγραφή σε πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών και την αξιολόγηση των υποψηφίων που δεν είναι κάτοχοι μεταπτυχιακού διπλώματος.»

2. Στο άρθρο 110 του ν. 4957/2022, περί των συνεργασιών των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της ημεδαπής με Ιδρύματα της αλλοδαπής, προστίθεται τρίτο εδάφιο και το άρθρο 110 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 110
Συνεργασίες με Ιδρύματα της αλλοδαπής

Τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.) της ημεδαπής δύνανται να διοργανώνουν Ξενόγλωσσα Προγράμματα Σπουδών (Ξ.Π.Σ.) του άρθρου 101, Ξ.Π.Σ. διπλής ειδίκευσης του άρθρου 107 και διπλά Ξ.Π.Σ. του άρθρου 108 σε συνεργασία με αναγνωρισμένα Ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης της αλλοδαπής, κατόπιν σύνταξης σχετικού Μνημονίου Συνεργασίας, στο οποίο περιγράφονται οι ειδικότεροι όροι της συνεργασίας των Ιδρυμάτων και εξειδικεύονται τα στοιχεία της απόφασης της παρ. 2 του άρθρου 101, καθώς και λοιπά στοιχεία σχετικά με τη διοργάνωση του προγράμματος. Για θέματα σχετικά με την ίδρυση, οργάνωση, διοίκηση και λειτουργία του προγράμματος του παρόντος εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου. Τα Α.Ε.Ι. της ημεδαπής δύνανται να οργανώνουν και να λειτουργούν κοινά προγράμματα σπουδών του προηγούμενου εδαφίου σε συνεργασία με αναγνωρισμένα Ιδρύματα της αλλοδαπής, τα οποία οδηγούν στην απονομή τίτλου σπουδών, κατόπιν σύνταξης σχετικού Μνημονίου Συνεργασίας, στο οποίο περιγράφονται οι ειδικότεροι όροι της συνεργασίας των Ιδρυμάτων και εξειδικεύονται τα αντίστοιχα στοιχεία της απόφασης της παρ. 2 του άρθρου 101, συμπεριλαμβανομένων της διάρκειας σπουδών, της ευθύνης λειτουργίας του προγράμματος, του είδους του απονεμόμενου τίτλου, καθώς και της γλώσσας διοργάνωσής του.»

3. Στην περ. η) της παρ. 1 του άρθρου 115 του ν. 4957/2022, περί των αρμοδιοτήτων του Συμβουλίου του Κέντρου Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.), η φράση «και κοινοποιεί αυτά προς την ΕΘ.Α.Α.Ε. για την πιστοποίησή τους,» αντικαθίσταται από τη φράση «σύμφωνα με τις απαιτήσεις του οικείου προτύπου ποιότητας της ΕΘ.Α.Α.Ε. και τις ειδικότερες κατευθύνσεις και οδηγίες της Μονάδας Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π.),» και η περ. η) διαμορφώνεται ως εξής:

«η) καθορίζει τη διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης των προγραμμάτων του Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ. σύμφωνα με τις απαιτήσεις του οικείου προτύπου ποιότητας της ΕΘ.Α.Α.Ε. και τις ειδικότερες κατευθύνσεις και οδηγίες της Μονάδας Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π.).»

4. Στο άρθρο 416 του ν. 4957/2022 περί εξουσιοδοτικών διατάξεων του Κεφαλαίου Ζ' του μέρους Α' του νόμου αυτού, προστίθεται παρ. 3, ως εξής:

«3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων, Οικονομικών και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών δύνανται να ρυθμίζονται πρόσθετες πηγές χρηματοδότησης για την κάλυψη του κόστους διεξαγωγής της πρακτικής άσκησης των φοιτητών σύμφωνα με το άρθρο 69 και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τη διεξαγωγή πρακτικής άσκησης.»

5. Στην παρ. 10 του άρθρου 5 του ν. 2552/1997 (Α' 266), περί της διαδικασίας αξιολόγησης των φοιτητών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (Ε.Α.Π.), επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο τέλος του τρίτου εδαφίου της περ. β), η φράση «στην έδρα του Ε.Α.Π., καθώς και σε άλλες πόλεις» αντικαθίσταται από τη φράση «είτε δια ζώσης στην έδρα του Ε.Α.Π. και σε άλλες πόλεις, είτε με μεθόδους εξ αποστάσεως αξιολόγησης», β) προστίθεται νέο, τελευταίο εδάφιο και η παρ. 10 διαμορφώνεται ως εξής:

«10. α) Ο αριθμός των γραπτών δοκιμασιών αξιολόγησης καθορίζεται με απόφαση της Κοσμητείας, ύστερα από συνεννόηση με το Συντονιστή της αντίστοιχης Ο.Δ.Π.. Ο αριθμός αυτός δεν μπορεί να είναι μικρότερος από τον αριθμό των υποενοτήτων μιας Θ.Ε.. Η συμμετοχή του φοιτητή στη διαδικασία αξιολόγησης είναι υποχρεωτική. β) Οι τελικές εξετάσεις γίνονται μετά το τέλος της διδασκαλίας μιας Θ.Ε. και επαναλαμβάνονται για μία ακόμη φορά. Τις ημερομηνίες έναρξης και λήξης των τελικών εξετάσεων καθορίζει η Σύγκλητος. Οι εξετάσεις αυτές διεξάγονται είτε δια ζώσης στην έδρα του Ε.Α.Π. και σε άλλες πόλεις είτε με μεθόδους εξ αποστάσεως αξιολόγησης. Τον τρόπο και τη μορφή της τελικής εξέτασης για μια Θ.Ε. και Ε.Θ.Ε. καθορίζει ο Συντονιστής, ύστερα από συνεννόηση με τα μέλη της αντίστοιχης Ο.Δ.Π.. Με απόφαση της Συγκλήτου του Α.Ε.Ι. καθορίζονται η διαδικασία αξιολόγησης των φοιτητών με τη χρήση μεθόδων εξ

αποστάσεως, τα οργανωτικά μέτρα που λαμβάνονται για την τήρηση του αδιάβλητου της διαδικασίας αξιολόγησης, η πολιτική προστασίας προσωπικών δεδομένων όσων συμμετέχουν και κάθε άλλο θέμα αναγκαίο για την εξ αποστάσεως αξιολόγησης.»

Άρθρο 29

Θέματα προσωπικού των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων - Τροποποίηση παρ. 3 και 4 άρθρου 154, παρ. 8 άρθρου 157, παρ. 8 άρθρου 160, άρθρου 162, παρ. 1 άρθρου 173, άρθρου 426 και άρθρου 465 ν. 4957/2022

1. Στην περ. α) του τρίτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 154 του ν. 4957/2022 (Α' 141), περί της υπαγωγής των μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) σε καθεστώς μερικής απασχόλησης, η φράση «διευθυντή ή μέλους Διοικητικού Συμβουλίου οργανισμού φορέα ή φορέα» αντικαθίσταται από τη φράση «εκτελεστικού διευθυντή ή προέδρου Διοικητικού Συμβουλίου οργανισμού ή φορέα», και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Δικαίωμα υποβολής αιτήματος για υπαγωγή σε καθεστώς μερικής απασχόλησης έχουν όλα τα μέλη Δ.Ε.Π. ανεξαρτήτως βαθμίδας, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν συμπληρώσει τρία (3) έτη πραγματικής άσκησης καθηκόντων από την ημερομηνία πρώτης εκλογής τους. Το αίτημα υποβάλλεται υποχρεωτικά πριν από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους εντός του οποίου το μέλος Δ.Ε.Π. επιθυμεί να υπαχθεί σε καθεστώς μερικής απασχόλησης και αναλύονται σε αυτό οι λόγοι για τους οποίους το μέλος Δ.Ε.Π. αιτείται την υπαγωγή του στο εν λόγω καθεστώς. Κατ' εξαίρεση είναι υποχρεωτική η ένταξη μέλους Δ.Ε.Π. σε καθεστώς μερικής απασχόλησης, σε χρόνο συντομότερο των τριών (3) ετών από την ανάληψη υπηρεσίας, εφόσον κατέχει θέση: α) εκτελεστικού διευθυντή ή προέδρου Διοικητικού Συμβουλίου οργανισμού ή φορέα που εντάσσεται ή εποπτεύεται από τον δημόσιο τομέα όπως αυτός οριοθετείται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143) και δεν προβλέπεται από άλλη διάταξη η ένταξη του σε καθεστώς αναστολής καθηκόντων, β) Καθηγητή Ιδρύματος της αλλοδαπής και γ) ερευνητή ερευνητικού οργανισμού της αλλοδαπής.»

2. Στην παρ. 4 του άρθρου 154 του ν. 4957/2022, περί των προϋποθέσεων έγκρισης των αιτημάτων μελών Δ.Ε.Π. για την υπαγωγή σε καθεστώς μερικής απασχόλησης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) το τρίτο εδάφιο τροποποιείται ώστε για την έγκριση των ανωτέρω αιτημάτων να λαμβάνεται υπόψη ο αριθμός των μελών Δ.Ε.Π. της Σχολής που βρίσκονται σε καθεστώς μερικής απασχόλησης αντί του αριθμού των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος, β) προστίθεται νέο, τελευταίο εδάφιο, και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Η Συνέλευση του Τμήματος, κατά την εξέταση του αιτήματος, λαμβάνει υπόψη τις εκπαιδευτικές ανάγκες των προγραμμάτων σπουδών του Τμήματος, ιδίως αυτές που σχετίζονται με το γνωστικό αντικείμενο του μέλους Δ.Ε.Π., καθώς και τον λόγο για τον οποίο ζητείται η υπαγωγή σε καθεστώς μερικής απασχόλησης. Εφόσον δεν παρακλύεται η εύρυθμη λειτουργία των προγραμμάτων σπουδών του Τμήματος, εγκρίνει το αίτημα περί υπαγωγής σε καθεστώς μερικής απασχόλησης. Ο αριθμός των μελών Δ.Ε.Π. της Σχολής που βρίσκονται σε καθεστώς μερικής απασχόλησης δεν δύναται σε καμία περίπτωση να υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%) του συνολικού αριθμού των μελών Δ.Ε.Π. της Σχολής, αφαιρουμένου του αριθμού των μελών Δ.Ε.Π. που βρίσκονται σε άδεια άνευ αποδοχών ή τελούν σε αναστολή άσκησης καθηκόντων. Στο ποσοστό του προηγούμενου εδαφίου δεν συνυπολογίζονται τα μέλη Δ.Ε.Π. που εντάσσονται υποχρεωτικά σε καθεστώς μερικής απασχόλησης λόγω ανάληψης καθηκόντων που εντάσσονται στην παρ. 8 του άρθρου 160.»

3. Η παρ. 8 του άρθρου 157 του ν. 4957/2022, περί του καθορισμού θεμάτων σχετικά με τη χορήγηση των αδειών του άρθρου αυτού στα μέλη Δ.Ε.Π. με τον εσωτερικό κανονισμό του Α.Ε.Ι., τροποποιείται ώστε με τον εσωτερικό κανονισμό να καθορίζονται και ειδικότερες άδειες που δύνανται να χορηγούνται στα μέλη Δ.Ε.Π. και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«8. Με τον Εσωτερικό Κανονισμό του Α.Ε.Ι. καθορίζονται η διαδικασία, οι λεπτομέρειες και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται ανά περίπτωση για τη χορήγηση των αδειών του παρόντος, καθώς και ειδικότερες άδειες που δύνανται να χορηγούνται προς τα μέλη Δ.Ε.Π. του Α.Ε.Ι. και σχετίζονται με την άσκηση των εκπαιδευτικών, επιστημονικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων τους και οι προϋποθέσεις χορήγησής τους.»

4. Στο άρθρο 162 του ν. 4957/2022, περί των κατηγοριών ειδικού διδακτικού προσωπικού των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.), προστίθενται παρ. 7 και 8 ως εξής:

«7. Η μετακίνηση μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. από μία ακαδημαϊκή μονάδα σε άλλη πραγματοποιείται με μεταφορά της θέσης τους, χωρίς να απαιτείται κατανομή κενής θέσης από τις υφιστάμενες κενές θέσεις του Α.Ε.Ι..

8. Με απόφαση της Συγκλήτου δύνανται να μετακινούνται μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. σε μουσεία του Α.Ε.Ι., εφόσον υφίσταται σχετική ανάγκη.»

5. Στην παρ. 1 του άρθρου 173 του ν. 4957/2022, περί των ενταλμένων διδασκόντων των Α.Ε.Ι., προστίθεται τρίτο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, κατόπιν έκδοσης προκήρυξης, δύνανται να επιλέγονται επιστήμονες, οι οποίοι είναι κατ' ελάχιστον κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, ως ενταλμένοι διδάσκοντες του Τμήματος για την κάλυψη διδακτικών αναγκών ενός (1) ή περισσότερων προγραμμάτων σπουδών πρώτου κύκλου του Τμήματος σε συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο. Η διαδικασία πρόσληψης εξαιρείται από τον ν. 4765/2021 (Α' 6) και υπάγεται στις εξαιρέσεις της Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου 33/2006 (Α' 280). Κατ' εξαίρεση δεν είναι απαραίτητη η κατοχή διδακτορικού διπλώματος, αν η προς πλήρωση θέση αφορά σε γνωστικό αντικείμενο εξαιρετικής και αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας, για τα οποία δεν είναι δυνατή ή συνήθης η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής κατά τους κανόνες της οικείας τέχνης ή επιστήμης (de lege artis).»

6. Στο άρθρο 426 του ν. 4957/2022 περί εξουσιοδοτικών διατάξεων του Κεφαλαίου ΙΖ' του Μέρους Α' του νόμου αυτού, προστίθεται παρ. 3 ως εξής:

«3. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων δύνανται να παρατείνεται η προθεσμία για την κατάρτιση των Μητρώων Γνωστικών Αντικειμένων της παρ. 1 του άρθρου 463 και του αιτήματος ετήσιου προγραμματισμού προσλήψεων του άρθρου 138.»

7. Στο άρθρο 465 του ν. 4957/2022, περί των τελικών - μεταβατικών διατάξεων του Κεφαλαίου ΙΘ' του Μέρους Α' του νόμου αυτού, προστίθεται παρ. 6 ως εξής:

«6. Τα π.δ. 117/2002 (Α' 99), περί της βαθμολογικής κατάστασης και εξέλιξης των μελών του Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) των Α.Ε.Ι., 118/2002 (Α' 99), περί της βαθμολογικής και μισθολογικής κατάστασης και εξέλιξης των μελών του Ειδικού και Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Ε.ΔΙ.Π.) των Α.Ε.Ι., και 147/2009 (Α' 189), περί των προϋποθέσεων και της διαδικασίας πλήρωσης των θέσεων, χορήγησης εκπαιδευτικών αδειών και μετάταξης των μελών του Ειδικού και Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Ε.ΔΙ.Π.) των ιδρυμάτων του πανεπιστημιακού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης, παραμένουν σε ισχύ έως την έκδοση του προεδρικού διατάγματος της παρ. 2 του άρθρου 428 του παρόντος, οπότε και καταργούνται.»

Άρθρο 30

Ρυθμίσεις για τους Ειδικούς Λογαριασμούς Κονδυλίων Έρευνας των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 51, άρθρων 232 και 237, παρ. 1 άρθρου 241, παρ. 1 άρθρου 242, άρθρου 243, παρ. 3 άρθρου 246 και άρθρων 252, 255 και 473 ν. 4957/2022

1. Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 51 του ν. 4957/2022 (Α' 141), περί των όρων και προϋποθέσεων παροχής υπηρεσιών από πανεπιστημιακά εργαστήρια, μετά από τη λέξη «φυσικών», προστίθεται η φράση «και νομικών» και η παρ. 4

διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών, κατόπιν εισήγησης του Διευθυντή του πανεπιστημιακού εργαστηρίου, καθορίζεται το ακριβές ύψος της τιμής κάθε είδους ομοειδών υπηρεσιών που παρέχονται προς απροσδιόριστο αριθμό φυσικών και νομικών προσώπων. Η εισήγηση, πέραν των στοιχείων των παρ. 2 και 3, περιλαμβάνει: α) το είδος και την περιγραφή κάθε υπηρεσίας, β) την τιμή ανά είδος υπηρεσίας, γ) το εύρος τιμολόγησης από τρίτους οικονομικούς φορείς, εφόσον υπάρχουν, που προσφέρουν ταυτόσημες υπηρεσίες, και δ) οικονομοτεχνική ανάλυση κόστους της υπηρεσίας, στην οποία περιλαμβάνεται υπολογισμός του κόστους απασχόλησης προσωπικού, των αναλωσίμων και λοιπών ειδών, των πάγιων δαπανών και της απόσβεσης εξοπλισμού.»

2. Στο άρθρο 232 του ν. 4957/2022, περί των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής Ερευνών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

α) στο τέλος της περ. ιδ) η τελεία αντικαθίσταται από κόμμα και η περ. ιδ) διαμορφώνεται ως εξής:

«ιδ) συγκροτεί τις Επιτροπές Αξιολόγησης για την επιλογή προσωπικού και την Επιτροπή Ενστάσεων του άρθρου 245,» και β) προστίθεται περ. ιε) ως εξής:

«ιε) λαμβάνει τις αποφάσεις που αφορούν στη διενέργεια των διαδικασιών για τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων προμήθειας ειδών, παροχής υπηρεσιών, εκτέλεσης έργων και μελετών σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού έργων/προγραμμάτων που διαχειρίζεται ο Ε.Λ.Κ.Ε., με την επιφύλαξη της περ. ζ) της παρ. 2 του άρθρου 233.»

3. Στο άρθρο 237 του ν. 4957/2022, περί θεμάτων οικονομικής διαχείρισης των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας, προστίθενται παρ. 10 και 11 ως εξής:

«10. Υπόλοιποι ταμειακών διαθεσίμων των έργων/προγραμμάτων που εκτείνονται πέραν του έτους και δεν έχουν χρησιμοποιηθεί έως το τέλος του οικονομικού έτους, μεταφέρεται στο επόμενο οικονομικό έτος και με αυτό δύνανται να καλύπτονται δαπάνες του επόμενου οικονομικού έτους που αναλαμβάνονται σε βάρος έργων/προγραμμάτων, με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών του Ε.Λ.Κ.Ε..

11. Οι υποτροφίες αριστείας και οι ανταποδοτικές υποτροφίες που χορηγούνται από τους Ε.Λ.Κ.Ε. των Α.Ε.Ι. δεν υπόκεινται σε οποιονδήποτε φόρο, κράτηση ή ασφαλιστική εισφορά. Οι υποτροφίες και οι κάθε είδους αποζημιώσεις που δίνονται σε δικαιούχους, όπως φοιτητές και νέους ερευνητές, στο πλαίσιο ευρωπαϊκών και συγχρηματοδοτούμενων έργων κινητικότητας, όπως το Erasmus+, ελέγχονται, εκκαθαρίζονται και καταβάλλονται, σύμφωνα με τους όρους του προγράμματος, με την έκδοση τακτικών χρηματικών ενταλμάτων. Για την έκδοση και εξόφληση των ως άνω ενταλμάτων δεν απαιτείται η προσκόμιση φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας από τους δικαιούχους.»

4. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 241 του ν. 4957/2022, περί της αξιοποίησης αδιάθετου ταμειακού υπολοίπου έργων/προγραμμάτων των Ε.Λ.Κ.Ε., μετά από τη λέξη «εφαρμόζεται», προστίθεται η λέξη «και» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών, κατόπιν αιτήματος του Επιστημονικού Υπευθύνου, εγκρίνεται η χρήση του αδιάθετου ταμειακού υπολοίπου έργου/προγράμματος, που δεν αξιοποιήθηκε έως την ημερομηνία λήξης του έργου/προγράμματος, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις: α) το φυσικό αντικείμενο του έργου/προγράμματος έχει επιτυχώς ολοκληρωθεί, β) το οικονομικό αντικείμενο του έργου/προγράμματος έχει ολοκληρωθεί και δεν υπάρχει άλλη συμβατική υποχρέωση και γ) δεν προβλέπεται από το κανονιστικό πλαίσιο ή τη σύμβαση χρηματοδότησης του έργου/προγράμματος η επιστροφή του αδιάθετου ταμειακού υπολοίπου. Η παρούσα εφαρμόζεται και επί αδιάθετων ταμειακών υπολοίπων προγραμματικών συμβάσεων που έχουν συναφθεί με φορείς δημοσίου τομέα της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), και το φυσικό αντικείμενό τους έχει επιτυχώς ολοκληρωθεί, υπό την προϋπόθεση ότι δεν υπάρχει αντίθετος όρος στην προγραμματική σύμβαση.»

5. Στην περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 242 του ν. 4957/2022, περί της διαδικασίας χρήσης περιουσιακών ταμειακών διαθεσί-

μων των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, διορθώνεται η νομοθετική παραπομπή, και η περ. ε) διαμορφώνεται ως εξής:

«ε) την κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου εταιρειών στις οποίες συμμετέχει το Α.Ε.Ι., σύμφωνα με το άρθρο 292, και της Εταιρείας Αξιοποίησης και Διαχείρισης της Περιουσίας του Α.Ε.Ι., καθώς και την κάλυψη δαπανών αύξησης μετοχικού κεφαλαίου εταιρειών που ανήκουν κατά πλειοψηφία στο Α.Ε.Ι.»

6. Στην παρ. 4 του άρθρου 243 του ν. 4957/2022, περί της διαδικασίας επιλογής πρόσθετου προσωπικού που απασχολείται σε έργα/προγράμματα των Ε.Λ.Κ.Ε., προστίθεται περ. δ) ως εξής:

«δ) Με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών, κατόπιν εισήγησης του Επιστημονικού Υπευθύνου, εγκρίνεται, χωρίς άλλη διαδικασία, η ευκαιριακή απασχόληση προσωπικού, που αμείβεται με παραστατικό παρεχόμενων υπηρεσιών, εφόσον η απασχόλησή του κρίνεται αναγκαία για την ομαλή εκτέλεση του έργου και η συνολική διάρκεια της απασχόλησής του δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες.»

7. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 243 του ν. 4957/2022, περί των συμβάσεων απασχόλησης μελών των ομάδων έργου που απασχολούνται σε έργα/προγράμματα των Ε.Λ.Κ.Ε., επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο δεύτερο εδάφιο, μετά από τη λέξη «αποφάσεις», προστίθεται η φράση «του Προέδρου», β) στο τρίτο εδάφιο, μετά από τη φράση «του προϋπολογισμού του», διαγράφεται η φράση «έργου ή προγράμματος», και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Μέλη της ομάδας έργου των περ. ζ) και η) της παρ. 1 απασχολούνται δυνάμει σύμβασης εργασίας ορισμένου χρόνου ή σύμβασης έργου. Οι εν λόγω συμβάσεις συνάπτονται στο πλαίσιο εκτέλεσης συγκεκριμένου έργου/ προγράμματος, συνδέονται με το αποτέλεσμα που παράγεται από το έργο και δύνανται να ανανεώνονται ή να παρατείνονται με αποφάσεις του Προέδρου της Επιτροπής Ερευνών, κατόπιν εισήγησης του Επιστημονικού Υπευθύνου, χωρίς περιορισμό, μέχρι την ημερομηνία λήξης του έργου/προγράμματος, υπό την προϋπόθεση ότι είναι εντός των εγκεκριμένων ορίων του προϋπολογισμού κάθε έργου ή προγράμματος. Συμβάσεις που έχουν συναφθεί για τις ανάγκες έργου/προγράμματος που δεν έχει σαφή ημερομηνία λήξης, δύνανται να ανανεώνονται ή να παρατείνονται για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει συνολικά τα πέντε (5) έτη, υπό την προϋπόθεση ότι είναι εντός των εγκεκριμένων ορίων του προϋπολογισμού του. Αποκλείεται σε κάθε περίπτωση η αναγνώρισή τους ως συμβάσεων αορίστου χρόνου. Σε περίπτωση πρόσληψης πρόσθετου προσωπικού της περ. η) της παρ. 1 κατόπιν δημόσιας πρόσκλησης σύμφωνα με το άρθρο 244, το οποίο έχει απασχοληθεί στο ίδιο ή άλλο έργο/πρόγραμμα του Ε.Λ.Κ.Ε., για τον υπολογισμό του ανώτατου ορίου απασχόλησης των πέντε (5) ετών, λαμβάνεται υπόψη μόνο η απασχόληση που διανύεται μετά τη νέα πρόσληψη του προσωπικού.»

8. Η παρ. 3 του άρθρου 246 του ν. 4957/2022, περί της εξαίρεσης από το ανώτατο όριο αποδοχών της παρ. 2 του άρθρου αυτού των αμοιβών των μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) από τη συμμετοχή σε κάθε είδους προγράμματα των Ε.Λ.Κ.Ε. των Α.Ε.Ι. και των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), τα οποία χρηματοδοτούνται από διεθνείς ή ιδιωτικούς πόρους, σύμφωνα με το άρθρο 230 του ν. 4957/2022, τροποποιείται, ώστε η εξαίρεση αυτή να αφορά και στα μέλη Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού και Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού, καθώς και στους ερευνητές και Ειδικούς Λειτουργικούς Επιστήμονες, πραγματοποιούνται λεκτικές μεταβολές, και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Δεν εμπίπτουν στο ανώτατο όριο αποδοχών της παρ. 2 αμοιβές μελών Δ.Ε.Π., Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.) και Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Δ.Π.), καθώς και ερευνητών και Ειδικών Λειτουργικών Επιστημόνων (Ε.Λ.Ε.) από τη συμμετοχή σε κάθε είδους προγράμματα των Ε.Λ.Κ.Ε. των Α.Ε.Ι. και των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), τα οποία χρηματοδοτούνται από διεθνείς ή ιδιωτικούς πόρους, σύμφωνα με το άρθρο 230.»

9. Στο άρθρο 252 του ν. 4957/2022, περί των δαπανών συμμετοχής σε συνέδρια/δημοσιεύσεις, προστίθεται τέταρτο εδάφιο και το άρθρο 252 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 252

Συμμετοχή σε συνέδρια/Δημοσιεύσεις

Για την εκτέλεση δαπανών που διενεργούνται στο πλαίσιο έργων/προγραμμάτων και αφορούν στο κόστος εγγραφής και συμμετοχής σε επιστημονικά συνέδρια και ημερίδες, καθώς και στη δημοσίευση επιστημονικών άρθρων, εργασιών, επιστημονικών μελετών και βιβλίων από οικονομικούς φορείς που έχουν την έδρα τους στην ημεδαπή ή αλλοδαπή, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις περί δημοσίων συμβάσεων του ν. 4412/2016 (Α' 147, διορθώσεις σφαλμάτων Α' 200 και Α' 206). Η εξόφληση των δαπανών πραγματοποιείται μέσω εξόφλησης του νόμιμου φορολογικού παραστατικού, κατόπιν υποβολής αιτήματος πληρωμής του Επιστημονικού Υπευθύνου. Τα παραστατικά δύνανται να εκδίδονται είτε στα στοιχεία του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας είτε στα στοιχεία του συμμετέχοντος στο συνέδριο ή του συγγραφέα της δημοσίευσης. Το παρόν εφαρμόζεται και για την εκτέλεση δαπανών που αφορούν σε συνδρομές σε βάσεις δεδομένων, σε επαγγελματικές, επιστημονικές και λοιπές οργανώσεις και στην κατοχύρωση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας.»

10. Στο άρθρο 255 του ν. 4957/2022, περί του Πληροφοριακού Συστήματος της Μονάδας Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης, προστίθεται παρ. 3 ως εξής:

«3. Οι Ε.Λ.Κ.Ε. των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) μέσω του πληροφοριακού συστήματος της παρ. 1 δύνανται να διεξάγουν το σύνολο των διαδικασιών διοικητικής και οικονομικής διαχείρισης των έργων, συμπεριλαμβανομένης της ηλεκτρονικής έγκρισης αιτημάτων, εγγράφων, πράξεων και αποφάσεων από το αρμόδιο όργανο του Ε.Λ.Κ.Ε. ή το προσωπικό της Μ.Ο.Δ.Υ.. Με τον Οδηγό Χρηματοδότησης ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την αυθεντικοποίηση των χρηστών του πληροφοριακού συστήματος.»

11. Στην παρ. 3 του άρθρου 473 του ν. 4957/2022, περί των τελικών-μεταβατικών διατάξεων του Κεφαλαίου ΚΖ' του Μέρους Α' του νόμου αυτού, προστίθενται εδάφια τρίτο και τέταρτο και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Τα υπηρετούντα όργανα διοίκησης του Ε.Λ.Κ.Ε. κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος λειτουργούν νομίμως έως την ολοκλήρωση της θητείας τους και ασκούν τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στα άρθρα 232 και 233 αντίστοιχα. Καθόσοντα Προέδρου της Επιτροπής Ερευνών συνεχίζει να ασκεί ο Αντιπρύτανης του Α.Ε.Ι. στον οποίον έχει ανατεθεί ο τομέας της έρευνας έως τη λήξη της θητείας του. Έως τη λήξη της θητείας των υπηρετούντων συλλογικών οργάνων του Ε.Λ.Κ.Ε., εάν εκλείψει ή αποχωρήσει για οποιονδήποτε λόγο τακτικό ή αναπληρωματικό μέλος της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε., η επιτροπή ανασυγκροτείται με πράξη του Πρύτανη, κατόπιν εισήγησης της Συνέλευσης του Τμήματος για το μέλος που εξέλειψε. Αντίστοιχα, αν εκλείψει ή αποχωρήσει για οποιονδήποτε λόγο μέλος του Ειδικού Επταμελούς Οργάνου της Επιτροπής Ερευνών, με πράξη του Προέδρου της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε., που εκδίδεται μετά από απόφαση της επιτροπής αυτής, ανασυγκροτείται το Ειδικό Επταμελές Όργανο.»

Άρθρο 31

Θέματα υπηρετούντων λεκτόρων των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων - Τροποποίηση άρθρου 463, παρ. 1 άρθρου 464 και άρθρου 467 ν. 4957/2022

1. Στο άρθρο 463 του ν. 4957/2022 (Α' 141), περί των μεταβατικών διατάξεων του Κεφαλαίου ΙΖ' του Μέρους Α' του νόμου αυτού, προστίθεται παρ. 9 ως εξής:

«9. Οι υπηρετούντες λέκτορες, οι οποίοι έχουν ενταχθεί σε οργανικές θέσεις επί θητεία ή σε προσωποπαγείς θέσεις «Λεκτόρων εφαρμογών» Πανεπιστημίων της ημεδαπής, που προέκυψαν από την απορρόφηση ή μετατροπή πρώην Τεχνολογικών Εκπαιδευτι-

κών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.), εφόσον αποκτήσουν διδακτορικό δίπλωμα μέχρι την 31η.12.2024, δύνανται να αιτηθούν προς τη Διοικούσα Επιτροπή ή τη Σύγκλητο του Α.Ε.Ι. τη μετατροπή της θέσης τους σε θέση Λέκτορα, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 4 του ν. 4521/2018 (Α' 38), τα άρθρα 4 και 12 του ν. 4559/2018 (Α' 142), τα άρθρα 3 και 9 του ν. 4589/2019 (Α' 13) και τα άρθρα 8, 18, 28, 40 και 50 του ν. 4610/2019 (Α' 70), διατηρώντας παράλληλα το δικαίωμα εξέλιξης, σύμφωνα με την παρ.6 του παρόντος.»

2. Στην παρ. 1 του άρθρου 464 του ν. 4957/2022, περί των μεταβατικών διατάξεων του Κεφαλαίου ΙΗ' του Μέρους Α' του νόμου αυτού, η αναφορά στα άρθρα 154 και 155 αντικαθίσταται από αναφορά στο Κεφάλαιο ΙΗ' και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Το Κεφάλαιο ΙΗ' εφαρμόζεται και για τους υπηρετούντες λέκτορες των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.).»

3. Στο άρθρο 467 του ν. 4957/2022, περί των μεταβατικών διατάξεων του Κεφαλαίου ΚΑ' του Μέρους Α' του νόμου αυτού, προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4. Το Κεφάλαιο ΚΑ' εφαρμόζεται και για τους υπηρετούντες λέκτορες των Α.Ε.Ι..»

Άρθρο 32

Ρυθμίσεις σχετικά με την παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 54 ν. 4589/2019, παρ. α) παρ. 3 άρθρου 99, άρθρου 419 και παρ. 2 άρθρου 456 ν. 4957/2022

1. Στην παρ. β) της παρ. 4 του άρθρου 54 του ν. 4589/2019 (Α' 13), περί της πιστοποίησης της παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας με πρόσθετο τυπικού προσόντος για την πλήρωση των κενών θέσεων εκπαιδευτικών και μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.) της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, προστίθεται υποπερ. δδ), και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Η παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια πιστοποιείται:

α) Με βεβαίωση που χορηγείται από Τμήμα Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή από ομάδες συνεργαζόμενων Τμημάτων του ίδιου ή περισσότερων Α.Ε.Ι. σε αποφοίτους, ύστερα από παρακολούθηση ομάδας μαθημάτων που προσφέρονται στο πλαίσιο ειδικού προγράμματος σπουδών ή στο πλαίσιο του προγράμματος σπουδών πρώτου κύκλου ή και συνδυαστικά. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, η οποία εγκρίνεται από τη Σύγκλητο του οικείου Α.Ε.Ι., καθορίζεται η ομάδα μαθημάτων που προηγούμενου εδαφίου και καταρτίζεται τυχόν ειδικό πρόγραμμα σπουδών, το οποίο παρακολουθούν φοιτητές και απόφοιτοι Τμήματος του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι. που έχουν τα ειδικά τυπικά προσόντα διορισμού στην πρωτοβάθμια ή δευτεροβάθμια εκπαίδευση, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Με όμοια απόφαση καθορίζεται ο αριθμός των αποφοίτων, καθώς και των φοιτητών άλλων Τμημάτων, που παρακολουθούν τα μαθήματα αυτά κατ' έτος, αλλά και η χορήγηση βεβαίωσης σε παλαιούς αποφοίτους του Τμήματος χωρίς παρακολούθηση επιπλέον μαθημάτων, εφόσον το πρόγραμμα σπουδών που ολοκλήρωσαν, καλύπτει με επάρκεια το περιεχόμενο των ως άνω μαθημάτων. Τα μαθήματα προσφέρονται δωρεάν.

β) Με την κατοχή:

αα) μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών ή διδακτορικού διπλώματος στις επιστήμες της αγωγής,

ββ) πιστοποιητικού παιδαγωγικής επάρκειας της παρ. 5 του άρθρου 4 του ν. 3027/2002 (Α' 152),

γγ) πτυχίου Παιδαγωγικών Τμημάτων Α.Ε.Ι. (Παιδαγωγικών Τμημάτων Δημοτικής Εκπαίδευσης, Τμημάτων Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία, Τμημάτων Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας, Τμημάτων Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής, Παιδαγωγικού Τμήματος Ειδικής Αγωγής και Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, καθώς και με την κατοχή πτυχίου της Ανωτάτης Σχολής Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.),

δδ) πιστοποιητικού παιδαγωγικής επάρκειας του άρθρου 99 του ν. 4957/2022 (Α' 141).»

2. Στο άρθρο 66 του ν. 4589/2019 περί των μεταβατικών διατάξεων, προστίθεται παρ. 6 ως εξής:

«6. Βεβαιώσεις για τη χορήγηση παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας δύνامي της παρ. α) της παρ. 4 του άρθρου 54 δύνανται να χορηγούνται σε αποφοίτους Τμημάτων Α.Ε.Ι., εφόσον ενεγράφησαν σε Τμήματα ή Σχολές των Α.Ε.Ι. έως και το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023. Για αποφοίτους που εγγράφονται σε Τμήματα ή Σχολές των Α.Ε.Ι. από το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024 και εξής, η παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια αποδεικνύεται σύμφωνα με την παρ. β) της παρ. 4 του άρθρου 54.»

3. Η παρ. α) της παρ. 3 του άρθρου 99 του ν. 4957/2022 (Α' 141), περί των προϋποθέσεων συμμετοχής στο ειδικό πρόγραμμα σπουδών παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας των Α.Ε.Ι., τροποποιείται ως προς τον ελάχιστο αριθμό πιστωτικών μονάδων, τις οποίες πρέπει να έχουν συγκεντρώσει οι φοιτητές του Α.Ε.Ι., προκειμένου να γίνουν δεκτοί στο εν λόγω πρόγραμμα σπουδών, και η παρ. α) διαμορφώνεται ως εξής:

«α) φοιτητές του Α.Ε.Ι., οι οποίοι είναι ήδη εγγεγραμμένοι σε προγράμματα πρώτου κύκλου σπουδών, η επιτυχής ολοκλήρωση των οποίων οδηγεί στην απόκτηση τίτλων σπουδών, που παρέχουν τα ειδικά τυπικά προσόντα διορισμού στην πρωτοβάθμια ή δευτεροβάθμια εκπαίδευση ή το δικαίωμα άσκησης της ειδικότητας εκπαιδευτικού μεταδευτεροβάθμιας ή επαγγελματικής εκπαίδευσης, εφόσον έχουν αξιολογηθεί επιτυχώς σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες του προγράμματος σπουδών τους και συγκεντρώσει κατ' ελάχιστον εκατόν είκοσι (120) πιστωτικές μονάδες του προγράμματος.»

4. Στο άρθρο 419 του ν. 4957/2022, περί των εξουσιοδοτικών διατάξεων του Κεφαλαίου Ι' του Μέρους Α' του νόμου αυτού, προστίθεται παρ. 3 ως εξής:

«3. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται ειδικότερα ζητήματα σχετικά την ίδρυση, οργάνωση, διοίκηση και λειτουργία του ειδικού προγράμματος σπουδών παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας του άρθρου 99.»

5. Η παρ. 2 του άρθρου 456 του ν. 4957/2022, περί των μεταβατικών διατάξεων του Κεφαλαίου Ι' του Μέρους Α' του νόμου αυτού, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Φοιτητές που έχουν εισαχθεί σε Τμήματα ή Σχολές έως και το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 δύνανται να λάβουν πιστοποίηση παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας σύμφωνα με την παρ. α) της παρ. 4 του άρθρου 54 του ν. 4589/2019 (Α' 13), εφόσον τα Τμήματα ή Σχολές που έχουν εισαχθεί χορηγούσαν την εν λόγω πιστοποίηση κατά τον χρόνο εισαγωγής τους.»

Άρθρο 33

Ρυθμίσεις για την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 5 ν. 4653/2020

Η παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 4653/2020 (Α' 12), περί των κωλυμάτων και ασυμβιβάστων συμμετοχής στο Ανώτατο Συμβούλιο ή το Συμβούλιο Αξιολόγησης και Πιστοποίησης (Σ.Α.Π.) της Εθνικής Αρχής Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.), τροποποιείται με την προσθήκη ασυμβιβάστου με την ιδιότητα του μέλους του Συμβουλίου Διοίκησης Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) της ημεδαπής, επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η ιδιότητα του Προέδρου, Αντιπροέδρου και μέλους του Ανώτατου Συμβουλίου ή του Συμβουλίου Αξιολόγησης και Πιστοποίησης (Σ.Α.Π.) είναι ασυμβίβαστη με εκείνη του Πρύτανη, Αντιπρύτανη, Κοσμήτορα, Προέδρου Τμήματος και μέλους Συμβουλίου Διοίκησης των Α.Ε.Ι. της ημεδαπής.»

Άρθρο 34

Ακαδημαϊκή ταυτότητα - Τροποποίηση άρθρου 287 και παρ. 1 άρθρου 441 ν. 4957/2022

1. Στο άρθρο 287 του ν. 4957/2022 (Α' 141), περί της ακαδημαϊκής ταυτότητας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

α) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 η λέξη «δύνανται» αντικαθίσταται από τη λέξη «δύνανται» και οι λέξεις «για κινητές συσκευές» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του άρθρου 80 του ν.

4954/2022 (Α' 136), περί του ψηφιακού αποθετηρίου εγγράφων», β) μετά από την παρ. 4, προστίθενται παρ. 4Α, 4Β, 4Γ, 4Δ και 4Ε, γ) η παρ. 5 αντικαθίσταται, δ) στην παρ. 6 διευρύνεται το αντικείμενο της νομοθετικής εξουσιοδότησης και το άρθρο 287 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 287
Ακαδημαϊκή ταυτότητα

1. Οι φοιτητές των προγραμμάτων σπουδών πρώτου, δεύτερου και τρίτου κύκλου των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.), οι μεταδιδάκτορες, τα μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Δ.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.), το μόνιμο διοικητικό προσωπικό των Α.Ε.Ι., οι Ομότιμοι Καθηγητές και τα αφυπηρετημένα μέλη Δ.Ε.Π. που διεξάγουν εκπαιδευτικό ή ερευνητικό έργο σε Α.Ε.Ι., καθώς και το έκτακτο προσωπικό που απασχολείται για χρονικό διάστημα τουλάχιστον έξι (6) μηνών σε χώρους των Α.Ε.Ι. για την εκτέλεση έργων/προγραμμάτων που διαχειρίζονται οι Ειδικοί Λογαριασμοί Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) των Α.Ε.Ι. ή για τις ανάγκες των Εταιρειών Διαχείρισης και Αξιοποίησης της Περιουσίας των Α.Ε.Ι. εκδίδουν υποχρεωτικά ακαδημαϊκή ταυτότητα μέσω της Ηλεκτρονικής Υπηρεσίας Απόκτησης Ακαδημαϊκής Ταυτότητας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, η οποία παρέχεται σε συνεργασία με την ανώνυμη εταιρεία του Ελληνικού Δημοσίου με την επωνυμία «Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας Α.Ε.» (Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε.) που εποπτεύεται από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

2. Η ακαδημαϊκή ταυτότητα αποτελεί μέσο φυσικής ταυτοποίησης και ψηφιακής αυθεντικοποίησης του κατόχου και για την έκδοσή της συλλέγονται τα ακόλουθα στοιχεία: α) όνομα, β) επώνυμο, γ) πατρώνυμο, δ) ακαδημαϊκή ιδιότητα του κατόχου, ε) Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Α.Ε.Ι.), στ) ακαδημαϊκή μονάδα ή διοικητική δομή του Α.Ε.Ι. όπου υπηρετεί ή φοιτά ο κάτοχός της, ζ) Αριθμός Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (Α.Μ.Κ.Α.), η) πρόσφατη φωτογραφία, θ) τόπος μόνιμης κατοικίας, ι) αριθμός μητρώου, όπου υφίσταται, του κατόχου και ια) διάρκεια ισχύος της ταυτότητας. Τα στοιχεία των περ. ζ) και θ) συλλέγονται μόνο εφόσον κρίνονται απαραίτητα για την παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών, προνομίων και δυνατοτήτων ανά κατηγορία δικαιούχων σύμφωνα με την παρ. 4.

3. Η ακαδημαϊκή ταυτότητα εκδίδεται σε φυσική μορφή. Τα στοιχεία της ακαδημαϊκής ταυτότητας της παρ. 2 δύνανται να τηρούνται και σε ψηφιακή μορφή μέσω ειδικής ηλεκτρονικής εφαρμογής του άρθρου 80 του ν. 4954/2022 (Α' 136), περί του ψηφιακού αποθετηρίου εγγράφων. Η άντληση των στοιχείων γίνεται κατόπιν αυθεντικοποίησης του φυσικού προσώπου, σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 4727/2020 (Α' 184) και με τη χρήση δεύτερου παράγοντα αυθεντικοποίησης, από το Μητρώο ακαδημαϊκών ταυτοτήτων που τηρείται από την Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε., κατά περίπτωση, μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, σύμφωνα με τα άρθρα 47 του ν. 4623/2019 (Α' 134) και 84 του ν. 4727/2020. Τα στοιχεία που αντλούνται, σύμφωνα με την παρούσα, εμφανίζονται σε ξεχωριστό πεδίο της εφαρμογής, το οποίο φέρει τον μοναδικό αναγνωριστικό αριθμό επαλήθευσης της παρ. 3 του άρθρου 27 του ν. 4727/2020. Η επίδειξη των στοιχείων ταυτοποίησης του φυσικού προσώπου ισοδυναμεί με επίδειξη της ακαδημαϊκής ταυτότητας.

4. Στην ακαδημαϊκή ταυτότητα δύνανται να ενσωματώνονται εγκεκριμένα ψηφιακά πιστοποιητικά και πάσης φύσεως λειτουργίες προηγμένης τεχνολογίας που σχετίζονται με την παροχή ακαδημαϊκών, ερευνητικών και άλλων υπηρεσιών, προνομίων και δυνατοτήτων ανά κατηγορία δικαιούχων, όπως δικαιώματα πρόσβασης σε χώρους διαβαθμισμένης πρόσβασης των Α.Ε.Ι., εξουσιοδοτημένης χρήσης εξοπλισμού του Α.Ε.Ι., μετακίνησης με τα μέσα μεταφοράς με μειωμένο κόσμιστρο, υγειονομικής περιθα-

ψης, στίσισης και κάθε άλλη δραστηριότητα, παροχή ή διευκόλυνση που απορρέει από την ιδιότητα του κατόχου.

4Α. Μέσω ειδικής διαδικτυακής υπηρεσίας (Web Service), η οποία αναπτύσσεται από την Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. και παρέχεται μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, δύνανται να επαληθεύονται η γνησιότητα και η εγκυρότητα της ακαδημαϊκής ταυτότητας. Για τους σκοπούς λειτουργίας της διαδικτυακής υπηρεσίας της παρούσας υποβάλλονται σε επεξεργασία οι ακόλουθες κατηγορίες δεδομένων: α) ο κωδικός της ακαδημαϊκής ταυτότητας, β) η διάρκεια ισχύος της ακαδημαϊκής ταυτότητας, γ) πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση της αίτησης του δικαιούχου για έκδοση ακαδημαϊκής ταυτότητας, δ) πληροφορίες σχετικά με την ακύρωση της ακαδημαϊκής ταυτότητας, ε) η διάρκεια ισχύος του δελτίου ειδικού εισιτηρίου, στ) ο Αριθμός Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης, ζ) το όνομα, η) το επώνυμο, θ) η ιδιότητα, ι) ο αριθμός μητρώου, ια) η διεύθυνση κατοικίας, ιβ) η φωτογραφία του κατόχου της ακαδημαϊκής ταυτότητας, ιγ) πληροφορίες σχετικά με το Ίδρυμα, όπου φοιτά ή υπηρετεί ο κάτοχος της ακαδημαϊκής ταυτότητας και ιδ) πληροφορίες σχετικά με τη φοίτηση, όπως έτος εισαγωγής και εξάμηνο. Κατόπιν έγκρισης σχετικού αιτήματός τους από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, με την επιφύλαξη του άρθρου 47 του ν. 4623/2019, περί των δεδομένων των φορέων του δημοσίου τομέα, και του άρθρου 84 του ν. 4727/2020, περί της διαλειτουργικότητας των φορέων του δημοσίου τομέα, οι πάροχοι των ακαδημαϊκών, ερευνητικών και άλλων υπηρεσιών, προνομίων και δυνατοτήτων της παρ. 4, περιλαμβανομένων των Α.Ε.Ι., χρησιμοποιούν την ειδική διαδικτυακή υπηρεσία ελέγχου της ακαδημαϊκής ταυτότητας. Το αίτημα των παρόχων απευθύνεται προς την Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. και περιλαμβάνει, κατ' ελάχιστον: α) σύντομη περιγραφή των υπηρεσιών, προνομίων και δυνατοτήτων που πρόκειται να παρασχεθούν στους κατόχους της ακαδημαϊκής ταυτότητας, β) περιγραφή του σκοπού χρήσης της ειδικής διαδικτυακής υπηρεσίας από τον αιτούντα, γ) αναφορά στα στοιχεία που ο αιτών είναι απαραίτητο να λαμβάνει, ώστε να ταυτοποιεί τους κατόχους της ακαδημαϊκής ταυτότητας και να παρέχει σε αυτούς υπηρεσίες, προνόμια και δυνατότητες. Η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. προωθεί τα αιτήματα των παρόχων προς το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, το οποίο είναι αποκλειστικά αρμόδιο για την εξέτασή τους με την επιφύλαξη του άρθρου 47 του ν. 4623/2019 και του άρθρου 84 του ν. 4727/2020.

4Β. Για σκοπούς ανέπαφης ταυτοποίησης των κατόχων, στην ακαδημαϊκή ταυτότητα ενσωματώνεται υποχρεωτικά εφαρμογή, μέσω της οποίας υποβάλλονται σε επεξεργασία οι ακόλουθες κατηγορίες δεδομένων: α) ο κωδικός της ακαδημαϊκής ταυτότητας, β) η διάρκεια ισχύος του δελτίου ειδικού εισιτηρίου που ενσωματώνεται στην ακαδημαϊκή ταυτότητα, γ) η ιδιότητα του κατόχου της ακαδημαϊκής ταυτότητας, δ) ο κωδικός του Α.Ε.Ι., όπου φοιτά ή υπηρετεί ο κάτοχος της ακαδημαϊκής ταυτότητας, ε) το Τμήμα και στ) η διεύθυνση του Τμήματος (Καλλικρατικός Δήμος, Περιφερειακή Ενότητα), όπου φοιτά ή υπηρετεί ο κάτοχος της ακαδημαϊκής ταυτότητας, ζ) η διεύθυνση κατοικίας του κατόχου της ακαδημαϊκής ταυτότητας (Καλλικρατικός Δήμος, Περιφερειακή Ενότητα), η) ο αριθμός μητρώου, και θ) το ονοματεπώνυμο του κατόχου της ακαδημαϊκής ταυτότητας. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται κατόπιν έγκρισης σχετικού αιτήματος, οι πάροχοι των ακαδημαϊκών, ερευνητικών και άλλων υπηρεσιών, προνομίων και δυνατοτήτων της παρ. 4, περιλαμβανομένων των Α.Ε.Ι., αποκτούν δικαίωμα ανάγνωσης των δεδομένων της εφαρμογής της παρούσας. Το αίτημα των παρόχων απευθύνεται προς την Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. και περιλαμβάνει, κατ' ελάχιστον: α) σύντομη περιγραφή των υπηρεσιών, προνομίων και δυνατοτήτων που πρόκειται να παρασχεθούν στους κατόχους της ακαδημαϊκής ταυτότητας, β) περιγραφή του σκοπού χρήσης της ειδικής διαδικτυακής υπηρεσίας από τον αιτούντα, γ) αναφορά στα στοιχεία που ο αιτών είναι απαραίτητο να λαμβάνει, ώστε να ταυτοποιεί τους κατόχους της ακαδημαϊκής ταυτότητας και να παρέχει σε αυτούς υπηρεσίες, προνόμια και δυνατότητες. Η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. προωθεί τα αιτήματα των παρόχων προς το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, το οποίο

είναι αποκλειστικά αρμόδιο για την εξέτασή τους.

4Γ. Για τους σκοπούς των παρ. 4Α και 4Β, οι πάροχοι αποκτούν πρόσβαση στα ελάχιστα απαιτούμενα, για την παροχή ακαδημαϊκών, ερευνητικών και άλλων υπηρεσιών, προνομίων και δυνατοτήτων, δεδομένα, βάσει των δικαιωμάτων που τους απονέμονται μετά από την έγκριση του σχετικού αιτήματός τους από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων με την επιφύλαξη του άρθρου 47 του ν. 4623/2019 και του άρθρου 84 του ν. 4727/2020. Οι πάροχοι του πρώτου εδαφίου επεξεργάζονται τα στοιχεία των κατόχων της ακαδημαϊκής ταυτότητας με αποκλειστικό σκοπό την επαλήθευση της ταυτότητας αυτών για την παροχή ακαδημαϊκών, ερευνητικών και άλλων υπηρεσιών, προνομίων και δυνατοτήτων, έχοντας μόνον δικαιώματα ανάγνωσης των δεδομένων και δεν καταχωρίζουν τα δεδομένα στα πληροφοριακά συστήματα ή στα συστήματα αρχειοθέτησης που διαθέτουν. Οι πάροχοι του πρώτου εδαφίου τηρούν τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η καταχώριση των δεδομένων που διαβιβάζονται μέσω της ειδικής διαδικτυακής υπηρεσίας της παρ. 4Α, εφόσον ο έλεγχος των ακαδημαϊκών ταυτοτήτων πραγματοποιείται προς τον σκοπό της εγκατάστασης σε αυτές των εφαρμογών των παρ. 4Δ και 4Ε.

4Δ. Στην ακαδημαϊκή ταυτότητα ενσωματώνεται υποχρεωτικά εφαρμογή, η οποία σχεδιάζεται, αναπτύσσεται και υποστηρίζεται από την Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε., για τη χρήση της στα συστήματα ελεγχόμενης πρόσβασης που εγκαθίστανται και διαχειρίζονται τα Α.Ε.Ι. για την υλοποίηση των σκοπών της παρ. 9 του άρθρου 225.

4Ε. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται κατόπιν έγκρισης σχετικού αιτήματος και με την επιφύλαξη του άρθρου 47 του ν. 4623/2019 και του άρθρου 84 του ν. 4727/2020, στην ακαδημαϊκή ταυτότητα ενσωματώνονται εφαρμογές των παρόχων υπηρεσιών, προνομίων και δυνατοτήτων της παρ. 4. Το αίτημα των παρόχων απευθύνεται προς την Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. και περιλαμβάνει, κατ' ελάχιστον: α) σύντομη περιγραφή του τρόπου λειτουργίας της εφαρμογής, β) αναφορά στα δεδομένα που υποβάλλονται σε επεξεργασία στο πλαίσιο λειτουργίας της εφαρμογής, γ) περιγραφή των τεχνικών και οργανωτικών μέτρων προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. προωθεί τα αιτήματα των παρόχων που λαμβάνει προς το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, το οποίο είναι αποκλειστικά αρμόδιο για την εξέτασή τους. Η αρχικοποίηση των εφαρμογών που ενσωματώνονται στην ακαδημαϊκή ταυτότητα υλοποιείται από την Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. σε συνεργασία με τους παρόχους των υπηρεσιών, προνομίων και δυνατοτήτων, μετά από την έγκριση των αιτημάτων τους από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και με προϋπόθεση την έκδοση της κοινής απόφασης των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης της παρ. 6. Αποκλειστικά υπεύθυνοι για τη λειτουργία των εφαρμογών που ενσωματώνονται στην ακαδημαϊκή ταυτότητα είναι οι πάροχοι. Κάθε κάτοχος ακαδημαϊκής ταυτότητας επιλέγει ελεύθερα τις εφαρμογές των παρόχων υπηρεσιών, προνομίων και δυνατοτήτων, οι οποίες ενσωματώνονται στην ακαδημαϊκή του ταυτότητα.

5. Για τους σκοπούς λειτουργίας της Ηλεκτρονικής Υπηρεσίας Απόκτησης Ακαδημαϊκής Ταυτότητας, το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων επιτελεί ρόλο Υπευθύνου Επεξεργασίας και η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. ενεργεί ως Εκτελούσα την Επεξεργασία, καθώς αναλαμβάνει για λογαριασμό του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την υποστήριξη της ηλεκτρονικής εφαρμογής έκδοσης και διάθεσης των ακαδημαϊκών ταυτοτήτων, περιλαμβανομένης της τήρησης των προσωπικών δεδομένων υπό συνθήκες που διασφαλίζουν την ασφάλεια της επεξεργασίας. Αντιστοίχως, για τους σκοπούς λειτουργίας της ειδικής διαδικτυακής υπηρεσίας ελέγχου της ακαδημαϊκής ταυτότητας της παρ. 4Α και της εφαρμογής ταυτοποίησης της παρ. 4Β, το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων επιτελεί ρόλο Υπευθύνου Επεξεργασίας και η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. ενεργεί ως Εκτελούσα την Επεξεργασία, καθώς αναλαμβάνει για λογαριασμό του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την υποστήριξη της διαδικτυακής υπηρεσίας και της εφαρμογής. Τα δεδομένα που συλλέγονται είναι τα απαραίτητα για την έκδοση, διάθεση-διανομή και χρήση,

περιλαμβανομένου του ελέγχου, της ακαδημαϊκής ταυτότητας και διαγράφονται με τη συμπλήρωση πέντε (5) ετών από την ημερομηνία που ο κάτοχος της ακαδημαϊκής ταυτότητας και υποκείμενο των δεδομένων απώλεσε την ιδιότητα της παρ. 1 που τον καθιστά δικαιούχο ακαδημαϊκής ταυτότητας. Αποκλειστικά αρμόδιο να ενημερώσει την Ηλεκτρονική Υπηρεσία Απόκτησης Ακαδημαϊκής Ταυτότητας για την απώλεια της ιδιότητας του δικαιούχου της ακαδημαϊκής ταυτότητας, με σκοπό να εκκινήσει η προθεσμία της παρούσας, είναι έκαστο Α.Ε.Ι. ή φορέας της παρ. 1. Το σύνολο ή τμήμα των δεδομένων που συλλέγονται διαβιβάζονται ή καθίστανται προσβάσιμα στους κάτωθι αποδέκτες ή κατηγορίες αποδεκτών, εφόσον είναι απαραίτητο για την άσκηση των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων τους:

α) Στις αρμόδιες για την έκδοση των ακαδημαϊκών ταυτοτήτων υπηρεσίες των Α.Ε.Ι. ή των φορέων της παρ. 1.

β) Σε αναδόχους ή χορηγούς, στους οποίους η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. αναθέτει, εν όλω ή εν μέρει, την εκτύπωση ή διάθεση-διανομή της ακαδημαϊκής ταυτότητας και οι οποίοι παρέχουν συμβατικές εγγυήσεις για την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

γ) Στους παρόχους ακαδημαϊκών, ερευνητικών και άλλων υπηρεσιών, προνομίων και δυνατοτήτων, περιλαμβανομένων των Α.Ε.Ι., που χρησιμοποιούν την ειδική διαδικτυακή υπηρεσία ελέγχου της ακαδημαϊκής ταυτότητας της παρ. 4Α και την εφαρμογή ταυτοποίησης της παρ. 4Β. Οι ως άνω πάροχοι επιτελούν ρόλο Υπευθύνων Επεξεργασίας ως προς τα δεδομένα που διαβιβάζονται μέσω της διαδικτυακής υπηρεσίας και της εφαρμογής και βαρύνονται με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την ιδιότητα αυτή, σύμφωνα με τη νομοθεσία περί προστασίας προσωπικών δεδομένων.

Για τους σκοπούς της παρ. 4Δ, κάθε Α.Ε.Ι. επιτελεί ρόλο Υπευθύνου Επεξεργασίας.

Για τους σκοπούς της παρ. 4Ε, οι πάροχοι των ακαδημαϊκών, ερευνητικών και άλλων υπηρεσιών, προνομίων και δυνατοτήτων, που ενσωματώνουν εφαρμογές στην ακαδημαϊκή ταυτότητα, επιτελούν ρόλο Υπευθύνου Επεξεργασίας. Ενόψει της συγκεκριμένης ιδιότητας, οι ως άνω πάροχοι υποχρεούνται να διενεργήσουν Εκτίμηση Αντικτύπου για τα Προσωπικά Δεδομένα (Ε.Α.Π.Δ.), άλλως να διαθέτουν γραπτή έκθεση, όπου περιγράφονται οι λόγοι για τους οποίους η εκπόνηση Ε.Α.Π.Δ. δεν κρίθηκε αναγκαία, τεκμηριώνοντας την προστασία των δεδομένων ήδη από τον σχεδιασμό της εφαρμογής και εξ ορισμού. Περαιτέρω, βαρύνονται με το σύνολο των υποχρεώσεων που απορρέουν από την ιδιότητα του Υπευθύνου Επεξεργασίας, σύμφωνα με τη νομοθεσία περί προστασίας προσωπικών δεδομένων.

Τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα που εφαρμόζονται, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο ζήτημα σχετικά με τις επεξεργασίες που διενεργεί η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. υπό την ιδιότητα της Εκτελούσας την Επεξεργασία για λογαριασμό του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, προσδιορίζονται, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 28 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, ΕΕ L 119), σε σχετικό Μνημόνιο Συνεργασίας. Κατά τα λοιπά, ισχύουν όσα προβλέπονται στο άρθρο 47 του ν. 4623/2019 και στο άρθρο 84 του ν. 4727/2020.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται οι κατηγορίες των δικαιούχων, τυχόν επιπλέον προϋποθέσεις και στοιχεία που περιλαμβάνονται στην ακαδημαϊκή ταυτότητα ανά κατηγορία δικαιούχων, η διαδικασία υποβολής αίτησης, έκδοσης και παραλαβής της ακαδημαϊκής ταυτότητας, η χρονική διάρκεια ισχύος της ανά κατηγορία δικαιούχων, η διαδικασία υποβολής αιτήματος για χρήση της ειδικής διαδικτυακής υπηρεσίας ελέγχου της ακαδημαϊκής ταυτότητας, η διαδικασία υποβολής αιτήματος για χρήση της εφαρμογής ταυτοποίησης, η διαδικασία υποβολής αιτήματος ενσωμάτωσης εφαρμογής στην ακαδημαϊκή ταυτότητα, η διαδικασία εγκατάστασης από τους κατόχους εφαρμογών στην ακαδημαϊκή ταυτότητα, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία, τεχνική ή

άλλη, λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.»

2. Στην παρ. 1 του άρθρου 441 του ν. 4957/2022 (Α' 141), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων του Κεφαλαίου ΑΒ', συμπληρώνεται το αντικείμενο της νομοθετικής εξουσιοδότησης και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται οι κατηγορίες των δικαιούχων, τυχόν επιπλέον προϋποθέσεις και στοιχεία που περιλαμβάνονται στην ακαδημαϊκή ταυτότητα ανά κατηγορία δικαιούχων, η διαδικασία υποβολής αίτησης, έκδοσης και παραλαβής της ακαδημαϊκής ταυτότητας, η χρονική διάρκεια ισχύος της ανά κατηγορία δικαιούχων, η διαδικασία υποβολής αιτήματος για χρήση της ειδικής διαδικτυακής υπηρεσίας ελέγχου της ακαδημαϊκής ταυτότητας, η διαδικασία υποβολής αιτήματος για χρήση της εφαρμογής ταυτοποίησης, η διαδικασία υποβολής αιτήματος ενσωμάτωσης εφαρμογής στην ακαδημαϊκή ταυτότητα, η διαδικασία εγκατάστασης από τους κατόχους εφαρμογών στην ακαδημαϊκή ταυτότητα, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία, τεχνική ή άλλη, λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.»

Άρθρο 35

Παράταση ατομικών συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου για την καθαριότητα των χώρων πανεπιστημίων

Ατομικές συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου του προσωπικού που απασχολείται για την καθαριότητα των χώρων του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, του Πανεπιστημίου Πατρών, του Πανεπιστημίου Αιγαίου, του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος και του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών δύνανται να παρατείνονται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του οικείου πανεπιστημίου, από την ημερομηνία λήξης τους έως την ολοκλήρωση των διαγωνιστικών διαδικασιών ανάθεσης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει την 31η.7.2023. Σε κάθε περίπτωση, η μετατροπή των συμβάσεων αυτών σε συμβάσεις αορίστου χρόνου απαγορεύεται.

Άρθρο 36

Ρυθμίσεις θεμάτων του Διεπιστημονικού Οργανισμού Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 301, παρ. 4 άρθρου 304, άρθρου 313 και προσθήκη παρ. 6 στο άρθρο 480 του ν. 4957/2022

1. Στην παρ. 4 του άρθρου 301 του ν. 4957/2022 (Α' 141), περί του καθεστώτος απασχόλησης και της αμοιβής του Προέδρου και του Αντιπροέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) του Διεπιστημονικού Οργανισμού Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο τέλος του πρώτου εδαφίου διαγράφεται η φράση «και αμείβονται σύμφωνα με το άρθρο 57 του ν. 4653/2020 (Α' 12)», β) μετά από το δεύτερο εδάφιο προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης.

Ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος δύνανται να ενταχθούν σε καθεστώς μερικής απασχόλησης, στονώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Α.Ε.Ι.) στο οποίο υπηρετούν εφόσον το επιθυμούν, άλλως τίθενται σε αναστολή καθυκόντων.

Ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. αμείβονται σύμφωνα με το άρθρο 57 του ν. 4653/2020 (Α' 12) είτε είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης είτε έχουν ενταχθεί σε καθεστώς μερικής απασχόλησης.

Η αποζημίωση των υπόλοιπων μελών του Δ.Σ. για κάθε συνεδρίαση καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών.»

2. Το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 304 του ν. 4957/2022, περί των περιπτώσεων στις οποίες τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της ημεδαπής και τα δημόσια ερευνητικά κέντρα που εποπτεύονται από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και

Καινοτομίας δεσμεύονται από το Εθνικό Μητρώο Αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης της αλλοδαπής και το Εθνικό Μητρώο Τύπων Τίτλων Σπουδών Αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων της αλλοδαπής του ίδιου άρθρου, αντικαθίστανται και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.) της ημεδαπής και τα δημόσια ερευνητικά κέντρα που εποπτεύονται από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας, δεσμεύονται από τα Μητρώα του παρόντος, προκειμένου τα αρμόδια ανά περίπτωση όργανά τους να διαπιστώσουν αν ένα ίδρυμα της αλλοδαπής ή ένας τύπος τίτλου ιδρύματος της αλλοδαπής είναι αναγνωρισμένα για: α) την αποδοχή αίτησης και εγγραφής για εισαγωγή σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών ή την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής, β) την πρόσληψη ως μέλους Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού, Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού, Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού, εντεταλμένου διδάσκοντα, επισκέπτη καθηγητή, επισκέπτη ερευνητή, ερευνητή επί συμβάσει ή ερευνητή σε Α.Ε.Ι. της ημεδαπής, γ) την πρόσληψη σε θέση ερευνητή ή Ειδικού Λειτουργικού Επιστήμονα (Ε.Λ.Ε.) σε δημόσια ερευνητικά κέντρα που εποπτεύονται από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας, δ) την αποδοχή αίτησης και πρόσληψη σε θέση Συνεργαζόμενου Εκπαιδευτικού Προσωπικού στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, ε) την πλήρωση θέσης μεταδιδακτορικού ερευνητή (post-doc) σε εθνικά, ευρωπαϊκά και λοιπά ερευνητικά προγράμματα, στ) την πρόσληψη εκπαιδευτικού, ερευνητικού και επιστημονικού προσωπικού σε κάθε είδους έργα/προγράμματα και ζ) τη συμμετοχή σε κατατακτήριες εξετάσεις για την εισαγωγή σε προγράμματα πρώτου κύκλου σπουδών. Το αρμόδιο όργανο του πανεπιστημίου ή ερευνητικού κέντρου, εφόσον ο τίτλος σπουδών συμπεριλαμβάνεται στον κατάλογο του άρθρου 307, επιπροσθέτως των λοιπών δικαιολογητικών που καθορίζει, οφείλει να ζητήσει Βεβαίωση Τόπου Σπουδών, η οποία εκδίδεται και αποστέλλεται από τον φορέα πραγματοποίησης των σπουδών ή τον φορέα εκπόνησης του ερευνητικού έργου. Αν ως τόπος σπουδών ή μέρος αυτών βεβαιώνεται η Ελληνική Επικράτεια, ο τίτλος σπουδών δεν αναγνωρίζεται, εκτός αν το μέρος σπουδών που έγιναν στην ελληνική επικράτεια βρίσκεται σε δημόσιο Α.Ε.Ι.»

3. Στο άρθρο 313 του ν. 4957/2022, περί των αιτήσεων επανεξέτασης των αποφάσεων αναγνώρισης ή μη τίτλων σπουδών του Διεπιστημονικού Οργανισμού Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1, μετά από τη φράση «Οι αιτήσεις επανεξέτασης των αποφάσεων αναγνώρισης ή μη τίτλων σπουδών πρώτου κύκλου σπουδών του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.» προστίθεται η φράση «που αφορούν σε αντισταθμιστικά μέτρα,», β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2: βα) μετά από τη φράση «αναγνώρισης ή μη τίτλων σπουδών» προστίθεται η λέξη «πρώτου», ββ) μετά από τη φράση «και τρίτου κύκλου σπουδών του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.» προστίθεται η φράση «, που αφορούν σε οποιοδήποτε άλλο θέμα,», βγ) η φράση «εξετάζονται από την τριμελή Ειδική Επιτροπή Επανεξέτασης, η οποία αποτελείται από τον Πρόεδρο του Δ.Σ. του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. και δύο (2) μέλη από το Μητρώο Αξιολογητών του άρθρου 303 με τους αναπληρωτές τους που ορίζονται από τον Πρόεδρο Δ.Σ. του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.» αντικαθίσταται από τη φράση «εξετάζονται από την τριμελή Ειδική Επιτροπή Επανεξέτασης, η οποία αποτελείται από τον Αντιπρόεδρο του Δ.Σ. του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., ένα (1) μέλος του Δ.Σ. του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. και τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Ακαδημαϊκής Αναγνώρισης,» και το άρθρο 313 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 313

Αίτηση επανεξέτασης

1. Οι αιτήσεις επανεξέτασης των αποφάσεων αναγνώρισης ή μη τίτλων σπουδών πρώτου κύκλου σπουδών του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., που αφορούν σε αντισταθμιστικά μέτρα, ασκούνται εντός εξήντα (60) ημερών από την κοινοποίηση της πράξης στον ενδιαφερόμενο και εξετάζονται από την τριμελή Ειδική Επιτροπή Επανεξέτασης, η οποία αποτελείται από τρεις (3) αξιολογητές του ίδιου ή συναφούς κλάδου από το Μητρώο Αξιολογητών του άρθρου

303 με τους αναπληρωτές τους που ορίζονται από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.. Η Ειδική Επιτροπή εξετάζει το θέμα και εισηγείται σχετικά εντός τριάντα (30) ημερών στο Δ.Σ. του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.. Στις ειδικές επιτροπές επανεξέτασης δεν συμμετέχουν αξιολογητές που εξέτασαν αρχικά το συγκεκριμένο θέμα. Το Δ.Σ. αποφαινεται το ταχύτερο και πάντως εντός τριών (3) μηνών και πληροφορεί σχετικά τον ενδιαφερόμενο.

2. Οι αιτήσεις επανεξέτασης των αποφάσεων αναγνώρισης ή μη τίτλων σπουδών πρώτου, δεύτερου και τρίτου κύκλου σπουδών του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., που αφορούν σε οποιοδήποτε άλλο θέμα, ασκούνται εντός εξήντα (60) ημερών από την κοινοποίησή της πράξης στον ενδιαφερόμενο και εξετάζονται από την τριμελή Ειδική Επιτροπή Επανεξέτασης, η οποία αποτελείται από τον Αντιπρόεδρο του Δ.Σ. του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., ένα (1) μέλος του Δ.Σ. του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. και τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Ακαδημαϊκής Αναγνώρισης. Η Ειδική Επιτροπή εξετάζει το θέμα και εισηγείται εντός τριάντα (30) ημερών σχετικά στο Δ.Σ. του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.. Το Δ.Σ. αποφαινεται το ταχύτερο και πάντως εντός τριών (3) μηνών και πληροφορεί σχετικά τον ενδιαφερόμενο.»

4. Στο άρθρο 480 του ν. 4957/2022, περί των μεταβατικών διατάξεων του Κεφαλαίου Β' του Μέρους Β' του νόμου αυτού, προστίθεται παρ. 6 ως εξής:

«6. Όσοι, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς την εξέταση σε προγενέστερη εξεταστική διαδικασία σε μαθήματα με βάση την υπό στοιχεία Φ.6/50296/Β3/28.4.2011 απόφαση της Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων (Β' 1040), όπως ίσχυε μέχρι την κατάργησή της με την υπό στοιχεία 1575/Ζ1/9.1.2023 απόφαση του Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων (Β' 64), έχουν δικαίωμα να ολοκληρώσουν την εξέταση των υπόλοιπων μαθημάτων με το σύστημα εξετάσεων του άρθρου 12 του ν. 3328/2005 (Α' 80), περί αναγνώρισης πτυχίων Ιατρικής, Οδοντιατρικής και άλλων επιστημών εκτός των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εντός των ετών 2023-2024, σε δύο (2) εξεταστικές περιόδους ανά έτος. Επίσης, έχουν δικαίωμα να επιλέξουν με αίτησή τους το σύστημα εξετάσεων σύμφωνα με το άρθρο 312. Στην τελευταία περίπτωση, τα μαθήματα που έχουν ήδη ολοκληρώσει επιτυχώς δεν λαμβάνονται υπόψη.»

Άρθρο 37

Μεταβατικές διατάξεις για τις Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες - Συγχώνευση των Ανώτατων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών - Τροποποίηση περ. α) παρ. 1 άρθρου 241 ν. 4823/2021

1. Στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 241 του ν. 4823/2021 (Α' 136), περί των μεταβατικών διατάξεων για τις Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες (Α.Ε.Α.), προστίθενται εδάφια, τρίτο, τέταρτο, πέμπτο, έκτο, έβδομο και όγδοο, και η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής:

«α) Από το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 λειτουργούν οι Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες (Α.Ε.Α.) Αθηνών και η Πατριαρχική Ανώτατη Εκκλησιαστική Ακαδημία (Π.Α.Ε.Α.) Κρήτης. Από το ίδιο ακαδημαϊκό έτος παύει η λειτουργία των Α.Ε.Α. Θεσσαλονίκης και Βελλάς Ιωαννίνων και λήγει η θητεία των μελών των Ακαδημαϊκών Συμβουλίων, των Προέδρων και των Διευθυντών Σπουδών των Προγραμμάτων τους. Ομοίως, από το ίδιο ακαδημαϊκό έτος, η Α.Ε.Α. Αθηνών υπεισέρχεται αυτοδικαίως και χωρίς άλλη διατύπωση σε όλα τα ενοχικά και εμπράγματα δικαιώματα επί του συνόλου της κινητής και ακίνητης περιουσίας και σε όλες τις απαιτήσεις και υποχρεώσεις των Α.Ε.Α. Θεσσαλονίκης και Βελλάς Ιωαννίνων, αντίστοιχα, ως οιοι καθολικός διάδοχός τους, χωρίς την καταβολή φόρου, τέλους ή άλλου δικαιώματος υπέρ του Δημοσίου ή των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) ή άλλων νομικών προσώπων, τηρουμένων των διατυπώσεων δημοσιότητας για τα ακίνητα. Η Α.Ε.Α. Αθηνών έχει στο εξής την αποκλειστική χρήση και διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων των Α.Ε.Α. Θεσσαλονίκης και Βελλάς Ιωαννίνων. Το ταμειακό υπόλοιπο των προηγούμενων ετών (αποθεματικό) των Α.Ε.Α. Θεσσαλονίκης και Βελλάς Ιωαννίνων περιέρχεται στην Α.Ε.Α.

Αθηνών, ως αποθεματικό. Τα ταμειακά διαθέσιμα του έτους 2022 περιέρχονται στην Α.Ε.Α. Αθηνών ως ταμειακά διαθέσιμα.

Οι εκκρεμείς δίκες, στις οποίες διάδικα μέρη είναι οι Α.Ε.Α. Θεσσαλονίκης και Βελλάς Ιωαννίνων, συνεχίζονται αυτοδικαίως από την Α.Ε.Α. Αθηνών, χωρίς να επέρχεται βίαιη διακοπή και χωρίς να απαιτείται ειδική διαδικαστική πράξη για τη συνέχισή τους. Δικαστικές αποφάσεις που εκδίδονται για τις Α.Ε.Α. Θεσσαλονίκης και Βελλάς Ιωαννίνων ισχύουν έναντι της Α.Ε.Α. Αθηνών.»

Άρθρο 38

Αποζημίωση εκπαιδευτικών και λοιπού προσωπικού που συμμετέχουν στις διαδικασίες εξετάσεων για την εισαγωγή μαθητών στα Εκκλησιαστικά Σχολεία και ιεροσπουδαστών στις Σχολές Μαθητείας Υποψήφιων Κληρικών - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 21 ν. 4354/2015

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 21 του ν. 4354/2015 (Α' 176), περί της έκδοσης κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων για τον καθορισμό αποζημίωσης για τους εκπαιδευτικούς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και το λοιπό προσωπικό που αποδεδειγμένα συμμετέχουν καθ' οιονδήποτε τρόπο σε διαδικασίες οργάνωσης, διεξαγωγής, υποστήριξης, βαθμολόγησης/αναβαθμολόγησης και έκδοσης των αποτελεσμάτων εξετάσεων και άλλων συναφών διαδικασιών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) γίνονται λεκτικές μεταβολές, β) μετά από την περ. ε) προστίθεται περ. στ), και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Ειδικά, για τους εκπαιδευτικούς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και το λοιπό προσωπικό που αποδεδειγμένα συμμετέχουν καθ' οιονδήποτε τρόπο στις διαδικασίες οργάνωσης, διεξαγωγής, υποστήριξης, βαθμολόγησης/αναβαθμολόγησης και έκδοσης των αποτελεσμάτων των: α) γενικών και ειδικών εξετάσεων ή άλλης διαδικασίας εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, β) εξετάσεων ιδιωτικών, Γενικών και Επαγγελματικών Λυκείων (ΕΠΑ.Λ.) και Επαγγελματικών Σχολών (Ε.ΠΑΣ.), γ) εξετάσεων ελληνομάθειας, δ) εξετάσεων χορήγησης του Κρατικού Πιστοποιητικού Γλωσσομάθειας (Κ.Π.Γ.), ε) εξετάσεων για την εισαγωγή μαθητών στα Πρότυπα Σχολεία (Π.Σ.) και κληρώσεων για εισαγωγή στα Πειραματικά Σχολεία (ΠΕΙ.Σ.) και στ) εξετάσεων για την εισαγωγή μαθητών στα Εκκλησιαστικά Σχολεία (Ε.Σ.) και ιεροσπουδαστών στις Σχολές Μαθητείας Υποψήφιων Κληρικών (Σ.Μ.Υ.Κ.), καθώς και στις διαδικασίες αναβαθμολογήσεων γραπτών δοκιμών μαθητών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθορίζεται αποζημίωση με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων, μη υπολογιζόμενη στην περίπτωση αυτή του ορίου της παρ. 3.

Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι αποζημιώσεις των συμμετεχόντων στην οργάνωση και διεξαγωγή σχολικών αγώνων και διοργανώσεων (αθλητικοί αγώνες και διοργανώσεις, ενδοσχολικές ή τοπικές ή περιφερειακές ή πανελλήνιες ή διεθνούς εμβέλειας), καθώς και κάθε είδους συναφείς και αναγκαίες δαπάνες, όπως οι δαπάνες αποζημίωσης (ημερησίας, ανά αγώνα, αναδιοργάνωσης κ.λπ.), μετακίνησης, διαμονής, διατροφής, καθώς και λοιπές δαπάνες, οι οποίες περιγράφονται στην εν λόγω κοινή υπουργική απόφαση, μη τηρουμένων των διατάξεων της παρ. 3.»

Άρθρο 39

Ιδιωτική Επαγγελματική Σχολή Κατάρτισης και ιδιωτικό Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης στη Ριζάρειο Χειροτεχνική Σχολή

Το ίδρυμα με την επωνυμία «Ριζάρειος Εκκλησιαστική Σχολή» (Ρ.Ε.Σ.) δύναται να λειτουργεί ιδιωτική Επαγγελματική Σχολή Κατάρτισης (Ε.Σ.Κ.) του Κεφαλαίου Γ' ή ιδιωτικό Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) του Κεφαλαίου Ε' του Μέρους Α' του ν. 4763/2020 (Α' 254) στη Ριζάρειο Χειροτεχνική Σχολή στο Μονοδένδρι Ιωαννίνων. Για τους όρους και τη διαδικασία ίδρυσης της Ε.Σ.Κ. και του Ι.Ε.Κ. της Ρ.Ε.Σ. εφαρμόζεται η υποπαρ. Θ.3 της παρ. Θ. του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 22), εκτός από την υποπερ. γ) της περ. 5 της υποπαράγραφου αυτής. Η

ίδρυση και λειτουργία της Ε.Σ.Κ. και του Ι.Ε.Κ. της Ρ.Ε.Σ. δεν επιβαρύνουν τον Κρατικό Προϋπολογισμό. Η φοίτηση στην Ε.Σ.Κ. και στο Ι.Ε.Κ. της Ρ.Ε.Σ. είναι δωρεάν.

Άρθρο 40

Παροχή υπηρεσιών από στελέχη εκπαίδευσης και λοιπούς εκπαιδευτικούς στο Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο των Ε.Σ.Π.Α. 2014-2020 και 2021-2027 και του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0 - Τροποποίηση παρ. 9 άρθρου 58 ν. 4075/2012

Στην παρ. 9 του άρθρου 58 του ν. 4075/2012 (Α' 89, διόρθ. σφάλμ. Α' 60/2013), περί της παροχής υπηρεσιών από εκπαιδευτικούς και δημοσίους υπαλλήλους προς τους φορείς υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενων πράξεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο προστίθεται αναφορά: αα) στην παροχή υπηρεσιών στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0 και ββ) στο άρθρο 127 του ν. 4957/2022 (Α' 141), εφόσον το παρεχόμενο έργο συνιστά διδακτικό ή ερευνητικό έργο, β) στα όγδοο εδάφιο προστίθεται αναφορά στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0, γ) στο ενδέκατο εδάφιο προστίθεται αναφορά στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0, και η παρ. 9 διαμορφώνεται ως εξής:

«9. Στο πλαίσιο του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (Ε.Σ.Π.Α.) και του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0, η παροχή υπηρεσιών από εκπαιδευτικούς και δημοσίους υπαλλήλους προς όλους ανεξαιρέτως τους φορείς υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενων πράξεων γίνεται κατά τους όρους του άρθρου 31 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007, Α' 26), ως ιδιωτικό έργο, ή κατά τους όρους του άρθρου 127 του ν. 4957/2022 (Α' 141), εφόσον το παρεχόμενο έργο αφορά σε διδακτικό ή ερευνητικό έργο. Οι διατάξεις των παρ. 1 έως 5 του άρθρου 55 του ν. 3966/2011 (Α' 118), όπως και οι εκδοθείσες κατ' εξουσιοδότηση αυτών διοικητικές πράξεις καταργούνται αναδρομικά από τον χρόνο ισχύος τους.

Ειδικά τα στελέχη της δημόσιας πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μπορούν να παρέχουν υπηρεσίες που είναι συναφείς με τα καθήκοντα της κύριας θέσης τους σε φορείς υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενων πράξεων, παράλληλα με τα κύρια καθήκοντά τους, χωρίς άδεια άσκησης ιδιωτικού έργου, ως εξής:

α) Οι Περιφερειακοί Διευθυντές Εκπαίδευσης και οι Διευθυντές Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, με απόφαση του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Εκπαιδευτικού Προσωπικού Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

β) Οι Περιφερειακοί Επόπτες Ποιότητας της Εκπαίδευσης, οι Προϊστάμενοι των Κέντρων Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.) και οι Προϊστάμενοι των Κέντρων Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφορία (Κ.Ε.ΠΕ.Α.), με απόφαση του Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης.

γ) Τα λοιπά στελέχη της δημόσιας εκπαίδευσης, με απόφαση του Διευθυντή Εκπαίδευσης.

Για την παροχή υπηρεσιών προς όλους ανεξαιρέτως τους φορείς υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενων πράξεων θεωρείται ότι, στους εκπαιδευτικούς και γενικά τους δημόσιους υπαλλήλους, κατά τη διάρκεια ισχύος των διατάξεων του δεύτερου εδαφίου, είχε χορηγηθεί άδεια άσκησης ιδιωτικού έργου.

Για τα μέλη του Μητρώου κύριου διδακτικού προσωπικού του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.) που παρέχουν υπηρεσίες υλοποίησης των Πράξεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα 2014-2020», δεν απαιτείται η διαδικασία χορήγησης άδειας άσκησης ιδιωτικού έργου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 31 του Υπαλληλικού Κώδικα. Αντίθετα, για τα μέλη του προηγούμενου εδαφίου ισχύουν οι ειδικές διατάξεις του άρθρου 11 του π.δ. 57/2007 (Α' 59), όπως αυτό τροποποιηθέν ισχύει. Τα παραπάνω εδάφια ισχύουν αναδρομικά από την έναρξη εφαρμο-

γής του ν. 4075/2012 (Α' 89).

Κατ' εξαίρεση, για τα στελέχη της εκπαίδευσης και τους λοιπούς εκπαιδευτικούς της δημόσιας πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που επιλέγονται από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.) και παρέχουν υπηρεσίες υλοποίησης των πράξεων των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Ε.Σ.Π.Α. 2014-2020 και 2021-2027 και του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0 που αναλαμβάνει το Ι.Ε.Π., δεν απαιτείται η χορήγηση άδειας άσκησης ιδιωτικού έργου, σύμφωνα με το άρθρο 31 του Υπαλληλικού Κώδικα, ή η έκδοση απόφασης, σύμφωνα με τις περ. α), β) και γ) του τρίτου εδαφίου, εφόσον απασχολούνται εκτός του ωραρίου τους. Τα πρόσωπα του προηγούμενου εδαφίου υποχρεούνται αμελλητί, εντός δέκα (10) ημερών, να γνωστοποιήσουν εγγράφως στην υπηρεσία τους την απόφαση ανάθεσης του Ι.Ε.Π. για το έργο που αναλαμβάνουν. Η παράλειψη εμπρόθεσμης ενημέρωσης της υπηρεσίας εκ μέρους του υπαλλήλου αποτελεί το πειθαρχικό παράπτωμα της περ. κε) της παρ. 1 του άρθρου 107 του Υπαλληλικού Κώδικα, περί άσκησης εργασίας ή έργου με αμοιβή χωρίς προηγούμενη άδεια της υπηρεσίας. Για την παροχή υπηρεσιών προς το Ι.Ε.Π. θεωρείται ότι, για τα στελέχη εκπαίδευσης και τους λοιπούς εκπαιδευτικούς της δημόσιας πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, κατά τη διάρκεια ισχύος επιχειρησιακών προγραμμάτων των Ε.Σ.Π.Α. 2014-2020 και 2021-2027 και του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0, είχε χορηγηθεί άδεια άσκησης ιδιωτικού έργου.

Άρθρο 41

Φορείς και όργανα επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 29 ν. 1566/1985

Στην παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 1566/1985 (Α' 167), περί των φορέων και οργάνων επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, προστίθεται περ. δ) και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Φορείς και όργανα επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών μπορεί να είναι:

α) οι σχολικές μονάδες,

β) οι Περιφερειακοί Επόπτες Ποιότητας της Εκπαίδευσης, οι Επόπτες Ποιότητας της Εκπαίδευσης, οι Σύμβουλοι Εκπαίδευσης, τα Κέντρα Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.) και τα Κέντρα Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφορία (Κ.Ε.ΠΕ.Α.), υπό τον συντονισμό των Περιφερειακών Εποπτών Ποιότητας της Εκπαίδευσης,

γ) τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.) και εποπτευόμενοι φορείς του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων,

δ) το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.).»

Άρθρο 42

Στελέχωση των Πρότυπων Σχολείων και των Πειραματικών Σχολείων - Τροποποίηση παρ. 3 και 18 άρθρου 19 ν. 4692/2020 και παρ. 5 άρθρου 62 ν. 4589/2019

1. Στην παρ. 3 του άρθρου 19 του ν. 4692/2020 (Α' 111), περί της υποβολής αίτησης για την τοποθέτηση σε θέσεις εκπαιδευτικών των Πρότυπων Σχολείων (Π.Σ.) και Πειραματικών Σχολείων (ΠΕΙ.Σ.), επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) το πρώτο εδάφιο τροποποιείται, ώστε οι εκπαιδευτικοί, πλην των νεοδιοριζόμενων που δεν έχουν παραμείνει στην περιοχή διορισμού τους για χρονικό διάστημα δύο (2) σχολικών ετών, που έχουν τα νόμιμα προσόντα να δύνανται να υποβάλουν αίτηση για να τοποθετηθούν σε Π.Σ. ή ΠΕΙ.Σ. της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης (Π.Δ.Ε.) την οποία επιλέγουν, αντί της Π.Δ.Ε. στην οποία υπάγονται, β) καταργείται το δεύτερο εδάφιο, γ) το τρίτο εδάφιο τροποποιείται σε εναρμόνιση με την τροποποίηση του πρώτου και την κατάργηση του δεύτερου εδαφίου και τίθεται και ο αριθμός (5) μετά από τη λέξη «πέντε» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Με την προκήρυξη της παρ. 2, καλούνται οι εκπαιδευτικοί, πλην των νεοδιοριζόμενων που δεν έχουν παραμείνει στην περιοχή διορισμού τους για χρονικό διάστημα δύο (2) σχολικών ετών, που έχουν τα νόμιμα προσόντα, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, και επιθυμούν να τοποθετηθούν σε θέσεις εκπαιδευτικών των Π.Σ. και ΠΕΙ.Σ. της Π.Δ.Ε., την οποία επιλέγουν, να υποβάλουν ηλεκτρονική αίτηση μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης, συνοδευόμενη από τα αναγκαία δικαιολογητικά, στην Π.Ε.Π.Π.Σ. της Π.Δ.Ε. της επιλογής τους, εντός της προθεσμίας που προβλέπεται στην προκήρυξη. Οι υποψήφιοι μπορούν να υποβάλουν αίτηση με σειρά προτίμησης για πλήρωση θέσης εκπαιδευτικού σε μέχρι πέντε (5) συνολικά σχολεία, Πρότυπα ή Πειραματικά, της Π.Δ.Ε., την οποία επιλέγουν, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο.»

2. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 18 του άρθρου 19 του ν. 4692/2020, περί της κάλυψης των λειτουργικών κενών που προκύπτουν, για οποιονδήποτε λόγο, κατά την έναρξη ή κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους σε Π.Σ. και ΠΕΙ.Σ., τροποποιείται ώστε να προβλέπονται περισσότεροι τρόποι κάλυψης των κενών αυτών αν δεν είναι δυνατή η κάλυψή τους από εκπαιδευτικούς άλλων Π.Σ. ή ΠΕΙ.Σ. που δεν συμπληρώνουν το υποχρεωτικό διδακτικό τους ωράριο και η παρ. 18 διαμορφώνεται ως εξής:

«18. Λειτουργικά κενά που προκύπτουν, για οποιονδήποτε λόγο, κατά την έναρξη ή κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους σε Π.Σ. και ΠΕΙ.Σ., καλύπτονται από εκπαιδευτικούς άλλων Π.Σ. ή ΠΕΙ.Σ. που δεν συμπληρώνουν το υποχρεωτικό διδακτικό τους ωράριο, σύμφωνα με την παρ. 22. Αν δεν είναι δυνατή η κάλυψη των κενών από τους εκπαιδευτικούς του πρώτου εδαφίου, τα λειτουργικά κενά καλύπτονται κατά προτεραιότητα με αποσπάσεις μόνιμων εκπαιδευτικών που υπηρετούν σε σχολεία της οικείας Π.Δ.Ε. και διαθέτουν αυξημένα ακαδημαϊκά προσόντα ή με προσωρινή τοποθέτηση νεοδιοριζόμενων εκπαιδευτικών της οικείας περιοχής μετάθεσης που ομοίως διαθέτουν αυξημένα ακαδημαϊκά προσόντα.»

3. Στην περ. α) της παρ. 5 του άρθρου 62 του ν. 4589/2019 (Α' 13), περί της τοποθέτησης των νεοδιοριζόμενων εκπαιδευτικών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο: αα) μετά από τη φράση «Οι νεοδιοριζόμενοι τοποθετούνται προσωρινά» προστίθεται άνω και κάτω τελεία και η φράση «σε κενή θέση σχολικής μονάδας της περιοχής διορισμού με απόφαση του οικείου Διευθυντή Εκπαίδευσης, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του οικείου Περιφερειακού Υπηρεσιακού Συμβουλίου Πρωτοβάθμιας ή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Π.Υ.Σ.Π.Ε. ή Π.Υ.Σ.Δ.Ε.) ή του Περιφερειακού Υπηρεσιακού Συμβουλίου Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Π.Υ.Σ.Ε.Ε.Π.), κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 3 του π.δ. 154/1996 (Α' 115)» τίθεται ως υποπερ. αα), αβ) προστίθεται υποπερ. αβ), β) προστίθενται νέα εδάφια δεύτερο, τρίτο, τέταρτο, πέμπτο, έκτο και έβδομο, γ) στο παλαιό δεύτερο εδάφιο η φράση «Η οριστική τοποθέτησή τους» αντικαθίσταται από τη φράση «Η οριστική τοποθέτηση των νεοδιοριζόμενων εκπαιδευτικών», δ) στο παλαιό τέταρτο εδάφιο η φράση «τρίτου εδαφίου» αντικαθίσταται από τη φράση «προηγούμενου εδαφίου» και η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής:

«α) Οι νεοδιοριζόμενοι τοποθετούνται προσωρινά:

αα) σε κενή θέση σχολικής μονάδας της περιοχής διορισμού με απόφαση του οικείου Διευθυντή Εκπαίδευσης, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του οικείου Περιφερειακού Υπηρεσιακού Συμβουλίου Πρωτοβάθμιας ή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Π.Υ.Σ.Π.Ε. ή Π.Υ.Σ.Δ.Ε.) ή του Περιφερειακού Υπηρεσιακού Συμβουλίου Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Π.Υ.Σ.Ε.Ε.Π.), κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 3 του π.δ. 154/1996 (Α' 115),

αβ) σε λειτουργικά κενά των Πρότυπων Σχολείων (Π.Σ.) και Πειραματικών Σχολείων (ΠΕΙ.Σ.) της περιοχής διορισμού τους, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 18 του άρθρου 19 του ν. 4692/2020 (Α' 111), εφόσον δεν καταστεί δυνατή η κάλυψή τους σύμφωνα με την παρ. 19 του ίδιου άρθρου. Το Επιστημονικό Εποπτικό Συμβούλιο (ΕΠ.Ε.Σ.) της σχολικής μονάδας υποβάλλει αίτηση κάλυψης των παραπάνω κενών στην οικεία Διεύθυνση Εκπαίδευσης, η οποία καλεί τους νεοδιοριζόμενους να εκδηλώ-

σουν ενδιαφέρον για προσωρινή τοποθέτηση σε μέχρι τρεις (3) σχολικές μονάδες Π.Σ. ή ΠΕΙ.Σ. της περιοχής μετάθεσής τους εντός συγκεκριμένης προθεσμίας. Η προσωρινή τοποθέτηση γίνεται με απόφαση του οικείου Διευθυντή Εκπαίδευσης. Αν για την ίδια σχολική μονάδα υπάρχουν περισσότεροι του ενός υποψήφιοι, τοποθετείται ο υποψήφιος που έχει περισσότερες μονάδες στο κριτήριο «ακαδημαϊκά προσόντα» του αξιολογικού πίνακα Α'. Αν υπάρξει ισοβαθμία των υποψηφίων, προηγείται κατά σειρά ο υποψήφιος που έχει υπηρετήσει σε Π.Σ. ή ΠΕΙ.Σ., έχει επιμορφωθεί στα νέα προγράμματα σπουδών και έχει τη μεγαλύτερη εκπαιδευτική προϋπηρεσία. Στη διάρκεια της υπηρεσίας τους στα Π.Σ. ή ΠΕΙ.Σ. οι νεοδιοριζόμενοι εκπαιδευτικοί υποβάλλονται σε αξιολόγηση του διδακτικού και παιδαγωγικού τους έργου, καθώς και της υπηρεσιακής συνέπειας και επάρκειάς τους, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 3 του άρθρου 20 του ν. 4692/2020. Εκπαιδευτικός, ο οποίος έχει παράσχει υπηρεσία με προσωρινή τοποθέτηση σε Π.Σ. ή ΠΕΙ.Σ. με θετική αξιολόγηση, δεν εκπληρώνει μονοετή εισαγωγική θητεία, αν τοποθετηθεί μεταγενέστερα με θητεία σε Π.Σ. ή ΠΕΙ.Σ..

Η οριστική τοποθέτηση των νεοδιοριζόμενων εκπαιδευτικών πραγματοποιείται κατά τη διαδικασία των μεταθέσεων, στο πλαίσιο της οποίας συγκρίνονται, κατά περίπτωση, με τους λοιπούς εκπαιδευτικούς, μέλη Ε.Ε.Π. ή Ε.Β.Π. του κλάδου τους. Με την επιφύλαξη του τελευταίου εδαφίου, οι νεοδιοριζόμενοι υποχρεούνται να παραμείνουν στην περιοχή διορισμού τους για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δύο (2) σχολικών ετών και οποιαδήποτε υπηρεσιακή μεταβολή που επιφέρει μεταβολή της τοποθέτησης αυτής, όπως απόσπαση ή μετάθεση, βάσει γενικής ή ειδικής διάταξης κατά το ως άνω χρονικό διάστημα, δεν επιτρέπεται. Σε περίπτωση διορισμού στην Ε.Α.Ε. ισχύει η υποχρέωση του προηγούμενου εδαφίου και, επιπροσθέτως, ο νεοδιοριζόμενος υποχρεούται να υπηρετήσει στην Ε.Α.Ε. για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) ετών. Οι νεοδιοριζόμενοι εκπαιδευτικοί ή μέλη Ε.Ε.Π. και Ε.Β.Π. που ανήκουν στις ειδικές κατηγορίες μετάθεσης της παρ. 1 του άρθρου 13 του π.δ. 50/1996 (Α' 45) ή του άρθρου 8 του π.δ. 56/2001 (Α' 47), αντίστοιχα, καθώς και όσοι έχουν, οι ίδιοι ή οι σύζυγοί τους, ποσοστό αναπηρίας εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) και άνω ανεξαρτήτως παθήσεως ή έχουν τέκνα με αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, ανεξαρτήτως παθήσεως, δύνανται να αποσπαστούν με απόφαση του αρμόδιου οργάνου ύστερα από γνώμη των οικείων υπηρεσιακών συμβουλίων, κατόπιν προσκόμισης πιστοποιητικού Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) που αποδεικνύει τα ανωτέρω.»

Άρθρο 43

Μεταβατικές διατάξεις για την ελληνόγλωσση εκπαίδευση στο εξωτερικό

1. Θεωρούνται νόμιμες και κανονικές και εκτελούνται: α) μέσω επιχορήγησης των σχολικών επιτροπών της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης, οι δαπάνες των οικονομικών ετών 2020 και 2021, που αφορούν στην αμοιβή για παροχή νομικών υπηρεσιών, συναφών φόρων, εισφορών και τελών για τις ανάγκες της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης στο εξωτερικό που δεν κατέστη δυνατόν να εξοφληθούν λόγω μη ολοκλήρωσης ή μη έγκαιρης ολοκλήρωσης της διαδικασίας της παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 4415/2016 (Α' 159, διόρθ. σφάλμ. Α' 165). Οι δαπάνες της περ. α) εκτελούνται μετά από υποβολή των οικείων παραστατικών, της δικαστικής απόφασης, του πληρεξουσίου και τη βεβαίωση από τον οικείο συντονιστή εκπαίδευσης για την εκπλήρωση της υπηρεσίας που παρασχέθηκε και το ύψος της προεκτιμώμενης δικηγορικής αμοιβής και β) σύμφωνα με το άρθρο 29 του ν. 4831/2021 (Α' 170), οι δαπάνες για αμοιβή δικηγορικών υπηρεσιών προς το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, για τις ανάγκες της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης στη Γερμανία, για τις οποίες εκδόθηκε η απόφαση του Προέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.) για ορισμό δικηγόρου του άρθρου 31 του ν. 4831/2021, εντός του οικονομικού έτους 2021, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών δικηγορικής αμοιβής και συναφών φόρων, εισφορών και τελών, για την παροχή δικηγορικών υπηρεσιών που προέκυ-

ψαν ως διαφορά από την ορισθείσα αμοιβή, όπως αυτή αναγράφεται στην ως άνω κατ' άρθρο 31 του ν. 4832/2021 απόφαση του Πρόεδρου του Ν.Σ.Κ., λόγω διεύρυνσης του αντικειμένου της διαφοράς εν επιδικία.

2. Επιχορηγήσεις που έχουν χορηγηθεί κατά το οικονομικό έτος 2022 σε Τμήματα Ελληνικής Γλώσσας και Πολιτισμού (Τ.Ε.Γ.), που πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 4415/2016, θεωρούνται νόμιμες και κανονικές, εφόσον οι δαπάνες πραγματοποιήθηκαν για την κάλυψη αποκλειστικά και μόνο λειτουργικών αναγκών.

3. Από την 1η.7.2023 μέχρι την 30ή.6.2024 οι αναπληρωτές συντονιστές εκπαίδευσης εξωτερικού λαμβάνουν τις τακτικές αποδοχές στην Ελλάδα και το ειδικό επιμίσθιο εξωτερικού, ανεξάρτητα από το εάν έχουν ήδη συμπληρώσει τέσσερα (4) έτη και άνω απόσπασης στην ελληνόγλωσση εκπαίδευση στο εξωτερικό.

4. Θεωρείται ότι έχουν καταβληθεί και καταβάλλονται νομίμως οι δαπάνες των σχολικών επιτροπών της αλλοδαπής για την πρόσληψη ωρομίσθιων εκπαιδευτικών στις σχολικές μονάδες του Ηνωμένου Βασιλείου και της Γερμανίας με ελληνόγλωσσο ή δίγλωσσο πρόγραμμα υπό την εποπτεία του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων για τα διδακτικά έτη 2021-2022 και 2022-2023, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης.

Άρθρο 44

Χρηματοδότηση από το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων των αναπληρωτών και ωρομίσθιων εκπαιδευτικών και μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού και Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού - Τροποποίηση άρθρου 19 ν. 4283/2014

Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 19 του ν. 4283/2014 (Α' 189), περί της χρήσης πόρων του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων για την πληρωμή αναπληρωτών και ωρομίσθιων εκπαιδευτικών, μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.) και Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού (Ε.Β.Π.), συμπεριλαμβανομένων ιδιωτών που προσλαμβάνονται για τη διδασκαλία αντικειμένων/μαθημάτων στα Καλλιτεχνικά Σχολεία, καθώς και εμπειροτεχνών ιδιωτών που προσλαμβάνονται για τη διδασκαλία μαθημάτων μουσικής ειδίκευσης και άσκησης στα εργαστήρια των Μουσικών Σχολείων, τροποποιείται, α) ως προς το ότι η δαπάνη για την πληρωμή των παραπάνω προσώπων δύναται να βαρύνει και αντίστοιχα έργα Συλλογικής Απόφασης του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων τα έτη 2023 και 2024, αντίστοιχα, και β) ως προς τον επιμερισμό της δαπάνης μεταξύ των ετών αυτών, και το άρθρο 19 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 19

Χρηματοδότηση από το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων των αναπληρωτών και ωρομίσθιων εκπαιδευτικών και μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού και Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού

Για την πληρωμή των αναπληρωτών και ωρομίσθιων εκπαιδευτικών, των μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.) και Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού (Ε.Β.Π.), συμπεριλαμβανομένων των ιδιωτών που προσλαμβάνονται για τη διδασκαλία αντικειμένων/μαθημάτων στα Καλλιτεχνικά Σχολεία και αμείβονται σύμφωνα με την υπό στοιχεία 151323/Ε2/13.9.2017 κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών (Β' 3370), καθώς και των εμπειροτεχνών ιδιωτών που προσλαμβάνονται για τη διδασκαλία μαθημάτων μουσικής ειδίκευσης και άσκησης στα εργαστήρια των Μουσικών Σχολείων και αμείβονται σύμφωνα με την υπό στοιχεία 2/64978/0022/14.11.2006 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (Β' 1671), μπο-

ρεί να γίνει χρήση πόρων του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων. Η σχετική δαπάνη μπορεί να βαρύνει τη Συλλογική Απόφαση Έργων (ΣΑΕ) 445/2 του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του έτους 2023 και συγκεκριμένα το έργο με κωδικό 2019ΣΕ44520000 και τίτλο «Πληρωμή αναπληρωτών και ωρομίσθιων εκπαιδευτικών, καθώς και Ειδικού Εκπαιδευτικού και Βοηθητικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.Ε.Β.Π.) του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων βάσει του άρθρου 390 του ν. 4957/2022 (Α' 141), Π.Κ. 2014ΣΕ04700000», έως το ποσό των ενενήντα δύο εκατομμυρίων πεντακοσίων τριάντα έξι χιλιάδων (92.536.000) ευρώ και την οικεία συλλογική απόφαση του έτους 2024 έως το ποσό των πενήντα πέντε εκατομμυρίων πεντακοσίων είκοσι μίας χιλιάδων εξακοσίων (55.521.600) ευρώ και αντίστοιχα έργα Συλλογικής Απόφασης του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων του έτους 2023 έως το ποσό των εκατόν σαράντα ενός εκατομμυρίων οκτακοσίων εβδομήντα εννέα χιλιάδων εξακοσίων είκοσι (141.879.620) ευρώ.»

Άρθρο 45

Εξουσιοδοτική διάταξη για τον καθορισμό του ύψους των δαπανών της αμειβόμενης πρακτικής άσκησης στις Επαγγελματικές Σχολές Κατάρτισης - Τροποποίηση παρ. 12 άρθρου 15 ν. 4763/2020

Η παρ. 12 του άρθρου 15 του ν. 4763/2020 (Α' 254), περί των εξουσιοδοτικών διατάξεων του Κεφαλαίου Γ' του Μέρους Α' του νόμου αυτού, τροποποιείται, ώστε: α) με την κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Υγείας να ρυθμίζεται και το ύψος των δαπανών της αμειβόμενης πρακτικής άσκησης και του προγράμματος μάθησης στον εργασιακό χώρο στις δημόσιες Επαγγελματικές Σχολές Κατάρτισης (Ε.Σ.Κ.) αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, β) στην ως άνω κοινή απόφαση να συμπράττει και ο Υπουργός Οικονομικών, και η παρ. 12 διαμορφώνεται ως εξής:

«12. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Υγείας, ρυθμίζονται το ύψος και ο τρόπος κάλυψης των δαπανών της αμειβόμενης πρακτικής άσκησης και του προγράμματος μάθησης στον εργασιακό χώρο στις δημόσιες Ε.Σ.Κ. αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, η συμμετοχή του Δημοσίου στις εισφορές και τις αμοιβές των εκπαιδευόμενων στο Ε.Σ.Κ., τις εισφορές και καταβολές αμοιβών των εργοδοτών στους εκπαιδευόμενους στις Ε.Σ.Κ. κατά τη διάρκεια της αμειβόμενης πρακτικής άσκησης ή του προγράμματος μάθησης τον εργασιακό χώρο, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα.»

Άρθρο 46

Εξουσιοδοτική διάταξη για τον καθορισμό του ύψους της αμοιβής των Συντονιστών Συμβούλων στα Γραφεία Επαγγελματικής Ανάπτυξης και Σταδιοδρομίας στα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης - Προσθήκη παρ. 8Α στο άρθρο 34 του ν. 4763/2020

Μετά από την παρ. 8 του άρθρου 34 του ν. 4763/2020 (Α' 254), περί των εξουσιοδοτικών διατάξεων του Κεφαλαίου Ε' του Μέρους Α' του νόμου αυτού, προστίθεται παρ. 8Α ως εξής:

«8Α. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων, Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων, καθορίζεται το ύψος της αμοιβής των Συντονιστών Συμβούλων στα Γραφεία Επαγγελματικής Ανάπτυξης και Σταδιοδρομίας (Γ.Ε.Α.Σ.) που λειτουργούν σε κάθε δημόσιο Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.»

Άρθρο 47

Σύμβουλοι Εκπαίδευσης - Προσθήκη παρ. 10 στο άρθρο 10 του ν. 4823/2021

Στο άρθρο 10 του ν. 4823/2021 (Α' 136), περί των Συμβούλων Εκπαίδευσης, προστίθεται παρ. 10, ως εξής:

«10. Οι Σύμβουλοι Εκπαίδευσης μετακινούνται για την άσκηση των καθηκόντων τους σε άλλες Διευθύνσεις Εκπαίδευσης αρμοδιότητάς τους, εκτός της Διεύθυνσης Εκπαίδευσης όπου έχουν την έδρα τους, με απόφαση του Διευθυντή Εκπαίδευσης της Διεύθυνσης Εκπαίδευσης, στην οποία εδρεύουν.»

Άρθρο 48

Μεταβατική διάταξη για την ανάθεση της παιδαγωγικής ευθύνης της περ. δ) της παρ. 4 του άρθρου 10 του ν. 4823/2021 στους Συμβούλους Εκπαίδευσης μέχρι την τοποθέτηση Περιφερειακών Εποπτών Ποιότητας της Εκπαίδευσης - Τροποποίηση παρ. 2Β άρθρου 231 ν. 4823/2021

Στην παρ. 2Β του άρθρου 231 του ν. 4823/2021 (Α' 136), περί των μεταβατικών διατάξεων του Κεφαλαίου Α' του Μέρους Β' του νόμου αυτού, προστίθεται τρίτο εδάφιο και η παρ. 2Β διαμορφώνεται ως εξής:

«2Β. Μέχρι την επιλογή και τοποθέτηση των Περιφερειακών Εποπτών Ποιότητας της Εκπαίδευσης και των Εποπτών Ποιότητας της Εκπαίδευσης, την ευθύνη του προγραμματισμού των αξιολογήσεων έχει ο Περιφερειακός Διευθυντής Εκπαίδευσης, ενώ ο Διευθυντής Πρωτοβάθμιας ή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης υποβάλλει στην Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ετήσιο προγραμματισμό στην περιοχή ευθύνης του. Οι Περιφερειακοί Διευθυντές Εκπαίδευσης διατηρούν την αρμοδιότητα ανάθεσης και κατανομής της επιστημονικής και παιδαγωγικής ευθύνης σχολικών μονάδων στους Συντονιστές Εκπαιδευτικού Έργου, σε περίπτωση κενών ή κενούμενων θέσεων, μέχρι τη λήξη της θητείας τους ή την παύση άσκησης των καθηκόντων τους σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 2. Μέχρι την επιλογή και τοποθέτηση των Περιφερειακών Εποπτών Ποιότητας της Εκπαίδευσης, η ανάθεση της παιδαγωγικής ευθύνης κατά την περ. δ) της παρ. 4 του άρθρου 10 στους Συμβούλους Εκπαίδευσης γίνεται με απόφαση του Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης.»

Άρθρο 49

Ρύθμιση για τα Περιφερειακά Κέντρα Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού και για τις θέσεις Συντονιστών Εκπαιδευτικού Έργου - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 233 ν. 4823/2021

Στην παρ. 2 του άρθρου 233 του ν. 4823/2021 (Α' 136), περί της κατάργησης των Περιφερειακών Κέντρων Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού (ΠΕ.Κ.Ε.Σ.) και των θέσεων Συντονιστών Εκπαιδευτικού Έργου, προστίθεται περ. δ) και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρονται: α) ο Οργανωτικός Συντονιστής του ΠΕ.Κ.Ε.Σ., νοείται ο Περιφερειακός Επόπτης Ποιότητας της Εκπαίδευσης, β) ο Συντονιστής Εκπαιδευτικού έργου ή Σχολικός Σύμβουλος, νοείται Σύμβουλος Εκπαίδευσης, γ) το ΠΕ.Κ.Ε.Σ., νοείται το ΠΕ.Σ.Ε.Π. και δ) ο Προϊστάμενος Τμήματος Επιστημονικής - Παιδαγωγικής Καθοδήγησης Πρωτοβάθμιας ή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, νοείται ο Σύμβουλος Εκπαίδευσης που εδρεύει σε Διεύθυνση Εκπαίδευσης αντίστοιχης βαθμίδας.»

Άρθρο 50

Συγκρότηση της Ειδικής Διαγνωστικής Επιτροπής Αξιολόγησης - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 5 ν. 3699/2008

Στην παρ. 6 του άρθρου 5 του ν. 3699/2008 (Α' 199), περί της συγκρότησης της Ειδικής Διαγνωστικής Επιτροπής Αξιολόγησης (Ε.Δ.Ε.Α.) που λειτουργεί σε κάθε Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Η Ε.Δ.Ε.Α. συγκροτείται με απόφαση του Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης και αποτελείται από: α) έναν (1) Σύμβουλο Εκπαίδευσης Ειδικής Αγωγής και Ενταξιακής Εκπαίδευσης

ως πρόεδρο, β) έναν (1) Σύμβουλο Εκπαίδευσης της βαθμίδας εκπαίδευσης, από την οποία προέρχεται ο αξιολογούμενος μαθητής, γ) έναν (1) διευθυντή Σχολικής Μονάδας Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (Σ.Μ.Ε.Α.Ε.) αυξημένων προσόντων της βαθμίδας εκπαίδευσης, από την οποία προέρχεται ο αξιολογούμενος μαθητής, δ) έναν (1) Σύμβουλο Εκπαίδευσης ΠΕ23 Ψυχολόγων και ε) έναν (1) Σύμβουλο Εκπαίδευσης ΠΕ30 Κοινωνικών Λειτουργών, με τους αναπληρωτές τους. Ως μέλη της Ε.Δ.Ε.Α. ορίζονται στελέχη εκπαίδευσης που υπηρετούν σε δομές της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (Ε.Α.Ε.) της Περιφερειακής Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ή στελέχη, των οποίων η αρμοδιότητα εκτείνεται στις Περιφερειακές Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Αν δεν υφίσταται ο αναγκαίος αριθμός Συμβούλων Εκπαίδευσης ΠΕ23 Ψυχολόγων και ΠΕ30 Κοινωνικών Λειτουργών για την κάλυψη των θέσεων, ορίζονται στις θέσεις αυτές Ψυχολόγοι ΠΕ23 και Κοινωνικοί Λειτουργοί ΠΕ30 αυξημένων προσόντων με, τουλάχιστον, πενταετή προϋπηρεσία στην εκπαίδευση. Στις συνεδριάσεις της Ε.Δ.Ε.Α. κωλύονται να μετέχουν μέλη της, τα οποία υπηρετούν στη σχολική μονάδα, όπου φοιτά ο μαθητής που επανεξετάζεται ή πρόσωπα που υπηρετούν στο ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ., η αξιολογική έκθεση του οποίου επανεξετάζεται. Για τη λειτουργία της Ε.Δ.Ε.Α. εφαρμόζονται οι διατάξεις περί συλλογικών οργάνων του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45). Ο Περιφερειακός Διευθυντής Εκπαίδευσης δύναται, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, να συγκροτεί περισσότερες Ε.Δ.Ε.Α.»

Άρθρο 51

Δαπάνες μετακίνησης των μελών της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης και Πιστοποίησης της Εθνικής Αρχής Ανώτατης Εκπαίδευσης - Αντικατάσταση παρ. 3 άρθρου 13 ν. 4653/2020

1. Η παρ. 3 του άρθρου 13 του ν. 4653/2020 (Α' 12), περί της ημερήσιας αποζημίωσης και των δαπανών μετακίνησης που καταβάλλονται στα μέλη της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης και Πιστοποίησης (Ε.Ε.Α.Α.Π.), αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Στα μέλη της Ε.Ε.Α.Π. καταβάλλεται ημερήσια αποζημίωση για το έργο τους, καθώς και δαπάνες μετακίνησης. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζεται το ύψος της ημερήσιας αποζημίωσης, καθώς και το ανώτατο ετήσιο ύψος αποζημιώσεων για κάθε μέλος της Ε.Ε.Α.Π., το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει τις ετήσιες αποδοχές του Προέδρου. Με όμοια απόφαση ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη μετακίνηση και τα έξοδα κίνησης των μελών της Ε.Ε.Α.Π., του Ανώτατου Συμβουλίου και του Σ.Α.Π. κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Για τα έξοδα διανυκτέρευσης των μελών του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται η υποπαρ. Δ9 της παρ. Δ' του άρθρου 2 του ν. 4336/2015. Οι αποζημιώσεις και οι δαπάνες του παρόντος καλύπτονται από την ΕΘ.Α.Α.Ε.»

2. Η υπό στοιχεία 71044/Ζ1/15.6.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Παιδείας και Θρησκευμάτων (Υ.Ο.Δ.Δ. 476) εξακολουθεί να ισχύει έως την έκδοση της απόφασης της παρ. 3 του άρθρου 13 του ν. 4653/2020, όπως η παράγραφος αυτή αντικαθίσταται με την παρ. 1 του παρόντος.

Άρθρο 52

Θητεία του Προέδρου και των μελών του Εθνικού Οργανισμού Εξετάσεων - Τροποποίηση περ. γ) παρ. 4 άρθρου 16 ν. 4186/2013

Στην περ. γ) της παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 4186/2013 (Α' 193), περί της θητείας του Προέδρου και των μελών του Συμβουλίου του Εθνικού Οργανισμού Εξετάσεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) το δεύτερο εδάφιο τροποποιείται, ως προς το πεδίο εφαρμογής και τον μέγιστο αριθμό θητειών, β) προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο, γ) το τελευταίο εδάφιο τροποποιείται, σε εναρμόνιση με τα ανωτέρω, και η περ. γ) της παρ. 4 του άρθρου 16 διαμορφώνεται ως εξής:

«γ) Η θητεία του Προέδρου και των λοιπών μελών του Συμβου-

λίου είναι τετραετής. Δεν επιτρέπεται ο διορισμός του Προέδρου και των μελών για περισσότερες από τρεις (3) θητείες, διαδοχικές ή μη. Η συνολική διάρκεια των θητειών ενός προσώπου, διαδοχικών ή μη, δεν δύναται να υπερβαίνει τα δώδεκα (12) έτη. Σε περίπτωση διαδοχικών θητειών, δεν απαιτείται να επαναληφθεί η διαδικασία του δεύτερου εδαφίου της περ. α) της παρ. 3.»

Άρθρο 53

Μεταβατική διάταξη Κεφαλαίου Α' Μέρους Γ'

Εωσότου συσταθεί και πληρωθεί θέση διευθυντή στα Κέντρα Έρευνας της Ακαδημίας Αθηνών, που συνιστώνται με τα άρθρα 17 έως 19, τα καθήκοντα του διευθυντή ανατίθενται σε έναν (1) εκ των ερευνητών του αντίστοιχου Κέντρου Έρευνας, με απόφαση της Συγκλήτου της Ακαδημίας που εκδίδεται μετά από πρόταση της Εφορευτικής Επιτροπής του κέντρου. Ο διευθύνων ερευνητής δεν λαμβάνει τις αποδοχές του διευθυντή. Εωσότου πληρωθούν δύο (2) θέσεις ερευνητών σε κάθε Κέντρο Έρευνας που συνιστάται με τα άρθρα 17 έως 19 του παρόντος, για τις ανάγκες της διαδικασίας της επιλογής τους, σύμφωνα με την περ. γ) της παρ. 7 του άρθρου 17 και την περ. ζ) της παρ. 3 του άρθρου 29 του ν. 4310/2014 (Α' 258), τα καθήκοντα του διευθυντή ανατίθενται, με απόφαση της Συγκλήτου της Ακαδημίας, στον διευθυντή άλλου Κέντρου Έρευνας της Ακαδημίας Αθηνών με συναφές γνωστικό αντικείμενο και στην επιτροπή κρίσης μετέχει ερευνητής, που υπηρετεί σε Κέντρο Έρευνας της Ακαδημίας με συναφές γνωστικό αντικείμενο, κατέχει βαθμίδα ανώτερη ή ίση με τη βαθμίδα της υπό πλήρωση θέσης και επιλέγεται με κλήρωση.

ΜΕΡΟΣ Δ' ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 54

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα,

2023

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

1. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

2. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

3. ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

5. ΥΓΕΙΑΣ

7. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

9. ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

11. ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ
ΚΡΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

13. ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

4. ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

6. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

8. ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

10. ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ
ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

12. ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

14. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

15. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 17.29' λύεται η συνεδρίαση για αύριο, ημέρα Πέμπτη 9 Μαρτίου 2023 και ώρα 9.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: κοινοβουλευτικό έλεγχο, συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων.

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ